

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 59

40'ıncı Birleşim
17 Aralık 2017 Pazar

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	11
II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER	15,27,37,50,56,65,98,104, 110,114,119,139,146,156, 167
<i>A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ</i>	<i>15:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,104:110, 110:113,114:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 167:188</i>

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503)	15:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,104:110, 110:113,114:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 167:188
2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504)	15:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,104:110, 110:113,114:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 167:188
<i>A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI</i>	<i>15:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,104:110, 110:113,114:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 167:177,177</i>
1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	15:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,104:110, 110:113,114:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 177
2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	15:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,104:110, 110:113,114:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 177

B) EKONOMİ BAKANLIĞI

15:23,27:36,37:49,50:55,
56:64,65:91,98:103,105:110,
110:113,114:118,119:134,
139:145,146:154,156:164,
167:177,178

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

15:23,27:36,37:49,50:55,
56:64,65:91,98:103,105:110,
110:113,114:118,119:134,
139:145,146:154,156:164,
167:177,178

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

15:23,27:36,37:49,50:55,
56:64,65:91,98:103,105:110,
110:113,114:118,119:134,
139:145,146:154,156:164,
167:177,178

C) SAĞLIK BAKANLIĞI

15:23,27:36,37:49,50:55,
56:64,65:91,98:103,105:110,
111:113,114:118,119:134,
139:145,146:154,156:164,
167:177,178:179

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

15:23,27:36,37:49,50:55,
56:64,65:91,98:103,105:110,
111:113,114:118,119:134,
139:145,146:154,156:164,
167:177,178

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

15:23,27:36,37:49,50:55,
56:64,65:91,98:103,105:110,
111:113,114:118,119:134,
139:145,146:154,156:164,
167:177,179

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

16:23,27:36,37:49,50:55,
56:64,65:91,98:103,105:110,
111:113,114:118,119:134,
139:145,146:154,156:164,
167:177,179:180

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	16:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,105:110, 111:113,114:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 167:177,179:180
2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	16:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,105:110, 111:113,114:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 167:177,180
<i>D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU</i>	<i>16:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,105:110, 111:113,115:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 168:177,180:181</i>
1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	16:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,105:110, 111:113,115:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 168:177,180:181
2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	16:23,27:36,37:49,50:55, 56:64,65:91,98:103,105:110, 111:113,115:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 168:177,181
<i>E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI</i>	<i>16:23,27:36,37:49,51:55, 56:64,65:91,98:103,105:110, 111:113,115:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 168:177,182:183</i>

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi	16:23,27:36,37:49,51:55, 56:64,65:91,98:103,105:110, 111:113,115:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 168:177,182
2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	16:23,27:36,37:49,51:55, 56:64,65:91,98:103,105:110, 111:113,115:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 168:177,182:183
<i>F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU</i>	<i>16:23,27:36,38:49,51:55, 57:64,65:91,99:103,105:110, 111:113,115:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 168:177,183</i>
1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	16:23,27:36,38:49,51:55, 57:64,65:91,99:103,105:110, 111:113,115:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 168:177,183
<i>G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU</i>	<i>16:23,27:36,38:49,51:55, 57:64,65:91,99:103,105:110, 111:113,115:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 168:177,183:184</i>
1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı	16:23,27:36,38:49,51:55, 57:64,65:91,99:103,105:110, 111:113,115:118,119:134, 139:145,146:154,156:164, 168:177,183:184

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI

16:23,27:36,38:49,51:55,
57:64,65:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,119:134,
139:145,146:154,156:164,
168:177,184

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî

Yönetim Bütçesi

16:23,27:36,38:49,51:55,
57:64,65:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,119:134,
139:145,146:154,156:164,
168:177,184

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî

Yönetim Kesin Hesabı

16:23,27:36,38:49,51:55,
57:64,65:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,119:134,
139:145,146:154,156:164,
168:177,184

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

16:23,27:36,38:49,51:55,
57:64,65:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,120:134,
140:145,146:154,157:164,
168:177,185:186

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

16:23,27:36,38:49,51:55,
57:64,65:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,120:134,
140:145,146:154,157:164,
168:177,185

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin

Hesabı

16:23,27:36,38:49,51:55,
57:64,65:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,120:134,
140:145,146:154,157:164,
168:177,185:186

1) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

16:23,28:36,38:49,51:55,
57:64,66:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,120:134,
140:145,147:154,157:164,
168:177,186:187

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim

Bütçesi

16:23,28:36,38:49,51:55,
57:64,66:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,120:134,
140:145,147:154,157:164,
168:177,186

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim

Kesin Hesabı

16:23,28:36,38:49,51:55,
57:64,66:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,120:134,
140:145,147:154,157:164,
168:177,186:187

1) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

16:23,28:36,38:49,51:55,
57:64,66:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,120:134,
140:145,147:154,157:164,
168:177,187:188

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

16:23,28:36,38:49,51:55,
57:64,66:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,120:134,
140:145,147:154,157:164,
168:177,187

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin

Hesabı

16:23,28:36,38:49,51:55,
57:64,66:91,99:103,105:110,
111:113,115:118,120:134,
140:145,147:154,157:164,
168:177,188

III.- AÇIKLAMALAR**23,36,49,64,104,110,114,****118,138,145,166**

- 1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 23:24
- 2.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Başkanlığın karşılıklı laf atmalara müsaade etmemesini istirham ettiğine ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 24:26
- 3.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, 2017/5 atamasıyla güvenlik soruşturmasına takılanların bir an önce görevlerine başlatılmaları gerektiğine ilişkin açıklaması 36:37
- 4.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Denizli Milletvekili Şahin Tin'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 49:50
- 5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Kastamonu Milletvekili Murat Demir'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 64
- 6.- Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Gölcük Tabiat Parkı'nın yapılaşmaya açılmasına ve aylardır Meclise gelmeyen Konya Milletvekili Ahmet Davutoğlu'yla ilgili İç Tüzük hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 104
- 7.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Van'ın Gürpınar ile Saray ilçelerinde devlet hastanesi olmadığına ve Erciş ilçesinde 2012'de bitirileceği sözü verilen hastanenin de hâlâ bitirilmediğine ilişkin açıklaması 104
- 8.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Başbakan Yardımcısı Recep Akdağ'ın yaptığı bir röportajda Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'yla ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 110
- 9.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanından on yıl önce ihalesi yapılan Ayvacık-Taşova-Niksar yolunun yapılması konusuyla ilgilenmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması 114
- 10.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 118
- 11.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, PTT mağdurlarının Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanından açıklama yapmasını beklediklerine ilişkin açıklaması 118

12.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	138
13.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, bütçe müzakerelerinde her siyasi partinin ve Hükûmetin kendi zaviyesinden değerlendirmelerini yaptığına ve bu tartışmaların milletin gözü önünde cereyan ettiğine ilişkin açıklaması	138
14.- Sağlık Bakanı Ahmet Demircan'ın, Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	145
15.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	166
16.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükûmet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	167
IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR	26,55,91,135,155,164
1.- Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	26
2.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu'nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması	55
3.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması	91:93
4.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	93
5.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması	94

- 6.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 95:96
- 7.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına sataşması nedeniyle konuşması 96:97
- 8.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 135:136
- 9.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması 136:138
- 10.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 155
- 11.- Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 164:165
- 12.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması 166

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 11.01’de açılarak altı oturum yaptı.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 503), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 504), görüşmelerine devam edilerek;

İçişleri Bakanlığı,

Emniyet Genel Müdürlüğü,

Jandarma Genel Komutanlığı,

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı,

Sahil Güvenlik Komutanlığı,

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü,

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı,

Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı,

Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü,

Devlet Personel Başkanlığı,

Kültür ve Turizm Bakanlığı,

Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü,

Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü,

Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı,

2018 yılı merkezî yönetim bütçeleri ve 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesapları kabul edildi.

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Yel’in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın beşinci tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Kocaeli Milletvekili Haydar Akar, Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün’ün yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan’ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Cumhuriyet Halk Partisine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir,

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu,

Eski Başbakan Mesut Yılmaz'ın hayatını kaybeden oğluna Allah'tan rahmet ve ailesine başsağlığı dilediklerine;

Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün, CHP Çankaya Belediyesinde çalışan 12 işçinin sendikalaşma nedeniyle işten çıkarıldığına ve Kocaeli Milletvekilleri Fatma Hürriyet Kaplan ile Haydar Akar'ı, bu konuyu çözmeleri için göreve davet ettiğine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, Murat Araç'ın Antalya Emniyet Müdürlüğünde intiharı olayıyla ilgili açıklama beklediğine ve Cem Küçük ile Fuat Uğur'un bir televizyon programındaki işkenceyle ilgili ifadeleri nedeniyle savcılarını göreve çağırdığına,

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Markar Eseyan, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Aydın Milletvekili Bülent Tezcan, İstanbul Milletvekili Markar Eseyan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Markar Eseyan, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Aydın Milletvekili Bülent Tezcan, 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Markar Eseyan, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Engin Altay, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş, Muğla'nın Seydikemer ve Ortaca bölgesindeki kamuoyuna yansayan işkence olayıyla ilgili İçişleri Bakanından bilgi almak istediğine,

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Haydar Akar, Çankaya Belediyesindeki işlerinden çıkarıldıkları söylenen 12 işçinin aslında Çankaya Belediyesine hizmet veren bir firmadaki işlerinden çıkarılmış olduklarına ve Çankaya Belediye Başkanı Alper Taşdelen'in firmayla görüşerek bu işçilerin işlerine dönmelerini sağladığına,

İstanbul Milletvekili Mehmet Muş, Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın beşinci tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Sırrı Süreyya Önder, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Başkanlık Divanı olarak eski Başbakan Mesut Yılmaz'ın hayatını kaybeden oğluna Allah'tan rahmet ve ailesine başsağlığı dilediklerine,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı, Muğla'daki işkence olayıyla ilgili bir Meclis kararı bulunmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Başbakanlığın, 2017 yılı Haziran ayında yapılan 106'ncı Uluslararası Çalışma Konferansı'nda kabul edilen, 16 Haziran 2017 tarihli ve 205 sayılı "Barış ve Direnç İçin İstihdam ve Saygın İş Tavsiye Kararı" hakkında Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından bütçe müzakereleri sırasında Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi sunulmasına ilişkin tezkeresi okundu; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesi görüşmeleri içinde Genel Kurula bilgi sunma işlemi Bakan tarafından yerine getirildi.

Alınan karar gereğince, 17 Aralık 2017 Pazar günü saat 11.00'de toplanmak üzere birleşime 23.40'ta son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

Barış KARADENİZ

Sinop

Kâtip Üye

İshak GAZEL

Kütahya

Kâtip Üye

17 Aralık 2017 Pazar

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN

KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'ıncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, gündeme geçiyoruz.

Gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

Sayın milletvekilleri, gündemimize göre 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı üzerindeki görüşmelere devam edeceğiz.

Program uyarınca bugün altıncı tur görüşmelerini yapacağız.

Altıncı turda Dışişleri Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye Hudut ve Sahiller Genel Müdürlüğü, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı, Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçe ve kesin hesapları yer almaktadır.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (x)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (x)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

(x) 503, 504 S. Sayılı Basmayazılar ve Ödenek Cetvelleri 11.12.2017 tarihli 34'üncü Birleşim Tutanağı'na ektir.

*Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU**1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI**1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU**1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU**1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI**1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU**1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Komisyon ve Hükûmet yerindedir.

Sayın milletvekilleri, bildiği üzere, turda yer alacak bütçelerle ilgili soru sormak isteyen milletvekillerinin sisteme girmeleri gerekiyor.

Altıncı turda grupları ve şahısları adına söz alan sayın üyelerin isimlerini okuyorum:

Gruplar adına ilk söz, Halkların Demokratik Partisi Grubu adınadır. Söz sırası şöyledir: Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy, Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan, Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan, Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım, Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp, Diyarbakır Milletvekili Altan Tan.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel, İstanbul Milletvekili Hüseyin Bürge, Denizli Milletvekili Şahin Tin, İstanbul Milletvekili Hasan Sert, Adıyaman Milletvekili Salih Fırat, Trabzon Milletvekili Adnan Günnar, Tokat Milletvekili Celil Göçer, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet İlker Çitil, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu, Kütahya Milletvekili Vural Kavuncu, Kars Milletvekili Yusuf Selahattin Beyribey, Erzurum Milletvekili Mustafa İlhalı, Kastamonu Milletvekili Murat Demir, Ağrı Milletvekili Cesim Gökçe, Elâzığ Milletvekili Metin Bulut, Kırşehir Milletvekili Salih Çetinkaya...

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu, Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan, Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul, İzmir Milletvekili Oktay Vural...

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz, Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı, Burdur Milletvekili Mehmet Göker, Bursa Milletvekili Erkan Aydın, Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak, İstanbul Milletvekili Ali Özcan, Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel, Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen...

Şahıslar adına, lehinde, Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu; aleyhinde, İzmir Milletvekili Ali Yiğit...

Tabii ki de Hükûmetin, Hükûmet adına sayın bakanların söz hakları ayrıca vardır.

Şimdi, altıncı turda gruplar adına ilk söz, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına ve ilk söz sahibi, Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy.

Buyurun Sayın Özsoy. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, lütfen, sürelere riayet edelim.

Sayın Özsoy, sizin süreniz yirmi beş dakikadır. Süre uzatımında bulunamayacağım.

Buyurun efendim.

HDPGRUBUADINAHIŞYARÖZSOY (Bingöl)–Genel Kurulu ve Divanı saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, 4 Kasım 2016 tarihinden itibaren cezaevlerinde tutuklu bulunan kıymetli eş başkanlarımız Sayın Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ, yine grup başkan vekillerimiz İdris Baluken ve Çağlar Demirel ve diğer vekil arkadaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerine partim HDP adına söz almış bulunuyorum. En sonda söyleyeceğimizi en başta söyleyerek konuşmama başlamak istiyorum. Son sekiz yılın Dışişleri Bakanlığı bütçesine baktığımız zaman, 2010 yılında yeni parayla 1 milyarla başlayan bütçe geçen sene 3 milyara kadar çıkmış, ek ödeneklerini bilmiyoruz ama 3 milyarın üzerinde para, bu sene de 3 milyar 300 milyon bütçe isteniyor.

Değerli arkadaşlar, biliyorsunuz devletin bütçesi olmaz, halkın bütçesi olur çünkü bu paralar halkın paraları, halktan alınan vergilerle bir kısmını dış politikaya ayırıyoruz her yıl bütçede ve bu bütçenin de halkın talepleri, istekleri doğrultusunda kullanılmasını istiyoruz. Peki, öyle mi oluyor? Geçen sene 3 milyar bir bütçeyle çalışan Dışişleri Bakanlığının faaliyetlerinin bir sonucuna bakalım. Birkaç örnek vereyim, bunları ileride detaylandıracağım, örneğin, Amerika'yla ilişkiler bir önceki seneye göre çok daha kötüleşmiş durumda. Avrupa'yla ilişkiler, Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi'yle ilişkiler kesilme noktasına gelmiş. Geçen sene yaptığım konuşmada söylemiştim, Orta Doğu'da bir tek Kürdistan Bölgesel Yönetimi kalmıştı Hükûmete dost kalan, bu sene onu da kaybettiler bu Kerkük etrafında dönen tartışmalar yüzünden. Nezaketten bile olsa "Mam Celal" dediğiniz Sayın Talabani'nin cenazesine bir heyet bile gönderme nezaketi gösterilemedi maalesef.

Bakıyoruz ki Dışişleri Bakanlığının bütçesi arttıkça Türkiye'nin dışarıda yaşadığı sorunlar da artıyor. Yani bu para nasıl kullanılıyor, bu bütçe nasıl değerlendiriliyor ki her geçen gün Türkiye'nin dışarıdaki izolasyonu katbekat artıyor? Ahmet Davutoğlu'na yapılan en büyük eleştiri dış politikayı ideolojik temellerde yapması, bunun için de Türkiye'yi yalnızlaştırmasıydı. Ahmet Davutoğlu gitti, bütün faturayı kendisine kestiniz ama Ahmet Davutoğlu gittikten sonra da dışarıda dostluklar artmıyor, azalıyor; düşmanlıklar artıyor ve bunun ceremesini Türkiye'de yaşayan bütün halklar bir şekilde çekiyor. Onun için, biz Dışişleri Bakanlığının talep ettiği bu bütçeye karşı olduğumuzu baştan ifade edelim.

Doğrusu, Dışişleri Bakanının kendisi ve birlikte çalıştığı arkadaşlara yönelik olarak şahsi herhangi bir sıkıntımız söz konusu değil. Kendisine bir görev verilmiş, Türkiye'nin dış politikasını toparlamak. Yalnız, temel konsept yanlış olduğu için dış politikadaki bu kırılmalar, bu izolasyonlarda çok fazla sorumluluğu olmadığını da şahsen düşünüyoruz. Daha genel bir konsept, Bakanlığın dışında yoğunlukla belirlenen bir dış politikanın icracısı durumunda maalesef Dışişleri Bakanlığı.

Değerli arkadaşlar, şu an Türkiye'nin bir dış politika konsepti yoktur, herhangi bir konseptten yoksundur. Daha önce değişik vesilelerle söyledik, mesela Atatürkçüler, Kemalistler sürekli "Yurtta sulh, cihanda sulh." diye bir kavramla giderler. Bir konsepttir; yanlış, doğru, eksik, tartışsınız ama bir konsepttir ya da daha önce stratejik derinlik Sayın Davutoğlu'nun bir konseptiydi; eksik olur, yanlış olur, hatalı olur ama bir konsept. Mevcut durumda Türkiye Cumhuriyeti devletine Hükümet eden AKP'nin herhangi bir dış politika konsepti yoktur. Son derece konjonktürel, eklektik, tutarsız, bir gün dediğini ertesi gün inkâr eden, hatta sabah söylediğini -son Rusya örneğinde gördüğümüz- akşam inkâr eden, içte dışta gerilimden beslenen, dışarıda da gayet militarist bir söylem kullanan, tuhaf, ne olduğu belli olmayan bir şey. Bir konsept diyemiyoruz yani kendi içsel tutarlılığı olmayan bir dış politikadan bahsediyoruz. Nedir bu? Türkiye Orta Doğu'daki ve küresel anlamda yaşanan yapısal dönüşümlere ayak uydurmaya çalışırken, doğrusu, ayak uyduramıyor, savruluyor. Dış politikada bir uçtan diğerine savruluyor.

Hatırlayın, hatırlatmak istiyorum: Trump gibi bir İslamofobik iktidara geldiği zaman Hükümete yakın olan çevreler Trump'a inanılmaz, böyle, dikkatli davranıyorlardı, gönlünü hoş tutmaya çalışıyorlardı. Çünkü Barack Obama'dan sonra Trump'la, belki Amerika'yla ilişkileri toparlarız gibi düşünüyorlardı. Aynen bu Meclis kürsüsünde şunu söylemiştik, kendim söylemiştim: "Yani bir İslamofobik neocon olan Trump gibi birisinden medet umar duruma gelmişsiniz. Bununla hiçbir yere gidemezsiniz." Ki en nihayetinde şu an "Trump da bizi sattı, anlamadı." noktasına gelmişsiniz.

Şu an nereye savrulmuş? Şu an Rusya'ya doğru, böyle, ciddi anlamda bir savrulma söz konusu. Ben Hükümete yakın olan medyada dikkatle izliyorum -çok eğleniyorum gerçekten- bir Putin methiyeleri düzüyorlar ki aklınız hayaliniz durur. Diyorum kendi kendime, yakında çocuklarına, Putin, Dugin falan ismi verecekler, Ivan, Igor diyecekler çocuklarına. Çok acele etmesinler, iki yıla kadar -bakın burada söylüyoruz, arkadaşlar, böyle, altını kalın çizsinler, kayıtlara geçsin- "Rusya da bizi kandırdı." noktasına gelecekler. Birazdan sebeplerini detaylı bir şekilde anlatacağım.

Değerli arkadaşlar, bölgesel ve küresel düzeyde yaşanan sorunların bu ülkeye yansımalarını merkeziyetçi, totaliter, militarist, faşist birtakım oluşumlarla karşılamak mümkün değildir. Dışarıda ve bölgede yaşanan bu durumlar Türkiye'de de ciddi anlamda birtakım siyasi kırılmalara, gerilimlere sebebiyet veriyor. Şu an Türkiye'nin iç siyasetinde yaşadığımız sorunların çok önemli bir kısmı küresel düzeyde Avrupa'da, Orta Doğu'da yaşanan sorunların Türkiye'de yarattığı sıkıntılara ortak akılla cevap verememenin sonucudur. Hükümet alıyor parayı, istediği gibi kullanıyor, çok fazla muhalefete danışma gibi bir derdi de söz konusu değil, muhalefetten gelen bütün eleştirilere kulaklarını da tıkıyor, sonra sene sonunda geliyor, ben bir daha para istiyorum diyor. Kusura bakmasınlar, biz bu bütçeye, bu mantıkla örülmüş bütçeye, dışarıda, içeride sürekli gerilim üreten bu bütçeye kesinlikle hayır diyoruz.

Kıymetli arkadaşlar, Hükümet, tabii, bunu yaparken sürekli olarak dışarıda, bu yerlilik, millilik kavramı var, bu arada çok fazla kullanılıyor, ona dair bir iki kelam etmek istiyorum. Diyolar ki: "Dünya bizi kısıyor. Dünya bizi kısıdığı için sürekli olarak bizim üzerimize geliyor." Ben size birkaç tane rakam vereyim. Dünya niye burayı kısıkansın? Birkaç rakam vereyim.

Şimdi, uluslararası camiada bir ülkenin prestiji yapılan sarayların haşmetiyle falan ölçülmüyor, birtakım başka kriterler var. Mesela ne? Mesela hukukun üstünlüğü, mesela insani gelişmişlik, ekonomik gelişmişlik, demokratik kurumların işleyişi gibi birtakım endeksler var, buraya bakarlar. Türkiye'ye bakalım: Birleşmiş Milletlerin İnsani Gelişme Endeksi'nde Türkiye 71'inci sıraya gerilemiş, 2000'li yılların başında Türkiye 45'inci, 50'nci sıralarda, gerileme var. Gazeteciler meselesine hiç girmiyorum, Türkiye 180 ülke arasında 155'inci sırada, muhtemelen bir sonraki yılın raporunda son 10'a girmeye aday, bu tartışılıyor. 2004 yılında basın özgürlüğü konusunda Türkiye 98'inci sıradayken tam 57 sıra gerilemiş. OECD'ye üye 38 ülke arasında Sosyal Eşitsizlik Endeksi'nde Türkiye 33'üncü sırada, yaşam memnuniyetinde 34, cinsiyet eşitsizliğinde 35, eğitim kalitesinde 37, hava kirliliğinde 33, su kalitesinde 37 ve çalışma koşulları itibarıyla 38'inci ve son sıradadır. Dünya Türkiye'yi niye kıskansın? Kıymetli arkadaşlar, bir örnek de şeyden vereyim, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine en fazla dava götüren, en fazla ceza alan ülke de Türkiye, o konuda da şampiyon. Önümüzdeki yıl bu şampiyonluğu... Hele bu komisyondan, bu ihraçlar yüzünden şu an çalışmaları devam eden komisyondan mesele çıksın, iç hukuk yolları bir tükensin, Türkiye dünyaya öyle bir rekor yazacak ki insan hakları ihlalleri konusunda, bunu hiçbir ülkenin kırma şansını bir daha olmayacak, ilelebet şampiyon olacak Türkiye. Yüz binlerce insan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidecek. Sonra "Dünya bizi kıskanıyor." Neyi kıskanacak? Bütün bakanların, bütün vekillerin, Başbakanın, Cumhurbaşkanı'nın bindiği arabaların hepsi Alman arabası; BMW'ler, Audi'ler şu kapının önünde. Doğru dürüst üretilmediğimiz herhangi bir şey yok ya bizim neyimizi kıskanacaklar? Dört tane parti var, bir defa yan yana gelip herhangi bir konuda mutabık kalabilmiş değiliz bu ülkenin geleceği konusunda.

Değerli arkadaşlar, yerlilik ve millilik söylemi içi boş, balon bir söylemdir. Bu söylemin sebebi şudur: Evrensel standartlara ulaşma iradeniz kalmadığı zaman işte popülist birtakım söylemlerle yerlilik ve millilik iddiası güdüyorsunuz. Bu yerlilik ve millilik iddiası gerçek anlamda bir yurtseverlik iddiası değildir bize göre. Evrensel standartlara gelmeniz konusunda çok fazla eleştiri geldiği zaman, "Efendim, biz Kopenhag'ın değil, oranın kriterlerini değil Ankara'nın, Kasımpaşa'nın kriterlerini..." diyorsunuz, kökeni budur. O standartlara ulaşamadığımız zaman bunu bir şekilde meşullaştıracak birtakım ideolojik söylemler üretmek zorundasınız, şu an yaptığımız da budur. Nedir bu? "Hans'ın, George'un ne söylediği önemli değil." diye bir söylem vardı değil mi, Cumhurbaşkanı defalarca kullandı bunu. Tamam, Hans'ın, George'un ne dediği önemli değil, Ayşe ile Mehmet'in ne dediği önemli, çok güzel. Peki, Ayşe ile Mehmet'ten aldığımız vergilerle Hans'ı, George'u dışarıda ikna etmek için yüz milyonlarca doları niye lobi şirketlerine aktarıyorsunuz? Hani Hans'ın, George'un ne dediği önemli değildi? Hans'ın, George'un ne dediği önemli çünkü Türkiye, dünyaya önemli oranda entegre olmuş bir ülke; ticari anlamda olmuş, ekonomik anlamda olmuş, kültürel anlamda olmuş, eğitim anlamında olmuş. Böyle izolasyonist, kendi içinde kapalı, bütün dünyaya meydan okuyan bir mantıkla giderseniz gideceğiniz yer, duvara toslarsınız; ötesi, bu çok patolojik bir durumdur; bu yerlilik, millilik söylemi çok patolojik. Bakın, hastalıklı bir söylemdir diyorum. Niye? Bunu da anlatayım: Yerlilik, millilik adına, bu son dönemde Türkiye'de yapılan bazı şeyler oldu. Sakın, bunları istisnai uç durumlar olarak görmeyin. Burada üretilen, ülke genelinde üretilen siyasal atmosferin yarattığı patolojik durumlardır. Ne gibi durumlar? Şöyle: Hollanda'yla sorun yaşıyorsunuz, bir protesto yöntemi olarak yandaşlarınız portakala bıçak sokuyorlar ya; Rusya'yla sorun yaşıyorsunuz, domates dışlıyorlar. Geçen gün gördüm, Trump Kudüs kararını tanıdıktan sonra, muhtar olduğu iddia edilen birisi bir turpun üzerine Trump yazmış, turp kemiriyor. Amerika'yla sorun yaşıyorsunuz, dolarla burnunu siliyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Çok derin bir örnek oldu bu! Bunu partiyle ilişkilendirdiniz.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Hayır. Parti değil, yaratılan bu genel siyasal atmosferin toplumda yarattığı patolojilerdir diyorum buna.

SALİH CORA (Trabzon) – Hişyar Bey, verilecek örnek değil bu.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Medyasıyla, siyasetiyle dışarıya karşı, çoğu zaman neredeyse yabancı düşmanlığına, neredeyse değil, yabancı düşmanlığına varan söylemler karşısında halkım ne yapısın? Halkım da Hükümetiyle dayanışmak istiyor; istiyor, halkta suç aramayın ama öyle bir patolojik ortam oluşmuş ki, işte, en son bir tane...

SALİH CORA (Trabzon) – Ya, verilecek örnekleri ver.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Tamam, işte bir örnek veriyorum, ki yani ne, hangi çılgınlık seviyesine geldiği görülsün diye bunları veriyorum; polemik yaratmak için değil.

SALİH CORA (Trabzon) – Örnek vermiyorsun, sataşma yapıyorsun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Lütfen, rica ediyorum, bitireyim.

En son, kalemşor bir yazar -eskiden bazen iyi yazılar da yazardı- biliyorsunuz, ismini vermeyeyim.

SALİH CORA (Trabzon) – Milletle alay ediyorsun.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Şöyle diyordu eskiden: “Hepimizin bildiği...”

SALİH CORA (Trabzon) – Dışarıda ülkeyle alay ediyorsun, içeride milletle alay ediyorsun.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Ya, bir dinle... Dinle...

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Ya, bir müsaade eder misiniz lütfen. Bakın, bitince alırsınız, konuşursunuz. Lütfen, sabah sabah yorgunum gerçekten, kahve içtim, kendime gelmeye çalışıyorum.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – İstersen domates vereyim de biraz...

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Vekilim lütfen... Lütfen...

Şimdi, bakın, en son da daha dün, evvelsi gün eskiden iyi yazılarıyla tanıdığımız, 1990’larda benim de okuduğum, gerçekten İslami camia içerisinde böyle Gramsci okumuş falan, entelektüel kalibresi yüksek bir adam olarak bildiğimiz -ismi lazım değil- bir kalemşor demiş ki: “Kola içmeyin -çok özur diliyorum- çişinizi için, daha iyidir.” Böyle yazmış ve bunun da sağlıklı olduğunu söylemiş, duymuşsunuzdur bazılarınız, sanki daha bir yıl önce kola fabrikasını burada şeyle açmadılar gibi, Hükümet Konya’da kola fabrikasını açmamış gibi.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Gülüyorum Sayın Özsoy, bunlara gülüyorum.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Şimdi, arkadaşlar, bununla dış politika yürümez.

AYŞE DOĞAN (Tekirdağ) – Daha sonra kapandı kola fabrikası.

SALİH CORA (Trabzon) – Başka örnekler verin.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Başka örnekler de var, geliyorum. Bunlar sadece durumun vahametini göstermek için kullandığım örnekler.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Özsoy, siz akademisyensiniz, bunlar konuşmanızı destekleyecek örnekler değil.

PERVİN BULDAN (İstanbul) – Başkan, müdahale eder misiniz lütfen.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar...

BAŞKAN – Arkadaşlar, müdahale etmeyin lütfen, müdahale etmeyelim.

Sayın Özsoy, siz devam edin.

SALİH CORA (Trabzon) – Seni ağır bir adam zannederdik ya, maalesef. Böyle bir konuşma tarzı olur mu?

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Bakın, “Seni ağır bir adam zannediyorum.” diye çirkin çirkin konuşmalar var Başkan burada. Terbiyesizlik yapmayın.

SALİH CORA (Trabzon) – Terbiyesiz sensin.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Yapmayın.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, bakın, sabah sabah yakışmıyor. Varsa sözünüz gelip kürsüde söylersiniz. Lütfen...

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Varsa sözünüz, müsaade istersiniz, gelirsiniz, konuşursunuz burada.

BAŞKAN – Gelirsiniz, söylersiniz. Niye müdahale ediyorsunuz? Müdahale etmeyelim lütfen.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, devam edelim. Şöyle: Bu son dönemde biliyorsunuz Kudüs meselesi yüzünden Amerika’yla, İsrail’le ilişkiler iyice gerilmiş durumda. Öncelikle şunu söyleyeyim: Trump’ın aldığı karar ve İsrail’in Filistin’e seksen yıldır uyguladığı bütün politikaları kınıyoruz, lanetliyoruz. Orada yaşananların hiçbir şekilde savunulacak bir tarafı söz konusu değil. HDP olarak bizim tavrımız bu konuda nettir. Bir işgal altındadır Filistin ve Cumhurbaşkanı’nın o gösterdiği haritaları, samimiyetle söylüyorum, Orta Doğu dersi verirken sürekli kullanıyordum. Yani son seksen yıl içerisinde adım adım Filistin’in nasıl darmadağın edildiği, nasıl yok edildiği ve nihai olarak İsrail devletinin Filistin’le anlaşma değil, Filistin’i sonuna kadar yok etme; son toprak parçasına o yerleşimleri yerleştirene kadar durma niyetleri filan söz konusu değil yani. Böyle bir durum.

Şimdi, kıymetli arkadaşlar, İsrail’le biliyorsunuz uzun bir dönem ilişkiler sıkıntılıydı. Geçen seneden, evvelki seneden itibaren bu ilişkileri yeniden toparlayalım diye Hükümetin girişimleri söz konusu oldu; karşılıklı tartışıldı, konuşuldu, eninde sonunda bu Mavi Marmara meselesi üzerine bir anlaşmaya varıldı ve o anlaşma komisyona geldi, orada çok ciddi tartıştık.

CHP’li arkadaşlar, sizlere de biraz dokunduracağım, siz de biraz lütfen dinleyin. Biz yukarıda, bu komisyonda tartışırken çok sert eleştirdik, bu Mavi Marmara anlaşmasının çok sıkıntılı olduğunu söyledik ama o zaman Hükümet cenahından, AKP Grubundan arkadaşlar “İsrail önemli bir ülke, bir şekilde İsrail’le ilişkileri toparlamamız gerekiyor. Hatta Filistin’e en fazla İsrail’le ilişkilerimizi toparlayarak yardımcı olabiliriz.” Medya yazıyordu “İnsani yardım götürebiliriz.” vesair vesair.

O anlaşma metninin en altında şöyle bir ibare de vardı: “Bu anlaşma Ankara ve Kudüs’te eş zamanlı olarak akdedilmiştir.” Yani Kudüs’ü Ankara’ya bir eş kent olarak anlaşmanın altına da yazmışlardı. Orada çok sert tartıştık, aşağıya indik, Genel Kurula. Bu Genel Kurulda -bir iki istisna olabilir değişik partilerden, o an dikkat etmişim, şu an hatırlamıyorum- HDP dışında hiç kimse çıkıp “hayır” oyu vermedi. CHP’li arkadaşlar, yukarıda, komisyonda biz o anlaşmayı tartışırken aslan yüreği yemiş gibi orada anlaşmayı yerden yere vurdunuz; biz şuraya indik aşağıya, hiçbiriniz anlaşmaya “hayır” oyu veremediniz, çekimser kaldınız burada.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yok, verdik.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Öyle, kayıtlara bakarız. Hatta bir vekiliniz yanlışlıkla “hayır” oyu verdiği için şurada, gözlerimin önünde grup başkan vekilinden fırça yedi “O oyunu gidip sileceksin.” diye ve gidip sildi. Gidin kayıtlara bakın, görürsünüz.

Şimdi, öyle oturup “Tel Aviv’den Kudüs’e çekin de büyükelçiliğinizi.” deyip rest çekerek siyaset yapılmıyor, bu böyle bir şey değil. İsrail’in Filistin’e uyguladığı politikalar konusunda ilkesel ve kararlı bir tavır almak lazım. Biz şunu söylemiyoruz: Efendim, İsrail bunu yaptı, siz de karşılığında bunu yapın, rest çekin.

Arkadaşlar, ortada iç politika malzemesi olarak kullanılan bir mesele söz konusu. Öyle tek taraflı olarak “Biz ilan ettik. Alın işte, sizin restinize rest; biz de Doğu Kudüs’ü başkent ilan ediyoruz.” Bu arada, Dışişleri Bakanlığının sayfasındaki çeviri ile anlaşma metni arasında da ciddi bir fark söz konusu değerli arkadaşlar. Kimsenin Doğu Kudüs’ü Filistin’in başkenti olarak tanıdığı yok, basında böyle yazıldı o anlaşmaya istinaden, orada da bir karışıklık söz konusu.

Şu an Kudüs meselesi üzerinden iç politikada tekrar popülist söylemlerle bir zemin bulma tartışması söz konusu, bunu da yanlış buluyoruz. Netanyahu’ya, İsrail devletine Cumhurbaşkanının söylediklerine katılıyoruz, katılıyoruz. Gerçekten İsrail terör uyguluyor Filistinlilere, yerleşimler konusunda, öldürülen çocuklar konusunda, terörist olarak cezaevine konulan Filistinli çocuklar, birçok konuda, neredeyse katılmayacağımız bir şey yok Sayın Cumhurbaşkanının söylediklerine ancak Netanyahu’nun bir tek sözüne katılıyoruz, vallaha dedi ki Netanyahu: “Bu vicdan ve insanlık konusunda sizden ders alacak değilim.” Evi camdan olan komşusunun evini taşlarken biraz dikkatli olmalı. Bu ülkede kaç tane Kürt çocuğunun terörist olarak mahkemelerde yargılandığını, cezaevine girdiğini biliyor musunuz? O yasayı İsrail’in Filistin için uyguladığı yasadan modelledi bu Hükümet.

HALİS DALKILIÇ (İstanbul) – Hiç yakışmadı, olmadı.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Tabii, çok fazla örneği yoktur çocukların terörist olarak mahkemelerde yargılanmasının. Sizden önce İsrail yapmıştı bunu, kayıtlara girin bakın.

Sonra ne oldu? Sonra yüzlerce Kürt çocuğu cezaevlerine girdi, Pozanti’da tecavüzlere uğradılar. İnsanlık dersi konusunda sadece son iki yıla baktığımız zaman burada konuşsak buradan Kudüs’e kadar yol olur. Sokak ortasında yedi gün bekletilen cenazeleri biz konuştuk şu kürsüde. Daha geçen gün dördüncü duruşması yapıldı Kemal Korkut’un; biliyorsunuz, “Nevroz” etkinliklerinde bu sene çırtılıplak böyle vücudunu açmış, “Silahsızım.” diyor, 50 tane kameranın önünde, canlı yayında öldürüldü, canlı yayında. Bir polis tutuklanmış değil; 4 tane duruşma geçti, daha bir polis tutuklanmadı. Konuştuğu sözler yüzünden on üç aydır bizim eş başkanımızı cezaevine gönderiyorsunuz, söz söyledi diye cezaevine gidiyor; canlı yayında silahsız, savunmasız insanı kameralar önünde öldüren insan cezaevine gitmiyor, tutuklanmıyor. Kürt’ün kanı bu kadar mı ucuz ya? Karineye girmek istemiyorum, yarıştırmak istemiyorum ama bu karineye baktığımız zaman, son iki-üç yılda yaşanan onca vahşete, onca ölüme, yıkımlara, bodrumlarda yakılan insanlara, yakılan, yıkılan kentlere baktığımız zaman, eviniz camdan.

SALİH CORA (Trabzon) – Eren Bülbül’ü kim öldürdü? Biraz da ondan bahset.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Onun için kimseye böyle insanlık, vicdan dersi verecek bir durumda değil bu Hükümet.

Değerli arkadaşlar, zaman azaldı, sadece bir iki konuda bir iki düşüncemi daha ifade edip burada toparlamak istiyorum.

Son olarak, çok ciddi bir iddia dolaşüyor biliyorsunuz. Almanya’da birtakım çete örgütlenmelerine Türkiye’den, iktidar partisine mensup bir milletvekilinin para verdiği dair birtakım iddialar söz konusu. Gerçekten iddia düzeyinde, bilmiyoruz, orada değildik, görmedik. Bu Osmanlı Ocakları... Yok, ne?

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Almanya Osmanlıları...

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Ha, “Almanya Osmanlıları” diye. Bakın fotoğraflarına görürsünüz zaten, ne menem insan olduklarını görürsünüz orada. Birtakım telefon kayıtlarının olduğu falan söyleniyor, bilmiyoruz yani bunlar tabii araştırılacak ama böyle bir şey doğruysa bu çok korkunç bir durum. Yani, resmen mafyatik örgütlerle neredeyse organik bağ diyebileceğimiz bir durum söz konusu.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – PKK’yla bağınıza bakın ya.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Bilmiyorum ne olduğunu. Tabii, biz de merak ediyoruz, bekliyoruz eğer böyle bir şey varsa... Yalnız, şu ana kadar o vekil bu meseleyi yalanlayabilmiş değil. Yani “Bu yalandır, böyle bir şey olmadı.” demiyor, sadece “Almanya beni takip ederken Dışişleri Bakanımı da dinlemiş. Bunun ahlaki, hukuki bir tarafı söz konusu değildir.” diye bir şey söylemiş fakat olayın içeriğine dair...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Bitti mi arkadaşlar?

Bitireyim mi, bir dakika verir misiniz?

BAŞKAN - Sayın Özsoy, ben başta da ifade ettim, söz uzatmayacağım, lütfen...

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Otuz saniye verin, selamlayayım arkadaşları.

BAŞKAN – Tamam, selamlayın.

Buyurun lütfen.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) – Arkadaşlar, hemen bitiriyorum.

Sadece şunu söyleyeyim: Bu vekilin “Sopayla Kürtlerin kafasını kıracaksın, bunu videoya çekeceksin, Türk devletine göndereceksin, devlet bunu internette yayınlayacak.” şeklindeki konuşmalarının telefon dinlemelerine girdiği falan söyleniyor, iddia; umarız doğru değildir.

Kıymetli arkadaşlar, zamanınızı aldık, yirmi beş dakika; sabrınız için teşekkür ediyoruz. Ancak dediğim gibi, dış politika bu kafayla devam ederse muhtemelen 2018 yılı içerisinde bu ülke çok daha ciddi badireler atlatacaktır. Bütçenin de vallahi parasını da helal etmiyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, 60’a göre bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş, 60’a göre yerinizden...

III.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy’un 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın altıncı tur görüşmelerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; efendim, bir iddia dolaşmış da bizim bir milletvekilimiz varmış da orada işte bazı mafyatik örgütlenmeler varmış da “muş”lar üzerinden iddialar var da bunlar buraya taşınıyor. Çıkm elinizdeki somut olan ne varsa burada konuşun; kimmiş bu, nasıl olmuş, ne olmuş? “Birtakım telefon dinlemeleri var da...” Partimizi, milletvekillerimizi mafyatik bir örgütlenmeyle ilişki kurduymaya çalışılıyor. Bu son derece üzücü. Sayın hatibi dikkatle dinledim, verdiği bazı örnekler, ondan sonra, partimiz ile oradaki birtakım illegal yapıları ilişkilendirme çalışması son derece düşündürücü. Çünkü şundan dolayı düşündürücü: Türkiye’nin bir terörle mücadelesi söz konusu, Filistin’deki mesele ile Türkiye’nin terörle mücadelesini mukayese ediyor. Filistin devleti işgal altında, toprakları işgal edilmiş; Türkiye’de nasıl bir durum var? Türkiye’de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – ...Türkiye'nin belli bir bölgesini ayırmaya çalışan, koparmaya çalışan bir terör örgütüne karşı büyük bir mücadele içerisinde, burada bütün milletvekillerinin, burada kendisini Türkiye Cumhuriyeti'nin bir milletvekili olarak hisseden herkesin bunun karşısında durması lazım, buna tepki koyması lazım. O ikisini mukayese edip burada terör örgütünün yapmaya çalıştıklarını meşrulaştırmaya çalışmak, terör örgütüne hizmet eder. Buradaki durumla İsrail'deki yapılanları da aslında haklı çıkarmaya çalışmak gibi bir şey olur bu.

MEHMET EMİN ADIYAMAN (İğdır) – Netanyahu da aynı senin kafanda, o da Filistinliler için aynı şeyi söylüyor, o da Filistinlilere “terörist” diyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bir diğeri, değerli milletvekilleri, bakın, bizim güneydoğuda bazı bölgelerde terör örgütü egemenlik alanı kurmaya çalışırken güvenlik güçleri mücadele ediyordu orada. Orada, bakın, milletvekilleri var. İhbar ediliyor, ihbar var. Burada polisler oraya gitmeye çalışıyor, müdahale etmeye çalışıyor ihbar üzerine, orada biz şehit veriyoruz. Ne arıyor milletvekilleri oradaki o egemenlik alanı kurmaya çalışan eli silahlı teröristlerin arasında? Bunu sormaya hakkımız yok mu?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdi, sayın hatip bu kadar insan haklarından örnek veriyor. Bakın, devlet mutlaka ki hukuka göre hareket etmek zorundadır, hukukun dışında hareket edemez. İnsan haklarına karşı da son derece saygılıyız, hassas davranmak zorundayız. Ama burada yapılan, sadece teröre karşı olan bütün operasyonları insan haklarına yapıyor gibi gösterip terörü meşrulaştırmaktır.

Bakın, Dürümlü köyünde 16 vatandaşımızın hiçbir cenazesinden eser yok.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, kürsüden konuşsa daha iyi olur gerçekten.

BAŞKAN – Sataşmadan isteseydi sataşmadan verirdim ama yerinden istedi.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yapan terör örgütüdür. Bir gün bir tanesi gelip de şu kürsüden bunu ifade edemedi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Özsoy, çıkın bunu bir söyleyin bakalım.

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Muş.

LEZGİN BOTAN (Van) – 60 yaşındaki adama işkence etmek hangi aklın ürünüdür? Ne alakası var? Terörle mücadeleymiş!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Çıkın hadi söyleyin şunu: 16 kişiyi öldürdüler. Cenazelerinin bir parçası yok.

BAŞKAN – Tamam Sayın Muş.

Sayın Yıldırım, siz mi, Sayın Özsoy mu?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ben İç Tüzük 60'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldırım, size de 60'a göre...

2.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Başkanlığın karşılıklı laf atmalara müsaade etmemesini istirham ettiğine ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, öncelikle bu konuya girmeden önce ifade edeyim, daha sabah sabah, hatibimiz konuşmaya başladığı andan itibaren şurada zaten birkaç kişi olan AKP milletvekillerinin sataşmaya başlaması işine aynı meyanda bizim cevap vermemize mahal vermeden siz müdahale edin. Bunu özellikle istirham ediyorum.

İkinci bir husus, artık insanlık suçuna tekabül edebilecek sivil ölümlerinden söz ettiğimizde, ağır insan hakları ihlallerinden söz ettiğimizde, bütün bu konudaki suçu, günahı “terörle mücadele” adı altındaki halının altına süpürülmesi mecrasını çoktan aştık. Ya, şunu söylüyoruz: Kiminle neyin mücadelesini ediyorsanız edin. Şu ülkede demokratik gösterilerde 30’un üzerinde çocuk son bir buçuk yılda öldürüldü, sivil, şehrin ortasında. Bundan söz ediyoruz, onun ötesi lafügüzaftır. Kiminle neyin mücadelesini ediyorsanız edin. Sivil ölümlerinden söz ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz etmiyor musunuz mücadele?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, ben de toparlıyorum.

BAŞKAN – Siz de toparlayın lütfen.

Buyurun.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Yoksa, öbür türlü “Ben her türlü suça, günaha, insanlık suçuna bulaşırım, bunu da ‘terörle mücadele’ adı altında kılıflarım, sarmalarım, kapatırım.” diyorsanız, dünya, artık o kadar, bu işleri yiyip yutabilecek kadar küçük bir dünya değil ve her şey de sizin elinizde değil. Komünikasyon çağındayız, her şey görülüyor.

Bakın, tekrar söylüyorum: Demokratik eylem, etkinlik, gösterilerinde güvenlik güçlerinin kullandığı silahlarla öldürülen çocuk sayısı son bir buçuk yılda 30’u aşmıştır. Bunun cevabını verin. Öbür türlü, kiminle mücadele ediyorsanız edin.

Teşekkürler.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Siz etmiyor musunuz? Siz etmiyor musunuz Sayın Yıldırım, onu da söyleyin.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Söz sırası, Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan’a ait.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Partisiniz siz. Siz parti grubusunuz, tavrınız koyun.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Partinin silahı mı olur?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Pir, ben Yıldırım’la konuşuyorum.

Siz iddianızı gelin, burada ispatlayın.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özsoy, siz....

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Sayın Başkan, sayın grup başkan vekili terörü meşrulaştırdığıma dair çok ağır bir ithamda bulundu. Bu konuda sataşmadan söz almak istiyorum.

BAŞKAN – Ona cevaben, Sayın Yıldırım aynı şekilde cevabı verdi.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Hayır Sayın Başkan, ben yerimden söz istedim.

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Sayın Başkan, terörü meşrulaştırdığımı söyledi. Herhâlde bundan daha ağır bir itham olamaz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Meşrulaştırmıyorsa kayıtlara geçti. Örgütü lanetliyorsas...

BAŞKAN – O zaman, bir düzeltme yapacaksınız buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, örgütü lanetliyorsas kayıtlara geçti zaten. Lanetliyor mu terör örgütünü?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yok.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, bakın, ben, gerçekten Sayın Muş'tan önce sisteme sadece ilk hatırlatmayı yapmak üzere girmiştim. Yoksa, bu konuyla alakalı değildi benimki.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... Sataşma olursa sataşmadan söz taleplerini karşılayacağım ama çok sık sataşma olmasın, yerimizden de çok söz söyleyip her konuşmacıya da müdahale etmeyelim.

Buyurun.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Bingöl Milletvekili Hişyar Özsoy'un, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

HİŞYAR ÖZSOY (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli Hatip, bakın, Amerika, Afganistan'da terörle mücadele ettiğini söylüyor. İsrail, Filistin'de terörle mücadele ettiğini söylüyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yazıklar olsun!

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Yemen'de Suud terörle mücadele ettiğini söylüyor, Esad Suriye'de terörle mücadele ettiğini söylüyor.

Şimdi, bu terörle mücadele kavramını açtığımız zaman içinden çok fazla şey çıkıyor. Grup başkan vekilimiz söyledi, çok fazla oraya girmek istemiyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Girin, girin.

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Şunu söylüyoruz, diyoruz ki: Burada konuşmalar yaptık, bakın, ya bu ülkede vali vali, insan cesetlerinin kediler tarafından yenildiğini itiraf etti ya!

SALİH CORA (Trabzon) – Hangi vali demiş?

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Bunu söylediğimiz için terörü mü meşrulaştırıyoruz? Oh ediyoruz! Ya, bu terörü meşrulaştırma mıdır?

Son iki yılda 150'den fazla insan, çocuk... Yani parçalanmış ceset, aileleri cesetleri alıp gömmeye çalışıyorlar, bize geliyor, yaşıyoruz, yaşadığımız şeylerdir.

Eğer samimiyseniz İsrail konusunda, şuna bir cevap verin: İsrail ile Türkiye arasında, tırnak içinde söylüyorum, terörle mücadele konusunda, Filistinlilere terör uygulayan İsrail'in, Türkiye'yle terörle mücadele konusunda kaç tane anlaşması var? Bu ülkenin ordusunun subayları İsraili subaylar tarafından eğitilmedi mi? Özel savaş konsepti uygulanmadı mı 90'larda?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Nerede yaşıyorsunuz Sayın Özsoy?

HİŞYAR ÖZSOY (Devamla) - Askerî anlamda iş birlikleri yok mu? Ortak tatbikatlar yapılmıyor mu? Birbirlerinden öğrenmiyorlar mı? El insaf! Bunu dünya çarşaf çarşaf yazıyor. Açın uluslararası hakemli bir dergide İsrail-Türkiye ilişkilerini, askerî ilişkilerine bir bakın, orada size bütün anlaşma metinlerini verirler.

Kimseyle polemik yapmak gibi bir derdimiz yok, yalnız dışarıyla konuşurken insan döner önce kendi evinin içine bakar, burada benim durumum ne diye! Bunu söylemeye çalışıyoruz, öyle herhangi bir şeyi meşrulaştırmak gibi bir derdimiz de yoktur.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Anlatmaya çalıştığımız bu.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Özsoy'dan PKK'nın katliamlarına bir şey söylemeyi bekledim.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

1) *BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)*

1) *Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

İ) *SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)*

1) *Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

2) *Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN - Söz sırası Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'a aittir.

Buyurun Sayın Aslan.

HDP GRUBU ADINA MEHMET ALİ ASLAN (Batman) – Sayın Başkan, Sayın Divanı saygıyla selamlıyorum.

Yine son iki yıldır bütçe görüşmelerinde Mecliste aramızda bulunmayan ve hukuksuz bir şekilde şu anda zindanlarda tutuklu bulunan Sayın Eş Başkanlarımız Selahattin Demirtaş, Sayın Figen Yüksekdağ; Grup Başkan Vekillerimiz Sayın İdris Baluken, Sayın Çağlar Demirel; Selma Irmak, Abdullah Zeydan, Gülser Yıldırım, Ferhat Encü, Faysal Sarıyıldız, Tuğba Hezer, Besime Konca, Mürsel Aydoğan, Burcu Çelik ve Demokratik Bölgeler Partisi Başkanı Sebahat Tuncel ve belediye başkanları nezdinde de Sayın Gultan Kışanak'ı ve şu anda haksız yere içeride tutulan yaklaşık 10 bin HDP'li ve DBP'liyi de buradan saygıyla selamlıyorum.

Aynı şekilde, İsrail'de aynı akıbeti yaşayan tutuklu Filistin milletvekillerini, tutuklu Mısır milletvekillerini de buradan selamlıyorum.

Yine, haklarında hiçbir soruşturma, haklarında hiçbir kovuşturma, hiçbir gözaltı, hiçbir tutuklama, hiçbir yakalama emri olmayan ve şu anda hapislerde tutuklu bulunan 700 bebeğin de gözlerinden öpüyorum, o günahsız ellerinden öpüyorum ve o kocaman yüreklerinden öpüyorum. Evet, haklarında hiçbir tutuklama emri yok. 0-6 yaş arası şu anda 700 bebeğimiz cezaevinde. Bunlar hepimizin çocuğu, hepimizin bebeği, hepimize Allah tarafından emanet edilen bireylerdir. Ve yine şu anda haksız yere hapisanelerde bulunan 70-80-90 yaşlarındaki pirifânilerin de nasırlaşmış ellerinden öpüyorum, kendilerine saygılarımı sunuyorum.

Arkadaşlar, yarın Dünya Arapça Günü. Dünya Arapça Günü demişken, Hükümet yetkililerine bütçede Türkiye'deki Arap yurttaşlarla ilgili bir bütçe ayrılıp ayrılmadığını da sormak istiyoruz. Dilleriyle ilgili bir bütçe ayrılmış mıdır? Nitekim, Türkiye'de yaklaşık olarak yüzde 10'a tekabül eden bir Arap nüfusu vardır.

Dünya Arapça Günü dolayısıyla ben hem Türkiye'deki Araplara hem dünyadaki Araplara da bir Arapça mesaj vermek istiyorum, okumak istiyorum.

BAŞKAN – Yalnız, kayıtlara geçmiyor, bunu biliyorsunuz değil mi?

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Biliyorum, teşekkürler.

BAŞKAN – Yabancı bir dil olduğu için “bilinmeyen bir dil” diye geçiyor.

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Sorun değil. Barack Obama buraya geldiğinde İngilizce konuşmuştu ve tutanaklara geçmişti. On binlerce kilometre ötedeki insanların konuştuğu dil tutanaklara geçiyor ama bizim Türkiye vatandaşı, yurttaşı, insanı olarak, maalesef, ana dilimizin tutanaklara geçmemesini de gerçekten yadırgıyorum. Kaldı ki Arapçanın özel bir yeri vardır; Arapça, vahyin dilidir, Peygamberin (AS) dilidir, Kur'an-ı Kerim'in dilidir. (x)

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

BAŞKAN – Sayın Aslan, bak, siz anlıyorsunuz ama kimse anlamıyor. Lütfen, Genel Kurulda bütün vekillerin anlayacağı bir dilde, Türkçe konuşalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, belki küfrediyordur, böyle bir şey olur mu?

MEHMET ALİ ASLAN (Devamla) – Türkçesini de söyleyeceğim Sayın Başkan, az kaldı, bir paragraf kaldı.(x)

Hemen Türkçesini de söyleyeyim, burada diyorum ki: Özelde Araçlar, genelde bütün Orta Doğu halklarının birliğe, beraberliğe ihtiyacı var; yoksa hepimiz birer birer yutuluruz, birer birer yok edilirik. Bizim tarihte güzel isim bırakan isimlerin referanslarına ve onların pratiğine ihtiyacımız vardır, bizim birliğe ihtiyacımız var, bizim ittifakta, ittihatla, saadetimiz, hayatımız gizlidir, bu şekilde bir mesaj verdim. Merak etmeyin, kimseye küfretmedik, küfretmek için buraya çıkmadık. Halkımızın ve bütün halkların haklarını savunmak için buradayız.

Sayın Dışişleri Bakanı da buradayken ve Sayın Meclisten istirham ediyorum, Orta Doğu'yu aslında iki paragrafta Zülfü Livaneli “Huzursuzluk” kitabında çok güzel özetlemiş, mutlaka o kitabın da okunmasını tavsiye ediyorum. Bakın ne demiş? Kitapta, gazeteci, Mardinli bir yaşlı bilgeyle sohbet ederken yaşlı bilge gazeteciye diyor ki: “Harese nedir bilir misin oğlum? Harese Arapça bir kelimedir. Hırs, haris, ihtiras, muhteris sözleri buradan türemiştir. Develere ‘çöl gemileri’ derler çünkü develer üç hafta boyunca yemeden içmeden yürüyebilirler yani o kadar dayanıklıdır ama bunların çölde çok sevdikleri dikenli bir bitki vardır, gördükleri yerde o dikenli koparır ve çiğnemeye başlarlar. Keskin diken devenin ağzında yaralar açar. O yaralardan kan akmaya başlar. Tuzlu kan dikenle karışınca bu tat, devenin daha çok hoşuna gider. Böylece yedikçe kanar, kanadıkça yer, bir türlü kendi kanına doyamaz ve engel olunmazsa deve hayatını kaybeder. Bu bitkinin adı haresedir. Demin de söyledim; hırs, ihtiras, haris gibi kelimeler bundan gelir. Bütün Orta Doğu'nun âdeti, hâli budur oğlum, tarih boyunca birbirlerini öldürür ama asla kendini öldürdüğünü anlamaz, kendi kanının tadından sarhoş olur.” Yani biz maalesef, Orta Doğu insanı olarak, inanın, o develerden daha acınacak hâldeyiz, daha sarhoş bir hâldeyiz. Biz, ölmelerle, öldürmelerle, bu sarhoşlukla kendimizi öldürdüğümüzün, bitirdiğimizin farkında değiliz. Sadece son iki yılda, kimi kaynaklara göre 3 bin, kimi kaynaklara göre 5 bin insanımızı kaybettik. Son otuz yılda 40 bin insanımızı kaybettik. Yemen’de, Irak’ta, Lübnan’da, Libya’da, Suriye’de son on yılda yüz binlerce insanımızı kaybettik. Bakın, yüz binlerce diyorum, net rakam veremiyorum çünkü şu anda da belki insanlarımız ölüyor. Yani insanlar bu kadar değersiz mi ki yüz binlerle ifade ediyoruz, net bir rakam veremiyoruz?

Şimdi, Sayın Bakan, bizim aslında düştüğümüz durum budur ve içinden kurtulmamıza vesile olacak mesaj da içindedir. Bizim bu sarhoşluk hâlimden, kan sarhoşluğu hâlimden bir an önce uyanmamız gerekiyor. Zaten biz uyanmadığımız için on binlerce kilometre öteden beyaz adam gelip Kudüs’ü işgal edebiliyor, gelip Kudüs’ü bizden almaya çalışıyor, Müslümanlardan, Filistinlilerden. Sadece Müslümanlardan, Filistinlilerden de değil, orada Hristiyanlar da yaşıyor, Yahudiler de yaşıyor, farklı etnik dil, mezhepler de yaşıyor. Bizim bu birbirimize düşme hâlimizi fırsat bilen emperyalist, siyonist, kapitalist güçler istediği şekilde aslında bizi oynatıyor, bizi maalesef istemimizin dışında yönetiyor.

Maalesef bazen Mecliste kavgalar oluyor. Aslında burası kavgaları bitirme, sorunları çözme yeri olması gerekirken artık toplumun aynası mıdır, yoksa toplum mu burayı kendine ayna alıyor, böyle bir ters ilişki var ama siz de çok iyi bilirsiniz ki insanlar birbirine düştü mü isterseniz bin, isterseniz bir milyar insan olsun bir kişi o birbirine düşen bütün insanları hem soyabilir hem tek tek hepsini katledebilir. Bizim şu anda içine düştüğümüz durum budur.

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

İslam İşbirliği Teşkilatına gelince: Birincisi, Doğu Kudüs kararı yetersizdir. Biz “doğu” ya da “batı” diye ayırt etmiyoruz; Kudüs bir bütündür, Kudüs bir bütün olarak vahyin merkezidir, bütün dinlerin kutsal mekânıdır. Oranın özerk ve özgür bir şekilde yönetilmesi gerekiyor ama İsrail devletinin boyunduruğunda ya da Amerika’nın boyunduruğunda değil tabii ki. Çünkü sadece Kur’an’da ismi geçen 25 peygamberden 12 peygamber Filistin’de tebliğini yapmıştır. Dolayısıyla orada, birçok peygamberin ümmeti vardır, halkı vardır. Hepsinin eşit, adil, özgür bir şekilde yaşayabileceği bir ortam tesis edilmelidir ve bu model, bütün Orta Doğu’ya, bütün dünyaya da ilham olmalıdır, örnek teşkil etmelidir.

Şunu da söylemek istiyorum: Dış ilişkilerde, özellikle Filistin konusundaki hassasiyet, Kudüs konusundaki hassasiyet yani İslam İşbirliği Teşkilatı ülkeleri kalkıp... Evet, Kudüs için bir şeyler yapmak isteyen samimi insanlar, halk var, halk üzerine düşeni yapıyor ama devletler, yönetimler maalesef yapmıyor. Bakınız, Davos çıkışından sonra İsrail’i OECD ülkelerine kabul eden Türkiye olmuştur, veto etmemiştir; bu bir.

İkincisi, Dışişleri Bakanına da sormak istiyoruz, hâlâ İsrail uçaklarına havada yakıt ikmali izni var mıdır Türkiye’de, hâlâ yapılıyor mu? Bunun da cevaplandırılmasını istiyoruz.

Üçüncüsü, Tel Aviv’in Türkiye Maslahatgüzarı İsrail için 2015’te “İsrail bizim kardeş ülkemiz ve biz ayırlamayız.” demiştir, öte yandan siz “terör devleti” diyorsunuz, “işgalci devlet” diyorsunuz -biz de onların terör devleti olduğunu ikrar ediyoruz, kabul ediyoruz, işgalci olduklarını biliyoruz- ama bir karar verin, kardeşiniz mi bunlar, terör mü bunlar, işgalci mi bunlar; bunu bilmeye hakkımız vardır. Hem “terör devleti” diyeceksiniz hem de hâlâ yürürlükte olan anlaşmalar var hem de hâlâ resmî tanıma duruyor, askıya da almış değilsiniz yani siz bu terörü meşrulaştırıyor musunuz? Hem “terörist” diyorsunuz hem günbegün ticaret hacminizi artırıyorsunuz, askerî anlaşmaları imzalıyorsunuz yani bu ne yaman çelişkidir? Bunun da cevabını istiyoruz.

“Dünya 5’ten büyüktür.” söylemine gelelim. Güzel bir söylem, gerçekten bir partinin, herhangi bir hareketin liderinin, işte, kendine büyük idealler, hedefler koyması güzeldir ama bakın, bu “Dünya 5’tir” dedikleri, işte, ABD, İngiltere, Fransa, Çin, Rusya. Rusya’da tutuklu milletvekili var mı, Amerika’da var mı, tutuklu gazeteciler, tutuklu belediye başkanları, içeride süt emen 700 bebek var mı, bu 5 büyük ülkede var mı acaba? Yok. Nerede var? Mısır ve İsrail’de var. O zaman ya söylemlerinizi değiştirin yani kimi örnek alıyorsanız demokrasi, hak, hukuk yolunda o yoldan ilerleyin, eyvallah, biz de sizi alkışlayacağız ama yok öyle bir şey.

Bakın, neler oluyor şimdi onu bir söyleyelim. Tüm İslam ülkelerinde hak mağduru, hukuk mağduru olanlar Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine ve uluslararası diğer kuruluşlara başvuruyor ama ne ilginçtir ki hiçbir Batı ülkesinden mağdur olduğunu, hukuken mağdur olduğunu düşünen hiçbir insan hiçbir İslam ülkesinin mahkemelerine başvurmaz ve hiçbir Müslüman Orta Doğu ülkesine de iltica etmez. Neden? İslam İşbirliği Teşkilatı ülkelerinin yurttaşları, vatandaşları Avrupa’ya, Amerika’ya iltica eder? Neden oralara başvurur? Arkadaşlar, bu işte bir terslik var. O zaman, bizim ilk önce kendimizi düzeltmemiz lazım. Selahaddin Eyyubi Kudüs’e adaletle girmiştir, Kudüs, kapılarını adalet sonucu Selahaddin Eyyubi’ye açmıştır ama ne tevafuktur ki bugün on binlerce torunu hapiste ve ne tevafuktur ki bir torununun ismi de Selahattin, o da şu anda içeride.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz sırası Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan’a aittir.

Buyurun Sayın Özgökçe Ertan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır.

HDP GRUBU ADINA BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de öncelikle, bugün hâlâ hapiste olan eş genel başkanlarımı ve değerli milletvekili arkadaşlarımı, yine, tutsak edilen belediye başkanlarımızı ve on binlerce tutukluyu buradan saygıyla selamlamak istiyorum ve ekranları başında bizleri dinleyen, sesimizin ulaştığı herkesi saygıyla sevgiyle selamlamak istiyorum. Temel bakanlıklardan biri olan Ekonomi Bakanlığı bütçesi üzerine ben de söz aldım.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz gibi üçüncü çeyrek büyüme verisi yüzde 11,1 olarak açıklandı. Bunun üzerine AKP Hükümeti temsilcilerinin de ekonomi politikalarını bu veri üzerinden savunmaya başladığını görmeye başladık ve kamuoyu önünde “Şaha kalktık, ekonomide dünya rekoru kırıyoruz, büyüyoruz, coştuk, coşuyoruz.” gibi söylemlerle bu veriyi siyasi alanda, siyasi çıkar sağlamaya tahvil ettiğini görüyoruz ama bakıyoruz ki açıklanan bu rakamlara göre toplumda hiç de öyle büyümenin getirmiş olduğu bir refah gözlenmiyor. Ekonomistler bu büyümenin ne olduğunu açıklamaya çalışırken ısrarla gerçeği yansıtmadığını, TÜİK’in yeni hesaplama sistemi sebebiyle bu olağan dışı rakamların ortaya çıktığını söylüyor.

Büyümenin gerçekleşip gerçekleşmediğini anlamak için darbe girişiminin olduğu ve ekonominin küçüldüğü dönemi değil 2017’nin ikinci çeyreğini esas alırsanız, o zaman Türkiye’nin gerçekte yüzde 11,1 değil 1,2 düzeyinde büyümüş olduğunu görürsünüz, hatta öyle ki imalat sanayi, tarım ve gayrimenkulde veriler negatiftir. Örneğin tarımdaki negatif sonucun nedenlerini açıklayalım. Arka arkaya ithal tarım ürünlerinde gümrük vergileri sıfırlandı, vergi yükü ağırlaştırılan çiftçi üretim yapamaz hâle geldi; böylelikle tarımda eskiden kendi kendine yeten bir ülkeyken artık hemen her şeyi ithal etmeye başlayan ve git gide dışa bağımlı bir ülke hâline gelince elbette ki veriler de negatif çıkıyor.

Bunun yanı sıra, iddia edilen yüzde 11,1 büyümedeki payı aslında kimlerin aldığına bakmak gerekiyor. Büyümede ücretlilerin payı yılbaşından beri 4,5 puan azalmış ve yüzde 29’a düşmüştür, sermayenin payı ise 7,5 puan artarak yüzde 46,4’e çıkmıştır. Büyüyen toplum değildir bu rakamlara göre, AKP’nin temsil ettiği büyük sermaye sahipleridir.

Öte yandan, AKP Hükümeti hem ücretliler hem de sermaye sahipleri açısından kendisine muhtaç bir toplum yaratmak istiyor. Bunu, on beş yıldır yapılan, bilinçli bir şekilde yapılan sosyal politikaları terk ederek sosyal yardımlara yönelme çabalarında görüyoruz. Bu nedenle büyüme tabana yayılmıyor, topluma etki etmiyor. Büyümenin halka tek yansımaları artan vergilerdir.

Sayın milletvekilleri, bu ekonomi politikaları gençlerimizi, onların geleceğini ellerinden alıyor. TÜİK verilerine göre, yaşı 15-29 arasında olan nüfus yaklaşık 8 milyondur. Bu gençlerin 4,5 milyonu eğitim görüyor, 5,9 milyonu çalışıyor, 2,2 milyonu ise hem eğitim görüyor hem çalışıyor yani bir meşguliyetleri var. Geriye kalan üçte 1’lik kesim ise hiçbir şeyle uğraşmıyor, boş geziyor. 5 milyon 400 bin insandan bahsediyorum, genç insandan. İşte sizin bu topluma hediyeniz budur, Ankara nüfusu kadar, hepsi birbirinden kıymetli milyonlarca gencin geleceğini karartmaya hiç kimsenin hakkı yoktur. Eğer büyüme rakamlarını konuşacaksak bu sonuçlarla beraber konuşmalıyız.

Sayın Bakan, bu yaş grubu beş altı yıl sonra ne olacak, bunu açıklayabiliyor musunuz? Okutamadığımız, iş veremediğimiz milyonlarca insandan bahsediyoruz, gün geçtikçe umudu tükenen, hayallerinden kopan, hayal bile kuramayan gençlerden bahsediyorum. Onların offshore hesapları yok, onların gemileri, gemicikleri yok.

Üstelik genç nüfusun içinde bulunduğu sıkışmışlık, sizin politikalarınız nedeniyle genç kadınlarda iyiden iyiye derinleşmiştir. Durumun vahameti şu rakamlarda gizli: Yine TÜİK verilerine göre, yaşı 15-19 arasında olan her 100 kadından 28’i, yaşı 20-24 olan her 100 kadından 50’si ve yine yaşı 25-29 olan her 100 kadından 55’i ne eğitim alabiliyor ne de çalışıyor. İşte size büyüyen Türkiye tablosu. Bu tabloda kadınların eğitim ve iş yaşamındaki yerini bile sadece rakamlara göre değerlendirdiğimizde bu bütçenin toplumsal cinsiyete duyarlı bir bütçe olmadığını ve kadınların önemsenmediğini, kadın politikanızın olmadığını söylemek mümkün.

Evet, ben dikkati bir başka noktaya daha çekmek isterim. İşsizlik rakamlarından bahsediliyor, birçok konuşmada değinildi. Mevcut rakamlara göre gerçekten çok yüksek ama şu hâliyle bir de ayrımcı yönüne değinmek isterim, bölgesel düzeydeki ayrımcı rakamlardan ortaya çıkıyor. TÜİK verilerine göre işsizlik oranlarının en yüksek olduğu ilk 5 şehir Batman, Mardin, Siirt, Şırnak ve Diyarbakır'dır ve oranları yüzde 20'ler civarında seyrediyor ama AKP'nin oy deposu olarak gördüğü yerlere bakıyoruz; Konya, Karaman, Uşak gibi yerlerde yüzde 4'ler seviyesinde. İşte, ayrımcılık bir de bu yönüyle devam ediyor, dezavantajlılık bir de bu yönüyle devam ediyor, devletin pozitif katkısının yokluğu burada da açıkça göze çarpıyor.

AKP Hükûmeti yakın dönemde Cazibe Merkezleri Programı'nı gündeme getirdi. Bizler Hükûmetin zaten vergisini veren Kürt halkına bu paketi bir lütf olarak sunmasını öncelikle eleştiriyoruz. Eşit yurttaşlık ve hakkaniyet kriterlerine göre, gerçek anlamda kalkınma isteğine göre hareket edilmelidir ki eğer böyle bir isteğiniz olsaydı öncelikle Kürt sorununun barışçıl yöntemlerle çözülmesi gereğini önceleyen bir tutum alırdınız, bunu göremiyoruz. Kürt sorununa ekonomik sorun olarak bakanların sonu ve yeri bellidir. Bu programda öngörülen hizmet kategorilerinde bile Kürt halkına bakış açımızın ne olduğu ortaya çıkıyor. Örneğin program kapsamında 15 hastane yapımı öngörülürken var olan karakollara ek 51 yeni karakol yapımı öngörülüyor, kurulacak fabrikalardan da bahsediliyor. Siz belki bu program kapsamında binalar yapabilirsiniz ama şunu sormak lazım: Binasını yaptığımız fabrikaları hangi yatırımcıya kurducaksınız? Özellikle "terörle mücadele" adı altındaki aşırı güvenlikçi politikalarınız devam ederken ve OHAL hâlihazırda devam ederken hangi yatırımcıya bu fabrikaları kurdurabileceksiniz?

Biz benzer paketleri emin olun çok gördük; eskiden beri her gelen yeni hükûmet böylesi paketleri hep bir lütfmuş gibi bir müjdeyle Kürt halkının önüne getirdiler, Kürt sorununun çözümünü ekonomik gerekçelere bağlayıp "çözüm paketi" diye sundular ama sonuçlar hiç değişmedi. Bugüne kadar başarılı tek bir tane örnek vermenizi istiyoruz yani tek bir tane örnek gösterebiliyor musunuz? Ecevit döneminde de denenmişti, getirilmişti. Hiçbir tane cazibe merkeziyle biz hâlâ karşılaşmış değiliz yani bu varsa nerededir, hangi katkıyı sundular? Örneğin, vatandaşın "Allah razı olsun." diyebildiği tek bir proje var mı, merak ediyoruz. Esas sorundan kaçarak başarılı olunmayacağını daha şimdiden söyleyelim. Bir de zaten başvurulara hâlâ yanıt verilmemiş olması da başlı başına Kürt sorununa ve Kürt meselesine yönelik konjonktürel ve ekonomik bakışımızın ne kadar ayrımcı olduğunun da bir ifşasıdır. Bu tür programlarla Kürt halkında ekonomik beklentiler yaratarak esas sorunu askıya almaya çalışıyorsunuz.

Sayın milletvekilleri, üçüncü çeyrekte Hükûmet bu sanal büyümeyi yaratabilmek adına piyasaya kamu harcamaları altında dört koldan kredi sağlamıştır, bu nedenle de karşımıza rekor düzeyde cari açık ve bütçe açığı çıkmıştır. Bir ülkede eğer cari açık 40 milyar dolar, bütçe açığı ise 45 milyar dolara yükselmişse emin olun, büyüme rakamları masaldan ibarettir.

Temel bir bakanlık olan Ekonomi Bakanlığı, geçen yılki orta vadeli programda 2017 yılı için yüzde 6 enflasyon tahmininde bulunmuştu, şimdi ise bu yıl sonunda enflasyon oranının yüzde 9,5 olacağı belirtiliyor. Hedeften sapma yüzde 50 civarında, 50'nin üzerinde hatta.

Maliye Bakanlığı, bütçenin yıl sonunda açık hedefini tutturamayacağını, açıkça 2017 Yılı Mali Durum ve Beklentiler Raporu'nda resmen kabul etti. Raporda, bütçe, başlangıçta 46,8 milyar lira açık verecek şekilde tahmin edilmişken Maliye Bakanlığı, bunu, şimdiden 61,6 milyar lira açık verecek şekilde revize etmiştir. Daha Hazine ve Maliye Bakanlığı arasında dahi mutabakat sağlanamamaktır. Bu rakamlar ortadayken bir yandan da büyüme gerçekleşiyorsa ekonominin borçlanarak büyüdüğünü söylemek için bir ekonomist olmaya gerek yok.

Bu noktada enflasyona da aslında değinmek lazım. Şöyle ki: İlgili bakan ve bürokratlar “Önümüzdeki ocak ve şubat aylarında yeniden düşecek.” diyorlar ama bu mümkün değil. Zira, Türkiye’de enflasyon, sepetteki değerlendirme araçlarının içeriği dolayısıyla yani sebze ve meyve fiyatlarına bağlı olarak kış aylarında artar, yaz aylarında düşer. İşte siz bunu kabul etmiyorsunuz ama kabul etmeli ve halkı yanıltmamalısınız, enflasyon düşmeyecek. Yine, böylesi bir büyüme stratejisinde enflasyonun yüksek çıkmasına da aslında şaşırılmak gerekir. Türkiye’nin kendi öz sermayesinin olmaması ve sizin borçla kalkınma politikalarınız devam ettiği sürece bu enflasyon rakamları da yine asla düşmeyecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu Hükümet eğer istikrarlı bir büyüme gerçekleştirmek istiyorsa öncelikle gelir vergisi reformu yapılmalı, rant ve servet bir an önce vergilendirilmelidir. Özellikle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Cümlem ağızımda kaldı Sayın Başkan, bağlayayım size zahmet.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Bir dakika verin, bir şey olmaz.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

Buyurun, siz de tamamlayın da, son cümlelerinizi başta söylerseniz böyle yarım kalmaz.

BEDİA ÖZGÖKÇE ERTAN (Devamla) – Peki, teşekkür ediyorum.

Akaryakıt, elektrik, doğal gaz gibi günlük yaşamın vazgeçilmez unsuru olan zorunlu ihtiyaçlarda KDV oranının yüzde 18’den yasadaki mevcut hâline yani yüzde 10’a çekilmesi gerekir. Yine, özel tüketim vergisi amacına uygun yani vergi oranı hâlihazırda sıfır olan elmas, pırlanta gibi lüks tüketimden alınmalıdır; ÖTV bu amaçla kullanılmıyor. Yine, Cengizlerin, Ogerlerin milyarlarca lira borcunu silen vergi aflarına artık bir son verilmelidir. Son olarak, bağımsız olması gereken Merkez Bankasının fabrika ayarlarıyla kimse oynamamalı ve bu duruma son verilmeli ve yatırım ortamına izin verilmeyen OHAL derhâl kaldırılmalıdır diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz sırası Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım’a aittir. (HDP sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Yıldırım, yoğun bir teveccüh var şahsımıza.

HDP GRUBU ADINA BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler, sağ olun.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben bugün sağlık bütçesi üzerindeki konuşmamı haksız, hukuksuz bir şekilde cezaevinde rehin tutulan Grup Başkan Vekilim, meslektaşım Doktor İdris Baluken’e adıyorum. (HDP sıralarından alkışlar) Bu vesileyle, tutuklu eş genel başkanlarımı, milletvekili arkadaşlarımı buradan yürekten selamlıyorum, onlar günbegün yükselen değerlerimizdir. Aynı şekilde, bizleri ekranları başında izleyen değerli halkımı, meslektaşlarımı, sağlık emekçilerini saygıyla selamlıyorum.

Evet arkadaşlar, sağlık üzerine konuşuyoruz. Sağlık, Dünya Sağlık Örgütüne göre ruhen, beden ve sosyal olarak tam iyilik hâlidir. Peki, ülke olarak, toplum olarak sağlıklı mıyız? Tereddütsüz hayır. Beden iyi olabiliriz, ruhen ve sosyal olarak iyi hâlde olmadığımızı iddia ediyorum. Bu düşünceme çoğunuzun katıldığını da rahatlıkla söyleyebilirim.

7 Haziranda tek başına iktidar olamayan, özellikle 15 Temmuz darbe girişimini “Allah’ın lütfu” olarak değerlendiren AKP ve saray iktidarı OHAL ve kanun hükmünde kararnameleler toplumu germiş, kutuplaştırmış, kendisi gibi düşünmeyenleri ötekileştirmiş, ülkeyi âdeta barut fıçısına döndürmüştür. Bu kutuplaşmış ve gergin ortamdan bir tek iktidar karşıtları değil, iktidar yanlıları da mutsuz, dolayısıyla sağlıksızdır.

Bir toplumun bir kesimi mutsuzsa diğer kesimin mutlu olması düşünülemez. Bu ortamdan saray da etkileniyor, kentler de etkileniyor, köyler de etkileniyor, sokak da etkileniyor. TÜSİAD bile son açıklamasında “Bize para puldan ziyade güvenlik lazım, barış lazım.” diyerek OHAL’in kaldırılması gerektiğini söyledi. Bu gergin, kutuplaşmış ortamdan kurtulmanın çaresini Meclis yazmalı, biz hekimler yazmalıyız.

İki buçuk yıldır Meclisteyim ve bugüne kadar Sağlık Komisyonu bir gün bile toplanmadı. Önceki Sağlık Bakanı verdiğimiz bir gensoruda kendisini “savaş bakanı” olarak tanımlamıştı, onu geçiyorum zaten ama yeni Sağlık Bakanımız zamanında da bu Komisyon hiç toplanmadı. Eğer komisyonlarımız çalışıyor olmuş olsaydı maddi konulardan ziyade toplumsal barışı nasıl sağlayabilirizi tartışırdık, atanamayan sağlıkçıları tartışırdık diyorum.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bugün ülke resmen tekçi zihniyetle saraydan yönetilmektedir. Cumhurbaşkanını çok kutsuyor olabilirsiniz, buna saygı duyuyorum ama onu gerçekten seviyorsanız onun yanlışlarını, branşı olmadığı konularda yanlış demeçlerini düzeltmelisiniz. AKP Grubu içerisinde hiç doktor yok mu? Özellikle sağlık konusunda verdiği yanlış demeçlerini birinizin eleştirdiğine şahit olmadım.

Aile planlaması üzerine gaf üstüne gaf yapıyor; kürtaja karışıyor, çocuk sayısına karışıyor. Aile planlamasının nüfus planlaması olmadığını söyleyin kendisine bir zahmet. Geçenlerde “Terörist aileler 10-15 çocuk doğuruyor, siz niye doğurmuyorsunuz?” mealinde bir şeyler söyledi. Bir annenin 10-15 çocuk doğurmasının hem anne için hem bebek için dünya kadar riskler taşıdığını bir hekim kendisine hatırlatmalıydı. Yok, 10-15 çocuk için çok eşliliği savunuyorsa o daha da büyük bir garabettir.

MEHMET ALTAY (Uşak) – Kaç kardeşsin?

BEHÇET YILDIRIM (Devamla) – Cumhurbaşkanına şunu sormadan geçemeyeceğim: Siz jinekolog musunuz, siz profesör müsünüz, bilmediğimiz bir akademik kariyeriniz mi var? Ama suç Sayın Cumhurbaşkanında değil, suç sizlerde arkadaşlar, suç sizlerde, size bu konularda bilgi sunmayan veya sunma cesareti göstermeyen danışmanlarınızdadır, doktorlarınızdadır.

Toplum ve ülkenin sağlığı için buradan bir öneride bulunuyorum: Sayın Cumhurbaşkanım, saraya başta muhtarlar olmak üzere herkesi, her kesimi davet ediyorsunuz; genişletin, olabilir, genişletin. Sizin söylediğiniz her sözü, cümleyi alkışlayanlardan, sizi pohpohlayanlardan ne size ne de ülkeye hiçbir hayır gelmez. Bir fetva çıkarın diyorum, sizi gerçekten eleştirebilecek, yanlışlarınızı yüzünüze karşı söyleyebilecek birilerini davet edin. Eleştiriye, öz eleştiriye açık olun; bu hem size kazandırır hem de ülkeye kazandırır düşüncesindeyim.

Değerli milletvekilleri, sağlık sadece hastanede başlayan ve hastanede biten bir süreç değildir. “Bilmem Sağlık Bakanlığımıza şu kadar bütçe ayırdık, bu kadar bütçe ayırdık, bütçenin şu kadarını personel giderine, şu kadarını genel harcamalara ayırdık.”la bu işi çözemezsiniz. Niye çözemezsiniz? Çünkü sağlıklı birey, sağlıklı toplum sadece bütçeden Sağlık Bakanlığımıza ayrılan payla, sadece rakamlarla izah edilecek bir durum değildir. Bütçenin hepsini Sağlık Bakanlığımıza ayırırsanız dahi bu politikalarla toplumun sağlığını düzeltemezsiniz. Yürüttüğünüz politikalarla toplumun sağlığını bozuyorsunuz. “İstikrar, istikrar” dediniz, bütün istikrarsızlığınızla, yarımın belirsizliğiyle halkın sağlığını bozdunuz, bozmaya devam ediyorsunuz.

Asgari ücretin 1.400 TL olduğu bir ülkede işçinin, emekçinin sağlıklı olmasını nasıl beklersiniz? Kamudan haksız, hukuksuz bir şekilde ihraç ettiğiniz bir insanın sağlıklı olmasını nasıl beklersiniz? “Her an kanun hükmünde kararnameyle işimden, aşımдан olabilirim.” hâletiruhiyesiyle yaşayan bir insandan sağlıklı olmasını nasıl beklersiniz? Başına her hâlin gelebileceği OHAL yönetimindeki bir ülkenin sağlıklı olmasını nasıl beklersiniz? Şiddet ve savaş sarmalına sürüklediğiniz siyasi iklimden bu ortamda can veren insanlar olduğu sürece sağlıklı bir toplumsal yapı nasıl beklersiniz? HES’lerle,

maden ocaklarıyla çevresini kirlettiğiniz, yaşam alanlarını bozduğunuz insanlardan sağlıklı olmasını nasıl beklersiniz? Barış isteyen, başta akademisyenler olmak üzere herkesi işten atarsanız, sınavda 90 puan alanı eleyip 50 puan alanları mülakatla işe yerleştirirseniz, bugün Parlamentonun 3'üncü büyük partisi olan HDP'nin eş genel başkanlarını, milletvekillerini cezaevinde rehin tutarsanız, her gün vekillerin vekilliğini düşürmeye kalkarsanız ve halkın yüzde 80, yüzde 90 oylarla seçtiği belediye el koyarak, eş başkanlarını içeri atıp yerlerine kayyum atayarak; kayyum olarak vali, kaymakamlar atayarak sağlıklı bir ortam yaratamazsınız. Yüz yıllık Kürt sorununu "kürdistan" "Kürt illeri" "Amed" "Dersim" kelimelerini kullanan milletvekillerini Meclisten atarak, cezalar vererek sağlıklı bir ülke yaratamazsınız. Kürt düşmanlığı üzerinden içeride çete kalıntılarıyla, mafya bozuntularıyla, faşist çevrelerle; dışarıda dün "katil" dediğin, Orta Doğu'yu kana bulamakla suçladığın Esad'la iş birliğine hazır olduğunu deklare ederek toplumsal barışı ve sağlığı sağlayamazsınız. Kısaca, yürüttüğünüz yanlış politikalarınızla toplum sağlığını bozdunuz, toplumu hasta, hastanelik ettiniz.

Sağlıklı bir birey, sağlıklı bir toplumdaki bahsetmek isterseniz bunun ön adımı barış ve huzur ortamının sağlanmasına yönelik politikaların bir an önce yürürlüğe girmesidir. Savaş ve şiddet ortamında ne sağlıklı bir birey olur ne de sağlıklı bir toplum. Savaş bütçesi hazırladığınız zaman işin doğası gereği eğitime, sağlığa, adalete yeterli imkân ve zaman ayıramazsınız.

Bütçeye bakıyoruz: Sağlığa 37 milyar, güvenliğe 90 milyar ayrılmış bir bütçeyle karşı karşıyayız. Bakın, bugün atama bekleyen, çoğu açıkta 450 bin sağlık çalışanı var, 450 bin. Güvenlik soruşturması nedeniyle bekletilen binlerce doktor, hemşire, ATT, tıbbi sekreter, teknisyen vesaire sağlık emekçisi var. "Paramız var." diyorsunuz. Maliye Bakanı nerede?

BAŞKAN – Bugün Maliye bütçesi yok da, burada yok kendileri.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ekonomi Bakanı var Vekilim.

BEHÇET YILDIRIM (Devamla) – "Paramız var." diyorsunuz, "Sağlıkta da personel açığı." var diyorsunuz. Peki, tamam, paramız var, güzel; sağlıkta da personel açığı var. Niye bunları almıyoruz o zaman? Evet, adil bir şekilde, aldıkları puanlara göre sırayla atamalarının yapılması elzemdir. Daha önce ek kontenjan sözü verilmişti. Bunun da 2018 bütçesi içinde mutlaka yerine getirilmesi gerekir. Her konuda binlerce mesaj, mail ve telefonlar alıyoruz. Bu konuda hazırladığım bir dosyayı Sayın Sağlık Bakanına vereceğim, yeni Sağlık Bakanımızın bu konuya eğileceğini umuyorum.

Her tarafa tıp fakültesi açıyoruz ancak öğrencilerin yeterli donanımla yetişmesi için altyapı kurmadan tıp fakülteleri açıyoruz. Ciddi bir eğitim almadan doktor temin etmeye çalışmak halk sağlığını tehlikeye atmak ve aynı zamanda tıp öğrencilerine yapılan ciddi bir haksızlıktır. Maalesef, iyi hekim yetişmiyor arkadaşlar. Bunun nedeni tıp öğrencileri değil, altyapı yetersizliği, ekip ve ekipman eksikliği, sizin gibi düşünmeyen, haksız, hukuksuz yere ihraç edilen doktor ve öğretim elemanı açığı ve yanlış uygulamalardan, tam uygulanmayan uygulamalardan dolayı, tam gün yasasından dolayı devletten özel sektöre beyin göçü nedeniyledir.

"Sağlıkta harikalar yarattık." diyorsunuz ancak gidin devlet hastanelerine, bir doktorun gün içinde baktığı hasta sayısına bir bakın. O doktorlar insanüstü bir çaba sergiliyorlar ancak ne yazık ki hem kendileri hem de hastalar bu durumdan mağdur oluyor. Hastayı geçtim, bu çalışma koşullarında performans dayatması doktoru hasta etmiş durumda. Plan ve Bütçe Komisyonunda Sağlık Bakanlığının bütçesi görüşülürken 2018'de emekçi lehine, sağlık çalışanları lehine yatırımlar noktasında, hizmet noktasında bir artış ve iyileştirme yok.

Evet, savaş bütçesi artıyor, başka şeyler de artıyor. Ne artıyor mesela? Doktora şiddet artıyor, kadına şiddet artıyor, antidepresan ilaç kullanımı artıyor; uyuşturucu madde bağımlıları, intiharlar, iflaslar, cinsel tacizler, ahlaksızlıklar, boşanmalar, enflasyon ve döviz kurları artıyor; sarayın bütçesi artıyor. Sarayın bütçesi arttığı zaman biz “Niye bunlar artıyor?” dediğimiz zaman, “İtibardan tasarruf olmaz.” mantığıyla cevaplar veriliyor. İş sultanların sarayına gelince itibardan tasarruf olmaz ancak halkın sağlığına gelince mi tasarruf var? Bakın, her şeyden tasarruf olur ama candan yani sağlıktan tasarruf olmaz. Gariban halk, sağlığından tasarruf edecek, can acısını görmezden gelecek, saray itibarından tasarruf etmeyecek, öyle mi diyorsunuz? Hangi itibardan bahsediyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Beş dakika daha.

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Başkan, beş dakika daha.

BEHÇET YILDIRIM (Devamla) – Hayır, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

BEHÇET YILDIRIM (Devamla) – Tamamlıyorum, fazla uzatmayacağım.

Gariban halk, sağlığından tasarruf edecek, can acısını görmezden gelecek, saray itibarından tasarruf etmeyecek öyle mi? Biz böyle düşünmüyoruz arkadaşlar. Hangi itibardan vazgeçeceğiz, itibarımız mı kaldı? Ülkenin itibarını getirdiğiniz hâl ortayken ortada bir itibar çıkmadı. Bence oradan, saraydan tasarruf edin, halkın sağlığını bozmayın. Bakın, sizin için, ülke için yararlı bir şey söylüyorum arkadaşlar: En sağlıklı, en maliyetsiz proje nedir biliyor musunuz? Ciddi ve samimi bir barış projesidir diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Süreniz var, devam edebilirsiniz Sayın Yıldırım.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Adıyamanlısın ne de olsa.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Yalnız, şunu söyleyeyim: Siz 8 kardeşiniz değil mi, öyle hatırlıyorum ben.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – 10, 10.

BAŞKAN – Allah sağlık, afiyet versin.

Ama Cumhurbaşkanımızın tavsiyesine uymuş, 3 kotasını da doldurmuş biliyorum ben Behçet Bey’i, her ne kadar eleştirse de.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Cumhurbaşkanından önce olmuş onlar, milattan önce.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Yıldırım, söz mü istediniz?

AHMET YILDIRIM (Muş) – Çok kısa, yerimden Sağlık Bakanımıza bir soru sormak istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, lütfen.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım’ın, 2017/5 atamasıyla güvenlik soruşturmasına takılanların bir an önce görevlerine başlatılmaları gerektiğine ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, şimdi, bir şekliyle bize, inanıyorum ki, farklı partilerden milletvekili arkadaşlarımızın telefonuna ulaşan bu (2017/5) atamasıyla güvenlik soruşturmasına takılanlar nereye başvuracaklar? Telefonlarımızı nasıl elde etmişlerse doğal olarak, haklı olarak dünden beri bize SMS atıyorlar.

Şimdi, düşünün Sayın Bakanım, biz bilişim çağındayız, iletişim çağındayız. Güvenlik soruşturmalarını yapmanın binbir türlü yolu var. Altı yedi aydır, hatta bir yıldır bekleyen var. Bu ülkede bir buçuk yıl önce bir darbe girişimi oldu diye, hatta alçakça bu ülkenin yönetimine el koyanlar olmak istedi diye biz bütün yurttaşlarımızı ve emekçilerimizi potansiyel suçlu olarak göremeyiz. Sizden istirhamım, bir an önce bu güvenlik soruşturmalarının tamamlanarak bu gençlerimiz hak ettikleri sınavlarını geçtikleri görevlerine başlamalarıdır diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

SAĞLIK BAKANİ AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Konuşmamda cevap vereyim.

BAŞKAN –Konuşmasında cevap verecek Sayın Bakan.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

A) DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

I) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

J) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Söz sırası Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'e aittir.

Buyurun Sayın Yiğitalp. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SİBEL YİĞİTALP (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Cezaevinde olan eş başkanlarımı, milletvekili arkadaşlarımı, belediye başkanlarımı, meclis üyelerini ve bu uğurda mücadele eden, demokratik siyaseti esas alan ve insanlık mücadelesi veren, cezaevinde ve her yerde olan bütün yurttaşları, arkadaşlarımı sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Evet, bugün, Sağlık Bakanlığının bütçesi üzerinde konuşuyoruz. Sağlık Bakanlığı, en basit hâliyle, adından da görüleceği üzere sağlıktan sorumlu fakat Hükümetinizin politikalarıyla birlikte sağlıksızlık üzerine kurgulanan ve sağlıkta dönüşüm politikasının yansımaları sonucu sağlığı bozulmuş mutsuz bireyler ve toplumlarla karşı karşıyayız yani bir bütün olarak aslında Türkiye halkları şu anda hem mutsuz hem sağlıksız.

Bakanlığımız sağlık kurumlarını şirketleştirerek bu hizmetin sosyal rolünü kaybettirdi ve sağlıksızlıktan para kazanmaya, hatta daha çok nasıl para kazanabilir, onun çalışmasını yürütmeye başladı. Bunu nereden anlıyoruz? Bunu özel hastanelerin ha bire artmasından anlıyoruz. Bunu nereden anlıyoruz? Devlet hastanelerinde şirketlerin ve şirketleşmenin sürekli önünün açılmasından anlıyoruz. Bunu nereden anlıyoruz? Şehir hastanelerinin oluşturulmasından anlıyoruz. Bunu yine nereden anlıyoruz? Hastanelerin âdeta bir fabrika gibi çalışmasını esas alan politikanızdan anlıyoruz. Peki, sağlığa bütçeden ayrılan para miktarı nedir? Yüzde 5'tir arkadaşlar. Yüzde 5 oranında sağlığa para ayrılmış. Bir de bunun kendi içindeki farklarını söyleyeyim: Bu payın sadece yarısı hastanelere ayrılmış. Hastanelere ayrılan paranın da yüzde 78'i personel giderleri. Bu durumu hesaba kattığınızda, sağlık harcamalarının neredeyse tamamı yani yüzde 92'si SGK aracılığıyla yani çalışanlardan alınan primlerle karşılanıyor. Aldığımız vergileri sağlığa değil saraya, savaşa, sermayeye harcadığımız; sağlık, eğitim gibi kamusal, toplumsal hizmetlere harcamadığımız için halk sağlığı giderlerini, sigorta primi, katkı payı, ilave ücret, fark ücreti, otelcilik hizmeti gibi 14 kalemden yurttaş cebinden ödemek zorunda kalıyor. Tüm bunları ortak değerlendirdiğimizde yatırım da dâhil olmak üzere personel giderleri dışında neredeyse pay ayrılmamış olmasıyla, biz, sağlık hizmeti ancak karşılandığında ücret ödenmesi gibi bir mantıkla karşı karşıyayız. Dolayısıyla, bunun özü şöyle oluyor: Paran varsa yaşarsın, paran yoksa ölürsün.

Peki, bunun dışında ne var arkadaşlar? Sağlık, piyasaya kan veren bir tüketim aracı olmamalıdır. Hepimiz böyle düşünüyoruz ve böyle söylüyoruz, daha doğrusu HDP olarak biz böyle düşünüyoruz, biz böyle söylüyoruz. Biz ne diyoruz? Sağlık doğaya, yaşama, insana saygı duymalı ve insan odaklı olmalıdır. Sağlık sadece hizmet alanı değil aynı zamanda kültürel bir yapıdır. Fakat kültürel yapının da en önemli ayağı nedir? Koruyucu sağlık hizmetleridir. Bunun, sosyal devlet olmanın da gereği koruyucu sağlık hizmetleri üzerinden bir hizmet üretmesi gerekir. Bunu nereden yapıyor? Bunu aile hizmetleri üzerinden yapıyor.

Peki, aile hizmetlerine baktığımızda, aile hekimlerine baktığımızda, aile hekimlerinin mevcut durumu nedir, onu da size kısaca bir anlatmak istiyorum: Onlar da kendi içinde bir rekabete dönüşen, tamamen ticari odaklı, rant odaklı... Mecburlar. Yani bu politika insanları birbirleriyle rekabete zorluyor. Ekonomik endekse bakıyor ve dolayısıyla sağlık çok geri planda kalıyor, yani tali yerde kalıyor. Ve sağlık hizmetleri üzerinden ayrılan koruyucu hizmetlerine baktığımızda, payı çok çok düşük bir rakam. Temel sağlık göstergelerine baktığımızda, yaşam beklentisi, bebek ölüm hızı, iyileştirme için yapılan koruyucu sağlık hizmetleri esas alınmalı ama bu da yok. Ve bunun gibi, verdiğimiz, ödenen paralar daha çok hastane, tedavi ve ilaçlara gidiyor. En maliyetli olan da şu anda baktığımızda tedavi hizmetleri ve hastanede yatış hizmetleri, bu kalemlerdir. Oysa koruyucu sağlık hizmetleri en uygun, en ekonomik ve bu Türkiye bütçesi açısından da en önemli, esas alınması gereken bir durumdur. Kişi başına koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan bütçe nedir? 97 liradır. Peki, kişi başına sağlık harcaması ne kadardır arkadaşlar? 524 liradır. Yani bu çok büyük bir rakam, neredeyse 4 katı gibi bir rakama denk geliyor. Yani Hükümet hasta olmamız için 97 lira harcarken, hasta olduğumuzda 524 lira harcıyor.

Şimdi, koruyucu sağlık hizmetlerinin en önemli birimi olması gereken Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın ilk aşaması, aile hekimliğinin -az önce bahsettiğim gibi- tamamen özgür, eşit ve herkese ücretsiz sağlık hizmetleri vermesi üzerinden konumlandırılması gerekir. Ama bu da performans eksenli, rekabet eksenli gidiyor.

Peki, bunun dışında ne var arkadaşlar? Bunun dışında görüyoruz ki, hastayı müşteri olarak gören bir hizmet ve bakış açısına sahip Sağlık Bakanlığı ve bu müşteri olarak görmesi daha çok kazanmayı, şirketlere daha çok kazandırmayı, sermayeye daha çok kazandırmayı esas aldığı için, dolayısıyla insanlar daha fazla hasta olmak zorunda ve o hastalıktan daha çok para kazanmak zorunda. Kazan, kazan, kazan mantığıyla bakıyor buraya ve bu, gerçekten kamusal hizmet olarak baktığımızda kamusal hizmet değil, tamamen ticarileşen, tamamen şirketlere havale edilen ve onun üzerinden paraya dönüşen bir mevcut durum.

Peki, koruyucu sağlık hizmetlerinde durum bu iken, bakalım hasta olduğumuz zaman neler yaşıyoruz; hastalara sunulan hizmetler ve hastaneler ne durumda? “Hastane” dediğimiz zaman ilk aklımıza gelen şehir hastaneleri; kamu-özel iş birliğiyle hazırlanmış ve bunu “ginger”larla süsleyen, AVM’ye dönüştüren, büyük, devasa koridorları olan, devasa odaları olan, birbirine ulaşımı, erişimi çok zor olan mekânlardan bahsediyoruz. Bu mekânlar öyle mekânlar ki koridorlara -kaybolursanız- bir numara verilmiş, oraya “Kaybolursanız lütfen bu numarayı arayınız.” diye... Böyle tersinden, trajikomik bir durum. Bunu -şehir hastanelerinin şu anda aktif olduğu yerler de var- gidip, bakıp görebilirsiniz.

Şehir hastanelerinin dışında bir de ne var? Şehir hastanelerinin içinde süit odalar var yani kendi içinde sınıf farkı gözetken, kamusal hizmet olan ama kendi içinde özelleştiren, hizmetinde sınıf farkı esasına dayanan bir hizmet anlayışı var; bunu da söyleyelim.

Peki, bilemediğimiz ne var? Bunlar böyleyken şehir hastanelerinin bilemediğimiz neleri var arkadaşlar? Kamuoyuna maliyetini bilmiyoruz. Şehir hastaneleri konusunda Bakanlığınız tarafından hiçbir veri açıklanmıyor; ya açılan mahkemelerden ya da basında yer alan haberlerden bilgi alabiliyoruz. Bu konuyla ilgili birçok defa konuştuk, “Kamuya, zarardan başka bir şey getirmeyecek.” dedik ama buna rağmen devam eden bir ısrarımız var. Peki, nesillere bir borç yükü aktarıyor, bunu nasıl açıklayacağız?

AVM mantığıyla yaptığımız, hasta garantisi verildiği ve kredilerine kefil olunduğu bu hastane görünümüli şirketlerin kamuya yararını açıklamaz istiyoruz; Bakanın özellikle şehir hastanesi konusundaki bakış açısını çok merak ediyoruz. Aynı zamanda, bu şirketlerle yapılan sözleşmelerde maliyeti nedir? Bizim yapmış olduğumuz hesaplamalara göre dört-beş yılda bu kendini amorti ediyor, sonrasında yirmi yıl boyunca ödenen kiralar tamamen sermayeye kâr olarak kalıyor, bunu nasıl açıklayacaksınız, bunu da sormak istiyorum. Ve bununla birlikte, son beş yılda sağlık emekçilerine yönelik yaklaşık 40 bin şiddet olayı gerçekleşmiştir, günde ortalama 22 sağlık emekçisi şiddet görmüştür, dizilerde sağlık emekçilerine açık şiddet çağrıları vardır ve bu açık şiddet çağrıları insanları buna özendirilmektedir.

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin, ekip uyumu, sağlık biriminin yönetici desteğiyle negatif, hasta sayısı ile pozitif ilişkisi vardır. Çok hasta bakmak, orada hekim ve sağlık çalışanlarının tahammülünü, çalışma azmini, motivasyonunu bozduğu gibi, oraya giden hastayı da aynı tahammülsüzlükle karşı karşıya getiriyor; dolayısıyla, bunlar, şiddeti körükleyen ve şiddet zemini yaratan sebeplerden biridir. Bunun üzerinden de bir siyaset, bunun üzerinden de akılcı bir mantık, akılcı bir politika üretmek gibi bir sorumluluğa sahiptir. Bunun dışında, bu şiddeti durdurabilmek için hızlıca ortak bir yol almanın, biz, buradan direkt teklifini sunuyoruz; nasıl yol alınabilecekse, biz, parti olarak da bunun önünde, çalışmasında hazır olduğumuzu tekrar deklare etmek istiyoruz.

Bir de en önemlisi arkadaşlar, sağlık bireysel bir mesele değildir. Sağlık, koordineli yürütülen, çalışma barışını esas alan, toplumsal barışı esas alan ve herkesin kendini güvende hissettiği bir yaşam biçimiyle gerçekleştirilir ve burada rolü sadece Sağlık Bakanlığı değil, bir bütün olarak bütün bakanlıkların, vekillerin ve toplumun önde gelen kanaat önderlerinin, STK'ların, sivil toplum örgütlerinin de fikri ve onların da ortaklaşmasıyla, ortak bir yol haritasıyla bu iş çözülebilir. Bunun yegâne çözümü de her zaman söylediğimiz gibi kalıcı barıştır, onurlu barıştır; bu da KHK'lar üzerindeki OHAL'in, devam eden KHK'larla insanların bir gecede işsiz kalmasını engelleyen bir siyasetle ancak gerçekleşebilir. Ve sağlıkta yapılan tüm uygulamaların dışında da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve bakanlıkların bir bütün olarak, Hükûmetin politikaları bize şunu gösteriyor ki özel sigortacılık mantığıyla yapılan sigortalar işletmeye başlayacak yani herkes temel bir sigorta yaptırmak zorunda kalacak ve tedavisi, maliyeti yüksek olan hastalar ek bir prim ödemek zorunda kalacak. Yani özel sağlık sigortaları zorunlu hâle gelecek, özel sağlık sigortalarında prim daha yüksek bir rakamdan ödenecek, eğer rahatsızsa onun için ayrıca bir prim ödemek zorunda kalacak; kendi içinde sürekli ticarileşen, kendi içinde "para, para" diye bakan bir zihniyete sahip.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) – Son, talepleri de söyleyeyim.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SİBEL YİĞİTALP (Devamla) – Yıllarca okuyup atama bekleyen yaklaşık 500 binin üzerinde sağlık emekçisi var arkadaşlar.

Bunların içinde anestezi teknisyenleri var, anestezi teknikerleri var, patoloji teknisyenleri var, patoloji teknikerleri var ve bize sürekli ulaşıyorlar. Az önce Behçet Vekilimiz de ısrarla, altını çizerek söyledi; bunun ısrarla, biz de altını çizerek söylüyoruz, mağdur edilen, sürekli talep eden ama bir cevap alamayan bu yurttaşlarımızın da sağlık emekçilerinin de sorunlarının çözülmesi üzerinden mutlaka ve mutlaka bir siyaset geliştirilmelidir. Buradan somut bir cevap bekliyoruz. "Tamam, olacak, üç ay sonra, beş ay sonra..." değil, gerçekten nedir? Direkt, hiç dolandırmadan, lafı dolandırmadan, mevcut durumu bize aktaracak bir cevap bekliyoruz.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Sağ olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına son söz Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'a aittir.

Buyurun Sayın Tan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ALTAN TAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Ulaştırma Bakanlığı bütçesiyle ilgili huzurlarımızdayım.

Tabii, bu on dakikalık konuşmamı birkaç parçaya bölmek zorundayım. Kara yollarından başlayacağım.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin bu kara yolu politikası Demokrat Parti döneminden beri, Marshall yardımlarından beri tartışılıyor yani Türkiye, bugün herkesin kabul ettiği gibi, maalesef, uluslararası güçlerin de yönlendirmesiyle demir yolundan ziyade kara yollarına yönlendirildi ve demir yolları çok uzun yıllar ihmal edildi.

Bunun derinliklerine girmek istemiyorum. Dediğim gibi, ancak üç dört dakika kara yollarıyla ilgili konuşabilme imkânım var. Ben, önce, bugün, kara yollarının genel perspektifiyle ilgili bazı eleştirilerimi sizlere sunacağım.

Türkiye'de bugün iktidarın en fazla övündüğü işlerden birisi veya halka gösterdiği işlerden birisi duble yollardır, kara yollarıdır. Ancak, maalesef, tek tek bütün projeleri, bütün yolları inceleyelim; mesela ben kendi bölgemden bir iki örnek verebilirim size: Diyarbakır-Batman kara yolu, Diyarbakır-Silvan kara yolu, Diyarbakır-Urfa kara yolu, Diyarbakır-Mardin kara yolu, bunlar son on beş yıl içerisinde en az üç sefer, dört sefer sökülüp tekrar yapılmıştır. Birinci eleştiri noktası budur. Bunun rakamları vardır, maliyetleri vardır, dosyaları vardır. Dediğim gibi, bu teferruatlara girmiyorum. Büyük bir kaynak israfı olduğu kanaatindeyiz yani ne yapılırsa bir seferde, doğru düzgün, tekrar tekrar yapboza girmeden bunların yapılma mecburiyeti vardır.

İkinci itirazımız şudur: Türkiye, yine birçok projesini çok kısa bir zamanda bitirmekle övünmektedir. Türkiye'nin birçok projesi vardır. Birkaç gün önce tekrar burada konuştuk. İzmit Körfez Geçişi, Osmangazi Köprüsü, üçüncü köprü, Yavuz Sultan Selim Köprüsü, Marmaray ve birçok proje çok kısa zamanda bitirildi diye halka defaatle gösterilmektedir ama Türkiye'nin can alıcı bazı projeleri vardır, yıllardır bunlar maalesef bitememiştir. “Nelerdir?” diye soracak olursanız Sayın Bakanım, bunlardan birisi Mersin-Antalya yoludur yani yıllardır devam ediyor, ben de gidip geliyorum ama hâlâ bitmedi, çok uzun bir zaman.

Bunlardan ikincisi, Niğde-Ankara Otobanı'dır. Bütün Güneydoğu Anadolu'yu ve Çukurova'yı direkt Ankara'ya bağlayan bir otobandır. Maalesef Niğde-Ankara Otobanı da gerekçesi ne olursa olsun yıllardır bitirilememiştir. Bu devlet bu gerekçeleri aşabilecek güçtedir çünkü bunu göstermiştir daha dev projelerle.

Yine aynı şekilde, Urfa-Habur Otobanı... Yani Türkiye'nin bütün belli başlı otobanları bitmiş veya bitme aşamasında veya ihaleleri yapılmış durumdayken Urfa-Habur Otobanı, yine aldığımız bilgilere göre –son Karayolları Genel Müdürlüğünü ziyaret ettim, yetkili arkadaşları- önümüzdeki beş yılın içinde bile yatırım programında değildi.

Bir diğer itirazımız -her bütçe görüşmelerinde gelip itiraz ediyorum, burada olduğum müddetçe de itiraz edeceğim- bu yolun güzergâhıdır. Mevcut “İpekyolu” dediğimiz, Urfa-Habur İpekyolu ki neredeyse otoyol standardındadır aşağı yukarı. Mevcut hazırlanan proje, neredeyse buna paralel götürülmektedir. Bazı yerlerde bu paralellik, özellikle Nusaybin geçişinde 3 kilometreye kadar inmektedir. Biz ısrarla bunu biraz daha kuzeye çekerek Siverek, Diyarbakır ve Batman'ın da istifade edebileceği, dağlık alandan geçmesini önerdik. Geçen dönemde -Sayın Mehmet Şimşek dâhil, AK PARTİ'nin Batman Milletvekili Ziver Özdemir dâhil- biz hep beraber bir alternatif güzergâh çalışması da yaptık, getirdik ama maalesef o dönemdeki Karayolları Genel Müdürünü aşamadık.

Sayın Binali Yıldırım Ulaştırma Bakanırken “Alternatif bir güzergâh hazırlatın.” diye talimat verdi, teşekkür ediyorum buradan. Ama öyle bir alternatif güzergâh hazırlandı ki Dargeçit'e, Kerboran'a kadar yol götürüldü. “Sayın Bakanım, bakın, bunların dediği hayalî, bu iş zaten olmuyor.” denildi. Hâlbuki -benim babam Karayollarında çalışan bir kişi 1967'lere kadar, ben Diyarbakır Karayolları Bölge Müdürlüğünün bahçesinde büyüdüm- kendim inşaat mühendisiyim, bunu hazırlayanların hepsi inşaat mühendisi; bütün kriterlere rağmen, maalesef, biz bunu da aşamadık.

Sayın Bakanım, bu konuda da tekrar tatminkâr yani istimlak, tarım arazileri, maliyet, bakım, buna girecek trafik sayısı yani topyekûn bu kriterleri biliyoruz, bunlarla ilgili bir yeni hassasiyet... En azından biz yanlış bir şey istiyorsak bile -ki AK PARTİ'li bakanlar da bunun içinde vardır, Sayın Mehdi Eker de bu projeyi destekliyordu o dönemde, Sayın Kutbettin Arzu da- en azından bizim -tırnak içinde- yanlışlığımızı bize ve Meclise anlatarak ikna edin bizleri.

Yine bu yollarla ilgili bir diğer mevzu çevre yollarıdır. Diyarbakır çevre yolu 4 parçadan oluşmaktadır. Bunun birinci etabının, Urfa-Elâzığ ayrımı, 13 kilometresi bitirilmiştir ama diğer, Urfa-Batman-Mardin yol ayrımı yıllardır bitmemiştir, bitirilememiştir. Evvelki yıl tek bir geçiş verilecekti, bu yıl da verilememiştir. Öbür, doğu ve kuzeybatı ayağı olan 2 parçasında ise daha projeler bile bitirilememiştir. Mardin çevre yolu, Kızıltepe çevre yolu, Çınar çevre yolu, Midyat çevre yolu, Viranşehir çevre yolu, Ergani çevre yolu... Bunları tek tek takip ediyorum, bunların tamamının projeleriyle ilgili bilgilerim var. Maalesef, bunlar da bugün itibarıyla henüz ihale edilememiştir.

Değerli arkadaşlar, sivil havacılık konusunda da bir iki şey söylemek istiyorum. Bu sivil havacılık mevzuunda mâniâ hatları hâlâ tartışılmaktadır yani Diyarbakır'da da Batman'da da Ankara'da da Adana'da da... Mesela Adana'da Emniyet Müdürlüğünün beş katı kesilmek zorunda kalmıştır. Bu konuda da yine, sürekli değiştirilmeyecek, belli uluslararası kriterlere bağlı kesin bir hattın ortaya konulması lazımdır. İki yıl evvel bu çalışma yapıldı, ondan da bilgim var. 14 havaalanıyla ilgili bu raporlar, tutanaklar, haritalar bitti ama maalesef yine hâlâ bu itirazlar mahkemelerde devam ediyor. Yani bu konuda da gerekirse yönetmeliklerle gerekirse yeni düzenlemelerle bu sorunların aşılması lazım.

Kars-Tiflis-Bakü Demir Yolu açıldı, hayırlı uğurlu olsun ama biz... Türkiye'nin yıllık 20 milyar dolara yakın ihracatı olan bir bölge yani Antep, Bağdat, Basra'ya kadar olan hattı söylüyorum. Bugün bir Diyarbakır-Mardin-Erbil ve Kerkük demir yolu artık elzem hâle gelmiştir, bu konuda da mutlaka ciddi bir çalışmanın yapılması lazım.

Sayın Sağlık Bakanım burada. Ben sağlıkla ilgili konuşmuyorum ama hem eski bir arkadaşım, dostum olduğu için bir ricam var; Diyarbakır'la ilgili üç büyük hastane projesi var Sayın Bakanım. Bu projeler toplam 1.200 yataklı, sizin malumatınız vardır mutlaka. Bunlarla ilgili, mevcut Bölge Araştırma Hastanesinin yanında 700 dönüm bir alan var. Bunun imar, itiraz, mülkiyet sorunları gerekçe gösterildi, yıllarca bunların temeli atılmadı ama bunların tamamı bitti ve iki yıldır bitmiş durumda yani yeni değil. Bu sefer... Tabii, bu ihale sistemlerini çok fazla bilmiyorum, dediğim gibi... "İnşaat mühendisisin, nasıl bilmiyorsun?" diyeceksiniz, 120 sefer değişmiş. Bize Sağlık Müdürlüğünün söylediği şu: "Bunlar büyük bir ihale." Yani işte bu yeni yap-işlet-devret veya başka bir sistemle -tam olarak bilemiyorum onları- ihale edilmiş. Diyarbakır'la ilgili bir sorun yok ama o paketin içindeki diğer illerle ilgili sorun olduğu için Diyarbakır başlayamıyor. İstirham ediyoruz, bizi en azından ayırın yani bizim sorunlarımız bitti; ciddi sağlık sorunlarımız var, ciddi problemlerimiz var. 1.200 yatak çok ciddi bir yatırım, bir an evvel bunun başlamasını rica ediyoruz.

En sonunda da... Değerli arkadaşlar, bu büyüme hızı yüzde 11 olarak açıklandı. Bir fıkra anlatmak istiyorum size. Karadenizli bir vatandaşımızı doktora götürmüşler. Perişan bir hâlde, ölmek üzere. Doktor muayene etmiş "Amca, senin kalbin benden sağlam, böbreklerin 20 yaşındaki genç gibi, ciğerin, dalağın, gözün, her şey sağlam." demiş. "Allah'a çok şükür, elhamdülillah, sapaşğlam ölüyorum; her yerim sağlam, ben ölüyorum." demiş. Bu yüzde 11 büyüme kime yansıyor? İşçiye, memura, tüccara... Diyarbakır'da devlet işte bu KGF fonundan -2 katrilyon- 2 milyar kredi dağıttı. Millet, bütün tüccar aldı bu borcu, götürdü, öbür bankalardaki borcuna verdi. Durum yine aynı şekilde devam ediyor yani üretimde, ithalatta, ihracatta bir artı yok.

Wikipedia yasağı mutlaka kaldırılmalı arkadaşlar. Yani bu yasak artık bugünkü dünyada mümkün değil. Çocuklarımız evlerinde ödev yapamayacak hâle geldiler. Yani dünyanın en büyük ansiklopedisi. Bunun da bir an evvel çözülmesini diliyorum, hepimize saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunu adına ilk söz, Kayseri Milletvekili İsmail Emrah Karayel'e aittir.

Buyurun Sayın Karayel. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sizin ve bundan sonraki tüm Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu sözcülerinin konuşma süreleri beşer dakikadır, lütfen süreye riayet edelim, siz de biz de zorda kalmayalım.

AK PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL EMRAH KARAYEL (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak 17 Aralık 2016 tarihinde Kayseri'de bombalı araçla gerçekleştirilen 14 askerimizin şehit olduğu terör saldırısının yıl dönümünde tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine ve yakınlarına başsağlığı, gazilerimize uzun ömürler dilerim. Bu vesileyle, başta PKK olmak üzere, DEAŞ, PYD, YPG ve bütün terör örgütlerini lanetle kınıyorum.

Bugün Dışişleri Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Dışişleri Bakanlığımız, büyük Türkiye'nin yurt dışı ayağını oluşturan çalışmaları ve çalışanlarıyla büyük Türkiye'nin yurt dışında tanınması, yerleşmesi ve dış siyasetinin uygulanmasını amaç edinmiş, devlet ve Hükümet hedeflerimizi yurt dışına taşıyan âdeta devletimizin yurt dışındaki sinir uçlarıdır. Yurt dışıyla ilgili siyasetimizin sahadaki uygulayıcısı, gerektiğinde ülkemizin yurt dışındaki ilk savunma hattı, ilk iletişim noktası, sınırlarımız dışında yaşayan vatandaşlarımızın hamisi ve kültür coğrafyamızda daha etkin hâle gelmemiz için yapılacak çalışmaların öncüsüdür. Türkiye, dış politikasında ülkemizin menfaatlerini, adaleti ve merhameti temel eksen olarak belirlemiştir. Ülkemizde, bölgemizde ve dünyada barış, istikrar, güvenlik ve refahın hâkim olması için var gücümüzle çalışmaktayız.

Bölge barışının en temel konularından birisi Filistin meselesidir. Filistin'de her gün hak ihlalleri, zulümler, baskılar sürerken, İsrail'e destek mahiyetinde, ABD'nin Kudüs'ü siyonizmin başkenti olarak tanıma kararı, en hafif tabiriyle akıl tutulmasıdır. Bu karar sadece uluslararası hukukun ihlali değil, aynı zamanda insanlık vicdanına da vurulmuş ağır bir darbedir. Bu karara ilk karşı çıkan ülke Türkiye olmuştur. Türkiye'nin çağrısıyla derhâl İstanbul'da toplanan İslam İşbirliği Teşkilatı zirvesinde Doğu Kudüs Filistin'in başkenti ilan edilmiş ve dünya ülkeleri bu kararı tanımaya davet edilmiştir. Türkiye, dünyanın kalbi olan bu coğrafyada istikrar, güven ve umut abidesi olarak yükselmeye devam etmektedir ve edecektir. Türkiye sadece bu milletin ve bölgenin değil, dünyadaki mazlumların da hamisi, beklenen ve özlenen barışın da adaletin de temsilcisidir.

Türkiye, Suriye ve Irak'taki istikrarsızlıktan beslenen DEAŞ, PKK, PYD, YPG gibi bölgenin en kanlı terör örgütleriyle kıyasıya bir mücadele içindedir. DEAŞ'ın sınırlarımıza yönelik saldırılarına karşı Fırat Kalkanı harekâtı gerçekleştirilmiştir. Emperyalistler, tüm terör örgütlerini kendi kirli emellerini hayata geçirmek için bir araç olarak kullanmakta ve böylece Türkiye'nin yükselişini engellemeye çalışmaktadırlar.

Ayrıca, 15 Temmuzda gerçekleştirilmek istenen millî egemenliğimize, demokrasimize yönelik darbe teşebbüsüne kalkışan FETÖ terör örgütüyle mücadelemiz de küresel ölçekte kararlılıkla devam etmektedir.

Cumhurbaşkanımızın belirttiği gibi, DEAŞ'ı icat eden kimse PYD'yi kuran da odur. PYD'yi parlatan kimse Kuzey Irak yönetimini bağımsızlık ilanına sürükleyerek Irak'ın istikrarsızlığını derinleştirmek isteyen de odur. Tabii aynı güçlerin FETÖ'yü kendi koruma kalkanlarının içinde besleyip büyütme devam ettiklerini de unutmamak lazım. Suriye bağlamında, Rusya ve İran'la Astana toplantılarından olumlu sonuçlar alınmış, ateşkes pekiştirilmiştir. Rusya Federasyonu'yla ilişkilerimiz olumlu bir zemine oturtulmuştur.

AB ilişkilerinde Türkiye'nin nihai ve stratejik hedefi AB'ye tam üye olmaktır, AB'yle katılım süreçleri devam etmektedir. Evet, Avrupa'daki seçimler münasebetiyle aşırı sağ partilerin söylemleri başarılı olmuş, Avrupa'da bir aşırı sağ parti yükselişi gözlenmektedir ve bu da Avrupa'nın önündeki en büyük problemlerden bir tanesidir.

Ayrıca, Çin Halk Cumhuriyeti'yle birlikte "Kuşak ve Yol" olarak adlandırılan girişimle modern İpek Yolu'nun hayata geçirilmesinin bölgesel kalkınma, istikrar, refah, kültürel etkileşim ve milletlerimizin temasının artması açısından olumlu sonuçları olacağını düşünmekteyiz.

Bütün bu açıklamalara ek olarak, Körfez bölgesinde, Balkanlarda, Kafkasya'da, Orta Asya cumhuriyetleri ile Asya ve Latin Amerika ve Afrika ülkeleriyle iş birliğimizi geliştirmek için üst düzey temaslar gerçekleştireyoruz.

Dış politikamızın asli unsurlarından biri de yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdır. Yurt dışındaki vatandaşlarımız ve sahip oldukları haklar sonuna kadar korunmaktadır.

Evet, süremizin sonuna geldik. Tabii, yurt dışındaki başarılarımızın tamamını buradan beş dakika içinde anlatmam mümkün değil. Bu vesileyle, hizmeti geçen herkese teşekkür ediyor, Dışişleri Bakanlığı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ ve Komisyon sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz sırası İstanbul Milletvekili Hüseyin Bürge'ye aittir.

Buyurun Sayın Bürge. (AK PARTİ ve Komisyon sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri, aziz milletimiz; Dışişleri Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesi hakkında AK PARTİ'miz adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle sizleri, aziz milletimizi, gönül coğrafyamızdaki bütün kardeşlerimizi saygıyla selamlıyorum.

İktidara geldiğimiz 2002 yılından bu yana dış politikamızın eksenini insandır. İnsani politika anlayışımızda zor durumda olan insanların yardımına koşmaktayız. Nerede bir soydaşımız varsa, nerede bir dindaşımız varsa, nerede bir vatandaşımız varsa orada olmaya yeminimiz var diyoruz, bu amaçla yürümüyor âdeta koşuyoruz. Ecdadımızın izinde lafta değil, icraatta var olduğumuzu gösteriyoruz.

Dışişleri Bakanlığımız bütün teşkilatlarıyla birlikte dünyanın her yerinde, aziz milletimize yapılanların yanında, gönül coğrafyamızda mağdur ve mazlumların hemen yanı başındayız. Sayın Cumhurbaşkanımız, liderimiz Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla yurt içinde olduğu gibi, yurt dışında da Başbakanımız, Hükümetimiz, Dışişleri Bakanımız başta olmak üzere bütün kurum ve kuruluşlarımızla inşa faaliyetlerimize devam ediyoruz. Nerede? Afrika'da. Nerede? Avrupa'da. Nerede? Türk dünyasında. Nerede? Dedelerimize yorgan döşek olmuş Balkan coğrafyasında.

Saygıdeğer milletvekilleri, zamanımızın darlığı sebebiyle sizlere yurt dışındaki bütün faaliyetlerimizi tek tek anlatacak değilim ancak bazı konulara değinmek istiyorum: İnsani yardımlarda rakam olarak ABD'den sonra 2'nciyiz, dünya 2'ncisiyiz. Bakanlığımızın yurt dışı temsilciliklerinin sayısının, 2002'de 163'ken, şu an 236 olduğunu söylemek istiyorum. Batı'nın yıllardan beri sömürdüğü, sömürmeye devam ettiği bütün Afrika ülkelerinde var olmaya devam ediyoruz. 3,5 milyona yakın Suriyeli kardeşimizi misafir ediyoruz. Ayrıca, büyükelçiliklerimizin koordinatörlüğü doğrultusunda belediyelerimizle, TİKA'mızla, YTB'mizle, Yunus Emre'mizle, Vakıflar Genel Müdürlüğümüzle birçok hizmetlere imzamızı atıyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, her ne kadar muhalefet partilerinin bazı temsilcileri ileri geri laf etse de, iftira atsa da, hakaret etse de, küfretse de fikir olmayan kafada küfür olur diyor, kötü söz sahibine aittir diyor ve geçiyorum.

AK PARTİ Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın uluslararası siyasetteki etkin rolüne de değinmeden geçmek istemiyorum; mesela Yunanistan, mesela Sırbistan, mesela son zamanlarda Kudüs'le ilgili yapılan çalışmalar. Yunanistan Dışişleri Bakanı Nikos Kocias diyor ki: "Ülkemizin meseleleri Recep Tayyip Erdoğan'la çözülür." Mesela, Yenipazar'da bütün kardeşlerimizin Recep Tayyip Erdoğan'ı nasıl karşıladığını ve bunun arkasından da Cumhurbaşkanı Vucic'in "Kendi ülkemde Recep Tayyip Erdoğan'a gösterilen ilginin yarısı bana gösterilse dünyanın en mutlu insanı olurum." dediğini... İslam İşbirliği Teşkilatıyla bütün Müslüman ülkeleri bir araya getiren ve bir mesele noktasında ilk defa bir araya gelmiş olması yine Cumhurbaşkanımızın birlikte hareketiyle söz konusudur.

Saygıdeğer milletvekilleri, İstiklal Marşı şairi Mehmet Akif Ersoy'un "Kıssadan Hisse" şiiri şöyledir: "'Tarih'i 'tekerrür' diye tarif ediyorlar;/Hiç ibret alınsaydı, tekerrür mü ederdi?" Ülkemizin istiklal ve istikbal mücadelesi verdiği bu dönemde Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü de hatırlayalım: "Ey Türk gençliği! Birinci vazifen; Türk istiklalini, Türk cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. İstikbalde dahi seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve haricî bedhahların olacaktır." diyor. Bu bedhahlara, sadece bunlara yazıklar olsun diyor, hem yurt içindeki hem yurt dışındaki hizmet erlerini de saygıyla selamlıyorum.

Başta Dışişleri Bakanlığımızın bütçesinin, ülkemizin bütçesinin hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyor, her birinize, aziz milletimize saygılarımızı arz ediyorum. (AK PARTİ, Komisyon ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bürge.

Şimdi, Denizli Milletvekili Sayın Şahin Tin'dedir sıra. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurun Sayın Tin.

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞAHİN TİN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ekonomi Bakanlığımızın bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ olarak on beş yılda ekonomi alanında uygulamaya koyduğumuz doğru ve sürdürülebilir politikalar sayesinde ekonomide tarihî başarılarla imza attık. İktidara geldiğimiz ilk günden bu yana ulaşımdan sağlığa, eğitimdən enerjiye, sanayiden tarıma kadar her alanda hizmet destanları yazdık. Ayrıca bilişim, AR-GE, savunma sanayisi ve otomotiv gibi birçok yenilikçi alanda reformlar gerçekleştirdik. 15 Temmuz hain darbe girişimi başta olmak üzere ülkemize ve ekonomimize yapılan birçok saldırılara rağmen ekonomide millî bir yükseliş ortaya koyduk.

Değerli milletvekilleri, iktidara geldiğimiz 2002 yılında 36 milyar dolar olan ihracatımızı 2016 yılında 4 kat artırarak 143 milyar dolara ulaştırdık.

ERHAN USTA (Samsun) – İthalatı ne yaptınız?

ŞAHİN TİN (Devamla) - 2017 yılı Kasım ayı sonu itibarıyla ihracatımız yıllık bazda 156 milyar dolara ulaştı. 2017 yılı sonu itibarıyla da 160 milyar doları aşarak ihracatta tarihî bir rekora daha imza atmış olacağız. Yaşanan küresel krize rağmen son yedi yılda 6,6 milyonluk ilave bir istihdam ile dünya rekoru kırdık. Ekonomimiz 2003-2016 yılları arasında ortalama 5,6 büyüdü. 2017 yılı üçüncü çeyrek büyüme rakamına göre yüzde 11,1'lik büyüme oranıyla dünya ekonomisinde bir numara olduk. Özellikle imalat sanayisinde kapasite kullanım oranımızı son dokuz yılın en yüksek seviyesine, yüzde 80'lere kadar yükselttik. Bu da 2018 yılında da özel sektörün yatırımları ve ekonomik büyümeyi artırarak devam edeceğini göstermektedir.

Seçim bölgesi olan Denizli'miz sanayisiyle büyüyen, gelişen, emek ve iş üreten, istihdam sağlayan örnek şehirlerimizden bir tanesidir. Denizli ilimiz 2002 yılında 680 milyon dolar ihracat gerçekleştirirken bugün dünyanın 170 ülkesine 2,4 milyar doları aşan bir ihracat gerçekleştirmektedir. İhracatçılarımızı ve yatırımcılarımızı her zaman destekledik, Eximbank, KOSGEB ve Kredi Garanti Fonu gibi kuruluşlarımız aracılığıyla sağlanan destekler başta olmak üzere. Uygulanan vergi indirimleri ve prim ertelemeleri gibi teşvikler sayesinde üretim, istihdam ve yatırım kapasitemizi kararlı bir şekilde artırıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bu işler öyle kolay olmuyor. Cumhurbaşkanımızın tüm yurt dışı seyahatlerinde iş adamlarını yanında götürüp yeni iş bağlantıları yapmalarına imkân sağlamasıyla oluyor. Masa başından yönetimle değil, sahada çözüm ve karar mekanizmasını çalıştırarak mümkün oluyor, bürokrasiyi azaltmakla mümkün oluyor. Ekonominin başına sektörün içinde yoğunlaşmış, Anadolu esnafının, üreticinin, sanayicinin ve ihracatçının derdini bilen, dünya ekonomisine hâkim, yerli bir Ekonomi Bakanıyla oluyor; Amerika'dan ithal bakanlarla, IMF'li Cottarelli'lerle bu işler olmuyor. Medeniyetimizin bize mirası olan değerlerimizi her ne pahasına olursa olsun ayakta tutmak için gece gündüz demeden gayret eden, İslam coğrafyasındaki mazlumların tek umudu olan Filistin'in başkenti Doğu Kudüs olsun diye haykıran liderimiz, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın millî ve yerli gayretleri sayesinde oluyor. Dış güçlerle bir olup milletimizin geleceğine saldıranlar iftiharla ülkemizi karanlığa götüremeyecekleri iyi bilmelidir. Artık bu milletin değerlerine laf söz etmeyi bırakın, hainlik sokağından çıkın, ne kadar uğraşsanız uğraşın bu gemiyi asla batıramayacaksınız, bu aziz millet buna asla izin vermeyecek. (AK PARTİ ve Komisyon sıralarından alkışlar)

Bu düşüncelerle Ekonomi Bakanlığımızın 2018 yılı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum, emeği geçen başta Ekonomi Bakanımız Sayın Nihat Zeybekci olmak üzere tüm bakanlık çalışanlarına teşekkür ediyor, saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve Komisyon sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz sırası, İstanbul Milletvekili Hasan Sert'e aittir.

Buyurun Sayın Sert. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HASAN SERT (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Ekonomi Bakanlığı bütçesi üzerinde konuşma yapmak için AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle Genel Kurulu, dışarıda bekleyen, bizleri izleyen değerli bürokratları ve aziz Türk milletini saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz Ekonomi Bakanlığının bütçesiyle ilgili bazı rakamları ifade etmek istiyorum: Ekonomi Bakanlığı 2018 yılı bütçesi toplam 4 milyar 413 milyon 914 bin liradır. Bunun 222 milyon lirası -yaklaşık olarak veriyorum- personel giderlerine, 26 milyon lirası SGK devlet primlerine, 101 milyon lirası mal ve hizmet alımı giderlerine, 21 milyon lirası sermaye giderlerine, 11 milyon lirası borç verme yöntemlerine ama ana omurgayı teşkil eden harcamalardan 4 milyar 30 milyon lirası da cari transfer işlemlerine tahsis edilmiştir.

Nedir bu cari transfer işlemleri? Türkiye'de ekonominin gelişmesi için ihracatın artırılması, işsizliğin düşürülmesi, istihdamın yukarıya çekilmesi için ihracatçılara ve yatırımcılara daha fazla destek vermek amacıyla yapılan harcamalardan teşkil olmaktadır. Bunları yaparken Ekonomi Bakanlığı toplam 8 genel müdürlük, ihracat ithalat, Avrupa Birliği genel müdürlükleri başta olmak üzere 6 başkanlıkla yönetilmektedir. Bunları yaparken sahanın ihtiyaçları göz önüne alınarak 46 ayrı destek programıyla reel sektörün ihtiyaçlarını karşılayacak destek programlarıyla desteklenmeye çalışmıştır. Bunların içinde UR-GE destekleri, fuar destekleri, yurt dışı pazar destekleri başta olmak üzere 46 destek, üreticinin, yatırımcının ve ihracatçının hizmetine sokulmuştur. Bu desteklerin içinde Kalkınma Bakanlığının, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının, Eximbank'ın, TÜBİTAK'ın ve KOSGEB'in verdiği destekler hariçtir.

Yine, bugün geldiğimiz noktada, özellikle 2017 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 11,1 büyüyen ülkemiz ekonomisi Avrupa Birliği ülkelerinin ve özellikle de Çin ve Hindistan gibi yüksek seviyede büyüme hızlarına almış ülkelerin kafasını karıştırmış, Avrupa Birliği, gelişmiş 20 ülke ve OECD ülkeleri içerisinde 1'inci sıraya oturmuştur.

Yine, 2005 yılında yüzde 62 civarında olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2016 yılında yüzde 70 olarak gerçekleşmiştir. 2002 ve 2016 dönemlerinde toplam 50.738 farklı yatırım Ekonomi Bakanlığı tarafından desteklenmiştir. Yine bu destekler kapsamında ülkemize 639 milyar Türk liralık yatırım gerçekleşmiştir.

Yine, 1984-2002 döneminde 14,6 milyar dolar yabancı sermaye çeken ülkemiz, 2003-2016 yani AK PARTİ iktidarları döneminde 171 milyar 500 milyon civarında yabancı yatırımı Türkiye'ye çekmeyi başarmıştır.

Yine, 2002 yılında ülkemizde faaliyet gösteren 5.600 uluslararası sermayeli şirket varken 2016 yılında bu sayı 50 binin üzerine çıkmıştır.

Sayın Başkan ve değerli milletvekilleri; Türkiye ekonomisi, çalışan, üreten, işleyen, koşturan dinamik bir yapıya sahiptir. Ekonomisi sağlam temeller üzerine inşa edilen bir ülke olarak yapısal reformlar, tasarrufu artıracak programlar ve teşvikler günden güne hayata geçirilmektedir, bundan sonra da bu gerçekleştirilmeye çalışılacaktır.

Son olarak... Bütçe görüşmelerinin başladığından bu tarafa yani 11/12/2017 tarihinden bugüne kadar gruplar arasında 223 arkadaşımız bütçe konusunda görüşmeler yapmıştır. Bunların içerisinde genellikle konulara bağlı kalınmakla birlikte, bazı arkadaşlarımız da konu dışına çıkarak saptırmalarla ülkedeki refahı, ilerlemeyi durdurma ve bölücülük üzerinde bazı çalışmalar yapmıştır. Bu özellikle ülkede terör örgütlerini destekleyen ve bölücülük noktasındaki konuşmalarla ülkedeki huzuru bozmak isteyen arkadaşların konuşmalarını kınadığımı da ifade etmek istiyorum.

Bu arada, sevgi ve saygılarımı sunar hepinizi Allah'a emanet ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz sırası, Adıyaman Milletvekili Salih Fırat'a aittir.

Sayın Fırat, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SALİH FIRAT (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle ekranları başında bizi izleyen vatandaşlarımızı ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

AK PARTİ iktidara gelir gelmez Sağlıkta Dönüşüm Programı uygulamaya başlamış ve genel sağlık sigortası, aile hekimliği, SSK, BAĞ-KUR, Emekli Sandığı hastanelerinin tek çatı altında birleştirilmesiyle sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırmıştır.

İktidara geldiğimizden bu yana kadınlarımıza sunulan sağlık hizmetlerinde de önemli gelişmeler yaşadık. Seksen bir ilde 265 sağlık tesisinde bebekleri hastanelerde tedavi gören anneler için 1.587 yatakla Anne Misafirhanesi Projesi'ni sürdürüyoruz. Yine, 237 merkezde 830 doğum odasıyla kliniklerin kalitesini artırıyor ve bu şekilde doğum salonlarından doğum odalarına geçmiş bulunuyoruz. Ülkenin geleceğinde beşeri sermayeyi ve aileyi baz alan sistemimiz vesilesiyle sağlıklı nesiller yetiştirmek adına yeni doğanlarda tarama ve destekleme programı geliştirmekteyiz. Bütün bu çalışmalar ışığında yapılan hizmetler sonucu bebek ölüm oranı hızında bin canlı doğumdan 31,5'ten 7,5'e düşmüştür. Yine beş yaş altı çocuk ölümlerinde bu oran 40'lardan 9'lara düşmüştür. Ayrıca anne ölüm oranları 100 bin –canlı- doğumdan 65'lerden 14'lere düşmüştür.

Değerli milletvekilleri, 878 hastane, 481 diyaliz merkezi, 12 üremeye yardımcı tedavi merkezi, 2.548 112 istasyonu, 7.756 aile sağlığı merkezi, 970 toplum sağlığı merkezi, 148 toplum ruh sağlığı merkezi ve 619.012 personel ile en iyi şekilde sağlık hizmeti sunan Bakanlığımızda çalışanlara teşekkür ediyorum.

Yine, yurdumuzun her köşesinde sağlık çalışanlarımızın vatandaşın dardına çare olmak için hiçbir ayırım gözetmeden en ulvi duygularla ve azimle çalıştığını biliyorum. Bu vesileyle değerli sağlık çalışanlarımızı bir kez daha saygıyla selamlıyorum.

Söz konusu sağlık olunca her şeyi seferber eden Hükümetimiz hastane öncesi acil sağlık hizmetlerinde de günümüz itibarıyla 4.952 ambulans, 32.309 personel, 2.582 istasyon ile hizmet vermektedir. Aralık 2017'ye kadar 17 helikopter, 2 uçak ambulansımız ile toplam 39.083 hasta nakledilmiştir. Yine ayrıca, 6 deniz ambulansımız ile 12.865 hastamıza hizmet verilmiştir. 257 adet kar paletli, 22 adet "snowtruck", 63 adet dört sedyeli, 91 adet yoğun bakım ve obez ambulansı ile 60 adet motosikletli acil müdahale ekibi halkımıza hizmet vermektedir.

Bunların dışında, ülkemizde 1 milyonu aşkın ilk yardım sertifikası almış vatandaşımız bulunmaktadır. "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." felsefemiz çerçevesinde sertifikalı ilk yardım eğitimlerini ücretsiz hâle getirerek ülke genelinde ilk yardımcı sayımızı artırmış bulunuyoruz. Her yıl yaklaşık 200 bin vatandaşımıza ilk yardım eğitimi verilerek, ölüm ve sakat kalma oranlarını en aza indirecek ilk müdahaleyi mümkün kılma çabamızdayız. Aralık 2017 itibarıyla ülke genelinde 210 bini aşkın vatandaşımızın ilk yardım eğitim sertifikası almasını sağlamış bulunmaktayız.

Bu veriler ışığında, sağlığa yaklaşık 127 milyar TL kaynak ayrılan 2018 yılı bütçesinin kabul edilerek hayırlı hizmetlere vesile olmasını diliyor, bu duygu ve düşüncelerle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve Komisyon sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

6'ncı sırada, Trabzon Milletvekili Adnan Günnar konuşacaktır.

Buyurun Sayın Günnar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADNAN GÜNNAR (Trabzon) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; 2018 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerinde AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri saygıyla selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, devletin milletine verdiği değeri, şefkati, güveni en net biçimde sergilediği ve hissettirdiği hizmet alanı sağlıktır. Hayatımızın, mutluluğumuzun ve huzurumuzun ve hatta dualarımızın ana temasıdır sağlık. Aziz milletimiz, AK PARTİ iktidarından önce, maalesef doktor bulamayan, hastanede koğu sisteminde yatan, ambulans gördüğünde şaşırıp heyecanlanan, bebek ölümlerinden tutun da akut ve kronik tedavi edilebilir hastalıklardan şifa bulamayıp dünya standartlarının altında ölüm yaşı ortalamalarıyla yaşam mücadelesi veriyordu. Çok parası olan, yurt dışına; altını olan, kuyumcuya; geçim kaynağı ineği olan, kasaba koşarak malını mülkünü satar, Ankara'ya ve İstanbul'a giderek hastanelerde tedavi olmaya çalışırdı. Sonra milletin acısını, sızısını, sıkıntısını yüreğinde hisseden AK PARTİ hükümetleriyle sağlıkta dönüşüm için düğmeye basıldı. Şimdiyse ülkemizin her köşesinde, her birisi neredeyse yoğun bakım ünitesi düzeyinde olan ambulans hizmetlerinden tutun da helikopter ve uçak ambulanslara varıncaya kadar dünyanın her yerinden hastalarımıza yüksek kalite standartlı hastane ve kliniklerimizde hizmet vermekteyiz.

On beş sene öncesinde, hastalanan yabancı futbolcuları veya yurt dışından özel sigortalı gurbetçilerimizi yabancı devletlerin uçak ambulanslarıyla kendi ülkelerine götürdüklerini gazetelerde, manşet haberlerden okurduk. Bugün Uzak Asya'dan Afrika'ya, oradan Avrupa'ya bir vatandaşımız hastalandığında kendi hekimlerimize teslim etmek için uluslararası da çalışan uçak ambulanslara sahibiz.

Çok değil, on beş yirmi sene önce 50 yaş üstü insanlarımızın dışsizlikten avurtları çökmüş yüzlerini resmedecek kadar fakirliğimizi ve sağlık imkânlarından yoksun olduğumuz günleri buradaki sayın milletvekilleri çok iyi hatırlayacaklardır. Nereden nereye geldik! Öyle yerlere geldik ki, çok şükür Allah'a, artık sağlık turizminde de ülkemiz hızla ilerlemektedir ve gelişmiş ülkelerden bile yabancı uyruklu hastalar uçaklar dolusu bir şekilde Türkiye'ye gelmektedir.

Koruyucu ve tedavi edici sağlık hizmetlerinde üstün seviyelere ulaştık, üstelik OECD ülkelerinde kişi başına düşen hekim ve hemşire oranlarında alt sıralarda olmamıza rağmen. Fedakâr, cefakâr sağlık çalışanlarımızın ekonomik gelir seviyesi durumu on beş yıl öncesiyile kıyaslanamayacak derecede iyi durumdadır. Çok şükür, bugün sağlık çalışanlarımızın aldıkları ücretler geçmişe göre iyileştirilmiştir. Ancak hâlen daha, başta hekimlerimiz olmak üzere sağlık çalışanlarımızın öncelikle emeklilikle ilgili özlük haklarının iyileştirme beklentilerinin olduğu gerçeğini de göz ardı etmemekteyiz. Özlük haklarının daha da iyileştirileceği hususunda başta Sağlık Bakanımız Sayın Ahmet Demircan ve Hükûmet yetkililerimizin gayret edeceklerine olan inancımız tamdır.

Halkımızın sağlık hizmetlerinden memnuniyeti 2002'lerde yüzde 39'lar seviyesinden bugün yüzde 76'lar seviyesine çıkmasına rağmen sağlıkta hizmet kalitesi ve memnuniyetinin artırılması ve sürdürülebilirliği için AK PARTİ azimle çalışmaya devam etmektedir. Toplum sağlığı merkezlerinden süper lüks konfora sahip devlet ve şehir hastanelerine kadar "Sağlıkta Lider Türkiye" hedefine doğru hızla ilerlemekteyiz. Bu başarılarda şüphesiz sağlıkta dönüşüm talimatını verip bugünlere gelmemizi sağlayan ana unsur, kurucu Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın oluşturduğu vizyondur.

Bu vesileyle Sağlık Bakanlarımıza, tüm hükûmetlerimize ve milletvekillerimize şükranlarımızı sunarken zor şartlara rağmen, saldırılara aldırmadan kahramanca sağlık hizmeti sunmaya çalışan hekimlerimiz ve hemşirelerimiz başta olmak üzere bu kutsal görevi ifa eden değişim ve dönüşümün icracıları sağlık çalışanlarımıza minnet ve şükranlarımla teşekkür ediyorum.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. Kalın sağlıcakla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Usta, 60'a göre söz talebiniz var.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Denizli Milletvekili Şahin Tin'in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şahin Bey de burada, az önce konuşmasında -tabii, aslında ciddi bir sataşma var ama ben sataşmadan söz almayacağım- 57'nci Hükûmeti eleştirdi kendine göre iki nedenle, işte, bir, ithal bakan filan türü bir şey söyledi. Unutulmasın ki şöyle veya böyle 57'nci Hükûmet ciddi bir şekilde bu ülkede reform yapmıştır, bu reformlar Türkiye'yi belli bir yere taşımıştır. O Hükûmetin başlattığı ekonomik program da bu Hükûmet tarafından resmî olarak 2008 Mayıs ayına kadar sürdürülmüştür. Ondan sonra da o programdaki maliye politikasındaki disiplin, para politikasındaki disiplin sürdürülmektedir; bu bir.

İkincisi: 2002 yılı 36 milyar dolar ihracat rakamı olduğundan bahsediyor, bugünkü ihracat rakamını söylüyor, güzel. Yani bir dönemi kötülemeden de kendi yaptığınız işleri anlatabilirsiniz, methedebilirsiniz. Yani tabii, hemşehrisine bir miktar böyle bir iltifat etmek istemiş olabilir. Şimdi, Ekonomi Bakanlığı da hep aynısını yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi ithalat-ihracat birlikte seyrediyor, birlikte gider Sayın Başkan. Yani eğer hakikaten politika yaparsak amaç ona diyecek bir şey yok ama bu ülkenin hayrına bir şeyler konuşacaksa ihracata baktığımız kadar karşılığında ithalata bakacağız. Birtakım mal getiriyorsunuz, montaj sanayisinde gayet ileriyiz, elektronikte birçok alanda montaj yapılıyor. Yani yüzde 95'ini ithalat yapıyorsunuz, yüzde 5 katma değerle ihracat yapıyorsunuz. İhracatı söyleyeceksiniz, ithalatı söylemeyeceksiniz. Bu ithalattan kim sorumlu? Bu ithalatı bu ülke yapmıyor mu? Bu ithalattan bu Bakanlık sorumlu değil mi? Örneğin 2002 yılında 36 milyar dolar ihracattan 2017 yılında OVP rakamlarına göre 156,5 milyar dolar ihracata geçilecek. Artış ne kadar? 120 milyar dolar. 2002 yılındaki 51,6'lık ithalattan da şu anda yine OVP'ye göre 222 milyar dolar ithalata gidecek. Artış ne kadar? 170 milyar dolar.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) - MHP'nin konuşmacıları yok mu Sayın Başkan?

ERHAN USTA (Samsun) - Kat olarak ne kadar? İki de 4,3 katına çıkıyor. Şimdi, bunları niye konuşmuyoruz? Yani bunu konuşmanın bu ülkeye bir faydası var mı? Bunu sormak istiyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Söz sırası Tokat Milletvekili Celil Göçer’e aittir.

Sayın Göçer, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA CELİL GÖÇER (Tokat) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisimizi ve milletimizi saygıyla selamlıyorum. Değerli arkadaşlar öncelikle sizlere sağlık ve afiyet diliyorum, Allah hiçbirinizin ağzının tadını bozmasın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Amin.

CELİL GÖÇER (Devamla) – Bu temenni Anadolu irfanının dillendirdiği çok güzel bir duadır. Ağız tadı, sağlığın ve yaşam kalitesinin bir göstergesidir aslında. Şimdi, en son nezle ya da grip olduğunuz bir günü hatırlayın, yediğinizin, içtiğinizin tadını alamazsınız. Bir hekim olarak takip ettiğim hastalarda, özellikle malin hastalarda “Hocam içtiğim bir bardak suyun tadını alsam her şeyimi verirdim.” diyen çok hastamı gördüm. O yüzden bu duayı çok önemsiyorum.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ Hükümetleriyle beraber Türkiye’ye ağız tadı geldi. Değerli arkadaşlar, önceden millete efendilik yapan, tepeden bakan zihniyet yerine millete hizmet eden zihniyet hâkim oldu.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – O 150 bin lira maaş alan milletvekilleri...

CELİL GÖÇER (Devamla) – Sağlık hizmetlerinde de aynı şekilde milletin ağzının tadının bozulmaması için çalışıyoruz. AK PARTİ, devleti, Hükümeti; geçmişiyile, tarihiyle, geleneğiyle barıştırdı. Daha önceden geleneğe, tarihe ön yargı gözlükleriyle bakıyorduk ama şimdi aynen Goethe’nin ifadesinde olduğu gibi “3 bin yıllık tarihine hâkim olmayan, 3 bin yıllık hesap yapamayan bir insan günübirlik yaşar.” dediği gibi Anadolu’da binlerce yıldır oluşan irfanı AK PARTİ değerlendirdi ve sağlıkta da aynı şekilde bu irfanı, bu kültürü, bu tecrübeyi geleceğe taşımaya çaba sarf etmektedir. Buradan hareketle diyoruz ki:

Anadolu’da yaşamış olan Galen de bizimidir, İbni Sina da bizimidir. O yüzden koruyucu sağlık hizmetlerinde değerli arkadaşlar -ki sağlığın esası koruyucu sağlıktır- hekimliğin esası hastalandırmamaktır. Bu anlamda, milletimizin koruyucu sağlık hizmetlerinde geleneksel ve tamamlayıcı tıbbın uygulamalarından da faydalanabilmesi için gerekli düzenlemeler yapılmıştır değerli arkadaşlar. Bütün dünyada bu böyledir.

Şimdi, AK PARTİ’imizin hükümetleri sağlık tesislerinde, alt yapıda çok önemli iyileştirmeler yaptı. Bundan sonraki sağlık politikalarımızın esası, ana felsefesi koruyucu hekimliktir. Şehir hastanelerini ve sağlık göstergelerini değerli arkadaşlarım benden önce ifade ettiler ama değerli arkadaşlar, biz bu ülkenin çocuklarını sağlıklı bir şekilde geleceğe taşımak için çalışıyoruz. Bakın, çok önemli göstergeler var bebek ölüm hızında, anne ölüm hızında; ambulans sayımızda, yoğun bakım yatak sayılarımızda, nitelikli yatak sayılarımızda çok önemli artışlar var. Bunlar hiç kimsenin, özellikle benden sonra da konuşacak muhalefetten değerli hekim arkadaşlarımızın, bilim insanlarının göz ardı edemeyecekleri gerçekler ama değerli arkadaşlar, öncelikle bu olumlu rakamların yanında biz olumsuz olanları da görüyoruz. Bakın, mesela obezite artıyor, diyabet artıyor ama bu, bütün dünyada artıyor değerli arkadaşlar, yüzde 30’a varan bir obezite, yüzde 12 civarında bir diyabet var. Buradan bir hekim olarak, aynı zamanda, değerli vatandaşlarıma ve siz değerli arkadaşlarıma gıda tüketirken, gıda alırken üzerindeki ambalajlara dikkat edilmesi gerektiğini hatırlatıyorum.

Halk Sağlığı Kurumumuz, şimdiki adıyla Halk Sağlığı Genel Müdürlüğümüz sağlıklı yaşam, hareketli yaşam, tuz kısıtlama, diyabet kontrol programlarıyla çok önemli başarıları imza attılar. Bundan sonra da hedefimiz, bu ülkenin çocuklarının sağlıklı bir şekilde geleceğe taşınmasıdır değerli arkadaşlar. Çünkü bizim siyasetimiz, politikamız insan odaklıdır. İnsanı güçlendirirsek, insanın sağlığını tahkim edersek ve hastalandırmaz isek eğer, en büyük gücümüz sermayemiz olan insanımızı, çocuklarımızı geleceğe sağlıklı bir şekilde taşımış olacağız diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, şu ana kadar Hükümetlerimizde görev yapan değerli bakanlarıma, çok kıymetli bürokratlarıma ve çok fedakâr sağlık çalışanlarıma, hepsine bu başarıdan dolayı teşekkürlerimi bir borç biliyorum.

2018 yılı bütçemizin bereketli olmasını, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz sırası, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet İlker Çitil’e aittir.

Sayın Çitil, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET İLKER ÇİTİL (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü bütçesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, Amerika Birleşik Devletleri Başkanının Kudüs için almış olduğu hukuksuz karar, bizler için yok hükmündedir diyorum. Ve Müslümanlar, Yahudiler ve Hristiyanlar için kutsal bir şehir ve 3 dinin de kutsal merkezi olan Kudüs hâlen Müslümanlarındır. Bu karar, bizim için hukuksuz bir karardır. Amerika Birleşik Devletleri’nin ve destekçilerinin bundan sonraki süreçte de olabilecek bu tür davranışlarına karşı, tüm İslam ülkeleri olarak toplu bir şekilde düşüncelerimizi, tepkilerimizi de dile getirmek durumunda olduğumuzu, bunu da layıkıyla ve en güçlü bir şekilde yapacağımızı buradan ifade etmek istiyorum.

Genel Başkanımız ve Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın çağrısıyla 13 Aralık 2017 tarihinde dünyanın başkenti İstanbul’da bir araya gelen 49 Müslüman ülke tarafından Kudüs Filistin’in başkenti olarak ilan edilmiştir. Sayın Cumhurbaşkanımızın tüm dünyaya seslendiği gibi, Müslümanlar asla çaresiz değildir, güçsüz değildir, iman varsa her zaman imkân da vardır. İnanç, sabır, azim ve mücadele olduğu sürece aşamayacağımız hiçbir engel yoktur.

Bu vesileyle Filistinli kardeşlerimizin her zaman yanında olduğumuz gibi, bugün de yanlarında olduğumuzu ayrıca ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, bulaşıcı hastalıklarla örgütlü mücadele ülkemizde 1800'lü yıllarda çalışılmaya başlanmıştır. II. Mahmut'un emriyle karantina için ilk defa bir Meclis yani "Meclis-i Tahaffuz" adı altında bir Meclis toplanmış, 1838 yılında göreve başlamış ve kurulduğu günden bu yana da çeşitli isimler alan Genel Müdürlüğümüz 1924 yılında Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü ismini almıştır. İstanbul'da bulunan Genel Müdürlüğümüz Sultan Mahmut Köşkü olarak adlandırılan binada hizmet vermeye devam etmektedir.

Değerli milletvekilleri, Sağlık Bakanlığımızın dünyaya açılan penceresi olan Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü uluslararası önemi haiz, halk sağlığı risklerinin ülkemize girmesini önlemek amacıyla uluslararası giriş noktalarında gerekli her türlü sağlık tedbirlerini almak, halk sağlığını etkileyecek etkenlere karşı alınacak kontrol önlemlerini belirlemek ve uygulamakla görevlidir. Ulusal ve uluslararası anlaşmalar ve sözleşmelerden kaynaklanan yetkileri kullanarak görevlerini yerine getiren ve Osmanlı'dan bu yana kadar yaklaşık iki asırdır kesintisiz hizmet vermekte olan kurumumuz geçtiğimiz yıllardaki ve günümüzdeki küresel salgın hastalıklarda uygulanan acil müdahalelerle ülkemizin önemli bir kuruluşu olduğunu ortaya koymuştur ve koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, kurumumuz; sağlık denetimleri, seyahat sağlığı hizmetleri, tele sağlık hizmetleri, gemi adamları sağlık işlemleriyle ilgili hizmetleri yerine getirmektedir. 2017 yılında kurumumuz tarafından 33.237 gemiye serbest pratika, 33.197 gemiye patenta verilmiş, ayrıca 3.112 gemiye de sağlık sertifikaları düzenlenmiştir. Seyahat sağlığı hizmetleri kapsamında da yurt dışına seyahat edenlere karşılaşılabilecek risklerle ilgili bilgilendirme yapılmış, 44.785 kişiye seyahat sağlığı hizmeti verilmiştir. 22.294 sarıhumma, 11.129 tifo aşılması, 18.118 kişiye sıtmadan korunmaları için kemoprofilaksi yapılmıştır. 2017 yılında tele sağlık hizmetleri kapsamında ulusal ve uluslararası sularda 1.247 vakaya uzaktan sağlık danışmanlığı hizmeti de verilmiştir. Gemi adamları sağlık işlemleriyle ilgili hizmetler kapsamında 42.590 kişiye de gemi adamı sağlık sertifikası düzenlenmiştir. Görev alanıyla alakalı olarak da Türk limanları arasında seyreden, yabancı ülke limanlarından Türk limanlarına gelen ve Türk boğazlarından transit geçen gemilerden uluslararası ve ulusal mevzuata dayanılarak sağlık resmî gelirleri de elde edilmektedir. Bu gelirlerden ülke altyapısına sağlık katkısı sağlanması amacıyla Sağlık Bakanlığı tarafından belirlenen kamu hastanelerine de tıbbi cihazlar için alım yapılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ hükümetleri olarak milletimizin bizi iktidara taşıdığı günden bu yana sağlık politikalarında yapmış olduğumuz çalışma ve köklü düzenlemelerin temelinde "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışı vardır. İnsan merkezli yaklaşımla birey ve toplum sağlığını korumak ve geliştirmek amacıyla tüm risklerle mücadele etmek, yaşam kalitesini yükseltmek amacımızdır.

Bu duygu ve düşüncelerle 2018 yılı bütçesinin hayırlı olmasını diliyorum, tüm heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen değerli vatandaşlarımızı saygıyla selamlıyorum. Tüm sağlık emekçilerimize, bakanlarımıza, Recep Tayyip Erdoğan'a, bizi politikalarıyla yönlendiren reisimize teşekkür ediyor, sıhhatli, hayırlı uzun ömürler diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Çitil.

Söz sırası İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu'ya aittir.

Sayın Pulcu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MEHMET ALİ PULCU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Bütçe Kanunu Tasarısı bugünkü görüşmelerinde Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama bir eski Türkiye hatıramla başlamak isterim. Ağabeyimle öğrenciyiz, 1 yaş aramız var. Annem BAĞ-KUR emekli. Tabii, sık sık “Evladım, ilaçlarım bitti, alır mısınız?” der. Ağabeyim bana acı acı bakar, ben ona acı acı bakarım. O “Kardeşim, sen git.” der gibi bakar, ben ona “Ağabey, sen gitsen iyi olur.” der gibi bakarım. Neticede anne, gideriz. Tabii, başımıza gelenleri hepimiz biliyoruz. Bir kuyruğa gireriz, minimum iki üç saat bekleriz, iki üç saatin sonunda bize derler ki: “Mesai bitti, yarın gel.” veya “İlaçlar yok, haftaya gel.” Haftaya aynı macera tekrar devam edecektir.

Yeni Türkiye'nin hikâyesi şu: Yeni Türkiye'de ezaneden anneme telefon ediyorlar, diyorlar ki: “Teyze, ilaçların bitti, istersen sen gel al, istersen biz getirelim.” Annem de yaşlı olduğu için “Siz getirirseniz memnun olurum.” diyor, ilaçlar ayağına kadar geliyor. Biz de bu acı tatlı hatıralarla dolu anekdotu on beş yıllık iktidarımızda Sağlık Bakanlığının attığı devasa adımların bir numunesi, bir nişanesi olarak keyifle anlatıyoruz.

Tabii, biz iktidar olduğumuz için bardağın dolu tarafını görmek, boş olan tarafını da doldurmakla yükümlüyüz. Muhalefetin gereği de bardağın boş olan tarafına işaret etmek, doldurulması yönünde çeşitli teklifler yapmak ve bu muhalefette olmanın hem gereği hem görevi. Buraya kadar bir problem yok. Problem şurada başlıyor, özellikle ana muhalefetten bahsediyorum, bardağın tamamı eskiden doluydu, hepsini boşalttınız, on beş senede tek bir doğru adım atmadığımız noktada ısrarcı olması. Şöyle bir tabloyla karşı karşıyayız. Sanki on beş senedir güçlü bir teveccüh yok, bizim grup dün gelmiş yarın gidecekmiş gibi marjinal bir grupmuş muamelesi görmekten doğrusu memnun değilim, bu siyasi nezakete de siyasi akla da sığmadığını düşünüyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütçe konusunda öne sürdüğümüz son derece olumlu rakamlara rağmen istatistik bilimi manipülatif, tersyüz edilebilir bir branştır, dolayısıyla, sık sık tersyüz edildiğini görüyoruz. Bu vesileyle ben çok istismar edilemeyecek rakamlardan bahsetmek istiyorum, sebebi de şu Sayın Başkan, siz benim son konuşmamda yine Başkandınız, Anayasa referandumu sırasında sıkı, sert bir muhalefetle karşılaştım, o gruptan bir arkadaş “CHP hep iktidar, hep iktidar.” diye bağırıyor, kayıtlarda var. Ben de bu vesileyle şu rakamları hatırlatıyorum. Evet, hakikaten CHP'nin başarısı var 1946'da yüzde 85,4 oy almış, tabii gizli tasnif. İlk seçimlerde yüzde 39'a düşüyor, 1961'de bir başarısı var, üç aziz şahsiyetin asılması sonrası yüzde 36,7. Sonra Karaoğlan efsanesinde bir başarı var, yüzde 33,3. Rahmetli Erbakan Hocamızın desteğiyle bir hükümet kuruluyor. 1977'de bir başarı var, yüzde 41,4. Kuzey Kıbrıs Barış Harekâtı'nın rüzgârına rağmen alınan bir oydur ve tek başına iktidar olmaya yetmemiştir.

Bir parmak hesabı yapıyorum. 1987, 1997, 2007, 2017, kırk sene eder. 2002'ye gelelim. 5 tane genel seçim, 3 tane yerel seçim, 3 referandum olmuş. Sonuçlar yüzde 25-26 civarında bir kilitleme durumu. Durum böyleyse -ki böyle- o zaman benim teklifim şudur: İktidarın on beş senelik yıpratıcılığına rağmen niçin AK PARTİ'ye millet hâlâ teveccüh ediyor ve muhalefette olmanın avantajlarını biz niçin kullanamayıp yüzde 25'e çakılıp kaldık?

Bu duygu ve düşüncelerle, Sağlık Bakanlığımızın attığı devasa adımları, daha ziyade adımlar atmasını sizden ve bütün üyelerimizden bekliyorum. Bu bütçenin de aziz milletimize hayırlı olmasını diliyorum, Genel Kurula saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akar...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sağlık Bakanlığı konusunda projelerini söyleyen hatip, Cumhuriyet Halk Partisinin geçmişiyile ilgili...

BAŞKAN – Neden yüzde 25'e çakıldığımızı sordu.

Buyurun, izah edin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Birkaç şey vardı, hangisini sayayım?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Altmış yıldır sağlıklı bir gelişme göstermediğinden bu hâldeler.” dedi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sağlıkla alakası bu mu yani?

BAŞKAN – Lütfen...

Buyurun.

Sataşmadan iki dakika süreyle söz veriyorum.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar 'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Ali Pulcu 'nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı 'nın altıncı tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HAYDAR AKAR (Kocaeli)– Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisinin yıllar içerisinde aldığı oy oranlarını da ifade ederek Cumhuriyet Halk Partisinin işte olumsuzluklarını da söyleyerek, işte Menderes'in asılması, gizli tasnifi de söyleyerek aslında biz Cumhuriyet Halk Partisine eleştiride bulunmuştur. Ama şunu iyi düşünelim ve unutmayalım arkadaşlar: Cumhuriyet Halk Partisi...

MEHMET ALTAY (Uşak) – Açık tasnif miydi?

HAYDAR AKAR (Devamla) – Evet, gizli tasnif yapılmıştır, sadece bir ilde yapılmıştır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Son referandumda yaptığınız gibi.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Bir ilde yapılmıştır. O dönemin Cumhurbaşkanı bu olaya müdahale etmiştir ve 1950 yılındaki seçimlerde de -Cumhurbaşkanı denetiminde- sağlıklı sonuç alınması için elinden geleni yapmıştır. Seçim sonuçları bugünkü gibi teknoloji olmamasına rağmen o günü akşamı alınan seçim sonuçlarıyla da Cumhurbaşkanı derhâl görevi, seçilen partiye tevdi etmiştir ve ayrılmıştır görevden; bu da biline. Yani demokrasiyle Cumhuriyet Halk Partisi ülkeyi buluşturmuştur ve taçlandırmıştır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çok partililiğe geçti.

HAYDAR AKAR (Devamla) - Herkesin korkusu var bugünlerde, acaba kaybettiğinizde bu kadar rahatlıkla teslim edecek misiniz korkusu var. İşte, bu korkuyu yenmenin nedeni de bu.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – 7 Haziranda olduğu gibi.

HAYDAR AKAR (Devamla) - Şimdi, arkadaşlar, bir başka boyutu: Cumhuriyet Halk Partisinin yaptıklarına baktığımızda, bugünkü yapılanlara baktığımızda, yaklaşık 60 milyar dolara yakın özelleştirme yapmışsınız; tümü de cumhuriyetin değerleri, Cumhuriyet Dönemi'nde yapılan ve Cumhuriyet Halk Partisinin tek tek illerde yaptığı tesisler olduğunu görüyorsunuz.

Yine, bir başka boyut: Cumhuriyet Halk Partisini tartışmaya sizin ne bilginiz ne de -ben de biraz size sataşayım- tecrübeniz yeter. Cumhuriyet Halk Partisinin bu ülkeye katmış olduğu değer, işte, bu sıralarda oturmanızdır, gerekçesi de oturmanızdır. Aslında bunu düşünseniz bile Cumhuriyet Halk Partisini bu kadar eleştirmez ve yermezsiniz. Sadece tarihin bu sayfalarına bakın, sizin için Cumhuriyet Halk Partisinin ne demek olduğu, ülke için ne demek olduğunu çok rahatlıkla anlayabilirsiniz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.34

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.00****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa), Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'ıncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Söz sırası, Kütahya Milletvekili Vural Kavuncu'ya aittir.

Buyurun Sayın Kavuncu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA VURAL KAVUNCU (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı bütçesi üzerinde söz almış bulunuyorum. Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı -kısa adı ile TÜSEB- kuruluş yasası 2014 yılında çıkarılmış, 2015 yılında başkanının atanmasıyla teşkilatlanma çalışmalarına başlamıştır. Kuruluş yasası görüşmelerinde benim de yer aldığım bu enstitünün, ülkemiz açısından en yararlı kurumlardan birisi olduğuna yürekten inanıyorum.

TÜSEB temel olarak, sağlığın AR-GE'sini yapmak, kanser ve diğer süregen hastalıkları yönetmek, üniversite ve sanayi iş birliğiyle bilginin ürüne dönüştürülmesi, sağlık hizmet ve standartlarının belirlenmesi, sağlık politikalarının geliştirilmesi, yerli ilaç ve tıbbi cihaz üretimi için endüstriye bilimsel katkı, planlı ve sürdürülebilir kalkınmaya destek sağlanması için kurulmuştur. Bünyesinde Biyoteknoloji, Kanser, Anne, Çocuk ve Ergen Sağlığı, Halk Sağlığı ve Kronik Hastalıklar, Geleneksel ve Tamamlayıcı Tıp, Sağlık Hizmetleri Kalite ve Akreditasyon ve Sağlık Politikaları Enstitüleri kurulmuştur.

Bilim ve teknoloji alanında gelişmelerin en hızlı ve belirgin şekilde uygulamaya geçtiği alanlardan birisi de sağlıktır. Sağlıkta, tanı ve tedavide ilaç sektöründe baş döndürücü gelişmeler yaşanıyor. e-tıp uygulamaları, telerobotik teknoloji, “uzay neşteri” denilen cihazla kanser hastalarında radyocerrahi, anne karnında iken yapılan ameliyatlara, sürekli yenilenen tıbbi cihazlar bu gelişmenin de göstergeleri. Biyoteknoloji, rejeneratif tıp ve kök hücre, genom çalışmaları, beyin ve sinir modülasyonu, dönüşümsel tıp, yapay zekâ ve robotik teknoloji üzerinde çalışmalar hız kesmiyor.

Sağlıkla ilgili bilimsel araştırmaların yapılması ve desteklenmesi amacıyla Amerika Birleşik Devletleri'nde National Institutes of Health, İngiltere'de Medical Research Council ve National Institute for Health Research, Fransa'da Inserm ve Almanya'da Max Planck Enstitüleri gibi teşkilatların kuruluşları doksan yıl öncesine dayanıyor. Bizler özellikle 8-14'üncü yüzyıllar arasında bilim dünyasına çok orijinal ve yeni bilgiler, buluşlar sunan bir medeniyetin bugünkü temsilcileriyiz ama şunu kabul edelim ki: Bugün için biz sağlıkta tüketici durumundayız; çoğunlukla, gelişmiş ülkelerin ürettikleri bilimi, araç ve gereci ve ilaçları kullanıyoruz. Bu nedenle ülkemizdeki bilim insanlarına önemli görevler düşüyor.

Enstitünün Kurucu Başkanı olan Fahrettin Keleştemur Hocamız, görev aldığı günden beri özveriyle görev yapıyor. Kendisine ve Enstitü hocalarımıza teşekkür ediyorum.

Enstitünün İstanbul'da bulunan merkezinde obezite, diyabet gibi kronik hastalıklarla ilgili temel bilim araştırma merkezi kurma çalışmalarına başladılar. Ankara Mavi Göl Yerleşkesi'nde de kanser araştırma merkezi kurulacak. Aynı yerleşkede kısa bir süre önce Aziz Sancar'ın da açılışına katıldığı ve kendi adını taşıyan bir araştırma merkezi kuruldu. Bu merkezde genom araştırmaları laboratuvarı kurulacak ve Türkiye Genom Projesi'nin referans merkezi olacak.

Genom biliminin önümüzdeki yılların en önemli araştırma alanlarından birisi olacağı, artık bilim dünyası tarafından kabul edilmektedir. "Kişiyeye özel tıp" diye tanımlanabilecek, insanların gen analizi yapılacak, buna göre hangi hastalıklara eğilimli olduğu, hangi tedavilerden yarar göreceği belirlenecek.

Ankara Mavi Göl Yerleşkesi'nde Türkiye'nin ihtiyacını karşılayacak ölçekte bir ulusal biyobanka kurulma çalışmaları da başlamıştır. Bu sayede, özellikle kanser başta olmak üzere, ileri düzeyde bilimsel çalışmalar yapılabilecek ve ayrıca Türk bilim insanlarının, evrensel bilime katkı sağlama özelliğinde olan uluslararası çok merkezli çalışmalara katılmasına imkân sağlanacaktır.

TÜSEB ayrıca stratejik öneme de sahip olan plazma ve plazma ürünleri, aşı ve ilaç çalışmalarına destek verecek. TÜSEB'in katkılarıyla, hâlen bir üniversitemizde bu hastalar için faz 1 aşı üretimi dünyada ilk defa olmak üzere patent almıştır.

Yine 2017 yılında TÜSEB Aziz Sancar Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri Programı başlatılmış, ilk ödüller sahiplerini bulmuştur. Yurt dışında, çok sayıda, sağlık alanında çalışan yüksek vasıflı araştırmacılarımız mevcuttur. Bunlar da inşallah ülkemiz bünyesine kazandırılacaktır.

Özetle, burada görüşülmekte olan Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı bütçesinin ülkemiz için çok yararlı olacak çalışmalarda kullanılacağına ümit ediyorum. Bu duygularla bütçemizin ülkemize, milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz sırası, Kars Milletvekili Yusuf Selahattin Beyribey'e aittir.

Sayın Beyribey, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının 2018 yılı bütçesi vesilesiyle grubumuz adına görüşlerimi ifade etmek üzere huzurlarınızda bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygılarımla selamlarım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; insan yaşamındaki en önemli değer zamandır. Zamanın iyi kullanılması gerekir çünkü bir dakika, bir saniye değil, bir anın bile yaşamımızdaki önemi, herkesin hayatındaki bir noktada farkında olduğu süredir. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı işte zamanın en iyi kullanılması konusunda taş üstüne taş koyan bir felsefeyle çalışmalarına devam etmektedir. AK PARTİ hükümetlerinin son on beş senede attığı her adım, yaptığı her yatırım, siyasi olarak dünyanın en zor coğrafyasından birinde olan ülkemizi de dünyada söz sahibi ülkeler arasına sokma gayretindedir.

2003 yılına göre, ulaştırma ve iletişim alanında geldiğimiz nokta hepimiz tarafından malumdur. Bakanlığımızın son on beş yıldaki performansı sadece ülkemizde değil, uluslararası kamuoyunda da dikkat çekmektedir. Ulaşım ve iletişim yatırımlarıyla ilerlemenin önu açılmış, kara yolu taşımacılığıyla geçmişten günümüze toplum refahının gelişmesinde ve kalkınmasında en temel itici gücü olarak hizmet vermiş, kara yolu sektörünün diğer sektörlerin itici gücü olması dolayısıyla da etkisi doğru orantılıdır. Bu nedenle diğer sektörlerin gelişmesi, kara yolu gelişmesiyle birlikte olmakta, bölgesel eşitsizlikler ortadan kaldırılmakta ve bertaraf edilmektedir. Yurdumuzun her noktasında eşit, kaliteli ve kesintisiz ulaşımın sağlanması için ilk etapta kara yolu çalışmalarıyla başlanmış, 2003 yılında 6 bin kilometre olan bölünmüş yol, bugün 25.700 kilometreye, yine otoyol uzunluğu 1.700 kilometreden 2.600 kilometreye çıkmış, bölünmüş yolla bağlı 6 ilimiz varken bugün 76'ya çıkmış ve hızla devam etmektedir. Önümüzdeki yıllarda bütün illerimiz bölünmüş yollarla teker teker birbirine bağlanacaktır.

Ülkemizde dünyanın dördüncü büyük köprüsü olan Osman Gazi Köprüsü, alternatif ulaşım koridoru olan Kuzey Marmara Otoyolu ve Boğaz'ın iki yakasını birbirine bağlayan dünyanın en büyük platformlu Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün yanı sıra Boğaz'ı da denizin altından Avrasya Tüneli'yle bağlamış ve bu hizmetlerimizden yararlanılmaktadır.

Seçim bölgem olan Kars'ta da kara yollarında şu ana kadar 22 kilometre olan bölünmüş yol, 210 kilometreye çıkmış, son hızla devam etmekte ve bütün yollarımız bitme yoluna gitmektedir.

Kara yollarıyla yapılan yatırımlarla beraber demir yolu seferberliği başlamış, demir yolu yatırımları, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın 2003 yılındaki talimatıyla makûs talihinden kurtarılmış, yeniden devlet politikası hâline gelmiştir. Bakanlık, cumhuriyet tarihinin en büyük yatırım seferberliğine başlayarak yolcu ve yük taşımacılığında etkin, güvenli ve ekonomik bir ulaşım politikası benimsemiştir. 2003 yılından bugüne kadar 436 kilometre hat, 1.213 kilometre yüksek hızlı tren işletme hattına girerek toplamda 12.600 kilometre demir yolumuz oluşmuştur. Türkülerimize konu olan "Kara tren gecikir, belki hiç gelmez." dönemi kapanmış, yerine "Yüksek hızlı tren yetişir, hiç gecikmez." dönemi başlamıştır.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımlarıyla gerçekleştirilen, Asya Kıtası'nı Avrupa Kıtası'na bağlayan Bakü-Tiflis demir yolu hattının açılmasıyla birlikte Kars, ticari merkez hâline dönüşecektir. 13 Mart 2009'da hizmete giren yüksek hızlı tren işletmeciliğinde dünyanın 8'inci, Avrupa'nın 6'ncısı unvanını kazanan ülkemizin adı, Türkiye Cumhuriyeti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Devamla) – ...bizlere bu ilkleri yaşatan liderin adıyla Recep Tayyip Erdoğan'dır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Bu vesileyle Bakanlığımızın bütçesine hayırlı olsun diyor, başta Cumhurbaşkanımızın, Başbakanımızın ve Bakanımız Ahmet Arslan'ın, bürokratlarının ve çalışanlarının başarılarının devamını diliyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz sırası, Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'ya aittir.

Buyurun Sayın Ilıcalı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; 2018 Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının bütçesi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi en derin saygılarımla selamlıyorum.

Bu bütçe için yapmış olduğum çok ayrıntılı hazırlık var. Tamamen teknik bilgileri içeriyor. Burada bulunan tüm muhalefet, iktidarla paylaşmış sonunda da buradan, bu kürsüden herkesin desteğiyle ayrılacağımı zannediyorum çünkü Ulaştırma Bakanlığımı anlatmak bir şanstır, bir başarı hikâyesidir. Bundan önceki efsane Ulaştırma Bakanımız Binali Bey'e, ondan sonra bugünkü Bakanımız Ahmet Arslan Bey'e, yine, destek veren bugünkü Başbakanımıza, Cumhurbaşkanımıza, değerli bürokratlara ne kadar teşekkür etsek azdır.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Gayrettepe metrosundan başla, o zaman biz de teşekkür edelim.

MUSTAFA ILICALI (Devamla) - Değerli Vekilim, dinle.

Bakın, ülke hepimizin, hepimizin ülkesi, gurur duymamız lazım. Şöyle bir coğrafyadayız: Asya, Avrupa, Kafkasya. Bakın, ne diyor burada? Yaklaşık olarak 1,03 trilyon liralık bir gayrisafi millî hasıla. Bizim ülkemizin... Özur dilerim, 1,54 milyar insan, 35,7 trilyon liralık bir gayrisafi hasıla, 6,8 trilyon dolarlık bir ticaret hacmi; böyle bir yerdeyiz. İşte, bu coğrafyada bulunan bu ülkede ulaşım altyapısını oluşturmak lazım; ulusal, uluslararası, kent içi.

Ekonomi Bakanımız da burada. Değerli Bakanım, ulaştırmada ilk ders: Ulaştırma ekonominin itici gücüdür. Erzurum Milletvekiliyim, biraz önce Kars vekilimiz konuştu, bu bölgelerin kalkınması ancak böyle ulaştırma yapılarıyla olur.

Peki, ne olmuş, Ulaştırma Bakanlığı son on beş yılda ne yapmış? Asistanlığımdan bu zamana, otuz beş yıldan daha fazla sürede, “cek, cak, cak” derken ulaştırma alanında on beş yılda onurla gururla 362 milyar liralık bir yatırım yapılmış; bakın, kara yolu, haberleşme. Yani bu ne demek? 362 milyar dolar yatırım yapıldı, ne oldu, bu ne getirdi, bunu sizlerle paylaşmak isterim. On beş yılda yapılan 144 milyar liralık yatırımın gayrisafi yurt içi hasılaya etkisi 286 milyar, 639 bin kişilik yeni bir istihdam demek. Ya, bu, ne yapılır, bunun neresini eleştirelim? Teknik bilgi, rakamlar... Desteklememiz, teşekkür edip varsa öneri sunmamız lazım. Peki, yatırımlar diyoruz, bu yatırım yapıldı, ne oldu, bazı eleştiriler getiriyoruz. Yatırımın tasarruf etkisine bakalım. Zaman tasarrufu, araç işletme giderleri, bunlara da baktığımız zaman on beş yılda -dikkatli dinleyin değerli vekillerim- 11 milyar dolar tasarruf sağlanmış. Ya, bu, ne kadar güzel bir şey.

Peki, bunun haricinde, trafik güvenliği... Her gün mesela söz alıp size trafik güvenliğinden bahsediyorum. O bölünmüş yollarla, 20 bin kilometre yapılan bölünmüş yollarla yüzde 62, ölümlü kazalarda... 100 milyon taşıt/kilometreye düşen rakam azalmış. Ne kadar güzel, canları kurtarmaya başlamışız.

Peki, bunların haricinde, “demir yolu” demişiz. Atatürk döneminde, o günkü şartlarda yapılan demir yolu, hayranım yani üniversitede de anlatırken. Ondan sonra başlamış bir duraklama devri, ta 2002'ye kadar. 2002'den sonra ne olmuş? İşte yüksek hızlı tren 1.213 kilometreye, bu hatlarda taşınan yolcu 34 milyon yolcuya çıkmış. “Peki bu demir yolu yapılmış da kardeşim sen Erzurum Milletvekilsin, senin bölgen nasıl?” İşte burada görüyorsunuz, Erzurum-Erzincan Projesi yapılıyor, Erzincan-Kars Projesi hazırlanmış, Kars-Tiflis-Bakü açılmış. Yani bölgelerimiz, Erzurum- Erzincan-Kars, Pekin ile Londra hattında kalmış. Ya bu -inşallah- o bölgeye ne biçim ekonomik katkı sağlayacak.

Peki bunun haricinde, Marmaray, bakın bugüne kadar 213 milyon yolcu geçmiş. Avrasya Tüneli'ni mi sayayım çift katlı?

Bunun haricinde, tabii, Erzurum Milletvekili olduğum için Erzurum'dan da bahsetmek lazım. Erzurum için de yaptıklarınızdan dolayı size sonsuz teşekkür ediyorum. Yani Erzurum'a bugün bakın 5 milyar 137 milyon liralık bir yatırım yapılmış, 2003 ile 2017 arasında. Hani denildi ya, bir sözcünüz dedi ya “Erzurum'a ne yapılmış?” Bakın, sadece ulaştırmada 5 milyar 137 milyon. Şuraya bakın ya,

Ovit Tüneli, Bakanım teşekkür ediyoruz, tek tüp açtınız, resmî açılışı yapılacak, 15 kilometre. Biz bu parayı almak için IMF'den neler çekeriz? Bugün böyle bir tünel yapıyoruz, Erzurum'u sahile bağlıyoruz. Diğer hızlı trenlerle beraber doğuyu batıya bağlıyoruz. "Erzurum'da -size çok teşekkür ediyorum- ne yapıldı?" diyor.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Doğal gaz?

MUSTAFA ILICALI (Devamla) – 19 kilometrelik tramvayı üstlendiniz, sizden Allah razı olsun. Bu, 2026 kış olimpiyat şehri tramvayla beraber inşallah 2018 yatırım programına da alınacak, Erzurum'un tramvayı olacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Parasını Kocaeli veriyor, Kocaeli'ye niye yapmıyorlar Zeki Aygün? Erzurum'a bizim verdiğimiz parayla yapıyorlar, Kocaeli'ye niye yapmıyorlar? Ulaştırma Bakanlığı niye üstlenmiyor?

MUSTAFA ILICALI (Devamla) – Erzurum'da başka... Biraz ilave verebilir misiniz bu kadar hazırlığıma karşılık?

BAŞKAN – Efendim, o hazırlığımızı bir dahaki sefere grup adına, çok kısa...

Çok teşekkür ediyoruz Sayın Ilıcalı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ILICALI (Devamla) – Teşekkür ve önerilerimi söyleyeceğim.

Değerli Bakanım, iktidar milletvekili olarak yapılanları anlatarak önerim şu: Ne olursunuz, bizim de Erzurum bölgesindeki havaalanının uluslararası havaalanına açılmasını istihham ediyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yazıklar olsun size ya! Yazıklar olsun!

AHMET YILDIRIM (Muş) – Başkan, grupların uzlaşısı var, bir dakika verelim.

BAŞKAN – Bir dakika yetmez ki. Hazırlığı çok Sayın Ilıcalı'nın, anlatacağı çok şey var.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Benim hakkımı da verin, istihham ediyorum.

MUSTAFA ILICALI (Devamla) – Bunun haricinde, bölgenin kalkınmasında çok önemli olan...

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ILICALI (Devamla) – Başkanım, bir dakika...

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Buraya gel, burada söyle.

MUSTAFA ILICALI (Devamla) – Erzurum-Aşkale ayrımı Konaklı yolunun 2018 yatırım programına alınması, Erzurum-Tortum-Kireçli tünelinin yatırım programına alınması, Çat-Yavi-Mercan yolunun yatırım programına alınması.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum. Sayın Ilıcalı, çok sağ olun.

MUSTAFA ILICALI (Devamla) – Bir de trafik güvenliği sizi çok ilgilendiriyor. Bunu da ne olursunuz Hükümet projesi yapalım. Günde 20 kişi hayatını kaybediyor.

Teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Muhalefet partisi gibi söylüyorsunuz.

MUSTAFA ILICALI (Devamla) – Muhalefetin desteğini göremedim yani ne dedim? Destek vereceğinizi zannetmiştim.

Teşekkür ediyorum. Sağ olun, var olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yanınızdayım hocam, yanınızdayım. Bravo! 19 kilometreyi koparmışsın, bizim Zeki Aygün oturuyor orada, Kocaeli'ye bir şey almıyor. Alkışlıyorum seni! Seni alkışlıyorum valla! Alkışlıyorum! Valla alkışlıyorum ya!

BAŞKAN – O kadar çok şey yapılmış ki, ne yapsın Sayın Ilıcalı, yetiştiremedi tabii ki.

Sayın Murat Demir, Kastamonu Milletvekili.

Buyurun Sayın Demir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINAMURAT DEMİR (Kastamonu) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karayolları Genel Müdürlüğümüzün 2018 yılı bütçesi üzerine grubum adına söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bir ülkenin gelişmişlik ve kalkınma düzeyini belirleyen temel faktörlerin başında ulaşım hizmetleri gelmektedir. AK PARTİ iktidarları döneminde, insan merkezli toplumun tüm katmanlarını ve ülkemizin tüm bölgelerinin ihtiyaçlarını dikkate alan öncelik ve önem planlaması yapılarak bir ulaşım politikası geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Temel hedefimiz, toplumumuzun huzuru ve mutluluğudur.

Karayolları Genel Müdürlüğünün sorumluluğunda 2017 yılı itibarıyla 67.592 kilometre yol ağı bulunmaktadır. Bu yol ağının 40.786 kilometresi sathi kaplama olup 23.387 kilometresi BSK kaplama, 3.419 kilometresi ise diğer yollardır.

19.778 kilometre yol yapılarak bölünmüş yol ağıımız, toplamda 25.879 kilometreye ulaşmış olup 76 ilimiz birbirine bağlanmıştır. Son on beş yılda 908 kilometre otoyol yapımıyla toplam otoyol ağıımız 2.622 kilometreye ulaşmıştır. 2003 öncesi yıllık ortalama 7 bin kilometre asfalt çalışmaları ve onarımı yapılmakta iken 2003-2016 yılları arasında yıllık ortalama 16.710 kilometre çalışma yapılmıştır. Tünel yapım çalışmaları kapsamında 2003-2017 yılları arasında 352 kilometre uzunluğunda 239 adet tünel yapılmış olup bugün itibarıyla tüm yollarımızda toplam 402 kilometre uzunluğunda 322 adet tünel hizmet vermektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle benim bölgede bulunan Karayolları 15'inci Bölge Müdürlüğü tarafından bölgemizde 2003-2017 yılları arasında 817 kilometre bölünmüş yol yapılmıştır. 2000 yılı sonuna kadar 100 kilometrelik bölünmüş yol yapıldığı düşünülürse bu artış yüzde 818'e tekabül etmektedir. Yine 15'inci Bölge Müdürlüğüne kara yolu yatırımlarında 1993-2002 yılları arasında 508 milyonluk harcama yapılırken 2003-2017 yılları arasında bu rakam 9 milyar TL'ye ulaşmıştır. Bölgemizde 15'inci Bölge Müdürlüğü tarafından planlanan işlerin toplam bedeli ise 17 milyar 750 milyon TL'dir, bu rakam oldukça büyük bir rakamdır ve bu rakamın da en önemli kısmı, 5,5 milyarlık gibi bir kısmı da Cide-Çatalzeytin arası bölünmüş yol olarak kalan Karadeniz Sahil Yolu kısmıdır. Böyle zor coğrafyaları bile tünelle delip viyadüklerle geçiyoruz ve Allah'ın izniyle zoru başarıyoruz. Sayın Başbakanımızın da söylediği gibi “Yolları böldük, hayatları birleştirdik; yolları böldük, gönülleri birleştirdik.”

Ayrıca “Kesinlikle yapılamaz, yapılması mümkün değil.” denen Anadolu'nun aziz dağı Ilgaz delindi, geçtiğimiz yıl hizmete girerek Ankara-Kastamonu arasını üç buçuk saatten iki saate düşürerek ekonomiye ciddi katkı sağladı. Ilgaz 15 Temmuz İstiklal Tüneli, Bakanlığımızın ve Karayolları Genel Müdürlüğümüzün bir yüz akıdır ve şu an hâlihazırda trafiğe açılan en uzun tüneldir.

Takdir edersiniz ki beş dakikalık süre içerisinde Karayollarının yapmış olduğu hizmetleri anlatmak burada mümkün değildir, bunun için saatler, günler yetmez. Ben bu vesileyle, Türkiye'nin geleceğe yolculuğunu, yürüyüşünü emin adımla gerçekleştiren Sayın Cumhurbaşkanıya, Sayın Başbakanımıza, AK PARTİ iktidarlarının kadrolarına, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına, Karayolları Genel Müdürlüğümüze teşekkür ediyorum. Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın da dediği gibi, Ferhat misali, dağları dele dele geliyoruz.

Sayın Başkan, günlerdir Mecliste ada sulandırılmasıdır gidiyor. Dünya denizcilik ticaretini bilmeyenler, maalesef boş boş konuşuyor ve âdeta denizcilik camiasını küçümseme ve karalama kampanyasını başlatmışlar.

Dünya denizcilik ticaretinin yüzde 85'i deniz taşımacılığıyla yapılmaktadır. Dünya üzerindeki denizcilik şirketleri, çoğu gemilerini çeşitli ülkelerdeki bayraklara kaydettirmektedir. Bu başlıca ülkeler, Marshall, Malta, Liberya, Panama gibi ülkelerdir. Bu kayıtlı şirketler, birer gemi sicil şirkettir. Bu sicil şirketleri, tüm dünya denizcilik şirketleri tarafından kurulmaktadır. Ülke şirketleri bu bayraklarla dolaşan önemli başlıca ülkeler Amerika, Almanya, Japonya gibi, Çin gibi ülkelerdir.

Bunların her biri gemi üzerinde kayıtsız sicil şirketleri olduğundan dolayı, para transferi vesaire de olmaz. Bu şirketler ana şirketlerden yönetilir. Sadece bazı ülkelerin bayrakları, dünya deniz taşımacılığında daha üst sınıflarda ve prestijli kabul edildiği için rekabet giderlerinin artırılması ve limanlarda kolay dolaşımın sağlanması için bu şirketler kurulur. Artık bu yalan ve iftira tiyatrosundan vazgeçilmesini diliyorum, hepimize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Şimdi de Ağrı Milletvekili Cesim Gökçe konuşacaktır.

Buyurun Sayın Gökçe. (AK PARTİ sıralarından alkışlar).

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Pardon, eğer acil değilse -çağurdım- ya da hemen söyleyecekseniz...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşmacıdan sonra şey yapalım.

BAŞKAN – Sonrakinde, tamam, kusura bakmayın, fark etmedim.

Buyurun.

AK PARTİ GRUBU ADINA CESİM GÖKÇE (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı üzerine grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Bugün, dünyayı kontrol etmeye çalışan güç odakları siyasi, ekonomik ve kültürel birçok bileşenden meydana geldikleri küresel sistemle coğrafyamızı yeniden dizayn etmeye çalışmaktadırlar. Küresel güç düzeninde, hiçbir ilke, ahlak, kural tanımadan işgal, yağma, kan ve gözyaşı vardır, yağmalama ve işgale direnenleri cezalandırma vardır. Sistemin en büyük açmazı ve tehlikesi, dizginlenemeyen hırsı ve açgözlülüğüdür. Gölgesinden faydalanmadıkları ağacı bile kesmek bunların âdeta sünnetindedir.

Komünizmin çökmesi ve bu tehdidin ortadan kalkmasıyla mevcut küresel sistem sorgulanmaya başlandı. Bunu bilen küresel sistem aktörleri, komünizmi temsil eden kırmızının yerine yeşili yani İslam'ı koymak suretiyle yeni bir düşman icat etmiş ve o günden bugüne İslam tehdidi ve tehlikesiyle kendilerini kurgulamışlardır.

1989 yılında komünizmin çökmesinden sonra Türkiye'yi de Amerika'nın yeni politikalarına uyumlu hâle getirmek için darbeler yapılmıştır. Sayın Cumhurbaşkanımız, İsrail'in Filistin'deki soykırımına "..."(x) dediği için, "Dünya, 5'ten büyüktür." dediği için, küresel sistemi eleştirdiği için terör örgütlerinin ipleri bırakılmış, 15 Temmuz darbe teşebbüsü planlanmıştır. Türkiye örneğinden hareketle FETÖ, PKK, DEAŞ, DHKP-C gibi farklı ideolojilere sahip terör örgütleri arasındaki dayanışma, bu örgütlerin aynı patrona hizmet ettiğini göstermektedir. Terörizm, mevcut hâliyle kapitalist sistemin icat ettiği son endüstridir.

ABD ve İsrail'in, herkesi susturduğunu, sindirdiğini, bastırdığını düşündüğü bir anda, İslam dünyasının, Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde, mukaddesatı olan Kudüs için bir araya gelmesi ve hakikati haykırması, aldığı kararla ABD'yi uyarın, kınayan, eleştiren bir manifesto ortaya koyması onlar açısından büyük hayal kırıklığı olmuştur. İslam İşbirliği Teşkilatının, en yüksek katılımıyla gerçekleştirilen zirvede işgalci terör devleti İsrail ve ABD'ye misillemede bulunarak aldığı karar, çok önemli bir kilometre taşı oluşturmaktadır.

(x) Bu bölümde Hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Haçlı-siyonist ittifakına, faşistlere, zalimlere, gaddarlara ve zorbalara karşı fiilen tepki vermek, rest çekmek, insani, İslami ve ahlaki bir gerekliliktir. Orta Doğu, artık isyanlardan, savaşlardan, küresel haramilik düzeninden tevhit, adalet, barış, birlik, kardeşlik ve hikmeti esas alan, fitrata uygun değerlerle kurtulabilir. Bunun için biz bugün artık ayağa kalktık, tarihimizi ve kişiliğimizi yeniden keşfettik; dik duruşun, onurun, özgürlüğün, yerliliğin ve milliliğin ne olduğunu öğrendik.

Bu, yeniden dirilişin, yeniden tarih yazmanın, yeniden ayağa kalkmanın mücadelesidir. Ülkelerimizin, şehirlerimizin, insanlarımızın üzerindeki yüz yıllık ağırlıktan kurtulma, ayaklarımızdaki ve zihinlerimizdeki esaret zincirlerini kırma mücadelesidir. Biliyorlar ki Türkiye ayağa kalkarsa Kudüs korunur, Mekke korunur, Medine korunur, tarih dirilir, coğrafya dirilir, Müslüman dünya dirilir, kadim şehirlerimiz şenlenir. Onun için yeniden başlatılan ve Müslümanları tarih dışına itmeyi amaçlayan büyük istilanın en vahim tablosuyla karşı karşıyayız.

“Savaşı İslam’ın kalbine ve merkezine taşıyacağız.” diyenler, İslam iç savaşı projesi yapanlar, Irak’tan, Afganistan’dan, Libya’dan, Suriye’den İslam’ın kalbine, Kudüs’e, Mekke ve Medine’ye yöneldi. Bu uğursuz rüzgârı tersine çevirmekten başka ihtimalimiz yok. İslam yurdunu istiladan ve ihanetten temizlemekten başka yolumuz yok. Bir kez daha esaret altına girmeye ve bu hesaplaşmayı bir daha kaybetmeye hiç tahammülümüz yoktur. Bu hesaplaşmanın Türk’ü, Kürt’ü, Arap’ı, Acem’i yoktur.

Kudüs’ü savunmak, sadece mazlum Filistin halkının sorumluluğu değil, İslam kimliğine sahip milyarların sorumluluğudur diyorum ve bu duygu ve düşüncelerle 2018 bütçemizin hayırlı olmasını temenni eder, saygılar sunarım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet Sayın Özkoç, sizi dinliyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – İsterseniz 60’a göre yerinizde...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Olur.

BAŞKAN – Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

5.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Kastamonu Milletvekili Murat Demir’in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın altıncı tur görüşmelerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; önceki konuşmacımız Cumhuriyet Halk Partisinin açıkladığı offshore ülkelerindeki şirketlerle ilgili belgeler üzerine “Yalan ve iftiralardan vazgeçin.” diyerek bir sataşmada bulunmuştur ancak ben sataşmadan söz almadım. Teşekkür ediyorum, 60’a göre de söz verdiniz. Sadece kayıtlara geçsin diye ifade ediyorum, açıkladığımız belgelerin hepsi gerçek belgelerdir ve cumhuriyet savcılığının bizden istediği belgeleri biz kendilerine ilettik. Burada da defalarca basına ve ilgili milletvekillerine de ilettik.

Ancak, buradan bir şey daha ifade etmek istiyorum. Bunu sadece biz söyleyiyoruz, bunu Hükümetiniz de söylüyor, bakanlarınız da söylüyor. Vergi Usul Kanunu’nda, 2006 yılında yayınlanan maddeye uygun olarak, (7)’nci fıkrasına uygun olarak... Orada diyorsunuz ki: “Bu offshore ülkeleri açıklanacak ve bunlara hangi kurum olduğuna bakmaksızın yüzde 30 vergi kesilecek.” Eğer bu olursa zaten bu sorun temelden çözülecektir. Bunun bir an önce gerçekleşmesi gerekir. Böylece bu tartışmalara bir son verelim.

BAŞKAN – Teşekkürler, kayıtlara geçmiştir.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

A) DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*1) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)**1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Söz sırası Elâzığ Milletvekili Metin Bulut'a aittir.

Buyurun Sayın Bulut.

AK PARTİ GRUBU ADINA METİN BULUT (Elâzığ) – Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bütçesi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Kısa adı BTK olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile ülkemizin bilişim sektörüne ilişkin bazı bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Elektronik haberleşme sektörünü düzenlemek ve denetlemek amacıyla 2000 yılında kurulan ve Türkiye'nin ilk sektörel düzenleyici kurumu olan BTK öncelikli olarak sürdürülebilir bir rekabet ortamı oluşturmayı ve tüketicileri korumayı hedeflemiştir. Bu kapsamda, 2003 yılından bu yana konulan çalışmalar neticesinde, 2016 yılı sonu itibarıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinin pazar büyüklüğü iletişim teknolojileri için 64,7 milyar TL, bilgi teknolojileri için 29,6 milyar TL olmak üzere toplam 94,3 milyar TL'ye ulaşmıştır. 2003 yılında geniş bant abone sayısı 19 bin ve mobil abone sayısı 28 milyon iken, 2017 Eylül ayı itibarıyla da geniş bant abone sayısı 67,9 milyona ulaşmış, mobil abone sayısı ise 77,9 milyona ulaştırmıştır. Tabii, bu hızlı artışta 2009 yılından itibaren sunulmaya başlanan mobil geniş hat internet hizmetinin etkisi elbette ki büyük olmuştur. Eylül 2017 itibarıyla mobil geniş bant abone sayısı 56,5 milyonu aşarken, 2010 yılında 150 bin olan fiber abone sayısı Eylül 2017'de de 2,2 milyona ulaşmıştır. Elektronik haberleşme sektöründe işletmecilerimizin 2003-2017 Eylül arasındaki dönemde yapmış oldukları toplam yatırım tutarıysa 113,8 milyar TL'yi bulmuştur.

Çok kıymetli arkadaşlar, 3 Kasım 2002 tarihi Türkiye'nin kaderi için nasıl bir dönüm noktası olmuşsa, o gün itibarıyla Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanımız olan Sayın Binali Yıldırım'ın vizyoner bakış açısı da ve bununla alakalı atmış olduğu adımlar da bilişim sektörünün kaderi için gerçekten bir dönüm noktası olmuştur. Bunlardan en önemlisi elektronik haberleşme sektörünün kaderini değiştirecek olan 4,5G yetkilendirmesiyle gerçekleşmiştir. Bu adımla tamamen ithalata dayalı bir sektör olan elektronik haberleşmede kullanılan ürünlerin yüzde 45'e varan oranlarda yerli malı belgeli ürünlerden karşılanması, yüzde 10'luk kısmının da KOBİ'lerden karşılanması şartı getirilmiştir. Yine, ULAK Projesi'yle de 4,5G teknolojisinde millî ve yerli baz istasyonu geliştirilerek bu üretim planlanmıştır, şu anda üretim aşamasındadır.

Çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım, konuşmamı bitirmeden önce dünyanın ve bizlerin gündeminde olan Kudüs meselesi ve İslam İşbirliği Teşkilatı hakkında da birkaç şey söylemek istiyorum. Donald Trump'un yapmış olduğu talihsiz açıklamanın ilk dakikalarından itibaren Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın göstermiş olduğu tavır ve İslam İşbirliği Teşkilatını Dönem Başkanı olması sıfatıyla olağanüstü zirveyle toplaması, İstanbul'da bunların toplanması dünya kamuoyunda gerçekten çok büyük bir ses getirmiştir. Başta ülkemizde olmak üzere dünyanın her tarafında gösterilen haklı tepkilerin alınan karar üzerinde onarıcı etkilerini zaman içerisinde inşallah hep birlikte göreceğiz. Farklı kesimlerin de bizimle birlikte aynı tepkiyi vermiş olması gerçekten çok kıymetlidir.

Yine, bu Meclis çatısı altında bulunan tüm siyasi partilerimizin birlikte kayıt altına almış olduğu güçlü tepki, niteliği ve talebi açısından da tarihe düşülmüş kıymetli bir nottur diye düşünüyorum.

Sürem bitti.

Bu kanun tasarısının ülkemize, milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyor, hepimizi saygı ve muhabbetle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına son konuşmacı Kırşehir Milletvekili Salih Çetinkaya.

Buyurun Sayın Çetinkaya. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA SALİH ÇETİNKAYA (Kırşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü bütçesi üzerinde grubum adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, Gazi Meclisimizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türk sivil havacılığı, son on beş yıldır istikrarlı bir biçimde büyümekte ve 2023 hedeflerine adım adım yaklaşmaktadır. Türkiye, hava ulaştırmasında merkez konumuna gelmiş ve İstanbul Atatürk Havalimanı yolcu sayısı bakımından Avrupa'da 5'inci ve dünyada 14'üncü sıraya yerleşmiştir.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ hükümetlerinin çalışmaları sonucunda atıl olan havaalanlarımız kullanıma açılmış ve modernize edilerek kapasiteleri artırılmıştır. Bunun yanında, yeni havaalanları projelendirilerek yapımlarına başlanmıştır. 2003 yılında 26 olan aktif havalimanı sayısı bugün itibarıyla 55'e ulaşmıştır. 162 olan uçak sayımız yüzde 218 artışla 515'e, hava yolu işletme sayısı 13'e, hava taksi işletme sayısı 42'ye, genel havacılık işletme sayısı 74'e, balon işletme sayısı 26'ya, bakım ve eğitim işletme sayısı 135'e ve yer hizmetlerinde çalışma ruhsatlı şirket sayısı da 45'e ulaşmıştır. Hava ulaştırma anlaşmamız bulunan ülke sayısı 2003 yılında 81 iken bugün itibarıyla 169'a yükselmiştir. Dış hatlarda uçuş ağımıza 236 yeni nokta ekleyerek bugün yurt dışında 296 noktaya uçuyoruz. Sivil havacılıkta istihdamda da büyüme sağlanarak 2003 yılında 65 bin civarında olan çalışan sayısı 2016 sonu itibarıyla 191.709'a ulaşmıştır. Bu gelişmelerin bir sonucu olarak, son on dört yılda sektörün cirosu 2,2 milyar dolardan tam 20 milyar dolara ulaşmıştır.

Değerli milletvekilleri, bilindiği üzere, ülkemiz uluslararası sivil havacılık organizasyonlarında etkin bir şekilde görev almaktadır. Bunların yanında, kurucu üyeleri arasında olduğumuz fakat altmış altı yıl aşkın süredir temsil imkânı bulamadığımız Uluslararası Sivil Havacılık Organizasyonunda 172 üye ülkenin 156'sının oyunu alarak yönetim kurulu üyesi seçilmiştir. Türkiye'nin yolcu sayısı, uçak trafiği denetim rakamlarıyla dünyada rekor üstüne rekor kıran bir ülke olmakla kalmayıp üyesi olduğu uluslararası örgütlerin karar alma mekanizmalarına dâhil olması da bugün sivil havacılığın dünya ölçeğinde geldiği noktayı bir kez daha gözler önüne sermektedir.

Değerli arkadaşlar, AK PARTİ olarak havacılık sektörünün ihtiyaç ve beklentilerini karşılayacak adımları atma konusunda büyük titizlik göstermekteyiz.

Konuşmamın sonunda bir iki hususu belirterek sözlerime son vereceğim. İlimiz Kırşehir, seçim bölgemiz Kırşehir. Sayın Ulaştırma Bakanım, Türkiye'nin her yerinde olduğu gibi Kırşehir'de de gerçekten tarihî yatırımlara imza atıyorsunuz. Sizi ve ekibinizi tebrik ediyorum, tüm çalışma arkadaşlarınıza da başarılar diliyorum.

Sayın Bakanım, şimdi, Kırşehir Kesikköprü-Ortaköy yolunun -bölünmüş yol- BSK olarak 26 Aralık 2017'de ihalesi yapılacaktır, hayırlı olsun. Hemşehrilerime de buradan duyurmak istiyorum. Sayın Bakanım, Kesikköprü-havaalanı arası 38 kilometre kalıyor. Bizim kullandığımız havaalanı Kapadokya Havaalanı. Bu 38 kilometrenin projesi tamamlandı, inşallah yatırım programına teklif edilecek, bu yatırım programından da inşallah 2018 yılı içinde de ihalesinin yapılmasını önemle bekliyoruz.

Şimdi, Kırşehir çevre yolu 25 kilometre. Uzun süredir bekliyoruz bunu. Sayın Başbakanımız Kırşehir mitinginde de bundan bahsetmişti. İnşallah projesi tamamlandı, yatırım programına da alınmasını ve ihale edilmesini talep ediyoruz.

Ben sözlerimin sonunda 2018 yılının ve bütçesinin hayırlara vesile olmasını Rabb'imden niyaz ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİH ÇETİNKAYA (Devamla) – Emeği geçen tüm bürokratlarımıza, Cumhurbaşkanımıza, Başbakanımıza teşekkür ediyorum.

2018'in barışın, kardeşliğin hâkim olduğu bir yıl olmasını da temenni ediyor, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Böylece, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır. Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmacılarda.

İlk konuşmacı, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Denizli Milletvekili Emin Haluk Ayhan.

Sayın Ayhan, sizin konuşmanız ve bundan sonraki grubunuz adına tüm konuşmalar yirmi dakika süreyle sınırlandırılmıştır.

Buyurun efendim. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ve 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Ekonomi Bakanlığı bütçesi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubunun görüşlerini arz etmek üzere söz aldım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, en sondan söyleyeceğimi baştan ifade etmek istiyorum. Bizim bu konulardaki eleştirilerimiz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak yaptığımız eleştiriler, Türkiye ekonomisinin sorunlarının çözümüne, toplumsal huzur ve refahın artırılmasına yöneliktir. Ülkemizin kalkınması ve milletimizin hak ettiği refah seviyesine ulaşılması için, Türkiye'de ekonomi alanında hızlı bir reform gündemi oluşturulmalı ve bu uygulanmalıdır. Tabii ki bütün bunları söylerken eleştirilerimizi de söyleyeceğiz, müspet yönlerini ifade ederken olumsuz gelişmelerin düzeltilmesi amacıyla da bu hususları beyan edeceğiz. Konuşmamın başlangıcında bazı olumsuz hususları, gelişmeleri ifade ederek, bunların düzenlenmesini, değiştirilmesini, bunlara yönelik gelişmelerin müspete çevrilmesini talep ediyoruz, bunun için ilk başlangıçta bazı tenkitlerimizi ifade edeceğiz.

Şimdi, Sayın Bakanım, siz olmasanız hakikaten bütçe çok büyük sıkıntı içinde. Bu dâhilde alınan KDV kasım ayında yüzde 24 düştü, ithalde alınan KDV de yüzde 28 arttı. Ocak-kasım da dâhilde alınan KDV yüzde 2,7 arttı, ithalde alınan da yüzde 29,7 arttı. Yani burada yaklaşık 100 milyar TL bütçeye bir gelir kaydediliyor, bu, kabaca 29-30 milyar civarında. Hakikaten, siz bu ithalatı yapmasanız, bütçe açığı iyice yukarı gidecek. Biz, tersinden bakarak olaya bir bakalım dedik.

Şimdi, diğer taraftan, gerek ette gerekse diğer tarım ürünlerinde vergileri düşürüyorsunuz ama düşürmek çare olmuyor. Bakın, ette daha önce yaptınız. Diyanet Vakfı bu işi daha güzel yapıyor. Nasıl yapıyor? Yurt dışında bir kurbanı buradan yaklaşık 200 lira daha aşağı temin ediyor baktığınız zaman. Bir de bunu incelemek lazım.

Ben bunu 2013'te bütçe görüşmeleri sırasında -o zaman siz Bakan değildiniz- ifade ettim. Ama o zaman yapılan yanlışlar hâlâ devam ediyor. Sanki gümrüğü açınca, oranlar düşünce içeride fiyatları dengeliyorsunuz ama içeriye yaptığımız tahribatın farkında olmuyorsunuz.

Geçen yıl ben yine bu Bakanlığın bütçesini gördüm, “Talimatla faizi, seferberlikle kuru düşürüyorsunuz.” diye söyledim. Hakikaten 2,85 -yüzde 10 köpüğü de dikkate alırsanız- sizin söylediğiniz tarihten bu yana kurda yaklaşık yüzde 40 bir şey var. Diğer taraftan “faiz, faiz” diyordunuz, siz “faiz” dedikçe faiz de yüzde 8’den 13,5’a geldi; 13,25’e geldi. Oradaki artış da yaklaşık yüzde 65.

Şimdi, bu konularda hassasiyetle durulması lazım, bu konuların iyi incelenmesi lazım.

Şimdi, hep söylüyorum, ekonomi yönetimi her gün beyanat verme yarışına girmek yerine kendi alanındaki yere odaklansa, o alana odaklansa ülke açısından çok daha faydalı olacağı kanaatindeyim. Bir diğer taraftan, bu teşvikler olsun, dâhilde işleme izin belgeleri olsun, Resmî Gazete’de yayınlıyorsunuz.

Sayın Bakanım, sizden hassaten rica ediyorum, şu sektörel ara toplamlarını bir koyun oraya ya da Excel’le bize gönderin, biz kendimiz toplayalım. Rica ediyorum bürokrat arkadaşlardan, bunu sağlamakta zorluk oluyor. Belki bir değerlendirme yaparsak sizin de faydanıza olur.

Bir diğer husus, bu TMSF’ye devredilen terör örgütü FETÖ’ye ait şirketlerin DFIF’ten, teşvikten, bu dâhilde işleme izin belgelerinden ne kadar istifade ettiklerine dair bir araştırma yaptırmanızı sizden istiyoruz, talep ediyoruz.

Tabii, biz baştan söyleyelim bütün bunları, söyleyeceklerimizi, şimdi de genel bir değerlendirme yapalım.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; dünya ticaretinin arttığı bir dönemdeyiz. Nitekim, dünya ticaretine ilişkin uluslararası kurumlar da tahminlerini yukarı doğru revize ettiler. Dünya Ticaret Örgütü, 2017 yılındaki dünya ticaret hacmine ilişkin tahminini yüzde 1,2 puan artırarak 3,6’ya çekti. 2018 yılında ise küresel ticarete yüzde 3,2 oranında artış var. Diğer taraftan, IMF tahminine göre dünya mal ve hizmet ticaretinin 2017 ve 2018’de yaklaşık yüzde 4’er artması öngörülüyor. Dünya konjonktüründe son on beş yılda yaşanan zor sürecin atlattılmaya, büyüme dinamiklerinin harekete geçmeye başladığı bir döneme giriyoruz. ABD’de ve önemli ticaret partnerlerimizden Avrupa Birliğinde 2017 yılı, ekonomik olarak toparlanmanın ivmelendiği bir yıl olmuştur. 2018 yılı büyüme tahminleri de yükselmektedir.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; küresel ticaret artarken Türkiye’nin bundan daha fazla pay alması gerekir. Nitekim, 2017 yılındaki ihracat performansında dünyadaki bu olumlu gelişmenin havası yok değil. Aynı zamanda avro-dolar kurundaki yükselmenin ihracatımızı dolar cinsinden daha yüksek rakamlara taşıdığı da bir vakıa. 2017 yılında net ihracatın büyümeye yüzde 1,3 katkı sağlayacağı tahmin ediliyor. Geçen yıl negatif, eksi 1,3’tü. Bu yılın üçüncü çeyreği itibarıyla yüzde 11’lik büyümeye net ihracat katkısı sadece binde 3. Büyüme nereden gelmiş? 7 puanı hane halkı tüketiminden; 3,6 puan yatırımlardan; binde 3 puan da devlet tüketiminden. “Bu büyüme planlanarak, bilerek yapılan bir büyümedir; verdiğimiz desteklerin, yatırımların, ilgili politikaların başarılı bir sonucudur.” diyorsunuz, bu şekilde beyanlarınız var. İhracatın katkısı düşüyor. Bunu herhâlde planlamamıştınız. Büyümeye en az katkı veren alan, bu sizin uğraştığımız alan. Bu konuda eskiden bir sorumluluk ve görev almış olan bir arkadaşınız olarak da şapkayı önümüze koyup ciddi olarak hep beraber düşünmemiz gerektiğine inanıyorum.

2018 yılında Orta Vadeli Program’da büyümeye ihracattan yüzde 0,8 yani binde 8 katkı hedefleniyor. Program döneminde bu daha sonra binde 7’yi aşmayacak. Geçmiş dönemlerde bu negatif ama gelecek dönem için de hedefler makul bir şekilde belirlenmiş demek mümkün mü? Bunu söyleyebilir miyiz? Yani burada, ihracatta ve dış ticaret dengesinde bir yapısal dönüşüm ve ciddi bir yatırım ile katma değer artışı beklenmediği anlaşılıyor. Yoksa ihracatın katkısını daha yüksek tutabiliriniz. Oysa Türkiye’nin önümüzdeki yıllarda büyüme hikâyesinin net ihracata, yatırımlara ve üretime dayalı olması gerekiyor. Koyduğunuz hedeflerde, bütçe hedeflerinde, maalesef, böyle bir perspektifi yakalamak mümkün değil.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ihracatta hedefi tutturamadınız demek mümkün. Hedefi kendinize yaklaştırdınız. Geçen yıl içinde, 2015 ve 2016 yıllarında da 3 tane orta vadeli program hazırlandı. 2015'teki Orta Vadeli Program'da 2017 hedefi 170 milyar dolardı. 2016 yılında hazırlanan Orta Vadeli Program'da ise 175,8 milyar dolar. 2016 revizde ise bu hedefi 153,3 milyar dolara çektiniz. 2018-2020 yani son Orta Vadeli Program'da hedef 156,5 milyar dolar ve siz bunu nihayet tutturacaksınız. Hedefi kendinize doğru, ne yapıyorsunuz, çekiyorsunuz.

ERHAN USTA (Samsun) – Haluk Bey, Onuncu Plan'da hedef ne olmuş?

EMİN HALUK AYHAN (Devamla) – OVP'de siz “100 milyar dolar” diyorsunuz, evet -2010 planı için de- 2023'e baktığınız zaman da oradan, nereden geliyor? 250 milyar doların üzerinde değil mi, gitmek için, aradaki fark. Evet, maalesef orada öyle bir terslik var.

Şimdi, 2018'i, 2023'ü... 2010 yılındaki ihracatın kaç olacağına henüz net bir şekilde karar vermiş değilsiniz. Orta vadeli programda 2020 yılı ihracat hedefi 195 milyar dolar. 2023 yılında 500 milyar dolar hedef vardı. İhracatta baz etkisi yarattınız Sayın Bakanım. Bu ülkenin ihracatı arttırmaya en fazla ihtiyacı olan dönemde, üstelik TL yüzde 40 değer kaybetmişken, ihracat geriliyordu. Bu yıl ihracatımız artıyor, ne güzel ama ithalat artışı bu artışın 2 misli oran olarak, dış ticaret açığı bu artışın 3 misli oran olarak. Maalesef, onca açıklanan teşvik ve döviz kurlarındaki hızlı yükselişe rağmen, ihracatta sürdürülebilir bir artış gerçekleştirebildiğimizi ülke olarak söylememiz mümkün gözüküyor. İnşallah biz yanılıyor oluruz, hep beraber bunu yapmış oluruz. Dış ticaret açığı ihracattan hızlı artıyor.

Bakınız, kasım ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 11 arttı, ithalat yüzde 21 arttı, dış ticaret açığı yüzde 52,4 arttı. Ocak-kasım on bir aylık dönemine baktığımız zaman, ihracatta bir önceki yıla göre yüzde 10 oranında artış var, ithalatta yüzde 17 artış var, dış ticaret açığında yüzde 33,3 artış var. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 68'e geriledi. Geçen yıl bu, aynı dönemde yüzde 75,7'di. En fazla ithalat yine ham madde, ara mallar grubunda yapıldı. Ocak-kasım ara malı ithalatı yüzde 27 arttı, yatırım malları ithalatı yüzde 10,5 geriledi. Peki, bu rakamlar neyi ifade ediyor? İhracat artışının 3 katından fazla -oran olarak- dış ticaret açığı artıyor. Üretimin ithalata bağımlılığı hızla yükselmeye devam ediyor. İhracat artışı yatırımları yeterince sürükleyemiyor. Yatırım malları ithalatındaki gerilemeden bu görülüyor.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde sektörlerimizin dış ticaret performansına baktığımızda, ihracat açısından bu bize önemli ipuçları veriyor.

Sayın Bakan, tekstilde iyiyiz, tarımda iyiyiz, otomotivde iyiyiz. İyilik izafi. Yani burada dış ticaret fazlamız var; tekstilde 10,8 milyar dolar, otomotivde 8,5 milyar dolar, tarım ürünlerinde 2,7 milyar dolar fazlamız var. Buna mukabil, demir çelik sektörü ihracatı 7,4 milyar dolar, ithalatı 15,1 milyar dolar, bizim açığımız bu sektörde 8,3 milyar dolar. Petrokimyada dış ticaret açığı 16 milyar dolar. Makine, elektronik sektöründe dış ticaret açığı 18,7 milyar dolar. Elektrikli makine ve cihazlarda dış ticaret açığı 11,7 milyar dolar. Enerji sektöründe ise -rakamları, ithalat ve ihracatı zamandan dolayı vermiyorum ama- dış ticaret açığı 23,3 milyar dolar.

Sonuç olarak, Sayın Bakanım, biz dış ticarete açık üretme dinamiklerini yok etmiş değiliz, yok edememişiz. Bunların neyse tedbirleri alalım. Getirin buraya, biz de destek verelim. Neticede sizin yapacağınız müspet bir olay memleket için. Getirin, onlara destek verelim. Bakın, AKP döneminde 2,5 trilyon dolar ithalat yaptık; 1,6 trilyon dolar ihracatımız var, 950 milyar dolar neyimiz var, dış ticaret açığımız var. Bunun sadece 300 milyar doları sizin Bakanlık yaptığımız dönemde, aşağı yukarı. Şimdi, dış ticaret aleyhimize gelişmiş. Dış ticaretin temel yapısal sorunları çözülemediği gibi, bunun yansımaları bu verilerden ortaya çıkıyor. Hâl böyleyken sadece “İthalat artıyor.” diye sevinmek, en hafif ifadeyle, doğruyu söylememek olur. Bu rakamlara sadece bakmak, aynı zamanda doğruyu okuyup gereken tedbirleri, uzun süredir alınmayan tedbirleri almak zorundayız. Bu manzarayı değiştirmek için alınacak yapısal tedbirlere biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak katkı vermeye, her türlü katkıyı vermeye, desteği vermeye hazırız.

İhracatın yerli girdi ve katma değer ağırlıklı olması için teşvik verin, dâhilde işleme rejiminin sınırlarını yeniden çizin. Tütün bile bunun içine dâhil etmeye başladık. Böyle olursa yerli üretim ne olacak? KDV terkin sistemini, yerli kullanımını özendirecek şekilde yeniden düzenleyin. Katma değerli ihracat yapmaya teşvik edin. Her sektöre değil, hedef sektörlerle teşvik verin. Hedef ülkelerin gerçek potansiyellerini belirleyin. Burada ciddi çalışmalar yapın. Bu işlerle çözmemiz lazım.

Dâhilde işleme, Türk sanayisinin ve ihracatının ithalat bağımlılığını giderek artırıyor. İthalat yapmadan ihracat yapamaz hâle geldik. Esasen dâhilde işlemenin neresinden tutarsanız tutun kanayan bir yara; sanayimizi kemiriyor, ihracatımızı da gerçekten kemiriyor. Gelinek noktada, 2017 yılında toplam ihracatın yüzde 40'ı dâhilde işleme rejimi kapsamında yapılmış; bu, 2002'de yüzde 18'di. Bazı sektörlerde bu oran yüzde 70'lere ulaşıyor. 2017 yılında ihracat gerçekleşme oranı yüzde 50'ye düşmüş. Sayın Bakan, bu, 2008'de yüzde 91 civarındaydı. Yurt içinde katma değerli ürün üretilmesi, markalaşma, yüksek teknoloji ürün üretimi istiyorsak yerli girdi kullanımını özendirecek tedbirleri almamız lazım. Dâhilde işleme olmadan bazı sektörlerde üretim yapmak bile zor hâle gelmiş.

Şimdi -vaktim kalır mı bilmiyorum- teşvik sistemine de değineceğim, en önemli hizmetlerinden biri ihracatçı ve yatırımcılarımızın desteklenmesi konusu. Son üç yılda sanırım beş kez değişti, torba yasalarla ilave istisnalar geldi; öyle ki mevzuat yapanlar bile işi takip edemez hâlde, iş âlemi bunları takip etmek için danışman tutuyor. Son olarak, serbest bölgede faaliyet gösteren firmalara da 5'inci, 6'nı bölge teşviklerinden yararlanma imkânı geldi. 2017 yılının on bir aylık döneminde 6.266 belge düzenlediğinizi söylüyorsunuz, "rekor" diyorsunuz; 84 milyar Türk lirası sabit yatırım tutarı, öngörülen istihdam 176 bin ancak bunlardan 4, 5, 6'nı bölgelerde 1.123 adedi var, sabit sermaye yatırım tutarının 1/8'i burada. Bütün bunları söyledikten sonra bu teşvikleri yeniden düzenleyin. Adamına göre teşvik olmaz, adamına göre pasaport olmaz, adamına göre vergi olmaz, adamına göre af olmaz, adamına göre imar olmaz, adamına göre yatırım olmaz. Bütün bunların, teşvik sisteminin hedeflerle mütenezip olması lazım. Hedefler neydi? Büyük ölçekli ve stratejik yatırımları teşvik etmek, 5 ve 6'nı bölgedeki yatırımları artırmak. Ancak sonuçta teşviklerden son derece sınırlı bir kısmı bu amaçlara hizmet edebilmiş, bunu bazı birlik başkanları da söylüyor. Bugün verilen bu verimsiz teşviklerin faturasını bütçe açığı olarak, enflasyon olarak ödemek zorunda kalıyoruz. Serbest bölgeler tıkandı. 19 milyar dolar ticaret hacmimiz var, 5 milyar dolar sanıyorum ihracat yapıyoruz. Burada bir sıkıntı hasıl oldu.

Transatlantik hususunda çok hızlı gidiyordunuz, orada genel gidişatta bir sıkıntı oldu.

Sonuç olarak, bizim, ihracatın dış girdi bağımlılığını ve düşük teknoloji yoğunluğunu aşmamız lazım. Teşvik sisteminden dâhilde işleme, ihracat desteklerinden dış pazarların çeşitlendirilmesine kadar pek çok alanda ciddi tedbirlere ihtiyacımız var.

Ben bütçenin hayırlı olması dileğiyle yüce heyete saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Söz sırası, Antalya Milletvekili Ahmet Selim Yurdakul'a aittir.

Buyurun Sayın Yurdakul. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET SELİM YURDAKUL (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, saygıdeğer vatandaşlarım; 2018 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Ülkemizde sağlık sektörü büyüklüğü yaklaşık 230 milyar TL. 2023'te ise 580 milyar TL olacağı, kamu sağlık harcamalarının ise 2018'de 126 milyar TL olacağı tahmin edilmektedir. İşte, küresel güçler ve sermaye bu pastayı sadece kendileri paylaşmak ister. Bu nedenle, bir ülkede uygulanan sağlık politikaları o ülkenin huzuru, refahı ve geleceği açısından çok önemlidir.

Sağlık Bakanımız Ahmet Demircan'ın bu göreve daha yeni geldiğini biliyoruz. Birazdan yapacağımız eleştirilerin muhatabı henüz kendisi değil ancak sağır sultanın bile artık bildiği, yanlış ve Türk milletinin çıkarlarına aykırı olan sağlık politikalarını devam ettirmeyeceğini umuyorum. Bunu kalben istirham ediyorum.

Az sonra sadece menfi eleştirilerde bulunmayacağım, müspet gelişmeler için takdirlerimizi de sunacağız ve yapıcı önerilerimizi de Milliyetçi Hareket Partisi olarak belirteceğiz. Memleket için, büyük Türk milleti için iyi olan şey bizim için de muhakkak iyidir. Sayın yeni Bakanımızın eleştirilerimizi dikkatle dinleyeceğini ve gerekli politik veya idari değişiklikleri gündeme alacağını düşünüyorum.

AKP Hükümeti sizlerin de bildiği gibi 2003 yılından beri sağlık alanında Sağlıkta Dönüşüm Programı'nı uygulamaktadır. Peki, 2003 yılında Dünya Bankası, IMF ve Dünya Sağlık Örgütünün ortaya koyduğu ve önceki Sağlık Bakanı Sayın Recep Akdağ'ın uyguladığı bu yurt dışı kaynaklı Sağlıkta Dönüşüm Programı başarılı mı, Türk milletinin menfaatine mi? Gelin, şimdi ulusal ve uluslararası göstergelerle değerlendirerek, tarafsız olarak, algı operasyonu yapmadan hep birlikte değerlendirelim. Bir ülkede uygulanan sağlık politikaları başarılı ise 4 parametrede düzelmeler meydana gelir. Uyguladığımız politika başarılı ise sağlık göstergelerinde iyileşmeler olur; vatandaş, finansal riskten korunur ve verilen sağlık hizmetlerinden memnun kalır, ayrıca, sağlık sisteminin sürdürülebilirliği sağlanır.

Sağlık göstergelerindeki iyileşme açısından ilk parametre bebek ölüm hızıdır. Siz, sadece 2002 yılı ile 2017 yılı arasındaki iki rakam açısından değerlendirme yaparsanız yanlış yapmış olursunuz çünkü Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; 2010 yılından 2017 yılına kadar maalesef son yedi yıl içerisinde bebek ölüm hızı binde 10'larda sabit olarak kalmış ve düşmemektedir. Aynı verileri bizim gibi gelişmekte olan ülkeleri de içine kapsayan uluslararası göstergelerle değerlendirdiğimizde yani OECD verilerine baktığımızda, bundan iki yıl önce, 2015 yılında bebek ölüm hızı OECD ülkelerinde binde 3,9, Avrupa Birliğinde ise binde 3,4'tür ama aynı tarihte Türkiye'deki rakam ise binde 10,7'dir.

Sevgili vatandaşlarım yani uygulanan Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla son yedi yıldır maalesef bebek ölüm hızları düşmemektedir. Aynı konu anne ölüm oranlarında da mevcuttur. Son altı yıl içerisinde anne ölüm oranları binde 15'lerde sabit kalmıştır. O zaman, burada bir sorun vardır, bu soruna dikkat çekmek gerekir ve bunu düzeltmek için de birlikte hareket etmemiz gerekir.

Bir övünülen konu ise "Sağlık hizmetlerine erişimi kolaylaştırdık." diyorsunuz. Rakamlar açısından doğru. 2002 yılında toplam muayene sayısı 302 milyon, 2016 rakamlarıyla ise 685 milyon toplam muayene sayısına ulaştık. Yani bu ne demektir? 2002 yılında bir kişi bir yıl içerisinde doktora 3,2 kez başvururken 2017 yılında tam 8,6 kez doktora başvurmuştur. Ayrıca, 2015 yılında 80 milyonluk ülkemizde 110 milyon 95 bin kişi acil servise başvurmuştur. Peki, ülkemiz genç bir nüfusa sahip olmasına rağmen muayene sayısındaki bu kadar artışın sebebi nedir? Sebep, kışkırtılmış sağlık talebidir. Peki, bu nasıl sağlanıyor ülkemizde? Bizim ülkemizde maalesef performans sistemi denilen bir sistem var. Yani siz doktora diyorsunuz ki: Ne kadar çok hasta bakarsanız o kadar para. Ne kadar çok tetkik isterseniz o kadar para. Dolayısıyla bir doktor günde 80-100 hastaya bakmak zorunda kalmaktadır. Bir hastaya yedi dakika ayırmaktadır. O zaman hastalara yeterli vakit ayıramadığı için hastalardaki tanı ve tedavilerde gecikmeler meydana gelmektedir. AKP Hükümeti son on yıl içerisinde hastanelerimizi tomografi, MR gibi cihazlarla detaylı olarak donatmıştır. Doğrudur ancak ülkemizde uygulanan bu performans sistemi nedeniyle bakın, 2016 yılında, sadece bir yıl içerisinde 80 milyonluk bir nüfusumuzda çekilen tomografi sayısı 15 milyondur, MR sayısı 12 milyondur. Gerçekten bunlar korkunç sayılardır. Peki, uygulanan politikayla hastalık sayılarımız azalıyor mu diye baktığımızda, 2015 yılında 7 milyon olan diyabetli yani şeker hastası sayımız 2017 yılında 10 milyona yaklaşmıştır. 2016 rakamlarıyla 20 milyonun üzerinde hipertansiyonlu hastamız vardır. 2 milyonun üzerinde kanserli hastamız, 2017 yılında 3 milyon 260 bin depresyonlu hastamız vardır. Yani sağlık göstergelerinde maalesef özellikle son yedi sekiz yıldır düzelme yoktur.

Peki, bu arada pozitif bulgular var mıdır? Tabii ki vardır. Örneğin SSK, BAĞ-KUR, Emekli Sandığı demeden sağlığı bizim de ifade ettiğimiz ve daha önceden de belirttiğimiz gibi tek çatı altında topladınız. Yoğun bakım yatak sayıları arttı, 112 acil sağlık istasyonları arttı, ambulans sayıları arttı ve çeşitlendi, ağız ve diş sağlığı merkezlerinin sayısı arttı, aile hekimliği kapsama alanı ve niceliği arttı. Bunlar olumlu gelişmelerdir; teşekkür ediyoruz.

Bir diğer önemli parametreyse vatandaşı finansal riskten korumadır. Bakın, Sağlıkta Dönüşüm Programı'yla 15 kalem adı altında katkı payı almaya başladınız; daha, hasta telefonla randevudan başlıyor, reçete katılım payı, laboratuvar ve tetkik ücretleri, 4 ilaçtan sonra tekrar para, üniversitemizde ve devlet hastanelerimizde hoca farkı... Bu 15 kalem adı altında vatandaşlarımızdan para aldığımız için, 2003 yılında uygulanan bu sistemle 2009 yılında vatandaşlarımızın cebinden maalesef 8,1 milyar TL çıkmıştır; bu rakam 2017 yılıyla 22 milyar TL'nin üzerindedir.

Peki, bunu başka bir parametreyle değerlendirirsek Dünya Sağlık Örgütü'nün ifade ettiği gibi, bir hanenin gıda harcamaları dışında yıllık gelirinin yüzde 40 ve daha fazlasını sağlık için harcadığı miktar olan katastrofik sağlık harcaması maalesef ülkemizde son üç yıldır on binde 30'lardan aşağıya düşmemektedir. Bu nedenle, ben şimdi buradan Sayın Bakanım size soruyorum: O zaman niye genel sağlık sigortası adı altında prim topluyorsunuz? Üstelik bu yetmiyor, detaylı tüm tetkik ve tedavilerin yapılması için aynı arabalara kasko sigortası yapıyoruz ya onun gibi tamamlayıcı sigorta için ek para istiyorsunuz; bu mu sosyal devlet, bu mu adalet?

Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, bütün önerilerimizle hazırız ve ilk önerimizi yapıyoruz: Özellikle, emeklilerden başlamak üzere, tüm vatandaşlarımızdan alınan katkı paylarının ortadan kaldırılması için vermiş olduğumuz teklif şu an Meclistedir.

Peki, sağlık politikalarını değerlendiren bir diğer parametre nedir? Vatandaşlarımız verilen sağlık hizmetlerinden memnunlar mı? Bütün gerçekleri açıklıkla söylememiz gerekiyor. Evet, memnuniyet yüzde 39'lardan yüzde 75'lere çıkmıştır ancak son altı yıldır aynı seviyede kalmıştır. Peki, niçin artış olmuyor? Bunun sebebi bilimsel olarak nedir Sayın Bakanım biliyor musunuz? Hem hastalarımızın hem de sağlık çalışanlarımızın birlikte memnuniyetini sağlayamadığımız takdirde bu memnuniyet oranları hangi anketi yaparsanız yapın aynı seviyede kalır. Dolayısıyla, buradan bu önemli noktayı da belirtmek istiyorum çünkü ülkemizde şu an 871 bin sağlık personeliyle hizmet vermekteyiz. Daha önceki Bakanımız ve uygulanan politikalarla dediniz ki: "Doktor sayısı az, hemşire sayısı az bunları arttırmamız gerekir." Ve o yüzden şu anda ülkemizde farklı illerde 84 yere tıp fakültesi açtınız. Doğru, fakat tıp fakültesini açmak, o binayı dikmek, oraya öğrenci alıp başarılı bir hekim oluşturmak için yeterli değil çünkü oralarda akademik kadro eksikliği var, donanım eksikliği var ve fiziksel yetersizlik var. O zaman ne oldu? Oradaki öğrenciler büyük şehirlere, Gazi Üniversitesine, Hacettepeye falan geldiler. 100 kişilik amfide 300 kişiye ders vermek zorunda kaldık. Bunun bir an önce düzeltilmesi gerekir. Aynı hata nerede gerçekleşti? "Hemşire sayısı az." diye sağlık meslek yüksekokullarını açtınız ve oradan o kadar çok hemşire mezun oldu ki şimdi ne yaptınız biliyor musunuz? Onları atayamadığınız için "yardımcı hemşirelik" kavramı getirdiniz. Bu, dünyanın hiçbir yerinde maalesef yok.

Bir diğer önemli konu aile hekimliği. Biz şu anda 2016 yılı rakamlarıyla 3.520 aile hekimiyile hizmet vermekteyiz. Aile hekimi uygulaması başladığında hekimlerimiz büyük bir heyecanla ve enerjiyle mesleklerini severek birinci basamak sağlık hizmetlerini yani koruyucu sağlık hizmetlerini vermeye başladılar. Bu, çok sevindirici bir olaydı ülkemiz için, gerçekten doğru bir hamleydi. Ancak aile hekimlerinin sırtındaki yük günden güne giderek artmaya başladı. Üstelik sağlık hizmeti vermek için fedakârca çalışan hekimlerimiz, bu yük altında maalesef son nefeslerini vermek üzereler çünkü statü belirsizliğinden başlayıp nöbet uygulamaları, defin ruhsatı, okul servis şoförleri muayene raporları,

kayıt dışı gerçekleşen doğumların resmîleştirilmesi ve takip işinin aile hekimlerinin yükünün üzerine bindirilmesi, gündün güne artan giderler ve eleman ihtiyacının giderilememesi gibi sorunlarla karşı karşıya kaldılar. Bu durum kabul edilemez. Hekimlerimiz sağlık mı dağıtacak, koruyucu tıp uygulamalarını vatandaşlara mı ulaştıracak yoksa kendi görev tanımını içinde olmayan ek görevlerle mi uğraşacak? Böyle bir aile hekimliği sistemi olmaz.

Bakın, sadece eleştirmiyor ve önerilerimizi de sunuyoruz çünkü Milliyetçi Hareket Partisi olarak sağlık politikalarımız hazır. Bu kapsamda Milliyetçi Hareket Partisinin önerileri.

- 1) Aile hekimlerinin esas görevleri olan koruyucu sağlık hizmetleri imkânının tanınması.
- 2) Aile hekimlerine ödenen cari giderlerin artırılması ve ücret kayıplarının giderilmesi.
- 3) Aile sağlığı çalışanlarının açığının giderilmesi.
- 4) Aile hekimlerinin yeni birimleri açılırken planlı ve programlı bir açılım sağlanması.
- 5) Kronik hastalıkların takibi için doğru ve planlı bir sistem getirilmeli.
- 6) Sağlık raporları için doğru bir algoritma çizilerek bunun uygulamaya geçirilmesi.

Peki, şimdi, Sağlıkta Dönüşüm Programı'nı genel olarak Uluslararası Sağlık Endeksi açısından değerlendirelim. Bakın, İnsani Gelişim Endeksi açısından 188 ülke arasında ülkemiz maalesef 71'inci sırada. Sağlık Endeksi açısından baktığımızda ise 187 ülke arasında 69'uncu sırada. Peki, sağlık hizmetlerinin kalitesinin incelendiği uluslararası makalelerde 188 ülkede kaçınıcı sırada? Maalesef 103'üncü sırada. O zaman, başarılı bir sağlık politikası uygulanmamaktadır. Bir şeyler yapmamız lazım. Bunu hep birlikte el ele vererek yapacağımıza inancımız tamdır çünkü sağlık, siyasetüstü bir konudur.

Gelelim sağlık çalışanlarımızın sorunlarına. Ben de bir doktorum, bu yüzden konuyu çok iyi biliyorum. Maalesef doktorlarımız ve sağlık çalışanlarımızın çalışırken ve emeklilikte aldıkları maaşlar artık kabul edilemez düzeyde Sayın Bakanım ve çalışırken aldıkları döner sermaye emekliliğe yansımamaktadır. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak bunun için ne yaptık? Sevgili vatandaşlarım, bunun için hem çalışırken hem de emeklilik anında maaşlarını, özlük haklarını artırmak için kanun teklifimiz hazır Sayın Bakanım. Bu Mecliste bunu hep birlikte gelin düzeltelim, onlara bir müjde verelim. Bir diğer önerimiz ise yine hazırlamış olduğumuz döner sermayenin emekliliğe yansıtılması programı. Bu önerge de hazır Sayın Bakanım.

Bir diğer önemli konu ise on üç yıldır Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın Başbakan ve bakanlarımızın özellikle 14 Martta müjde olarak verdiği yıpranma payı. Ama bir türlü bu yıpranma payı getirilmiyor. Biz peki, Milliyetçi Hareket Partisi olarak ne yaptık? Önerimizi hazırladık, her dört yıla bir yıl yıpranma payı öneriyoruz Sayın Bakanım.

Bir diğer önemli konu ise sağlıkta şiddet. Sevgili vatandaşlarım, sizlere hizmet veren bu sağlık çalışanları var ya onların inanın -resmî rakamlarla söylüyorum devletin rakamlarıyla- yüzde 70'i maalesef şiddetle karşılaşılıyor. Bu şiddetten -bu oluşan sorumluluktan, olan olayların nedeninden- orada çalışan sağlık personeli suçlu değil, bunun suçlusu sistem, bu sistemi düzeltmemiz gerekir. O yüzden, peki biz ne yaptık? İşte, Milliyetçi Hareket Partisi olarak, sağlıkta şiddetin önlenmesi için detaylı olarak bir program hazırladık. Buradan ben dört partiye de sesleniyorum: Gelin, hep birlikte bu şiddetin önlenmesi için bir komisyon kurup bunu bir an önce halledelim.

Bir diğer önemli konu ise yardımcı sağlık personeli.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Biz hazırız.

AHMET SELİM YURDAKUL (Devamla) - Teşekkür ederim.

Şu anda 450 bin atanamayan yardımcı sağlık personeli var. 2016 yılında 10.895, 2017 yılında 16.737 kişi atadınız. Ancak sayı çok büyük Sayın Bakanım. Ek atama sözü de yerine getirilmedi. Peki, biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak ne öneriyoruz? Özellikle şehir hastaneleri ve açılacak yeni yaşam merkezlerinde en azından 2018 yılında 60 bin yardımcı sağlık personeli ataması için kanun teklifini verdik. Şimdi peki, Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu konuda sadece atama sayılarının artırılmasını mı öneriyoruz? Hayır. Yapıcı muhalefet çerçevesinde önerilerimiz şu şekilde: Bir, sadece diploma alanların atanmasının sağlanması, sertifikayla atanmanın artık durdurulması. Yükseköğretim Kurulu ve Sağlık Bakanlığının iş birliği çerçevesi içerisinde sağlık istihdam politikalarının ve eğitim kontenjanlarının doğru tayin edilmesi, ihtiyaç olmayan bölüm ve kontenjanların bir an önce dondurulması. Çünkü bu politikaları yapmadığınız takdirde yardımcı sağlık personelini mezun ediyorsunuz ancak onlar atanamıyor. Şu anda bizi dinliyorlar. İnanın çok zor durumdalar Sayın Bakanım. Dolayısıyla bu politikayı bir an önce belirlememiz gerekiyor.

Şimdi, son olarak, Sağlıklı Dönüşüm Programıyla peki bu sağlık sistemi sürdürülebilir mi diye bakalım.

2002 yılında toplam sağlık harcaması 18 milyar civarındaydı, 2017 yılında bu rakam 137 milyar TL'ye çıkmış vaziyette ve maalesef son on beş yılda Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılan para ne kadar biliyor musunuz? 843 milyar, yani eski parayla 843 katrilyon. Peki, ben şimdi buradan soruyorum: Bu sistem sürdürülebilir mi? Mümkün mü? Mümkün değil.

Peki, o zaman, son olarak, Milliyetçi Hareket Partisi olarak siz sağlık politikası olarak ne öneriyorsunuz diye vatandaşlarımız ve saygıdeğer siz milletvekilleri soruyorsanız, bunları tek tek ifade ediyoruz:

1) Tedavi edici sağlık hizmetlerinden ziyade acilen koruyucu sağlık hizmetlerine önem vermelisiniz. Yani hastalık oluşmadan önce önlenmez ve hastalık oluşmadığı için de tedavi edici hizmetlerde bir azalma, hastanelere hastaların başvuru sayısında azalma ve dolayısıyla sağlık harcamalarında azalma sağlarsınız.

Örnek olarak, sigara içimi eşittir akciğer kanseri. Ne yapıyoruz? Sigarayla önlüyoruz. İki; uyuşturucu için işte komisyon kurduk; bunu önlediğimiz takdirde hastanelerde yığılmayı azaltacağız.

Kronik hastalıklar; işte, şeker hastalığı, işte, hipertansiyon, hepsi için birinci görev kimdedir? Aile hekimlerimiz ve koruyucu sağlık hizmetlerindedir. Buraya önem vermemiz gerekiyor.

2) Birinci basamak sağlık hizmetlerini yeniden yapılandırmamız gerekiyor. Ne demek bu? Kalite, koordinasyon ve hasta mutluluğunun sağlandığı geliştirilmiş multidisipliner merkezler. Yani bu merkezin içerisinde laboratuvar, röntgen gibi birimlerin, diğ hekiminin, psikoloğun, fizyoterapistin ve diyetisyenin bulunduğu temel birinci basamak sağlık hizmetlerinin bulunduğu bir merkezin kurulması lazım. Bunun için adımlar atıyorsunuz, teşekkür ederiz.

3) Kültür değişimi sağlanmalı. Ne demek bu? Yüksek performanslı sağlık sistemleri getireceksiniz. Yani sağlık çalışanlarını değersizleştirme politikalarından uzaklaşacaksınız, iş birliği içerisinde karar alacaksınız; hasta ve sağlık çalışanlarını birlikte mutlu edeceksiniz.

4) Performans sistemini uygulayacak iseniz, o zaman hacim değil, değeri ön plana çıkartacaksınız.

5) Hesap verebilir sağlık kurumlarını oluşturacaksınız.

6) Eğitim, AR-GE çalışmaları ve enformasyon teknolojileri gibi özellikle araştırmalara yönelen, işte, biraz önce belirtilen enstitülerin sayısını artıran bir Türk sağlık sisteminin kurulmasının sağlanması lazımdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET SELİM YURDAKUL (Devamla) - Son bir dakika... Cümlemi tamamlıyorum.

BAŞKAN – Uzatmadık ama buyurun, tamamlayın lütfen.

AHMET SELİM YURDAKUL (Devamla) - Son, son cümle.

BAŞKAN – Tamamlayın.

AHMET SELİM YURDAKUL (Devamla) – Son olarak şunu ifade ediyorum: Vatandaş ve sağlık çalışanlarını göz ardı eden, ülke gerçeklerini göz önüne almayan, tüm ilgili tarafların görüşünü ve onayını almayan hiçbir sağlık sistemi başarılı olamaz.

Konuşmama son verirken, 2018 yılı Sağlık Bakanlığı bütçesinin hayırlara vesile olmasını diliyorum, saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi söz sırası, İstanbul Milletvekili Ekmeleddin Mehmet İhsanoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın İhsanoğlu. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı 2018 mali yılı bütçesiyle ilgili Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlar, sözlerimin başında Sayın Bakana ve Bakanlığının güzide temsilcilerine hoş geldiniz der, başarılar dilerim.

Son günlerde ülkemizi, 1 milyar 600 milyon nüfusuyla İslam dünyasını ve Hak seven bütün insanları meşgul eden Kudüs-ü Şerif konusuyla başlamak istiyorum. Bunda da, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin sırf partimizin değil bütün Türk milletinin hissiyatını ifade eden şu veciz cümlesini iktibas etmek istiyorum, Sayın Bahçeli diyor ki: “Kudüs ecdadımızın mirası, imanımızın mihrabı, anılarımızın Zeytin Dağı'yla simgeleşmiş, Harem-i Şerif”le mühürlenmiş ilk kıblesidir.”

13 Aralık 2017 Çarşamba günü İstanbul'da toplanan ve şimdi resmî adını okuyacağım zirve toplantısı, İslam Zirvesi Toplantısı yani Amerika Birleşik Devletleri yönetiminin Kudüs-ü Şerif'i işgalci güç İsrail'in sözde başkenti olarak tanınması ve Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçiliğinin Kudüs'e taşınacağına ilişkin açıklaması sonrasında durum değerlendirmesi maksadıyla Olağanüstü İslam Zirvesi Konferansı. Bu, zirvenin resmî adı.

Ben bu konuda ilk önce şunu söylemek istiyorum: Bu hususta tebriklerimi sunmak istiyorum. Türkiye'nin çok kısa bir zamanda bu toplantıyı akdetmesi ve başarılı bir organizasyon ve zor şartlarda konsensüsle, diplomatik bir maharetle sonuç bildirisi sağlamış olması önemsenmesi gereken bir husustur, bir başarıdır. Kabul edilen 23 maddelik zirve bildirisinin en önemli maddesi 8 no.lu maddedir. Müsaadenizle onu burada aynen okuyorum. 8'inci madde: “Doğu Kudüs'ü Filistin Devleti'nin başkenti olarak ilan ediyor -yani zirveye katılan devletlerin adına- ve bütün devletleri, Filistin Devleti'ni ve Doğu Kudüs'ün onun işgali altındaki başkenti olduğunu tanımaya davet ediyoruz.”

Şimdi, aziz arkadaşlar, Türk milleti ve devleti hiçbir zaman Kudüs'ü, Kudüslülerin, Filistinlilerin kaderini yalnız bırakmamıştır. Birinci Dünya Savaşı'nın sonunda bile yani 1917'de Kudüs'te -tam yüz sene önce Aralık 1917'de Osmanlı ordusu çekilirken orada- bir irtibat ofisi kurmuştur. Daha sonra Kudüs İngiliz mandası altına giriyor. 1918-1947 tarihleri arasında Türkiye Kudüs'te başkonsolosluk açmıştır. 1947-1980 yılları arasında Kudüs'ün “corpus separatum” statüsünde yani Birleşmiş Milletlerin taksim kararından sonra hiçbir devletin egemenliği altında olmaması ve Kudüs'ün bir ayrı “entite” olması, “corpus separatum” olması, Türkiye Cumhuriyeti Başkonsolosluğu olmuştur. İsrail'i tanıyan ilk İslam ülkesi Türkiye olmuştur ve 1967 savaşı sonrasında Kudüs'ün batısında yani İsrail'in 1948'de işgal ettiği Batı Kudüs'teki konsolosluğunu kapatıyor ve doğuda bir konsolosluk açıyor. O bakımdan Doğu Kudüs'te kançılara açılıyor ve bu 1980'e kadar faaliyetine devam ediyor. Knesset'in yani İsrail Parlamentosunun Kudüs'ü başkent ilan etmesine kadar Türkiye orada, 1980'e kadar.

Tabii, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi İsrail'in bu kararını kabul etmiyor ve Kudüs'ün statüsünü muhafaza yani "corpus separatum" olarak muhafaza edilmesini bağlayıcı kararına Amerika da "evet" demiştir. Türkiye, 1992 senesinde Kudüs'e yeniden bir başkonsolosluk açmıştır fakat Türkiye'nin açtığı başkonsolosluk -çok büyük bir incelik var burada- Tel Aviv'e bağlı değildir, doğrudan doğruya Ankara'ya bağlıdır, Dışişleri Bakanlığımıza bağlıdır; bu da Türkiye'nin o günden beri, baştan beri daha doğrusu, 1947'den, 1948'den beri Kudüs hakkındaki sağlam duruşunu göstermektedir.

Bugüne göre Türkiye Cumhuriyeti Başkonsolosluğu, 1992'den bu yana defakto olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin Filistin Devleti ve Filistin Ulusal Yönetimi nezdindeki temsilcisi olarak görev yapmaktadır ve 2005 yılından bu yana başkonsolosluğumuzun başında Türk diplomatlarının büyükelçi rütbesinde olan değerli mensupları vardır. Şimdi, bizim istediğimiz şudur: İslam ülkelerinin sırf Güvenlik Konseyi kararının lafıyla yetinmesi değil, fiil olarak Doğu Kudüs'ü Filistin'in başkenti olarak tanımaları. Şimdi, geçen çarşamba günkü toplantıdan sonra bütün gözler, özellikle İslam dünyasındaki gözler Türkiye'nin üzerindedir. Şimdi, yani zirveden çıkan kararın ve sonuç bildirgesindeki 8 numaralı kararın nasıl uygulanacağını bütün dünya merak ediyor.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, Filistin'le ilgili İslam İşbirliği Teşkilatı içerisinde, kurulduğu günden beri yani 1969'dan bu yana, elli seneden bu yana çok kararlar var, çok zirveler var. Bunların çok azı maalesef uygulanmıştır. Ben Kudüslülerle ilgili siyasi olmayan bir büyük plan yaptım, sırf Kudüs ahalisini Kudüs'e bağlamak için onların barınma, sağlık ve eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak bir plan yaptık ve bunu devletlerin dışişleri bakanları toplantısında geçirdik, zirvelerden geçirdik. Uygulamaya geldiğimiz zaman her ülke dedi ki: Ben zaten Filistin'e yardımcı oluyorum, buna lüzum yok falan. Peki niye imza attınız? Ya, işte, toplanılınca at imza... Ben korkuyorum ki bu 23 maddenin bazıları takip edilmediği takdirde uygulanmayacak. Türkiye'nin de zirve başkanlığı için bir sene daha süresi kaldı. İnşallah bu sene içerisinde Sayın Bakan, himmetiniz ve gayretinizle bu 23 karardan bazılarını tatbik etme imkânımız olur.

Şimdi, benim gözümde bu zirvenin esas itibarıyla gözden kaçmaması gereken en büyük başarısı, bölgemizin semalarında dolaşan ve mezhebî çatışmayı körükleyen akbabaların kara emellerine hizmet etmemesidir. Burada Şii-Sünni kavgasını körüklemek isteyenlerin, bu zirvenin bu bildirisiyle, bu varlığıyla -istediklerimizin hepsi olmasa bile- bir süre için, bu akbabaların bed emelleri gerçekleşmemiş oluyor. Bu bakımdan, bu, çok önemlidir; bölge ülkelerinin mezhebî çatışmanın uçurumuna yuvarlanmaması için bu momentumu yaratmıştır, bunu korumak lazım ve bunu daha ileriye götürmek lazım.

Benim zirveyle ilgili ikinci mülahazam şudur: Katılanlara baktığımız zaman Asya grubundan çok daha büyük katılım ve daha yüksek katılım görürsünüz. Bununla da Asya grubunun halk kamuoylarının Filistin ve Kudüs konusundaki hassasiyetinin hep diğer bölgelerden daha fazla olduğunu görürsünüz. Burada yine bu zirvedeki gördüğümüz realitelerden bir tanesi, Arap ülkeleri arasındaki çekişmelerin devam etmesidir, Kudüs'le ilgili olarak da devam etmesidir. O bakımdan, bu çekişmenin, önümüzde, uygulama safhasına geçtiğimiz zaman menfi bir şekilde etkileyeceğini beklemek lazım. Burada, tabii, bu mülahazayla da şunu söylemek istiyorum: Türkiye'nin, kardeş kavgası ve çekişmelere taraf olmamasıdır. Bunun tekrar altını çizme ihtiyacı duyuyorum çünkü Türkiye'nin yüksek menfaati, herkesle beraber, hakkaniyet içerisinde iyi münasebet kurmaktır.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli meslektaşlarım; ülkemizin son yüz yıllık tarihinde dış politika bakımından en hassas, en muhataralı, en riskli ve herkesin beka endişesi içinde olduğu şu anda, hep beraber dış politika bakımından göz önünde bulundurmamız gereken temel iki mülahazayı yüce Meclisin ve Sayın Bakanımızın dikkatine arz etmek istiyorum.

Birinci tarihi mülâhaza şudur: Biraz önce söylediğimiz gibi, Aralık 1917’de Osmanlı ordusu, devletimizin dört yüz sene sulh ve sükûn içerisinde koruduğu o topraklardan ayrılırken yaralı olarak ayrılmıştır, büyük kayıplar vererek ayrılmıştır, hezimete uğrayarak ayrılmıştır ama oradan çıkanlar, oradan çıkan genç zabitan ve bunlar arasında genç general olan Mustafa Kemal Paşa bir dersle çıktılar. Ve o genç general Türkiye Cumhuriyeti devletini kurduğu zaman, tavsiye olarak, Dışişleri Bakanlığımıza yaptığı tavsiyeler arasında bunu söylemişti. Ben bunu geçen sene burada 9 Aralık 2016’da söyledim. Atatürk diyor ki: “Araplar arasındaki kavgaya taraf olmayız.” Yani, Filistin cephesinde, Suriye’de acı tecrübelerle sahip olan bir general, yeni devleti kurarken ve devlet yerleştikten sonra hariciyesine bu tavsiyede bulunuyor. Yüz sene önceki durum neyse, bugünkü durum odur. Aktörlerin isimleri değişmiştir, aktörlerin hüviyetleri değişmiştir ama aynı senaryoları görüyoruz. O bakımdan, bizim de bu konuda biraz daha dikkatli olmamız lazım gelir. Ben bu konuşmayı, Atatürk’ün bu sözlerini, Mecliste 9 Aralık 2016 tarihinde Bakanlığımızın yeni bütçesiyle ilgili söylemişim.

Şimdi, bu tarihî mülâhazadan sonra, dış politikamızla ilgili ikinci mülâhazaya yönelmek istiyorum. Türkiye 1960’lı yıllardan itibaren dış politikasında ayarlamalar yapmaya başlamıştır. Nedir bu ayarlamalar? 1950’li yıllarda Türkiye Batı güdümünde teslimiyetçi bir tavırdıydı. 1960’lı yıllardan itibaren Türkiye, dış politikasını, NATO üyesi olduğu hâlde, Sovyetlere karşı bütün askerî sadmeleri ilk karşılayacak ülke olmasına rağmen, o günkü hükûmetler Sovyetlerle iyi iş birliği yaptı ve Türkiye, ağır sanayinin, sanayinin temelini o günlerde Sovyetlerden yani Ruslar’dan aldığı yardımlarla yaptı. Yani o günlerde NATO’nun nükleer füzeleri, roketleri Sovyetler Birliğine yönelikken, iki taraflı, atom bombaları hazırlarken Rusya’dan teknoloji “know-how”ı, kredisi ve teknoloji alıyordu Türkiye.

1960’lı yıllardan sonra 1970’li yıllar devam etti. 1990’lı yıllardan sonra çok boyutluluk daha arttı çünkü iki kutuplu dünya bitti, Berlin Duvarı yıkıldı ve Türkiye, hem Doğuyla hem Batıyla hem İslam dünyasıyla hem Afrika’yla, herkesle çok iyi gitti. Fakat bu, maalesef, 2011 senesine geldiğimizde Arap Baharı denilen o büyük felaket herkesi şaşırttı, halkın kitlevi şekilde sokak hareketleri, hürriyet, ekmek ve onur peşinde büyük kavgaları -bildiğiniz kavgalar- herkesi şaşırttı. Tabii bu “Arap Baharı” tabiri yanlış bir tabirdir; daha çok, ilk önce İngiliz parlamenterler ve siyasetçiler kullandı. Bunun benim gözümdeki en uygun tabiri “despotların sonbaharı”dır çünkü despotlar tek tek gitti; kalanları da var ama onlar da gidecektir çünkü artık halklar hür yaşamak istiyor, demokrasi istiyor, iyi yönetim istiyor. Şimdi, Türkiye bu 2011’deki hadiseleri maalesef tam kavrayamadı. Birçokları da kavrayamadı ama biz de kavrayamadık ve biz çok farklı sinyaller vermeye başladık, bugünkü hâle geldik. Ben bugünkü hâlin ne olduğunu tavsif etmek istemiyorum, kimsenin de gönlünü kırmak istemiyorum ama şunu söylemek istiyorum: Bugün, her şeyden önce yapılması gereken husus, dış politikamızı bulunduğu istikametsizlik hâlinde kurtarıp yeni şartlar muvacehesinde millî menfaatleri azami ölçüde temin eden soğukkanlı üsluba dönmek lazım ve eskiden olduğu gibi çok yönlü politikalar takip etmek lazım ve sakin diplomasiye önem vermek lazım.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; Orta Doğu’daki hadiseler durmayacak. Yani Astana’daki, Soçi’deki, Cenevre’deki kararlardan sonra, işte son anlaşmaya varıldığı zaman Cenevre’de -bizim için Lozan neyse Suriye için de bir Cenevre olacak- orada bizim yer almamız lazım ve Türkmenlere yer vermek lazım yani Türkmenlerin de unutulmaması lazım. Fakat benim söylemek istediğim başka bir şey var: Şimdi, bu Orta Doğu’da hiçbir zaman huzur olmayacak. Neden olmayacak? Çünkü müesses bir nizam, bir güç dengesi yok. Osmanlı bitti yüz sene önce, İngilizler, Fransızlar geldi, Sykes-Picot haritası çizildi, “Şurası senin, burası benim.” ve onların arasındaki denge, Fransa-İngiltere arasındaki denge İkinci Dünya Savaşı’nda başladı, ondan sonra Amerikalılar girdi, İngilizler çekildi, Fransa da daha önce çekildi, Amerikalılar Orta Doğu’yu hallaç pamuğu gibi attılar -işte, Irak’taki yaptıkları, burada yaptıkları- ve bugün Rusya yeniden girdi, üsler kurdu. Neden? Çünkü güç boşluğu var, “power vacuum”u var. Şimdi burada “power vacuum”unu yani güç boşluğunu doldurmak için Orta Doğu’da yeni bir nizamın kurulması lazım.

Bu yeni nizam nasıl kurulur? Bu nizamı iyi düşünmek lazım ve öncülüğünü yapmak lazım. Ben bir Türk vatandaşı olarak, İslam İşbirliği Teşkilatı eski Genel Sekreteri olarak şunu görüyorum ve iddia ediyorum ki bunu ancak bu bölgenin içinden Türkiye yapabilir. Bu nasıl olacak? Tarih bilenler, Avrupa tarihi bilenler Vestfalya Anlaşmaları diye bir şey bilirler. Bu, Avrupa'daki kilise savaşlarının, din savaşlarının sonunda Avrupa ülkelerinin ulaştığı bir anlaşma ve orada "sovereignty" kavramı, "egemenlik" "hükümlerlik" kavramı ilk defa çıkıyor 1670'li yıllar falan. O zaman "Siz benim egemenliğimi tanıyacaksınız, ben de sizinkini tanıyacağım. Siz benim sınırlarımı, topraklarımı tanıyacaksınız, ben de sizinkini tanıyacağım." Bu Vestfalya Anlaşmaları Avrupa'nın girdiği bütün savaşlar -Birinci ve İkinci Dünya Savaşları dâhil olmak üzere- tekrar barışın tesisi ve dengelerin korunmasını sağlamıştır. Orta Doğu'da bu yok çünkü biz çıktuktan sonra ganimet peşinde girenler yeni sistemi kuramadılar. İkinci Dünya Savaşı geldi ve onlar silindi. Ondan sonra şunlar girdi, bunlar girdi, bugünkü hâli...

Bu, şimdi, Fas'tan İran'a, İran'dan Yemen'e kadar bütün Orta Doğu'nun bütün ülkelerinin gireceği ve bir uzun vadeli, uzun nefesli bir çalışmanın gereği 21'inci yüzyılda Vestfalya Anlaşmaları'ndan alınan ilhamla artı ikinci bir faktör, o da şudur: Bu savaşlarda yıkılan ülkelerin yeniden inşa edilmesi. Buradaki iç paralar yani burada savaşa harcanan paralar özellikle petrol zengini ülkelerin ve İslam Kalkınma Bankasının ve diğer uluslararası bankaların buna girmesi lazım yani çok yönlü bir çalışmaya ihtiyaç var. Ben bu konuda yurt dışında bir tebliğ vermişim, makale olarak yayınladım, arzu edenlere gönderebilirim.

Son olarak Sayın Bakanım, zatıalınızden bir ricam var, bizim Dışişlerimizin daha iyi çalışması için bölge uzmanlarına ihtiyaç var. Şimdi, Türkiye'nin ve Osmanlı Devleti'nin ilk temsilciliği kurduğu günden bugüne iki yüz yirmi beş yıl geçmiştir ve dünyanın her tarafında sefaretimiz var. Şimdi, bunların bölge uzmanlarına, ülke uzmanlarına ihtiyacı var, çift lisan bilen yani mahalli dilleri, İngilizceyi, Fransızca'yı demiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, bir dakika süre verir misiniz.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayalım.

EKMELEDDİN MEHMET İHSANOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Mahalli dilleri de bilen insan; eğer Türkiye gerçekten büyük dış politika yürütmek istiyorsa -ki hakkıdır Türkiye'mizin- bunun enstrümanları bunlardır.

Ben bu sözlerimle, tekrar, size, bu başarılı zirveyi topladığınız için ve başarılı bir bildiri hazırladığınız için tebriklerimi sunmak istiyorum.

2018 yılı için Dışişleri Bakanlığı bütçesinin hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına son konuşmacı, İzmir Milletvekili Oktay Vural. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Vural, buyurun, kürsü sizi hasretle bekliyor.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarının bütçeleri hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu vesileyle Sayın Mesut Yılmaz'a ve ailesine sabır ve başsağlığı, merhum oğullarına da Allah'tan rahmet diliyorum.

Sayın milletvekilleri, 1946'dan bu yana 70'inci bütçeyi görüşüyoruz. Bugüne kadar milletimizin varlıklarını ve kaynaklarını kullanarak ülkemize hizmet eden tüm hükümetlere, sayın bakanlarına, bakanlık çalışanlarına, yatırım yapan, hizmet eden özel sektör ve çalışanlarına teşekkür ediyorum.

Milletimiz adına bütçeyi yapma hakkı parlamentoların en önemli görevidir ama maalesef, bütçeler ve görüşmeleri polemik dışında yeterince ilgi çekmemektedir. Bu bakımdan yürütmenin Türkiye Büyük Millet Meclisine sorumluluğu ve bütçe görüşmelerinin etkinliğini ve kalitesini artırmak durumundayız.

Esasen, Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarını ihtisas komisyonları aracılığıyla yürütmekle birlikte bütçe ekseninde bu ihtisas komisyonlarının hiçbir fonksiyonu yoktur. Bu bakımdan ihtisas komisyonlarını bu sürece dâhil etmemiz gerekmektedir. Bütçe kararları farklı grup ve insanların menfaatlerini, hayat standartlarını etkilemektedir. Kapsayıcı bir değerlendirme yapmak için bütçe görüşmelerinde mesleki ve sivil toplum örgütlerinin katılımını sağlamalıyız.

Her bütçe döneminde önümüze ciltler dolusu dokümanlar gelir. 5018 sayılı Kanun, hazırlanacak raporları ve paylaşılması gereken bilgileri belirlemiştir: Stratejik plan, performans raporları, idari faaliyet raporu, mali durum ve beklentiler raporları. Öngörülen raporların öncelikle Türkiye Büyük Millet Meclisinin ilgili komisyonunda ele alınması gerekmektedir. Sayıştay, Türkiye Büyük Millet Meclisine dış denetim genel değerlendirme raporu, faaliyet genel değerlendirme raporu, mali istatistikleri değerlendirme raporu, genel uygunluk birimi ve kamu iktisadi teşebbüsleri raporlarını göndermektedir. Bunun dışında Sayıştayın, aynı zamanda, kamu idareleri denetim raporlarını da Türkiye Büyük Millet Meclisine göndermesi gerektiği kanaatindeyim. İdarelerin temmuz ayı içerisinde kamuoyuna açıkladıkları yılın ilk altı ayı gerçekleştirmeleri ve önümüzdeki altı ayın beklentileri hakkındaki raporlar da, değerlendirmeler de Sayıştay tarafından ele alınmalı ve Türkiye Büyük Millet Meclisine bu konuda bir değerlendirme sunulmalıdır. Öte yandan, kanun tekliflerinin ekonomik ve sosyal etkilerini ortaya koyan düzenleyici etki analizleri de Sayıştay tarafından yapılarak Meclise gönderilmelidir.

Sayın milletvekilleri, bu rapor ve bilgiler istikametinde, Bakanlık çalışmaları hakkında bazı değerlendirmeleri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Faaliyet raporunda, bazı göstergelere ait sapmalar hakkında ikna edici açıklamalar yapılmadığı ifade edilmektedir. Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Sayıştay Denetim Raporu'nda doğru ve güvenilir bilgi açısından eksikler bulunmasına rağmen tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

Kamu-özel iş birliği modeliyle yürütülen işlerde yatırımı tamamlanmış projelerin “duran varlık” kayıtları yapılmamıştır, bunların takriben değeri 100 milyon dolardır.

Bu projelerde özellikle dikkat edilmesi gereken husus, bu konuda verilen garantiler, dolara dayalı fiyatlama unsurları ile kamunun karşılaştığı yükümlülüklerdir. Bakanlığın bu yükümlülüklerin karşılığı bütçe açığının yüzde 5'ine tekabül etmektedir.

Tespitlerden birisi de personel tedarikine ilişkin hizmet alım ihalelerinde gerekli ve yeterli katılım ve rekabet ortamı sağlanmamasıdır.

Burada taşeron çalışanların durumuna değinmek istiyorum. Aslında taşeron çalışanların kadroya geçirilmesi, Karayolları Genel Müdürlüğünde çalışan işçilerin açtığı dava sonucunda hukuki boyut kazanmıştır. İşçiler davayı kazanmış, 2012'de Yargıtay onaylamıştır. 2015'te hepsinin kadroya geçirileceği müjdesi verilmiş olmakla birlikte hâlen bu düzenleme beklenmektedir. Bu mücadeleyi sürdüren Karayolu işçilerini kutluyor ve tüm taşeron işçilerin kadroya alınma umudu olmuşlar ve bu umudun gerçekleşeceğini umut ediyorum ben de.

İşlerin temel ihale usulleri tercih edilerek ihale edilmemesi, gerekli şartlar oluşmadığı hâlde istisnai bir ihale usulü olan pazarlık usulü tercih edilerek ihale edilmesi kanuna ve ihale ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Yine, döner sermaye tarafından toplanan kara yolu yetki belgelerinin aslında önemli bir kısmında yetki verilmeyen kayıt dışı kara yolu taşıma aracı tespit edilmiştir. Dünyanın en pahalı yakıtını kullanan kara yolu taşımacıları, alfabenin her harfi kadar belgeyi ücret karşılığında almaktadır. Döner sermayeye verilen bu para karşılığı yaklaşık 350 milyon TL'dir ama döner sermaye 25 milyon TL zarar etmektedir. Bu belge karşılığında kara yolunda hizmet veren özellikle esnafa ne tür bir hizmet karşılığı yapıldığı konusunda da açıkça açıklayıcı bir bilgi yoktur. Ulaştırma sektörünün ekonomik ve sosyal hayata katkıları ulusal düzeyle sınırlı olmayıp jeostratejik konumu nedeniyle bölgesel ve küresel ekonomiye de tartışmasız katkı sağlamakta, millî entegrasyonun parametrelerinden birini teşkil etmektedir. 2018 yılında, cari fiyatlarla özel kesim sabit sermaye yatırımları içinde ulaştırma yüzde 33,5, kamu sabit sermayeleri içerisindeyse yüzde 34,9 payı vardır.

Sayın milletvekilleri, 1.000 kilometrekareye düşen kara yolu uzunluğu Türkiye'de 83 kilometre iken AB ortalaması 435 kilometredir. Bölgesel kalkınma ve gelir eşitsizliği bakımından altyapı yatırımları önemlidir. 2003 yılında 63.244 kilometre kara yolu ağı 2017 yılında 67.614 olmuştur. Yaklaşık yüzde 7'lik bir artış vardır. Akdeniz Bölgesi'nde artış yüzde 2,6'dır, Doğu Anadolu'da 10,2 artış, Ege Bölgesi'nde artış binde 2'dir, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yüzde 14,1, İç Anadolu Bölgesi'nde yüzde 11,4, Karadeniz Bölgesi'nde artış yüzde 9,6 olmuştur. Marmara Bölgesi'nde ise azalma vardır; binde 7. Kara yolu ağ uzunluğunda toplam artış düşük olmakla birlikte Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgeleri ile Karadeniz'de daha fazla artış sağlanması olumludur.

AKP hükümetleri bölünmüş yola ağırlık vermiştir. Bu tercihin güvenlik, konfor ve trafik açısından olumlu olduğu, ancak yapım kalitesinde sorunların olduğu düşünülmektedir. Bütün bunlara rağmen trafik kazaları azalmamıştır. Toplam kaza sayısı 2003'e göre 2016'da yüzde 159 artmıştır.

Otoyolların bakım maliyetleri açısından şu hususlar dikkat çekicidir: 1 kilometre otoyolun bakım maliyeti 2006'da 27.286 TL iken 2016'da 159.290 TL olmuştur, artış yüzde 480'dir. Devlet ve il yollarında 1 kilometre bakım maliyeti, incelendiğinde, emanet bakımında 2006 yılında 9.203 TL, 2016 yılında ise 24.408 TL olmuştur; artış yüzde 165'tir. İhaleli bakımda ise 1 kilometre bakım 2006'da 2.166 TL iken 2016'da 21.241 TL olmuştur, artış yüzde 880'dir. 2006-2016 yılları arasında Tüketici Fiyat Endeksi'nin yüzde 118, Üretici Fiyat Endeksi'nin ise yüzde 96 arttığı dikkate alındığında, birim maliyet bakım maliyetlerindeki artış dikkat çekicidir.

2003 yılında demir yolu hat uzunluğunun toplamı 10.959 kilometre iken 2016'da 12.532 kilometre olmuştur, artış yüzde 14,35'tir. 1.000 kilometrekareye düşen demir yolu uzunluğu Türkiye'de 13 kilometre iken AB ortalaması 50 kilometredir.

Ülkemizde yüksek hızlı trenlerin yapımına Ankara bağlantılı olarak devam edilmektedir. 2001 yılında 57'nci Hükümet döneminde yurt çapında hızlı tren ağının oluşturulmasına yönelik bir sunum, o zamanlar gazetelerde "Hızlı Tren Geyiği" olarak manşetlere taşınmıştı. Bu geyiğin boynuzları 57'nci Hükümet döneminde Ankara-İstanbul hattının ilk etabının ihalesi, daha sonra Marmaray Boğaz Tüp Geçişi ve Ankara-İzmir fizibilite etüdüyle büyümeye hazırlanmıştı. Bugün hızlı tren hat uzunluğunun 1.213 kilometreye ulaşması ve 1.870 kilometre daha yapılmasının öngörülmesi, geyiğin boynuzlarının yaygınlaşması o zaman bu değerlendirmeleri yapanların ibret alması gereken bir husustur.

57'nci Hükümet döneminde yatırım programına alınan ve bugün tamamlanmış olan Kars-Tiflis-Bakü demir yolu ile Marmaray, doğu-batı demir yolu ulaşım koridoru açısından ülkemizin rekabet gücüne önemli katkı sağlayacaktır.

Sayın milletvekilleri, sekiz komşu ülkeyle olan kara sınırlarının üç katı kıyı şeridi, üç kıtanın ulaşım hatlarının kesişme noktasındaki konumuyla Türkiye deniz taşımacılığı yönünden ayrıcalıklı bir konumdadır. Maalesef limanlarımız yetersizdir. Dış ticaret yüklerimizin deniz yoluyla taşınmasında Türk Bayraklı gemilerin taşıma oranı yüzde 12'dir. On beş yıllık dönem içerisinde başlanan ve tamamlanan bir büyük bölgesel liman projesi maalesef bulunmamaktadır.

Ülkelerin ekonomisinin gelişmesinde ve küreselleşmesinde en önemli unsurlardan biri lojistik sektördür. Dünya Bankasının yayınladığı Küresel Lojistik Performans Endeksi'nde Türkiye 2016 yılında 3,42 puanla 160 ülke arasında 34'üncü sıradadır. Lojistik sektörünün gelişmesinde coğrafi bir avantaj tek başına yetmemektedir, bunun üzerinde fiziksel ve kurumsal altyapılara coğrafya gibi dikkat edilmelidir.

Havacılık sektöründe yük ve insan taşımacılığının giderek arttığı bir dönemdeyiz. 57'nci Hükümet döneminde hazırlanmış atıl havaalanlarını etkinleştirme, iç hat ve bölgesel uçuş piyasasını genişletmeye yönelik Türk-Jet Projesi perspektifinde bugün AnadoluJet ve diğer özel sektörlerle beraber havacılık sektöründeki atılımın Türk ekonomisi açısından ne kadar kazanç olduğu açıktır.

2007'den 2015-2016 dönemine kadar yolcu trafiğinde lineer bir artış olmuştur. İstanbul, Türkiye'nin dışarıya açılan kapısı konumuyla bu trafiğin merkezinde yer almaktadır. İstanbul'un ilave bir hizmet kapasitesi oluşturacak bir şekilde havalimanına kavuşması bu ivmenin devam ettirilmesini sağlayacak gerekli bir koşuldur.

2016'ya göre 2023 yılında Türkiye'de günlük ilave 1.371 uçuş gerçekleşmesi beklenmektedir. Eurocontrol'un 2035 ve 2050 yılı öngörülerine göre uçuş trafiğinde 2035 yılında yüzde 30, 2050 yılında yüzde 50 talep fazlalığı gerçekleşecektir. Bu talep fazlalığını karşılamak için muhakkak teknik engellerin ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, sanal yeni dünya düzeni elektronik platformlar üzerinde kurulurken bu platformun altyapısı olan elektronik haberleşme teknolojileri de sürekli olarak gelişerek, değişerek hayatımızı daha kapsayıcı hâle getirmektedir. Geniş bant internet aboneliğinde durum şudur: DSL'de yüzde 10,2; kabloda yüzde 1 ve fiberde yüzde 2,6 abone penetrasyonu bulunmaktadır. Oysa OECD'de bu penetrasyon ortalaması DSL 12,9; kablo 9,8; fiber yüzde 6,4 şeklindedir.

Ülkemizdeki sabit geniş bant penetrasyon oranı yüzde 13,9 iken OECD ortalaması yüzde 30,1; mobil geniş bant penetrasyon oranı ülkemizde yüzde 70 iken OECD ortalaması yüzde 99,4'tür. Elektronik haberleşme altyapı büyüklükleriyle ilgili olarak Avrupa Birliği'nin 2020 için Avrupa'da genel olarak 30 megabit/saniye internet bağlantısının sağlanması, hanelerin en az yüzde 50'sine 100 megabit/saniye hızında internet hızının verilmesi stratejik hedefinin ülkemiz tarafından da aynen benimsenmesi gerekmektedir.

Özelleştirme sonrası, sektörün amiral gemisi olan TÜRK TELEKOM AŞ'nin düştüğü durum çok önemli bir risk teşkil etmektedir. Bu riskin sektöre, kuruma zarar vermeyecek şekilde milletimizin menfaatine yürütülmesi gerekir. Bu safhada, özellikle TÜRK TELEKOM'un özelleştirilme safhası ile özelleştirme sonrasındaki gelişmelerin de ayrı bir paragraf içerisinde ayrıca değerlendirilmesi ve gerekli derslerin çıkartılması gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri, ülkemizin önemli altyapı ihtiyacı bulunmaktadır. Bu ihtiyacı gidermek için önemli kaynaklar kullanılmaktadır. Rekabet gücü temin eden gelişmeler, sahip olduğumuz veya satın aldığımız kaynakların daha iyi kullanılmasını öğrenmekle sağlanabilir. Sermaye yaratımı kadar önemli olan ise mevcut sermayenin etkinliğidir. Eğer sermaye stoku etkin kullanılmazsa yeni oluşturulan sermayenin de ekonomiyi büyüme, olabileceğinin çok altında olacaktır. Altyapı etkinlik parametresinde yüzde 1'lik bir artış ekonomik büyümede, kamu harcamalarının aynı oranda artışından tam 7 kat daha fazla bir etki yapmaktadır. İyi bir altyapı verimliliği artırımı sermaye birikimini, eğitimi, yaratıcılığı ve teknoloji transferini kamçılar. Bu bakımdan, ulaştırma ve haberleşme altyapısına yatırım kadar, verimli kullanılmasını sağlamak son derece önemlidir.

Sayın milletvekilleri, bu safhada, küresel seviyede üç gelişmeden bahsetmek istiyorum. Bunlardan birincisi, Çin'in "Bir Kuşak Bir Yol Projesi" çerçevesinde "Yeni İpek Yolu Projesi". İpek Yolu, doğu ve batı arasında tarihî ticaret ve etkileşim kanalı oldu. Ekonomik güç Atlantik Okyanusu'na kayınca İpek Yolu'nun önemi azaldı. Sabri Ülgener de Osmanlı iktisadının daralmasını bu ticaret yollarının değişmesine bağlamaktadır.

Önümüzdeki dönemde ekonomik güç tekrar Asya'ya doğru kaymaktadır. Bu proje Orta Asya, Avrupa, Orta Doğu ve Afrika, doğu ve güneydoğuyu, Asya'yı birbirine bağlayan ticaret koridorları yaratacaktır. Özellikle bu projede Marmaray, Bakü-Tiflis demir yolu büyük önem kazanmıştır. Çin'den başlayıp Orta Asya üzerinden Türkiye'ye ve Avrupa'ya olacak bu demir yolu hattının Trans-Sibirya demir yolundan 2 bin kilometre daha kısa olması, deniz taşımacılığına göre yarım nakliye süresi tasarrufu öngörmesi beklenmektedir. Bu bakımdan, kadim İpek Yolu'nun en önemli merkezlerinden birinin Türkiye olacağı değerlendirilmektedir ve bu şekilde Türkiye Asya pazarına da daha rahat girebilecektir.

İkinci gelişme ise kutuplarda yaşanmaktadır. Küresel ısınmayla birlikte kutup denizinde deniz ticaret yolları daha fazla artacaktır ve etkinlikle kullanılacaktır. Kuzey okyanustaki ticaret yolu, Kuzeybatı Avrupa ile Asya arasındaki mesafeyi yüzde 40, Amerika Birleşik Devletleri'nin doğusu ile Asya limanları arasındaki mesafeyi de yüzde 20 azaltacaktır. Bu gelişme küresel ticaret koridorlarını ve ticareti yeniden şekillendirecektir, hatta yeni Orta Doğu jeopolitiğinin kutuplarda yaşanacağı dahi söylenmektedir.

Bir diğer gelişme de sanayi devriminin dördüncü aşamasıdır. Sanayi 4.0 dönüşümünün merkezinde akıllı fabrika, akıllı şebeke, akıllı lojistik ve akıllı ev ve binalar gibi akıllı altyapılar arasında internet üzerinden kurulan ara yüzler yer almaktadır. İş ve sosyal ağlar arasında giderek artan etkileşim sanayi 4.0 dijital dönüşümde çok önemli bir yere sahiptir. Tüm bu ağlar arası iletişim ve etkileşim, sanayi 4.0 tarafından sağlanan her şeyin interneti, hizmetlerin, verilerin, insanların internetiyle mümkün kılınmakta ve bu durum gelecekte ortaya çıkacak devasa değişimleri hazırlamaktadır. Aslında haberleşme sektörlerindeki gelişmeler yeni ticaret yollarının yollarını da sağlamaktadır. Özellikle internetin, e-piyasaların gelişmesiyle birlikte siber tehditlerin ortadan kaldırılması, aynı zamanda kendi toplumumuzu koruyacak "network" ağlarının rekabet gücü yüksek seviyede geliştirilmesi önem kazanmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu küresel gelişmeleri dikkate almak, stratejik önceliğimizin üretim ve ticaret merkezleri ile şehirlerimiz arasındaki ağı verimli bir şekilde büyütmek ve kullanmak, haberleşme altyapısını güçlendirmek, Avrupa Birliği genelinde lojistik entegrasyonlar sağlamak ve global lojistik ağlarına dâhil olmak ve Asya'yla bağlantıları güçlendirmek en önemli önceliğimiz olmalıdır.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığına tahsis edeceğimiz bütçeyle ülkemiz ve milletimiz için yapacağı hizmet ve yatırımlarda Bakanlığa, Sayın Bakana ve çalışanlarına başarılar diliyorum. Milletimizin helal kazançlarla verdiği vergiler karşılığında yapacağınız bu hizmetlerde Nizamülmülk'ün Siyasetname'sindeki şu ifadesini hatırlatmak istiyorum: "İyi bir idare kanallar, köprüler, şehirler kurar ama bundan daha önemlisi adaletle hükmeder çünkü ülke kanunla genişler ve dünya düzene girer, ülke zulümle eksilir ve dünya bozulur."

Hukuk ve adalet ölçülerine riayet ederek bu bütçeyi kullanmanızı diliyor, yüce heyetinize saygılar sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Vural.

Böylece, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi, söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubunda.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk söz Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz'a aittir.

Sayın Yılmaz, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on altı dakika.

CHP GRUBU ADINA ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Dışişleri Bakanlığı bütçesi üzerine, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce hemen şunu belirteyim: Bir ülkenin dış politikası, içerideki gelişmelerden ayrı ve bağımsız olarak değerlendirilemez. Eğer içeride gazeteciler tutuklanıyorsa, milletvekilleri hapse atılıyorsa, yargı işlevini tam manada yapamıyorsa ve Meclisin etrafından dolanıyorsa o ülkede demokrasiden bahsetmek mümkün değil, özgürlüklerden bahsetmek mümkün değil. Bir süre önce burada, bu Meclis çatısı altında birlikte çalıştığımız, esasen aynı havayı soluduğumuz milletvekilleri maalesef bugün hapiste. Ben şahsen Sayın Berberoğlu'nun ve hatta Sayın Baluken'in niye hapiste olduğunu anlayamıyorum. Bunlar Meclise bomba mı getirip koydular, ne yaptılar? Bunu, açıkçası 101 gün esaret yaşamış birisi olarak söylüyorum, ben bunu demokratik bir ülkede içime sindiremiyorum. Bunu öncelikle konuşmamın başında belirtmek istiyorum.

Şimdi, Türkiye'de bir millîlik ve yerlilik tartışması almış başını gidiyor. Nedir millîlik ve yerlilik? Size birkaç örnek vermek istiyorum, bunlardan bir tanesi Libya'yla alakalı. Kıbrıs Barış Harekâtı olduğu zaman, o zaman Türkiye'ye silah ambargosu koymamış tek ülke Libya'ydı ve onun lideri Muammer Kaddafi'ydi ve hatta savaş başladığı zaman Muammer Kaddafi, o zaman, saat gecenin ikisinde Türkiye Cumhuriyeti devletinin Trablus'daki başkonsolosunu ve maslahatgüzarını arayarak “Bir ihtiyacınız varsa biz onun gereğini yapalım. Emperyal ülkelerin böyle dönemlerde saldıracağını biliyoruz ama sizin yanımızdayız, bütün depolarımız ve hangarlarımız Türkiye'ye açıktır.” diye mesaj vermişti. Ve zaman geçti, Kaddafi devrilmeden üç ay önce Trablus'ta Avrupa-Afrika zirvesi yapıldı. O zaman, Avrupa liderleri, o zamanki Başbakan Sayın Erdoğan'ın masaya gelip oturmasını istemediler. Kaddafi rest çekti ve o dönemde, getirdi, masasında başköşeye oturttu -üç ay sonra, bir anda Kaddafi şeytanlaştırıldı- ve o ziyarette Kaddafi İnsan Hakları Ödülü verildi, 250 bin dolar alındı. Ama ne oldu sonra? Sonra, Kaddafi, insan haklarına aykırı hareket ettiği gerekçesiyle devrilmek istendi. Kaddafi bizi masaya davet etmişti; biz Kaddafi'nin başına masayı ve Kaddafi'yi devirdik. Herhâlde millîlik böyle bir şey olmamalı.

İkinci konu Irak'la ilgili. Irak'ta, Müslümanlara düşman, nefret kusan, Orta Doğu'yu kendi emellerine göre şekillendirmek isteyen bir ABD Başkanı, Türkiye üzerinden Irak'a saldırmak istedi. 60 bin Amerikan askerini buraya yerleştirmek ve havaalanlarımızı, limanlarımızı sanki babasının malıymış gibi tekeline almak istedi. O dönem, oradaki vahşete ortak olmamak için, o zamanki Meclis, 1 Mart tezkeresini bu salonda gömdü ama birileri onu alkışladı ve onaylatmak istedi ve o dönemde de ABD'de at pazarlığı yapılıyordu, para pazarlığı. Herhâlde böyle bir şey olmamalı millîlik.

Bir başka konu Suriye'yle alakalı. Suriye'de Esad'ı devirmek için o zaman Obama ve onun Dışişleri Bakanı Clinton'ın binbir tezgâhıyla yola çıkıldı ve maalesef o dönemde Esad'ı devirmek için destek verirken birileri, biz ona karşı çıktık. Bugün farklı bir tablo ortaya çıktı ve millîlikle ilgili ciddi manada sorgulanması gereken bir tablo çıktı. Bugün Suriye'de yıkım var, Irak'ta yıkım var; camiler, hüseyniyeler, havralar, hepsi bombalandı, millet birbirine düşürüldü ama o pisliğe çok şükür biz ortak olmadık grup olarak. (CHP sıralarından alkışlar)

Suudi Arabistan, Atatürk'ün mozalesini ziyaret etmemek için kırk dereden su getirdi ve devlet protokolü değiştirildi. Hatta, o zaman Çankaya Köşkü'nde olacak görüşmeler Çankaya Köşkü'nde yapılmadı, Swissotel'de yapıldı. Vefat eden Kral Abdullah, bir tarafına o zamanki Sayın Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ü, bir tarafına da o zamanki Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ı aldı, anlaşmalar orada imzalandı. Kral öldükten sonra Türkiye'de bir günlük yas ilan edildi, ulusal yas ilan edildi. Şimdi, aynı Kralın torunu, aynı Kralın yeğeni bugün Filistin davasını, Kudüs'ü tam sırtından bıçakladı. Bunun için mi siz protokolü değiştirdiniz? Bunun için mi bütün bunları yaptınız? Millîlik herhâlde parasal konular olmamalı, başka şey olmalı.

İsrail... İsrail’de, Mavi Marmara gemisi yola çıktığında esasen Mavi Marmara gemisinin başına neler geleceğini aklı başında olan herkes biliyordu. Ne oldu? 9 vatandaşımız İsraili askerler tarafından katledildi, öldürüldü.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Uluslararası sularda.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Evet, uluslararası sulara katledildi. Ve İsrail o dönemde de, seçim öncesi dönemlerde de “terör devleti” ilan edildi. Biz İsrail’le yatıp İsrail’le kalktık. İsrail’in ne kadar acımasız, vahşi ve terör örgütü olduğunu duyduk ama sonra gecenin bir buçuğunda, bu Mecliste, İsrail askerlerinin katlettiği bizim vatandaşlarımızın hatırası çiğnendi ve İsrail askerleri Türkiye’deki bütün yargısal süreçlerden affedildi.

Şimdi, Kudüs’le ilgili konuya gelince... İsrail, miraç; Peygamber Efendi’mizin miraca yükseldiği ve İslam’ın ilk kiblesi olan Kudüs bizim namusumuzdur. Bu konuda siyasi partiler arasında hiçbir fark yoktur, evet, hiçbir fark yoktur ama bir gerçeği belirtmek isteriz: İstanbul’da alınan karar yeni bir karar değildir, 1969’dan beri İslam Konferansı Örgütünün almış olduğu bütün kararlarda Doğu Kudüs işgal altındaki Filistin devletinin başkenti olarak hep zikredilmiştir, yeni bir karar yoktur. Yeni olacak şeyi söyleyeyim: Sayın İhsanoğlu’nun söylediği gibi, eğer bu karar uygulanırsa yeni bir şey olacak, yoksa uygulanmazsa İslam Konferansı Teşkilatının almış olduğu diğer kararlar gibi bu da çöpe gidecek.

Bu vesileyle somut bazı hususlara değinmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi hiç şüphesiz Kıbrıs’tır. Bakınız, ocak ayında KKTC’de Parlamento seçimleri olacak, şubat ayında ise Rum tarafında Cumhurbaşkanlığı seçimleri olacak. Bizim müzakere süreci çökmüştür, bunu 50 defa söyledik, müzakerelerle Kıbrıs konusunun halledilmesi mümkün değildir. Kapsamlı çözüm, âdeta taviz çözümüne dönüşmüştür. Böyle bir ortamda buna bir son vermek lazım. Bu Meclisin, bu bütçe yılında yeni bir bütçeyi görüşürken tarihî bir karar alması lazım, KKTC’nin uluslararası olarak tanınmasına yönelik bir karar alması lazım. Biz işgal altındaki Kudüs’ün, Doğu Kudüs’ün Filistin’in başkenti olduğunu kabul ederken diğer taraftan devlet olarak kurduğumuz KKTC’yi tanıtmama konusunda sessiz kalamayız, bu konuda ciddi bir duyarlılık ve duruş sergilememiz lazım.

İkinci konu Ege adalarıyla ilgilidir. Bakınız, bizim -hep tartışılır- egemenliği tartışmalı yani Ege’de kime ait olduğu tam olarak belli olmayan ama açıkça bir anlaşmayla Yunan tarafına verilmediği için kendimizden saydığımız adalarla alakalı, ada, adacık ve kayalıklarla alakalı... Sayın Başbakan bunları biraz geçiştirdi, “İşte, kayalar falan.” dedi. Ama şu gerçeği bilelim: 156 tane formasyon var Ege’de, 156 tane. Bugün Ege’nin yüzde 43,5’i Yunanistan tarafından kontrol ediliyor, sadece Türkiye tarafından yüzde 7,5’i kontrol ediliyor, diğeri de uluslararası sular ve 12 mile çıktığı zaman Ege’nin yüzde 70’i Yunanistan tarafından kontrol edilecek. Ve bizi Ege’de boğuyorlar, tatil planı bile yapamayacağız çünkü Ege’de çıkılacak bir yer kalmıyor.

Peki, konu nedir? Konu şudur: Evet, biz “AKP, adaları işgal ettirdi.” demiyoruz, böyle bir iddiamız yok.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – İlk defa söylediniz, bravo!

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Hayır, biz bunu hep söylüyoruz ama siz işgale ses çıkarmıyorsunuz, işgale ses çıkarmıyorsunuz. İşgal devam ediyor, ses çıkarmıyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

“İstikşafî görüşmelerle bu işi halledelim.”, hallolmuyor. Bakınız, bununla ilgili, açık açık söyleyeyim: 156 tane ada, adacık ve kayalığın sadece 2 tanesinin ismi belli. Nedir? Doğu ve Batı Kardak. Diğerleri açıkça Yunanistan’a devredilmemiş. 18’i unuttun, 156 tane formasyon var ve eğer her kayacağın, her adanın ekonomik bölgesi, kara suyu, kıta sahanlığı ve diğerleri düşürüldüğünde de Ege’nin tamamı gidiyor. Bir örnek olsun diye söylüyorum, Ege Denizi’nde su üstündeki bir taşın 388 kilometrekare bir

alanı kapsayacağını düşünelim. Yani, kaya değil sadece, deniz alanından bahsediyoruz. Peki, ne yapmak lazım? “Efendim, biz ne yapalım şimdi, savaş edip bunları mı götürelim? E, işte, bunları istikşafi görüşmelerle hallediyoruz. Bunların bir kısmı da Atatürk zamanında zaten işgal edilmiş.” Ne olursa olsun, biz kendi toprağımıza, kendi suyumuzla, kendi denizimize sahip çıkmalıyız.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Öztürk sana ne oldu bugün? Doğruları konuşmaya başladın.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Ben hiçbir zaman yanlış konuşmadım Sayın Bakanım.

Bizim ortak bir duyarlılık... Bu, millî bir davadır.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Grubuna anlatsana, kim zamanında işgal edilmiş, bir anlat, boş boş konuşmasınlar.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, müdahale etmeyelim.

Sayın Yılmaz, Genel Kurula hitap edin lütfen.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Siz işgale ses çıkarmadınız, geçiştiriyorsunuz. İşgal olmuş ama sizden bir tane nota çıkmıyor. İstikşafi görüşmelerle gidiyormuş iş, istikşafi. Ya, istikşafi görüşmelerle bir şeyin halledilemeyeceğini sağır sultan bile biliyor.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Niye başlattınız o zaman?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Siz durdursaydınız, durdurun.

Neyse, ben şunu bitireyim.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – İncicamını bozuyor.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Sayın Başkan, ilave iki dakika alacağım, özür diliyorum.

Şunu söyleyeyim: Peki, ne yapmak lazım, ne olması lazım? “Efendim, biz bir şey yapamıyoruz. Bu konuları gündeme getirirsek, aman, savaş çıkar.” Ya, siz Amerika’ya kafa tutuyorsunuz, yeri geldiği zaman Rusya’ya kafa tuttuğunuzu söylüyorsunuz, Avrupa Birliğine tutuyorsunuz, dura dura Yunanistan’dan mı korkuyorsunuz?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Menbiç’e giriyor zaten.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Açık açık bunların tek tek isimlerini açıklayıp uluslararası kamuoyuna duyurmak lazım bunları, o zamandır işte siyaset. (CHP sıralarından alkışlar)

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Savaş mı istiyorsunuz ya?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Kimsenin savaş filan istediği yok ama Yunanistan göze alıp sizinle mi savaş edecek?

Üçüncü konu... Sayın İhsanoğlu bilir “custodian of the two holy mosques” der, Sayın Bakanım, biliyorsunuz. Ne demek? İki kutsal caminin koruyucusudur Suudi Arabistan Kralı güya. Ya, Filistin’i satıyorsunuz, nasıl koruyucu olacaksınız, nasıl olacak? Siz buradaki zirveye, bir; kendiniz gelmiyorsunuz, ayrıca normalde o zirvenin ruhuna uygun seviyede de birisini göndermiyorsunuz. Nasıl olacak? Şimdi ben size açık açık söylüyorum. Niçin kuruldu İslam Konferansı Teşkilatı?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Kudüs’ün Ürdün’dür, Suudi Arabistan değildir, doğru bilgi ver.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – İyi de neden kuruldu İslam Konferansı Örgütü?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Çok yanlış bilgi veriyorsun. Oranın hamisi Suudi Arabistan değildir, Ürdün’dür.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Efendim, müsaadenizle...

Neden kuruldu İslam Konferansı Teşkilatı? Filistin davası ve Kudüs konusunda kuruldu. Bugün Suudi Arabistan ikisine de ihanet etmişse İslam Konferansı Örgütünün merkezini Suudi Arabistan'da olmaması gerekir. (CHP sıralarından alkışlar)

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Koskoca CHP alkışlıyor.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – İki; gelelim sizin konunuza Sayın Bakanım, biz onları biliyoruz. Ürdün bugün, Harem-i Şerif'in denetimi bugün Ürdün'ün elindedir, Ürdün vakıflarının elindedir. Madem Filistinlileri biz desteklemek istiyoruz, madem Filistinlileri ulusal olarak güçlendirmek istiyoruz, o zaman onun da Filistinlilere devredilmesi gerekiyor. Biliyor muydunuz Harem-i Şerif'in Ürdün vakıflarının elinde olduğunu? Devredilmesi lazım. Yani boşuna konuşmamak lazım, siyaset boş konuşma sanatı olmamalı. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir başka konu, şimdi, efendim, Suriye'yle ilgili olarak görüşmeler. Cenevre görüşmeleri çıktı. Peki, şunu söyleyelim...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Efendim, size ayrılan sürenin sonuna geldik.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Bir dakika, bir dakika...

BAŞKAN – Tamam, toparlayın bir dakikada, buyurun.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Onu Sayın Bakanımızın konuşma süresinden alalım.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Memnuniyetle.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Nezaket gösteriyor Sayın Bakanım. Bakan Bey verir; iki meslektaş, verir herhâlde.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Şimdi, millî konularda son bir şey söyleyeceğim. Bakınız, sizin şu trolleri acilen yok etmeniz lazım, trollerle siyaset yapıyorsunuz siz. Bakın, daha dün benimle ilgili ne çıkmış biliyor musunuz? Yazmış ki: “Kontrollü esaret.” Vay be! Utanmıyor musunuz ya? Bre ahlaksızlar, utanmıyor musunuz? Ben yüz bir gün esaret yaşadım. Utanmıyor musunuz? (CHP sıralarından alkışlar) Bunu yazan alçaktır. Sizin bunları da kınamanız lazım, bunları kınarsanız ancak biz size saygı duyarız, biz de vatana sahip çıkarız. İnsanları kendi ülkelerinden soğutmayın. İnsanlara bu ülkeyi sevdiren, soğutmayın.

Herkeseye saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yılmaz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ikinci söz Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı.

Buyurun Sayın Atıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz sekiz dakikadır.

CHP GRUBU ADINA AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sağlık Bakanlığının 2018 bütçesi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Haksız ve hukuksuz yere işlerinden atılan, işlerini geri alabilmek için tam iki yüz seksen dört gündür açlık grevi yapan ve yaşamlarını yitirme riski her geçen gün artan Nuriye Gülmen ve Semih Özakça'nın ölümünü seyretmekle kalmayan herkesi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakan, bu bütçeyi acaba kim için yaptınız, halk için mi? Keşke öyle olsaydı. Öyle bir sistem kurguladınız ki sağlık için para harcadıkça hastalar bir türlü iyileşmiyorlar. Her bir vatandaşımız, 80 milyonun tamamı yılda yaklaşık 9 kere doktora gittiği hâlde bir türlü iyileşmiyor bu sistemde. Sizin rakamlarınıza göre tüketilen ilaçlar, kutu sayısı bazında da, para bazında da her geçen yıl arttığı hâlde hastalar bir türlü şifa bulmuyor. Bu işte bir yanlışlık var. Vatandaşlar 2002 yılında cebinden 35 dolar para harcarken sağlığa, bugün 100 doların üzerinde para harcadığı hâlde iyileşmiyor. Bu işte bir yanlışlık var.

Bu bütçe eğer halk için yapılmış olsaydı Sayın Bakan, daha önce kendi aşımızı üretirken bugün kendi kızamık, difteri, boğmaca, tetanos aşısını bile üretemeyen bir ülke konumuna gelmezdik. Bu bütçe halk için yapılmış olsaydı AKP Hükûmeti halktan bıçak parası almazdı. Bakanlık bıçak parası alır mı? Maalesef alır, hem de iki türlü alır. Bir “Cebine nüfus cüzdanını koyan herkes özel hastane dâhil bütün sağlık kurumlarına, istediği hastaneye gidecek.” diyen Sağlık Bakanı, Başbakan ve Cumhurbaşkanına inanan vatandaşlar, 2008 yılında özel hastaneye gittiklerinde tedavilerinin yüzde 30’unu cebinden ödedi, 2009’da bu oran yüzde 70’e çıktı, 2012’de bu oran yüzde 90’a çıktı, 2013’ten bugüne kadar ise yüzde 200’ünü, yanlış duymadınız -sizin eseriniz Sayın Bakan- yüzde 200’ünü cebinden ödüyor. Bunun adı bıçak parası değil de nedir?

Ayrıca, hastalarımız kamu hastanelerinde tam on beş yerde katkı ve katılım payı ödüyor yani Sağlık Bakanlığı kamu hastanelerinde de halkımızdan bıçak parası alıyor.

Eğer bu bütçe halk için yapılmış olsaydı sezaryen yüzde 53,1 olmazdı, antidepresan ilaç kullanan vatandaş sayısı her geçen gün artmazdı, kanser her geçen gün artmazdı, her beş dakikaya bir randevu verilmezdi, hastalar polikliniklere para ödeyemediği için acil servislere hücum etmezdi. Sayın Bakan, bu bütçe halk için olsaydı uyuşturucu madde bağımlılığı yüzde 678 -Allah aşkına, elinizi vicdanınıza koyun- artmazdı. Eğer bu halkın bütçesi olsaydı ülkenin doğusundaki bebek ölümleri ve anne ölümleri ülkenin batısındakinden kat kat üstün olmazdı. Halkın sağlığını koruyucu olan hizmetlere bütçenizin sadece yüzde 5,5’ini ayırmazdınız o zaman.

Sayın Bakan, istediğiniz kadar para ayırın, olağanüstü hâl koşulları devam ettiği sürece toplumun sağlığı bozuluyor, bozulmaya da devam edecek. Bunun müsebbibi sizsiniz. “Yarın içeri atılabirim, yarın içimden olabilirim.” endişesi insanları hasta eder, psikolojik olarak sıkıntıya sokar, spastik kolon yapar, ülser yapar; bunların müsebbibi sizsiniz.

Peki, diyelim ki halk için yapılmadı. Acaba sağlık çalışanları için mi bu bütçe? Keşke öyle olsaydı. Eğer öyle olsaydı bugün atama bekleyen 500 bine yakın sağlıkçı olmazdı. Bakın, yanlış duymuyorsunuz, 500 bin sağlıkçı atama bekliyor. 2017’de yaptığımız atamaları bir türlü göreve başlatmadınız. Şu veya bu sebeple 2018 yılında -eğer bu sağlıkçıların bütçesi olsaydı, hadi akılcı bir rakam vereyim- hiç olmazsa 30 bin sağlık personelinin atanacağını buradan müjdelerdiniz.

Hastalar doktor beklerken sırf AKP karşıtı olduğu için, daha da pis durumu, babaları AKP karşıtı olduğu için oğulları, kızları olan doktorları bugün bekletmezsiniz. Bu bütçe sağlık çalışanlarının bütçesi olsaydı tıpkı söz verdiğiniz gibi yıpranma payını verir ve emeklilikte iyileştirme yapardınız. Tutun şu sözünüzü Allah aşkına. Eğer bu bütçe sağlık çalışanlarının bütçesi olsaydı aynı günde 3 doktor birden intihar etmezdi Sayın Bakan, 2016 yılında 11.867 sağlık çalışanı şiddete maruz kalmazdı Sayın Bakan.

Peki, hadi vazgeçtik halktan da, sağlık çalışanlarından da. Acaba, bu bütçe sağlık yatırımlarının bütçesi mi? Mümkün değil, keşke öyle olsaydı. Eğer öyle olsaydı yatırımlara sadece yüzde 5,5 para ayırmazdınız.

Peki, bu bütçe kimin bütçesi? Kime yarıyor? Her ne kadar bu bütçede görünmese de şehir hastaneleri yoluyla inşaat patronlarına yarıyor, faiz baronlarına yarıyor, onların yerli iş birlikçilerine ve Hükûmet yanlısı olan bir grüha yarıyor. Bu bütçe maalesef onların bütçesi olmuştur.

Bütçenize koymuşsunuz; Somali’de, Mogadişu’da bir hastane yapıyorsunuz, 58 milyondan fazla ödenek ayırmışsınız. Güzel, yapmayın demiyoruz. Madem muktedirsiniz, madem Somali’ye böyle bir hastane yapabiliyorsunuz, neden kendi ülkemize hastane yapmıyorsunuz, benim sorum bu. Neden yap-kirala-devret sistemiyle tam da yirmi beş yıl süreyle bu baronlara milletin parasını peşkeş çekiyorsunuz. Hani yerliydiniz, hani milliydiniz? Bu mudur yerlilik, millilik? Adına “şehir hastanesi” dediğiniz yapılar, bakın millete nasıl kambur getiriyor?

Bir: Bütün arazileri bedava veriyorsunuz. İki: Şirketlerin aldığı krediye hazine garantisi veriyorsunuz. Üç: Kur artışı çok fazla olursa kur farkı ödemeyi taahhüt ediyorsunuz. Her türlü vergiden muaf tutuyorsunuz. Her türlü İhale Kanunu'ndan muaf tutuyorsunuz. Hastanenin bazı bölümlerini "Al, işlet." diyorsunuz. Hastane çevresine otel, AVM yaptırıp, "Onları da işlet." diyorsunuz. Bütün bunların üzerine fahiş fiyatlarla bu hastanelere kiracı giriyorsunuz. Bütün bunlar yetmezmiş gibi yüzde 70 doluluk garantisi veriyorsunuz.

Bakın, bir iki örnek vereyim: Kayseri, sabit yatırım -yuvarlak rakam veriyorum- 400 milyon, kira bedeli 130 milyon yani üç yılda kendini amorti ediyor; yirmi beş yılda 3,5 milyar ödeyeceksiniz, fazla ödeme miktarı 3 milyar.

Bir başka örnek vereyim: İstanbul İkitelli, sabit yatırım ücreti 500 milyon. Peki kira? 250 milyon; ya, iki yılda kendini amorti ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Lütfen toparlayalım, bitirelim.

AYTUĞ ATICI (Devamla) – İki yılda kendini amorti eden bir sisteme siz fazladan 6 milyar Türk lirası para ödüyorsunuz. Peki, bunlar önlenebilir miydi, bunlar yapılmayabilir miydi? Evet. Nasıl? Adam gibi bir araya gelecektik, bütün bunları konuşacaktık. Peki, ben size soruyorum: 1 Kasım 2015 seçimlerinden sonra, tam yirmi altı aydır Sağlık Komisyonu sağlıklı görüşmek üzere kaç kere toplandı? Sıfır. İnanabiliyor musunuz, sıfır kere toplanmıştır? Biz nasıl bu ülkeyi idare edeceğiz? (CHP sıralarından alkışlar)

DİDEM ENGİN (İstanbul) – İnsana bu kadar değer veriyorlar, insana bu kadar değer.

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Bu karamsar tablodan bir çıkış var mı? Elbette var, elbette var. Çözüm? Çözüm, herkesin eşit, ulaşılabilir, kaliteli ve bıçak parası ödemediği sosyal demokrat ve halkçı bir sistemdir. Peki, bunu kurulumak mümkün müdür? Elbette. Vergi ödemek için Man Adası'na gidenler varsa o ahlaksızları yakalayın yeter.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Burdur Milletvekili Mehmet Göker'e aittir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Göker, Sayın Özcan sizi davet edecekmiş ama biz davet etmiş olduk ancak yoğun bir teveccüh aldınız.

Buyurun efendim.

CHP GRUBU ADINA MEHMET GÖKER (Burdur) – Teşekkür ederiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; her şeyden önce, eski Başbakanımız Mesut Yılmaz'a, yaşadığı acıdan dolayı başsağlığı diliyorum, Allah kimseyi evlat acısıyla sınamasın diyorum.

Her ne kadar Sağlık Bakanlığı bütçesi üzerine söz almış olsam da gündemde malumunuz iki konu var; biri Man Adası, diğeri şeytan.

Birinci madde olan Man Adası çok konuşuldu ama bu bir mâniyle değerlendirilmedi. Burada belge gösterdik, "sahte" dediniz, "Savcılığa gidin." dediniz, gittik, yine kabul etmediniz.

Şunu söylemek istiyorum: Halkbank size bağlı değil mi? Beş dakikada getirir bu evrakları önünüze koyarsınız, fotokopileri de bizlere verirsiniz, ondan sonra bakarız ki bu gerçekler nedir, halk da karar verir; hangimiz mankafalı, hangimiz değil. (CHP sıralarından alkışlar) Burada sizi göreve davet etmekten başka bir şey gelmiyor elimizden.

Bu konuda, biraz da ironik olması açısından sizler için bir mâni derledim:

“Bakanın adı Süleyman,
Hısım akraba oldu kodaman.
Her gün yaparsın Rus’a kompliman,
Size göre kıskanıyor bizi Alman.
Saraydan bakınca görülüyor her şey sütliman,
Orta direkte dağıldı şanzıman.

Biz de diyoruz ki nerede diploman?” (CHP sıralarından alkışlar)

İkinci gündem maddemiz olan şeytana gelecek olursak... (AK PARTİ sıralarından gülüşmeler)
Valla gülme, durum acı.

Papa çıktı dedi ki: “Şeytan etten kemikten yaratılmıştır, hatta adı soyadı bile var.” Biz, bunu duyunca gerçekten bu adamın bunadığını düşündük ama bunun bir spor yazarı olduğunu söyleseydi, inanın biz de bilirdik, çok da kolay tahmin edebilirdik. Çünkü niye? 1970’lerde atlasta Filistin’in yerini bile bilmezken, Deniz Gezmiş dediğiniz o devrimciler Filistin mücadelesinde İsrail’e karşı omuz omuza mücadele etti. (CHP sıralarından alkışlar) Siz, yıl olmuş 2017, uçağınızla, korumanızla Gazze’ye gidemezken onlar Filistin halkı için İsrail’e karşı mücadele verdi. Tabii, buradan şeytana nasıl geleceğiz? Bir BOP Eş Başkanıyla devrimci bir Deniz Gezmiş’i ancak şeytan bir araya getirebilirdi.

Şimdi, burada bizim üzüldüğümüz taraf şu: Bir insanı güzellerken dahi solcu bir kişiden medet ummanın bence sizin tarafınızdan bir eziklik olması lazım. Memlekette adam mı kalmadı? “Abdülhamit” de diyebilirsiniz, hatta “İbrahim” var ya da “cübbesiz Ahmet Hoca” deyin, bak, o daha çok uyuyor. Bir de şu var içinizde mesela, mühim değer, dün akşam televizyondaydı, belki izlemiştinizdir; çıktı “Yurtta sulh, cihanda sulh.” terimini “içi boş bir laf” olarak tanımladı. E tamam, “saçlı Burhan Kuzu” da diyebilirsiniz. Vallahi uyar, billahi de uyar. (CHP sıralarından alkışlar)

Şimdi, bütçenin içeriğine geldiğimizde... Sayın rahmetli Demirel’e gazeteci bir soru sorar, der ki: “Ülkenin durumu nasıl?” Sayın Demirel “İyi.” der. Gazeteci şaşırır, muhalefettir ve ülkenin tablosuna “iyi” demektedir. Ama Demirel devam eder, der ki: “Bir kelimeyle iyi ama iki kelimeyle iyi değil.” Sizlere tavsiyem, kelime kapasitenizi en azından ikiye çıkarın, memleketin hâlini göreceksiniz.

Şimdi, geline nokta itibarıyla, özgürlüklerden tasarruf ederseniz bu memlekete zulüm gelir; memleketin yaşadığı tam da budur. Sağlıktan tasarruf ederseniz ölüm getirir; memlekete getirdiğiniz bütçenin de amacı budur.

OHAL ve KHK’lar nedeniyle tüm özgürlüklerin rafa kaldırıldığı bir ülkede en zor günlerimizi yaşıyoruz. Gazeteciler, milletvekilleri, muhalif herkes tutuklu ve içeride. Gösterdiğimiz her belge asılsız, gösterdiğimiz her “tape” montaj, her konuşma sahte. Muhalefet edersek “FETÖ”cü.”

Bakın, geçen gün Bakanınız -şimdi Başbakan Yardımcısı oldu- dedi ki: “Beni geçmişteki söylemlerimle FETÖ’cü ilan edenler asıl FETÖ’cüdür.”

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Bu nasıl bir laf?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Doğru bir laf.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Bence de doğru bir laf. Biz FETÖ’yü çok severdik eskiden, bildiğiniz gibi değil!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hâlâ seviyorsunuz, hâlâ çok seviyorsunuz.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Ama kim olduğunu bilmiyoruz. Gelip birlikte Pensilvanya’ya gitsek, kim olduklarını bize gösterseniz tanırız, tanışıklığımız yok. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Pensilvanya’ya gidenlere sor.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Eğer bu memlekette bir samimiyet testi olsa...

Ha, şunu da ilave edelim bu arada: Bakanınız çıktı dün, Süleyman Soylu, televizyonda dedi ki: “Çok değerli, kıymetli bir arazide oturuyoruz.” Buradan kendisine söylüyorum: Bu toprak kanla, canla alınmış, bize vatan yapılmıştır. Burası sizin aklınızda yatan paralardan kaynaklı şekilde değerlendirilebilecek bir arazi değildir. Bunu da kenara, aklınıza yazın. (CHP sıralarından alkışlar)

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Parsel değil burası, parsel değil!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Partilerinden arazi olanlara teslim edildi!

MEHMET GÖKER (Devamla) – Samimiyet testine girsek bu yaptığınız konuşmalarla sınıfta kalmanız işten bile değil. Mercimekten samana kadar her şeyi ithal ederken Başbakanınız çıktı: “Tarımda 1’inciyiz.” dedi. Buna siz inanıyor musunuz? Ben inanmıyorum. Mazotun litresi olmuş 5 lira, köylü tarlasını ekememekte, ekse bile para elde edememekte, parasını alsa çocuğunu tedavi ettirecek, kendi sağlığını tedavi ettirecek sağlık ocağı kalmamış, çocuğunu okutacak okul kalmamış. E burada nasıl 1’inci oluyoruz, nasıl çağ atlıyoruz, bunu da gerçekten bir soru işareti olarak kenara koymamız lazım.

Bir diğer konumuz, samimiyetsizsiniz çünkü yüzde 6,9’u özel tüketimden kaynaklanan bir büyümeyi yüzde 11,1 büyüdük diye bu insanlara, bu halka anlatmaya, yutturmaya çalışıyorsunuz. Samimiyetsizsiniz çünkü Aile Bakanınız burada çok güzel laflar ederken bir müftünüz çıkıp diyor ki: ”9-15 yaşındaki kız çocuklarının evlendirilmesi çocukların babadan hakkıdır.” Arkadaşlar, bunlar çocuk. Bunlara müdahale etmeyecek misiniz?

Samimiyetsizsiniz çünkü kendi ilim olan Burdur’da Atatürk posterini ve Türk Bayrağı’nı bir ardiyeyi kapatmakta kullanan bir müdürü, kadınlarımıza, kızlarımıza şehvetle bakan bir sözü hadis diye yutturan bir müdürü aldınız, vekâleten yürüttüğü göreve asaleten atadınız.

Arkadaşlar, buradan size tavsiyem halkla birlikte olmanız, gerçekten samimi davranmanız çünkü Türkiye tek ve bu ülkede hep beraber yaşıyoruz.

Hepinizi ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Elitaş, buyurun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın milletvekili kürsüde konuşurken...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Duyamıyoruz, Sayın Elitaş’ı duyamıyoruz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Biraz sonra kürsüye geçtiğimde dinlersiniz eğer Sayın Başkan izin verirse.

...AK PARTİ iktidarını samimiyetsizlikle, bizleri samimiyetsizlikle suçladı.

BAŞKAN – Sayın Elitaş, iki dakika süre veriyorum. Lütfen yeni bir satışmaya meydan vermeyelim.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- SATIŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, Burdur Milletvekili Mehmet Göker’in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın altıncı tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Burada konuşurken samimi olmak gerekir çünkü burası milletin kürsüsü.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kesinlikle.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Gerçekleri ifade etmek gerekir çünkü burası milletin kürsüsü.

Oradaki bütçe rakamlarıyla ilgili olan konular Türkiye’de yaşayan insanların refah seviyesini artırır veya artırmaz, “Biz iktidara geldiğimizde şunu yapacağız.” diye ifade edilebilir ama bütçeyle alakalı olmadan, sadece AK PARTİ’yi ve AK PARTİ’lileri eleştiren bir söylem... Biraz önce konuşan arkadaşlarımız sert şeyler de söylediler. Dışişleriyle ilgili konuşan arkadaşımız meslekten geldiği için konuyla ilgili meseleyi söyledi. Aytuğ Atıcı mesleki olarak Sağlık Bakanlığında görev yaptı. Ben arkadaşımız kim diye baktım, arada sırada gelenlerden tahmin ediyorum. (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET GÖKER (Burdur) – Yok yok, devamlı buradayım.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – En devamlı milletvekillerimizden.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Baktım burada, tıp doktoruymuş...

MEHMET GÖKER (Burdur) – Ahmet Davutoğlu’yla karıştırmayın beni.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Davutoğlu değil o.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – ...ortopedi uzmanıymış, travmatoloji uzmanıymış.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Aynen, aynen!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Yani burada çok travmatik bir konuşma yaptı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sizin için travmatik olabilir gerçekler.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Halkbankla ilgili bir şeyler söylediniz. Az önce Sayın Ayтуğ Atıcı da ifade etti, dedi ki: “Man belgelerini getireceksiniz, yapacaksınız.” Hayattaki en kötü şey iftira atmaktır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Temize çıkartın işte.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Açık ve net söylüyoruz, Sayın Genel Başkanımız, Cumhurbaşkanımız diyor ki: “Eğer Türkiye’de benim yakınlarım, akrabalarım Man Adası’na bir para gönderdiyse istifa etmeye hazırım. Eğer sen bunu ispat edemezsen gereğini yapar mısın?” diyor. Ortada bir şey yok. (CHP sıralarından gürültüler)

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Ses yok.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sayın Elitaş, Sayın Bülent Turan paranın geldiğini kabul etti ama.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakın, değerli milletvekilleri, ben de açık ve net söylüyorum: Sayın Kılıçdaroğlu’nun FETÖ internet sitesinden aldığı, “Fuat Avni” denen ahlaksızın internet sitesinden aldığı belgelerle yurt dışına bir para çıkıyorsa ben de milletvekilliğimden istifa etmeye hazırım. (CHP sıralarından gürültüler)

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Offshore hesaptır, para çıkmaz. Offshore hesaptır. Bırakın.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Aklınız Man’da, fikriniz Man’da, kafanız Man’da, bırakın Allah aşkına ya! Biz gerçekleri konuşalım.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Neyi bırakacağız? Bırakmayız, sonuna kadar takipçisiyiz.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sayın Bülent Turan kabul etti Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, teker teker...

Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, iftira atmakla suçladı konuşmacıyı. Bu yüzden, konuşmacıya satışmadan söz hakkı vermenizi istiyorum.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Aynı gerekçeyle ben de isteyeceğim şahsıma sataştığı için Sayın Başkan.

MEHMET ERDOĞAN (Gaziantep) – Sana sataşmadı ya!

AYTUĞ ATICI (Mersin) – İsmimi anarak...

BAŞKAN – Sayın Göker, yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim, buyurun.

4.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET GÖKER (Burdur) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konu samimiyetten geldiyse bunu şöyle özetleyebiliriz Sayın Elitaş: 2012'de Genel Başkanınız çıktı Kayseri'de “Terör örgütüyle pazarlık yapan haindir, şerefsizdir. İspat edin, istifa edeceğim.” dedi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “AK PARTİ’li” dedi. Bak, iyi dinle, iyi bak.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Tamam, AK PARTİ’li. MİT nereli? MİT’in Başkanı, bizden mi?

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Milletvekili adayı oldu.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Milletvekili adayınız oldu. Ne oldu? İstifa geldi mi? Gelmedi. (CHP sıralarından alkışlar)

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Ne oldu Elitaş, ne oldu?

MEHMET GÖKER (Devamla) – Peki, referandum sürecine gidiyoruz. Referandum sürecinde biz dedik ki: Cumhurbaşkanı’nın bu Meclisi feshetme yetkisi vardır. “İspatlayın, istifa ederim.” dedi. İspatladık mı? İspatladık. Üstelik kendi kitapçığımızdan ispatladık. İstifa geldi mi? Gelmedi. (CHP sıralarından alkışlar)

İşte, bizim samimiyetten kastımız, samimiyetten söylediğimiz, anlaşılması gereken de budur.

Madem samimiyet konusundan girdik, bakın, bir il başkanınız çıktı dedi ki: “Tayyip Erdoğan bizim için ikinci peygamber gibidir.” Bir şey söylediniz mi bu adama?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Saçmaladı dedik, görevden aldık, farkında değilsin sen.

MEHMET GÖKER (Devamla) – Peki, hâlen milletvekiliniz var. “Tayyip Erdoğan Allahuteala’nın bütün vasıflarını üzerinde toplayan liderdir.” dedi. Bir şey söylediniz mi?

BAŞKAN – Sayın Göker, lütfen, inançlarla, değerlerle...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Saçmaladı diyoruz. Onu öyle demedi, yalan söyleme.

MEHMET GÖKER (Devamla) – “Saçmaladı.” demekle olmaz, atacaksınız.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Öyle diyen milletvekilimiz yok, il başkanımızdı o, gitti.

BAŞKAN – Dilimize dikkat edelim, kullandığımız dil hassas olsun. Bunlar üzerinden, bu değerler üzerinden siyaset yapmamak lazım.

Sayın Atıcı, isminizi zikretti, evet, dinledim ama bir saniye... Yalnız şunu söyledi...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama iyi konuştu dedim, mesleki konuştu dedim.

BAŞKAN – İyi bir şekilde “Sayın Atıcı gayet sağlıklıdır, konuyla ilgili konuştu.” dedi. Onun dışında?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ama kötü konuştuysa onu bilmem.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, iki kere adımı andı. Birincisinde -sizin de söylediğiniz gibi- iltifat etti, teşekkür ederiz. İkincisinde de yine ismimi anarak Man Adası’yla ilgili iftira ettiğimi söyledi.

BAŞKAN – Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Lütfen yeni bir sataşmaya meydan vermeyelim.

5.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hemen bir söz geliyor oradan “Sakalları ne zaman keseceksin?” diye. Şu halkın canına kasteden olağanüstü hâl uygulaması bittiği gün keseceğim Allah'ın izniyle. (CHP sıralarından alkışlar)

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Yakışıyor, kesmene gerek yok.

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Şimdi, Sayın Elitaş, peşinen kendi üzerinize aldığınız için kendi ayağınızı sıktınız. Tutanakları getirirtin bakın. Ben, Türkiye’de vergi kaçırmak için Man Adası’na giden ahlaksızlar varsa bunları yakalayın yeter dedim. Niye üstünüze alındınız anlamadım; bu bir. (CHP sıralarından alkışlar)

İki: Diyelim ki biz sahte belgeler verdik. Ne güzel, devlet sizde, Hükümet sizde, her şey elinizde, çıkın deyin ki: “Kardeşim, bakın, şu sebepten dolayı bu belgeler sahtedir.” ve bizi bitirin. Ya, siz bizi bitirmek istemiyor musunuz? HDP’yi bitirdiniz, bitirmeye çalıştınız.

AHMET YILDIRIM (Muş) – HDP bitmez hocam, bitmez.

AYTUĞ ATICI (Devamla) – MHP’yi bitirmeye çalıştınız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Memleketi bitirdiniz.

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Yahu memleketi bitirdiniz, bir biz kaldık direnen. Ya, elinize fırsat verdik, dedik ki al bizi bitir. Niye bitirmiyorsunuz?

AHMET HAMDİ ÇAMLI (İstanbul) - Bittiğinizin farkında değilsiniz.

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Bana ve halkımıza şunu söyleyeceksiniz, hiç mugalata yapmaya gerek yok, halkımıza şunu söyleyeceksiniz: Bir cumhurbaşkanının oğlu -para gider gelir, şu olur, bu olur- 1,5 milyon doları nasıl çevirir?

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Paranın geldiğini Bülent Turan kabul etti Sayın Elitaş.

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Cumhurbaşkanı’nın yakınları 1,5 milyon değil 15 milyon doları nasıl çevirir? Gider para, gelir, ha, bunlar ticaret olabilir, yasal olabilir, ben bilmem.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Bir özel kalem müdürünün hesabına 1 milyon 250 bin dolar niye gelir Sayın Atıcı?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Hâlâ yalanlarla iman ediyorlar ya!

AYTUĞ ATICI (Devamla) – Bir iddia var ortada, bu iddiayla ilgili elimizde belgeler var. Bu belgelerin asılları, bu belgenin dip koçanları sizde yahu. Ya, bu belgenin dip koçanları sizde. Çıkaracaksınız, diyeceksiniz ki: “Dip koçan budur, gerçeği budur.” biz de kabulleneceğiz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, isimden bahsederek “Niye alınıyorsunuz, niye güceniyorsunuz?” diye ifade etti. Bizim, “İftira atıyorsunuz, yalan söylüyorsunuz.” diye söylediğimiz şeyleri sanki ben bu işi yapmışım gibi, benim çocuklarım varmış gibi ifade etti. İzin verirsiniz...

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Öyle söylemedim ama buyurun konuşun.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elitaş.

Lütfen bu polemiği bitirelim sayın milletvekilleri.

6.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben anatomiden anlamam, bilmem, herkesin mesleği farklı ama iktisadi iyi bilirim, maliyeyi iyi bilirim.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Parayı da iyi bilirsin!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Parayı da iyi bilirim.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Bilirsin, bilirsin!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Kılıçdaroğlu, burada konuşurken “Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 32/A maddesi” dedi. Arkasından bir arkadaşımız, maliyeyi iyi bilen, Kurumlar Vergisi Kanunu’nu iyi bilen bir arkadaşımız “Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 30’uncu maddesi.” diye bir not gönderdi, düzeltti. Kurumlar Vergisi Kanunu’nun 30’a 7’si var, Sayın Özkoç da az önce ifade etti. 30’a 7’de der ki: “Türkiye’den başka bir ülkeye para gönderilirken bunun kaynağından kesilmesi gerekir, yüzde 30.” Niye? “Başka ülkede eğer anlaşma varsa, bu anlaşmada vergi oranları bizden düşükse bu para yurt dışına giderken yüzde 30 vergi kesilir.” der. Bu giden para, bu söylenen para...

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Kolayı var, araştırma komisyonunu kur, bütün partiler orada bunu tartışalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Kılıçdaroğlu “Hesap uzmanıyım.” diyor.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Bu iki dakikalık iş değil.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bugün, şimdi, denemek için...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen...

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Özkoç, Sayın Özcan’a bir havale göndersin, denemek için yapın.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Bu iki dakikalık iş değil!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Otur yerine, korsan yayın yapma, otur.

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Sayın Elitaş, Sayın Bülent Turan kabul etti paranın geldiğini, basında açıkladı bütün kameraların önünde.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Sen konuşma!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sustur şunu Başkan.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sakın olun, lütfen.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Bana bir daha elinin kaldırırsan sana o kürsüyü yasaklarım!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Para göndersin. Bu para Amerika Birleşik Devletleri üzerinden gitmek mecburiyetinde. Yurt dışında...

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Kendine gel!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, şu adamı ya tedavi ettir... Tedavi ettir şu adamı.

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Kendine gel!

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, istirham ediyorum, lütfen, siz de kendinize gelin.

Buyurun lütfen.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Bakan parayı Sayın Tanju Özcan’a, birbirinize gönderin, bu para Amerika’dan gider. Hesap uzmanı olduğunu iddia eden Kılıçdaroğlu eğer “SWIFT”i bilmiyorsa yazık yani onun tahsiline de yazık, hesap uzmanlığı dönemine de yazık.

İLHAN CİHANER (İstanbul) - Sayın Elitaş, gelir vergisi, gelir vergisi...

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Kılıçdaroğlu ne dedi biliyor musunuz?

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Gelir vergisi ödenmiş mi?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – “Benim çocuklarımla ilgili bir şey yaptıysam, bir şey bulabilirseniz istifa etmeye hazırım.” İşte, bütçe konuşmasında Sayın Mehmet Muş...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – ...buz devrini anlattı, ne olduğunu, buz gibi kesilip kaldınız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

İLHAN CİHANER (İstanbul) – Satılan firmanın mal varlığı ne? Gelir vergisi ödenmiş mi? İki net soru.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Direkt Genel Başkanımızı hedef alan satışmalarda bulunmuştur. Satışmadan söz istiyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

Lütfen bu son olsun.

Sayın milletvekilleri, kendi meramınızı anlatırken başkasını töhmet altında bırakmayalım.

7.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanına satışması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle bu kürsüden konuşma yapan arkadaşımızın HDP ve MHP’yle ilgili söylediği sözler yanlış anlaşılmalıdır, yanlış ifade kullanılmıştır. İktidar partisi elbette ki muhalefet partilerini bitirmekle ilgili uğraşacaktır ve onları küçültmekle ilgili uğraşacaktır. O anlamda bir söz söylemiştir. Bunun bu şekilde anlaşılmasını rica ediyorum sizlerden. Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, yapmayın gözünüzü seveyim, biz ülke menfaatleri için söylüyoruz, MASAK da net olarak açıklıyor. Başbakanın çocuklarının offshore şirketlerinde hesabı var mı, yok mu? Bu ülkelerde şirketiniz var mı, yok mu? Soruyoruz, Bumerz şirketinin ortakları kimdir? Man Adası’nda bir odada “Bellway” denilen 1 sterlinlik şirket ile “Bumerz” denilen... Oradan aldığı paraları döviz kuru bozdurmak üzerinden yani ihracat değil, ithalat dışı döviz bozdurmak yani ticaret yapmadan para aktarmaktan bahsediliyor makbuzlarda.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Para nereye gitti geldi?

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) - Bellway şirketinden...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Nerede o şirket, nerede?

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) - Bakan, Man Adası’nda... Man Adası’nda adresini verdik.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kılıçdaroğlu’nun kılavuzunun ne olduğu anlaşıldı.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) - Bumerz şirketi Man Adası'nda. Üstelik bir şey daha söyleyeyim mi? Sayın Başkan, bir şey daha söyleyeyim mi? O belgelere iyi bakın, aynı odanın içinde. Şimdi, siz diyorsanız ki "Yalan söylüyorsunuz." alalım belgeleri, burada bir araştırma komisyonu kuralım, birlikte hesap sorun bize. (CHP sıralarından alkışlar) Ve o araştırmada siz üye olarak daha fazla olun.

ÖZKAN YALIM (Uşak)- Evet ya, araştırma komisyonu kurulsun.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) - Allah aşkına, bunu çarpıtarak bir yere varamazsınız. 2006'da çıkan yasanın gereğini yerine getirin. Bu offshore ülkeleri hangisidir, açıklayın.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Bütün millet aydınlansın bu konuda!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Oraya ne kadar para gönderiliyorsa yetimin fukaranın vergi hakkında, onların parasından alalım, biz bu defteri kapatalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Dünyada "offshore" diye ilan edilen bir ülke var mı? Dünyada "offshore" diye ilan edilen bir ülke var mı?

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.53

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.12****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Bülent ÖZ (Çanakkale)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40'ıncı Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine devam ediyoruz.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 504) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Komisyon ve Hükümet yerinde.

Şimdi, söz sırası Bursa Milletvekili Erkan Aydın'da. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Aydın, buyurun.

Süreniz sekiz dakikadır.

CHP GRUBU ADINA ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Sağlık Bakanlığı, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu bütçesi hakkında söz almış bulunmaktayım. Aslında dört buçukta mesaj attık ama bu istifa polemikleri yüzünden bir yarım saat, kırk dakika geciktik. Ben de diyorum ki: İstifa etmiyorsunuz çünkü bu durumdan istifade ediyorsunuz diyorum ve gündemdeki konuşmama başlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, Dostoyevski'yi hepimiz bilirsiniz, herkesin bildiği, okuduğu meşhur Rus yazar. Çok anlamlı bir öyküsü vardır, adı Timsah. 27 Mayıs 1960 ihtilali sırasında Haldun Taner tarafından radyo oyunu olarak gündeme getirildi ancak bir kez oyun radyodan yayınlandı ve hemen yasaklandı. Rahmetli Zeki Alasya ve Metin Akpınar da gececikken bu oyunu seslendirmişlerdi.

Korkuyla beslenmiş, açlıkla sınanmış, yoklukla terbiye edilmiş, doymak bilmez bir timsah midesi. Bu midenin lokmaları gibi duranlar da ekmeğini taştan, nasibini düştün çıkarırlar. Timsah cam ekranlarla büyülenmiş, yolsuzlukla, fesatla, rüşvetle üstü örtülmüş devasa bir bataklıktır. Evet, o bataklıkta timsahın dişlerini ilk gösterdiği gün 17 Aralık 2013'ün bugün de 4'üncü yıl dönümü. Keşke o gün 3 bakan Rıza Sarraf'a teslim olacağı yerde burada Millet Meclisinde aklamasaydınız da gönderseydik Yüce Divana bugün ülkemizde Amerika'da davanın sonucunun ne olacağını her gün hepimiz düşünerek geçirmeseydik. Hak ettiği cezayı keşke Türk yargısı burada verseydi. Bu yolsuzluğun, bu rüşvetin hesabını eğer halkımıza ödetmeye kalkarsanız biz de diyoruz ki rüşveti alanlar o kesilecek cezanın, Halk Bankasına gelecek cezanın bedelini ödesinler.

Evet, konumuz sağlık. Şimdi, hastanın müşteriye dönüştüğü, hekimin ve sağlık çalışanlarının âdeta birer sağlık kölesi olduğu, çalıştığına hakkını alamadığı -yirmi dört saate yakın nöbetler tuttuğu- bu sağlık sistemi içerisinde şehir hastaneleri; timsahın çarklarının arasında bulunan şehir hastaneleri. Nasıl mı? Örnek verelim, Adana Şehir Hastanesi. Şimdi, eğitim hastanesi ilan edilmiş ama içinde kütüphanesi yok, kitapları toplatılmış, eğitim alanı yok, toplanma alanı yok, buradaki doktorlar için buluşma alanı yok. Neden? Çünkü şartnamede yazmıyor. Ameliyathanede kesici alet var ama delici alet yok, soruyorlar, şirket “Şartnamede yazmıyor.” diyor. Evet, bildiğin depoları boşaltmış ama aynı şirket hastanenin en üst katını kral süiti yapmış.

Bakın, Sayın Bakan... Sayın Bakan buradaydı, o da gitmiş. Bu misafir kral süitinde neler var? Misafir odası, toplantı masası, çok affedersiniz, çift kişilik yatak var. Bir hastanede çift kişilik yatak niye olur, onu da Sayın Bakan gelince bir açıklasın, kral süitinde.

Şimdi, buralarda, kral süitine erişim mi bilmeyiz ama enfeksiyonlar artmış derecede. Ben Komisyonunda, Plan ve Bütçe Komisyonunda Sayın Bakana sordum, buraların, sağlık dışındaki, hastane dışındaki kalan alanların kiralanacağı ve şirketin buradan rant elde edeceğini sordum, o da “Öyle bir şey yok.” dedi, sözleşmeden çıkardı. Sözleşmeyi de bilmediğimiz için tabii, doğru mu, yanlış mı bilemedik. Ama, bakın burada, daha cuma günü Rönesans Grup, burada yazıyor, orada mail atmış. Ne yapmış Rönesans Grup? “Adana Şehir Hastanesinin dış alanlarında kiralama başvuruları toplanmaya başladı.” 48 tane dükkân tanesini neredeyse 20 bin liradan kiraya veriyor, aylık 1 trilyona yakın -eski parayla- kira geliri elde ediliyor. Altına da: “45 bin kişinin ziyaret ettiği hastaneye büyük yatırım fırsatı.” Sanki AVM açıyor, AVM’nin üzerinden de rant geliri elde edeceğiz diye... Bunları da bir güzel bölmüş, şuralara da demiş: 1 ile 15 arası eczane, medikal malzeme, optik, çay alanı, işte, anne, baba, çocuk giyimi, sağlıklı yaşam, spor alanı gibi şehir hastanesi adı altında aslında bildiğiniz bir AVM açıp -buradan da biraz önce diğer arkadaşlar anlattı- kazandığı rantın yanına bir de bunları eklemiş. Sayın Bakan umarım gelir de cevap verir çünkü Komisyonunda bunun olmayacağını söylemişti ama maalesef bunların hepsi var.

Gene, bu şehir hastanelerinde biliyorsunuz, İstanbul Ticaret Odası Başkanı İbrahim Çağlar’ın ölümünden sonra bu, hastanelerdeki hastane enfeksiyonu çok gündeme geldi. Bunların da sebebini biraz araştırdığımızda on beş yılın sonunda, Türkiye’de hastane mikrobundan ölen kişi sayısı 3 ölümden 2’si olmuş. Bir meslektaşım kırk yedi yıllık eczacı, Sağlık Bakanlığına mektup yazmış -bürokratları burada- kendisi de aynı zamanda bir üretici. “Yıllardan beri mesleki alanda vicdan azabı çekiyorum.” diyor mektubunda. “Hastane mikrobi önlensin diye neredeyse tüm hastanelerde kullanılan antiseptik ve dezenfektanların tamamına yakını merdiven altında üretiliyor.” diyor. 9 firmanın 33 tane ürününü almış, kendi firmasında analiz ettirmiş, Sağlık Bakanlığına da göndermiş. Bunlarla ilgili seri numarası, ismi, hepsi var -ben vermiyorum- demiş ki: “Bunlarla ilgili işlem yapın.” Peki, ne olmuş? Merdiven altı üreticilere işlem yapılacağına kime işlem yapılmış? Bunları bulan, teşhir eden “Bu ölümler önlensin.” diyen meslektaşımıza, kırk yedi yıllık bir eczacıya işlem yapılmış. Umarım -Sayın Bakan geldi, müsteşar burada, bürokratları orada- önlenir.

Gene, bugün bir haber var, acillere kamera konulacakmış, hastanelerin acillerindeki yoğunluk kamera sistemiyle azaltılacakmış. Nasıl olacak merak ediyorum. Herhâlde BBG evi gibi canlı yayın verilerek o hastaların acillerde yaşadığı sıkıntılar mı çözülecek yoksa neye fayda sağlayacak? Sayın Bakan konuşmasında izah ederse seviniriz.

Gene, gelelim eczacılıkla ilgili olan sorunlarımıza: Sağlıkta dönüşümle başlayan aslında sağlıkta çöküş olan sistemin bugün geldiğimiz noktada eczacılar için tam bir hezimete dönüştüğünü görüyoruz. 2009-2012 yılları arasında yürürlükte olan global bütçe, bugün hukuken olmasa da fiilen yürürlükte olan global bütçe eczaneleri mahvetmiş. Bunlarla ilgili de -süre yetmediği için hızlıca geçiyorum- yapılması gereken, eczanelerin yüzdelik ve sabit kâr marjlarının iyileştirilmesi gerekiyor Avrupa’da olduğu gibi.

Gene, “eczane hizmet bedeli” adı altında mesleki hakkın verilmesi gerekiyor. Eczacılar için yeni istihdam alanlarının açılması gerekiyor. Yeni eczacılık fakültelerinin açılmaması çünkü mevcut olanlarla binlerce işsiz eczacı kadrosu oluşuyor. İlaç politikaları hazırlanırken eczacı örgütlerinin de dâhil olduğu bir mekanizmanın oluşması, gıda takviyelerinin Tarım Bakanlığı tarafından değil Sağlık Bakanlığı tarafından ruhsatlandırılıp özellikle merdiven altı üretimin önüne geçilmesi, eczane dışına çıkan ürünlerde reklamın olmaması ki ilaç hepimizin de bildiği gibi dozunda, formunda ve süresinde kullanıldığında fayda eden bir zehirdir ama siz bunlarda ilacın reklamını yaparsanız birçok ölüme sebep olabilirsiniz.

Son olarak da... Sayın Bakan, sağlıkta atanamayan sağlık çalışanlarıyla ilgili ekim ayı sonunda atayacağımızı söylemişsiniz. Bütçede gene sorduk, o zaman da cevap vermediniz. Net bir cevap istiyoruz. 2018 yılında kaç sağlık çalışanı atamasını yapacaksınız? Atama sözü verilmiş, onay çıkmış ama güvenlik soruşturması bitmediğinden dolayı atanamayan sağlık çalışanlarıyla ilgili...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Süreniz doldu.

ERKAN AYDIN (Devamla) – ...ne zaman atama yapacağınızın net olarak sizden cevabını bekliyoruz diyorum ve bu şartlar altında bu bütçenin halkımızın sağlığına iyi gelmeyeceğini, halkımızın sağlığını daha da kötüleştirceğini gördüğümüzden dolayı bütçeye ret veriyoruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aydın.

Söz sırası Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Çamak.

Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, sadece tutanaklara geçsin diye söylüyorum: Bir önceki oturumda yaptığım konuşmaları tutanaktan inceledim. Sayın grup başkan vekilimizin dediği gibi kastım, AKP'nin diğer muhalefet partilerini siyaseten bitirmesi olayıdır. Söylediklerimde herhangi bir yanlış yoktur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Tamam, tutanaklara geçmiştir.

Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak konuşacaktır.

Sayın Çamak, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz sekiz dakika.

CHP GRUBU ADINA HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı ve Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu bütçeleri hakkında Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Şu an ekranlarda bizi izleyen vatandaşlarımızı, Meclis çalışanlarını, basın emekçilerini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Kamu Hastaneleri Kurumu, Halk Sağlığı Kurumu noktasında iktidarın ciddi bir başarısızlık sergilediği ortada. İktidar da bu hataları ve başarısızlığı görmüş olacak ki bunları değiştirme yoluna gitti. Ki bu durum Türkiye Büyük Millet Meclisinin iradesini yok saymak anlamına gelmektedir. Sağlık enstitülerinin ise sadece kâğıt üzerinde olduğu anlaşılmaktadır.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun sorumluluk alanlarından olan çalışma sağlığı ve güvenliği konusu Türkiye'nin kanayan yarası olmaya devam etmektedir. Kasım ayında en az 170 ve yılın ilk on bir ayında ise en az 1.850'yi aşan işçinin çalışırken yaşamını yitirdiği bir ülkede bu rakamlar sorumluluk makamında oturanları en azından huzursuz etmelidir. Fakat bu yaşananlara rağmen yürürlük tarihi üç kez ertelenen İş Güvenliği Yasası'nın hâlen bahsi bile geçmemektedir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Halk Sağlığı Kurumunun malî saydamlık ve hesap verilebilirlik ilkesi gereğince de oldukça sorunlu bir geçmişi var. Kurumla ilgili bu yılın Sayıştay raporlarında kuruma ait alacakların sağlıklı bir şekilde kayıt altına alınmadığı, bunların takip ve muhasebeleştirilmesi noktasında ciddi aykırılıklar olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca kuruma bağlı döner sermaye işletmelerinin mali tablolarında alacaklara ilişkin yapılan incelemelerde alacakların gerçeği tam ve doğru yansıtmadığı belirtilmiştir.

Bakınız, Türkiye Halk Sağlığı Kurumuna bağlı bazı müdürlüklerde araç kiralama hizmet alımı yapıldığını biliyoruz. Hükûmet taşıt alımına sınır getirince kurumlar hâliyle araç kiralama yöntemine başvuruyor. Fakat Sayıştay raporlarında kurumun araç kiralama işine ait hak ediş ödemelerinde mevzuata aykırılıklar tespit edilmiştir. Bu durum yüklenici firmalar konusunda ciddi kuşular uyandırmakla birlikte kamunun zarara uğrattığı gerçeğini de ortaya koymaktadır.

Değerli milletvekilleri, "İşsiz evlat vergisi" olarak tanımladığımız genel sağlık sigortası mağdurlarının borçlandırılma sorunu aynı şekilde devam etmektedir. Gençlerimizin milyarlarca varan borçlanmalarına rağmen acil durumlar dışında herhangi bir sağlık güvencesi olmayan bu vatandaşların hastanelerde nasıl perişan olduğunu görüyoruz.

Sağlık çalışanlarına yönelik şiddetin sürdürülen Sağlıkta Dönüşüm Programı kapsamında artmaya başladığı görülmektedir. OHAL ve KHK'lar eliyle binlerce sağlık çalışanı işinden, ekmeğinden edildi, atamalar süresince yürütülen güvenlik soruşturmaları genç hekimleri bezdirmiş durumda ve tüm yetersizliklere rağmen mesleklerini hakkıyla icra etmeye çalışan hekimlere uygulanan performans sistemi tüm yakıcılığıyla sürdürülüyor.

Sayın Bakan, öyle zannediyorum ki siz de ihtisas yaptığımızda hocalarımız ne yapardı? Hasta bakmazlardı, polikliniğe inmezlerdi, o görevi asistanlar ve başasistanlar yapardı, sıkıştıkları zaman hocalarına danışarlardı ama şimdi hastanelere gittiğimiz zaman polikliniklerde hocaların çalıştığını görüyoruz. Bunu sorduğumuz zaman hocalara ki defalarca sordum "Ne yapalım? Performans sisteminden sonra ayda ek 2 bin lira gelir elde etmek için bunu yapmak zorundayız..." Lütfen sizden meslektaşlarım adına ve bilim adına rica ediyorum, bu performans sistemini artık sonlandırınız ve buna bir çözüm bulunuz.

Halkımızın en iyi sağlık hizmetleri alması hepimizin arzusudur ama bunun nasıl sağlandığı önemlidir. Örneğin, şehir hastanelerinin uzun süreli anlaşma gereği yirmi beş yıla ulaşan değeri nedir, onu bile tam bilmiyoruz. Öyle anlaşılıyor ki halkımız bu durumda uzun süre borç ödemek zorunda kalacaktır.

Diğer taraftan, üniversite hastaneleri ciddi bir borç batağındadır; bunu siz de biliyorsunuz, hâlen milyonlarca varan borçları var. Çok sayıda malzeme bedelinin ödenmemesi doktorları vicdanlarıyla başa bırakmaktadır. Bir işlemi bir defada yapması gereken bir hekim -bakıyorsunuz biri ödeneceği için- örneğin, endoskopi yaptı, bir hastanın bağırsağında diyelim ki 10 tane polip var ve bu polipleri bir seansta alması gerekirken Sosyal Güvenlik Kurumu birine ödeme yaptığı için ya 1'ini alıyor veyahut da zamanını vererek, vicdanı elvermediği için 10'unu almaktadır ama Sosyal Güvenlik Kurumu 1 polipin parasını ödemektedir. Lütfen bunları yeniden değerlendiriniz ve yeniden bir ayarlama yapınız.

Değerli arkadaşlar, halk sağlığında önceliğimiz, koruyucu hekimlik olmalıdır. Sağlık Bakanı, bütçe sunumunda bununla ilgili birçok açıklama yaptı ama önemli olan, bu açıklamaların uygulanabilmesidir.

Hava kirliliği ülkemizin önemli bir sorunu olmaya devam etmektedir. Bu mevsimde, özellikle yoksul halkın yaşadığı kesimlerin bulunduğu bölgede hava kirliliğinden geçilmiyor; bunun da nedeni, hepimizin bildiği gibi, düşük kaliteli kömür tüketimidir. Mevcut olanlara ilaveten, ülke neredeyse baştan sona kömürle çalışan termik santrallerle doldurulmaya çalışılıyor. Ayrıca, tüm canlılar için son derece tehlikeli olan nükleer santral kurulumunda da iktidarın ısrarcı olmasına anlam veremiyoruz.

Temiz ve yenilenebilir enerji önceliğimiz olmalıdır. Türkiye’de bu alanla ilgili sektörler son yıllarda kendisini fazlasıyla geliştirdi ve bununla ilgili yatırımlar da yapılmaya devam ediyor.

Diğer bir husus: OECD ülkeleri içinde diyabet oranı artışı en yüksek olan ülkemiz. Bu anlamda, obeziteyle mücadele bir devlet politikası hâline getirilmelidir.

Glikoz kullanımı ülkemizde, gelişmiş ülkelerin kabul ettiği standartların üzerinde olsa da maalesef buna da uyulmamaktadır ve bununla ilgili herhangi bir denetim olmadığı için de yediğimiz dondurma dâhil -dikkat ediniz, dondurma dâhil arkadaşlar, bunu belki bilmiyorsunuz- hani “Çok sert bir dondurma; ne kadar güzel, ne kadar sert.” diyorsunuz, o dondurmaya glikoz maddesi katıldığı için sertleşiyor. Baklava sertse, ertesi gün yumuşamıyorsa ve sert olarak kalıyorsa bu glikozdan imal ediliyor arkadaşlar, bunu biliniz. Çocuklarınıza yedirmeyin. Neredeyse bütün tatlılarda kullanıldığını, araştırmalarımda -bizzat araştırdım arkadaşlar- bizzat gördüm bunun böyle olduğunu.

Sayın milletvekilleri, Türkiye nüfusu yaşlanmaktadır. Yaşlı bakım yatağı çok yetersizdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÇAMAK (Devamla) – Bir dakika rica edeceğim Sayın Aydın.

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

HÜSEYİN ÇAMAK (Devamla) – Çünkü hepimizi ilgilendiren konular.

Geriatrici bilimiyle uğraşan bilim adamlarından edindiğim bilgiye göre, şu anda Türkiye’nin 130 bin yaşlı bakım yatağına gereksinimi varken 25 bini özel, 10 bini devlet olmak üzere sadece 35 bin yatak mevcut. Yaşlılarımızı yaşamlarının son günlerinde rahat ettirmek hepimizin görevi olmalıdır.

AKP iktidarının getirdiği kapalı alanlarda sigara içimini yasaklaması kararı bir sağlıkçı olarak başta beni çok heyecanlandırmıştı ama ne yazık ki son yıllarda ilk yıllardaki sıkı denetim yapılmamaktadır ve kapalı alanlarda sigara kullanımı çok yaygın bir şekilde devam etmektedir.

Bu bütçeye genel olarak baktığımızda, kamu-özel ortaklığı ve iş birliği modeliyle son dönemde gerçekleştirilen ve sözleşmelere dayalı olarak verilen garantilerin devlet hazinesine ve bütçeye getirdiği olası risk ve yüklerin gerçek boyutu hesaplanmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÇAMAK (Devamla) - Sonuç olarak, insanı ve insan sağlığını önemsemeyen, bu ülkenin kaynaklarını birilerine peşkeş çeken bu bütçeyi ülkemizin yararına görmüyor ve “Hayır” diyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çamak.

Sayın Özcan’a ve Sayın Botan’a 60’a göre söz vereceğime söz vermiştim. Ama Sayın Özcan otuz saniyede bitireceğinizi söylemişsiniz.

Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

6.- *Bolu Milletvekili Tanju Özcan'ın, Gölcük Tabiat Parkı'nın yapılaşmaya açılmasına ve aylardır Meclise gelmeyen Konya Milletvekili Ahmet Davutoğlu'yla ilgili İç Tüzük hükümlerinin uygulanıp uygulanmayacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması*

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Bolu'da an itibarıyla büyük bir infial var. Gölcük Tabiat Parkı yapılaşmaya açılıyor ve Uzungöl gibi olacak endişesi var. Ben Hükümetten bir yetkilinin Bolu Belediye Başkanına “Dur” demesini bekliyorum. Eğer bu tarihî sorumluluğu yerine getirmezseniz ben AKP Hükümeti olarak bırakın vicdanen rahatsız olmayı, öbür tarafta Allahutaala'ya da hesap da veremezsiniz diye düşünüyorum. Bu doğal güzelliği bozmayın.

İkincisi Sayın Başkan, bir konu beni çok rahatsız ediyor, ona vurgu yapmak istiyorum. Sayın Davutoğlu aylardır yok. Sayın Davutoğlu'yla ilgili İç Tüzük hükümleri uygulanacak mı uygulanmayacak mı, merak ediyorum. Bana millet olarak boşuna maaş ödüyorsunuz gibi geliyor kendisine.

BAŞKAN – Sayın Botan...

7.- *Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, Van'ın Gürpınar ile Saray ilçelerinde devlet hastanesi olmadığına ve Erciş ilçesinde 2012'de bitirileceği sözü verilen hastanenin de hâlâ bitirilmediğine ilişkin açıklaması*

LEZGİN BOTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sağlık Bakanımıza bir sorum olacak. Sayın Bakan, malumunuz, Gürpınar ilçemiz 30 bine yakın nüfusu olan bir yer ve Gürpınar'ın hastanesi yok, Gürpınar'da devlet hastanesi yok. Orada daha önce bir sağlık merkezi açılmıştı belediyemiz tarafından, kayyum tarafından kapatıldı. Yine Saray ilçemizde, nüfus 25 bin civarında, aynı şekilde devlet hastanesi yok. Keza Erciş de 200 bin nüfuslu bir ilçemiz. Oradaki hastane 2012 yılında bitirilecekti fakat hâlen bitirilemedi. Daha önceki Sağlık Bakanımız Sayın Recep Akdağ bir ay içinde bitireceğini söylemiş, bir ay sonra kabine değişikliği olunca herhâlde sözünü mü unuttu veya... Burada bu vesileyle size de hatırlatalım, devamlılık esastır.

Teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkürler.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)*

2.- *2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)*

A) DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) *Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

2) *Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

- 1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Söz sırası İstanbul Milletvekili Ali Özcan'a aittir.

Sayın Özcan, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ ÖZCAN (İstanbul) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekili kardeşlerim; ben de bugün ulaştırma, denizcilikle ilgili, o gündemle ilgili görüşlerimi açıklamak için partim adına burada konuşma aldım.

Eski Başbakanımız Sayın Mesut Yılmaz'ın oğlunun ölümü hepimizi üzmüştür. Tanrı'dan rahmet diliyorum, ailesine başsağlığı diliyorum.

Ben bir Karayolcuym, Karayollarında çalıştıktan sonra iş adamı oldum. Her türlü sıkıntıya, her türlü ödeme sıkıntısına rağmen Karayollarında çalışan emekçi kardeşlerime, bürokratlara, tüm çalışanlara hatta henüz alıp alamamakta karar veremediğiniz taşeron işçilerine, işlerini düzgün, haysiyetli yapan, kapalı kapılar ardında iş almayan, ihale alan iş adamlarına huzurunuzda teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Elbette Türkiye yerinde sayamaz. Tabii, işler yapılacak, büyük işler yapılacak hem de kaynakların bol olduğu dönemlerde önemli işler yapıldı Türkiye’de, saymakla bitmez ama hangi ihale yöntemiyle, nasıl, hangi fiyatla ve kimlere, bu ihaleler nasıl yandaşlara verildi? Bunları yüreğiniz yetiyorsa bir araştırma komisyonu yapalım, burada konuşalım diyorum.

Size çok güveniyorum, geçen gün bütçede de söyledim, sizin döneminizde böyle şeyler olmayacağını varsayarak bu konuşmamamı yapıyorum Sayın Bakan. Yaptığınız büyük işlere kim karşı çıkabilir ki? Ülkeyi kalkındıran, ülkenin refah seviyesini artıran işlere hiç kimse karşı çıkamaz. Planlı, programlı, projeleri belli, projesi belli, keşfi belli, ihale yöntemi de adil ve şeffaf olan ihalelere ne ben ne de kimse karşı çıkamaz ve kimsenin kayırılmadığı, birilerinin ötekileştirilmediği bir ihaleye ve yatırımlara hiç kimse karşı çıkamaz.

Bir inşaat stoku var, bir de ihale stoku var. Düne kadar hiçbir şey olmayan, on yıl önce hiçbir şey olmayan firmalar –ki burada bürokratlarımız da biliyor, Sayın Bakan da biliyor, bunlar zamanında yanımızda taşeronluk yapmış insanlar- bakıyorum şimdi bir ihale stoku içerisindedir. Bir dönem itibarlı, kaliteli, bütün kurumlarda itibar gören firmaların elinde iş yok; bu arkadaşlar bir ihale stokuyla büyümüş değil büyütülmüş firmalar olarak dünyada örnek gösterilecek bir yöntemle şişirilmiş, hormonlu firmalardır.

Asla değiştirilemeyen bir ihale kanunu yapmaya var mısınız? Bir buçuk yıl önce ben böyle bir kanun teklifi verdim. O zaman Sayın Başbakanımız Ulaştırma Bakanıydı, ona verdim; ben Ulaştırma Komisyonundayım, Ulaştırma Komisyonumuza da verdim, şimdi geçen gün yapmış olduğumuz toplantıda da verdim. Gelin, hiç olmazsa, bir daha yolsuzlukların konuşulmadığı ve çağımıza uygun, ülkemize uygun bir ihale kanunu yasasını bu Meclis çıkarsın, bu şeref de bize nail olsun. Bir daha onlarca, bir daha 200 defa İhale Yasası değişmesin, bu ayıpla yaşamayın.

“Yolları böldük, gönülleri birleştirdik.” Ya, nerede birleştirdiniz? Bir partinin iki eş başkanı hapiste, onlarca milletvekili hapiste, Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekili suçsuz olarak hapiste! Gönülleri birleştirdiniz... Siz olsa toplumu karpuz gibi ikiye böldünüz, karpuz gibi ikiye böldünüz. (CHP sıralarından alkışlar)

Terzi Niyazi’yle Diyarbakır’da hapisanedeyiz, hâkimin karşısına çıktık, hâkim dedi ki Terzi Niyazi’ye: “Sen bu memleketi böleceksin.” “Hâkim bey, hâkim bey, bu memleket hıyardır ikiye böleyim!” dedi. Maalesef, siz hıyar gibi ikiye bölmek istiyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yapma ya!

ALİ ÖZCAN (Devamla) – Kanun hükmündeki kararnamelerle, OHAL’le ve...

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Terzi bile bölemezken sen nasıl böyle diyorsun ya!

ALİ ÖZCAN (Devamla) – Sen gel, burada konuş.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Özcan.

ALİ ÖZCAN (Devamla) – Dakikamı falan işgal etme.

BAŞKAN – Buyurun, tamam, konuşun, Genel Kurula hitap edin Sayın Özcan.

ALİ ÖZCAN (Devamla) – Kimin canı istiyorsa burada birer saat konuşalım, yazılı değil, ülkemizi konuşalım, kardeşliği konuşalım, kutuplaşmayı konuşalım, kanun hükmündeki kararnameleri görüşelim, OHAL’leri görüşelim.

Arkadaşlar, şimdi, Türkiye'nin en fazla ihtiyacı olduğu şey, barış, huzur ve güvendir. Anket yapıyorlar, bütün partinin seçmenleri olarak burada birleşiyoruz, yüzde 70 burada birleşiyoruz. Gelin, bir araya gelelim, ülkemizi barış diliyle ve barış davranışlarıyla bu kanun hükmündeki kararlameleri ortadan kaldıralım, OHAL'i kaldıralım ve ülkemizin birliği ve bütünlüğü için çalışalım. Ekonomik meseleler, dış meseleler, hepsi bizden bunu bekliyorlar, bunu yapmak zorundayız. Geldiğiniz zaman "Yoksulluğu kaldıracacağız." dediniz, "Yolsuzluğu kaldıracacağız." dediniz, "Yasakları kaldıracacağız." dediniz. Yasaklar fazlasıyla var, yoksulluk had safhada; yolsuzluk bize göre var, size göre yok; adı bile olmasın ya!

Siyasetçi en çok, en çok kendisine, üzerine yapışacak şaibelerden kendini korumalı ve kollamalıdır. Yolsuzluğun adı bile olmasın, gelin bunu sağlayalım. Ama, ne yaptınız? Siz, yasamayı, yürütmeyi, yargıyı birleştirdiniz, yok ettiniz, tek adam egemenliğinin emrine verdiniz ve bizi kandırdınız ya, bizi kandırdınız. Bu 3Y'ye ben çok sevinmişim, meğer sizin 3Y anlayışınız buymuş.

Bana zaten bir süre vereceksiniz, 60'tan dolayı.

BAŞKAN – Siz devam edin efendim.

ALİ ÖZCAN (Devamla) – Gelin, biz bu bütçemizi Sayıştaydan kaçırmayalım, denetimden kaçırmayalım. Denetim çok güzel bir şeydir. Muhalefet iyi bir şeydir. Muhalefete dayanın, tahammül edin. Muhalefetsiz iktidar yapamadığınız ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

ALİ ÖZCAN (Devamla) – Bu yüzden dayatmalı sayısal çoğunluğunuza dayanarak her şeyi, koşa koşa gelip maddeleri bilmeden el kaldırıp gitmeyin. "Milletvekili" dediğiniz şey, partisini, gerekirse Genel Başkanını kapalı kapılar ardında yanlışlarından dolayı eleştirebilme gücünü göstermeli ama bunlar sizde yok maalesef.

TANJU ÖZCAN (Bolu) – Nerede!

ALİ ÖZCAN (Devamla) – Ve bu, Sayıştaydan kaçırdığımız bu bütçe bana göre, her şeyi kaçak yaptığımız gibi -bu bütçe de- kaçak bütçedir arkadaşlar, kaçak bütçedir bu. (CHP sıralarından alkışlar)

Ulaşım, hele büyükşehirlerde, felaket. Engelliye bakalım, hamile kadınlarımıza bakalım, çocuklarımıza bir bakalım, kent içi ulaşım da kaç engel aşarak bir yerden bir yere gidiyorlar? Bunları halletmemiz lazım. Her şey bölünmüş yol değil, her şey çift yol, duble yol, duble yol, duble yol değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ÖZCAN (Devamla) - Yoksullarımız en pahalı ulaşım aracını kullanıyorlar; belki de aldıkları o asgari ücretin üçte 1'ini, dörtte 1'ini buna veriyorlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özcan.

ALİ ÖZCAN (Devamla) – İstanbul'un ihtiyacı metrodur. Metro olmadan ulaşımı çözmeye imkânımız yoktur arkadaşlar. Şimdi, bütün çağdaş ülkelerde toplu taşımadaki pay yüzde 75 ila 95 oranındadır, İstanbul'da bu yüzde 18 ila 20'dir. Bugüne kadar ulaştığımız metro 160 kilometredir. Belediyelerin yapacağı iş değildir, onu da zaten Ankara'da yaptınız. Siz Ulaştırma Bakanı olarak ve biz Ulaştırma Komisyonu olarak bu konuları hep birlikte almamız lazım, muhalefet de bunun içerisinde olması lazım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, sağ olun Sayın Özcan.

ALİ ÖZCAN (Devamla) – Ben de teşekkür ederim.

Eğer millî konular konuşulacaksa, bazı şeyler konuşulacaksa... Biraz önce ben orada fevri hareket ettiğimin farkındayım, hepimizden özür diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özcan.

ALİ ÖZCAN (Devamla) – Ama cevap veren arkadaşın da benden veya Meclisten özür dilemesi lazım diye düşünüyorum. Bu tür şeyler... Orada söylediğim gayet yalın bir şey, iki dakikaya sığmaz. Eğer bir siyasetçi için bir iddianız varsa onu ispat etmek karşı tarafa aittir. “Hukuk” deyince, siyasetçi, iddia karşısında ispatla mükelleftir, ispat etmek zorundasınız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – İşte bunu doğru söylediniz.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Çok doğru. CHP’nin ispat etmesi gereken...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, çok sağ olun.

Şimdi söz sırası Mersin Milletvekili Sayın Serdal Kuyucuoğlu’na aittir.

Sayın Kuyucuoğlu, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz sekiz dakika.

Buyurun.

CHP GRUBU ADINA SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına 2018 yılı Karayolları Bütçesi üzerine söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Evet, bir süredir bakanlarımız -Ekonomi Bakanımız buradaydı, dışarı çıkmış herhâlde- Türkiye’de rekorlar kırdığımızı ifade ediyorlar. Ben birkaç gazete başlığımı sizinle paylaşmak istiyorum. Bakın “Bu yıl 12.800 şirket iflas bayrağını çekecek.” diyor; şimdi, bu, bir ay içerisinde çıkan gazetelerde. Mehmet Şimşek diyor ki: “Türkiye’nin algısı bozuk.” Bu Hükümetin bir Başbakan Yardımcısının ifadesi. Yine “Dövizle borca yasak.” “23 bin KOBİ’ye dövizle borçlanma yasağı geldi.” Bu da Hükümetin kararı. Ondan sonra başka bir başlık “En hızlı ekonomi.” diyor.

Şimdi, burada bir çizelge var bakın. Şimdi “En hızlı ekonomi.” “Ekonomik olarak büyüdük.” diyoruz. Bakın, 2013 yılında kişi başı millî gelirimiz 12.480 dolar. 2017 yılında ne diyor? 10.582 dolar. Demek ki ekonomi pek de öyle iyi gitmiyor.

Başka bir şey: Bugün yabancı bankalar, Türk bankalarının vasıta olmasına rağmen, Türk firmalarına teminat mektubu vermiyor. Yurt dışında iş yapan arkadaşlarımız bunu biliyorlar. Böyle bir sıkıntıyla karşı karşıyayız.

Hükümetin 2023 hedefleri vardı. Neydi bu hedefler? Son birkaç yıldır hiç bahsedilmiyor. 500 milyar dolar ihracat, 25 bin dolar kişi başı millî gelir. Ne oldu bu hedefler? Hiç bahsedilmiyor. Bugün 10 bin dolarlardayız kişi başı millî gelirden.

Evet, şimdi Ulaştırma Bakanlığının bütçesiyle ilgili konuşuyoruz. Ulaştırma Bakanlığı 25,4 milyar Türk lirasıyla en fazla yatırım yapan Bakanlık. Ancak Sayın Ulaştırma Bakanından -ki daha önce bizim Komisyonumuzda görevliydi- ne bir brifing aldık ne de bu yatırımlarla ilgili, maalesef, bir bilgi aldık, Komisyon çalışmadı. Kaldı ki Komisyon da gerçekten bu konuyla ilgili iyi fikirleri olabilecek, faydalı olabilecek arkadaşlarımız var.

Bildiğiniz gibi, Karayolları, özel bütçeli bir kuruluş ve kurumun kamu-özel iş birliğiyle yaptığı birçok proje var ve bunlar da Türkiye ekonomisi açısından ciddi riskler oluşturuyor. Bu projeler sadece Karayollarıyla da kısıtlı değil, başka projeler de var ve Türkiye ekonomisi için bunlar telafisi güç sonuçlar doğurabilecek riskler taşıyor.

Karayolları Genel Müdürlüğünün Sayıştay denetim raporlarına ve mali tablolarına yansıtılmayan iki büyük proje var; bunlardan birisi Gebze-İzmir Otoyolu Projesi, diğeri Kuzey Marmara Otoyolu Projesi ve bu iki projeden dolayı da verilen garantinin miktarı 56 milyar 800 milyon TL.

Değerli vekiller, Osmangazi Köprüsü'yle ilgili bir konuyu da sizinle paylaşmak istiyorum, Bakanımız da burada, bu sözleşmenin süresi yedi yıl. 20 Mart 2013 tarihinde sözleşme imzalanmış, 20 Mart 2020'de de bitmesi gerekiyor. Oysa projenin bir kısmı Osmangazi Köprüsü geçişi ne zaman açıldı? 12 Temmuz 2016'dan itibaren paralı geçişi açıldı yani projenin tamamlanmasından dört yıl önce açıldı. Şimdi, soru şu: Bu geçiş ücretleri yapımcı firmaya veriliyor mu? Taahhüt edilen 40 bin araç geçiş ücreti ödenmekte midir? Ödeniyorsa bu devletin zararı değil midir? Çünkü 2020'de bitecek proje 40 bin geçiş göre 2020 için hesaplanmıştır, Bakandan bu sorunun cevabını bekliyorum.

Yine, duble yollar da maalesef, seçime yönelik kalitesiz yapılması nedeniyle birkaç sene içerisinde tekrar elden geçirilmek zorunda kalınıyor ve bu bir israf oluyor.

Evet, değerli milletvekilleri; bir Çukurova Havalimanımız var, bunun da temeli 2013'te atıldı. Daha sonra firma iflas etti. 2016'da açılacağı söylenmişti, yenilendi, yeniden ihaleye çıkarıldı, 2017 yılı martında tekrar temeli atıldı ama üstyapısı hâlâ ihale edilmedi, sadece altyapı ihalesi. Bu şartnameye göre de Temmuz 2018 tarihinde yani yedi ay sonra bunun bitmesi lazım. Şimdi, bunun keşif bedeli 224 milyon lira. Geçen on aylık sürede –yedi ay kaldı- on üç milyon liralık hak ediş yapılmış. Yani bakın, 224 milyon liralık keşif bedeli var, yapılan iş 13 milyon lira.

Evet, ara ara ifade ediyor Bakanımız. Ne diyor? “İşleri üç yılda bitiriyoruz.” Şimdi, Çukurova Havalimanı'nda olduğu gibi, biliyorsunuz Mersin-Antalya duble yolunun da 1985'te temeli atıldı. Kaç sene olmuş?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Otuz iki yıl.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Devamla) – Yani...

Şimdi hâlâ devam ediyor. Demek ki...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunlar vatandaşın vergisiyle yapılıyor.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Devamla) – Başka bir şey, bu yıl yapımcılara bir yıl için öngörülen ödemelerin de yüzde 6'sı ödeniyor Sayın Bakan. Bu da işlerin çok uzayacağını gösteriyor. Demek ki, Bakanın maalesef “üç yıl” söylemi doğru değil.

Bir ülkenin ekonomik kalkınması ve sosyal gelişimi açısından demir yolları ulaşımı çok önemlidir. Güvenli, konforlu, hızlı, çevre dostu ve enerji tasarrufu sağlayan bir ulaşım türüdür. Ülkemizde 1923-1940 yılları arasında 3.208 kilometre demir yolu yapılmıştır. Bu, müthiş bir gelişme çünkü o zaman ne teknoloji var ne de imkân var. Yani senede 180 kilometre demir yolu yapılmış. AKP'nin dönemindeyse yapılan 121 kilometredir.

Yapılan iyileştirmeler neticesi Ankara-Konya ve Ankara-Eskişehir hatları üzerinden yapılan taşımacılık oranları da önem arz ediyor. Nitekim 2012 yılı verilerine göre, Ağustos 2011'de işletmeye açılan Ankara-Konya hattında taşıma payı yok denecek kadar az iken yüzde 54'lere çıkmış. Aynı şekilde Ankara-Eskişehir arasında yüzde 8 olan yolcu taşıma yüzde 72'ye çıkmış. Çok ciddi bir artış var. Bu rakamlar da şunu ifade etmek için yeterlidir: Hızlı tren hatları kamu kaynağıyla yapılmış ve piyasa için kârlı hâle gelmiştir. Demir yollarına daha fazla yatırım yapmamız gerekiyor.

Bu arada Mersin'in Taşucu Limanı özelleştirildi ve daha aktif hâle gelecek. Ancak Sayın Bakan biliyor ki demir yolsuz liman olmaz. Taşucu Limanı'nın demir yolu yok. Ne yapılması gerekiyor? Mersin'deki biten demir yolu hattının Taşucu'na kadar uzatılması gerekiyor. Başka bir şey, Taşucu'ndan da Karaman'a bağlanması gerekiyor çünkü İç Anadolu'nun -Konya, Karaman- ihraç kapısı olarak Taşucu Limanı kullanılacak. Türkiye'nin buna ihtiyacı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERDAL KUYUCUOĞLU (Devamla) – Bir dakika ilave ederseniz...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Yine, raylı sistemlerle ilgili kısa bir konuyu paylaşmak istiyorum. Ankara, İstanbul, Konya, Erzurum, Antalya, Gaziantep ve İzmir kent içi raylı sistemlerle ilgili Sayın Bakanlık yatırımlar yapıyor, üstleniyor. Şimdi, Mersin’imiz de 1 milyonu aşan nüfusu olan bir kent ve bu kentlerin birçoğundan da daha büyük ama bugüne kadar raylı sistemi yok, kent içi trafiğinde ciddi sorunlar var ve bu konuyu da Ulaştırma Bakanlığının üstlenmesini bekliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – 60’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, 60’a göre bir dakika süreyle söz veriyorum.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

8.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, Başbakan Yardımcısı Recep Akdağ’ın yaptığı bir röportajda Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu’yla ilgili bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; teşekkür ediyorum.

Akşam A Haberde yaptığı bir röportajda Sayın Bakan Recep Akdağ, Kılıçdaroğlu’yla ilgili “Böyle ana muhalefet anlayışı gerçekten olmaz. Sayın Kılıçdaroğlu’nun bu tavrı aslında son derece pespaye bir tavır, kötü bir tavır. Bundan vazgeçmezse kendisi zarar görecek.” diyerek Sayın Genel Başkanımızı tehdit etmiştir.

Sayın Kılıçdaroğlu ve Cumhuriyet Halk Partisi, sizin bütün tehditlerinize rağmen mazlumun ve masumun hakkını korumaya devam edecektir, asla tehdit ve iftiralara boyun eğmeyecektir. Bu tehdidi yapanlar hakkında da yasal işlemler başlatılacaktır.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

A) DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)**1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)**1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)**1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)**1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)**1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)**1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)**1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Söz sırası, İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'e aittir.

Buyurun Sayın Adıgüzel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2018 bütçesinde Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bütçesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Değerli milletvekilleri, sene 2001, aylardan Ağustos, hepimizin malumu, cumhuriyet tarihinin 39'uncu partisi kuruluyor ve bizler şahitlik ediyoruz. “Demokrasi” “özgürlük” “adil yargı” lafları havalarda uçuyor. Baskı ve korkudan arınmış bir toplum resmî çiziliyor. İfade özgürlüğünün dünya standartlarında inşa edileceği, düşüncenin özgürce ifade edileceği vaatleri ardı ardına sıralanıyor. O gün sansüre “Hayır.” diyenler, o gün halkın haber alma özgürlüğünü savunanlar yani siz, Adalet ve Kalkınma Partisi, on beş yılda, cumhuriyet tarihinde görülmemiş derecede büyük korku ve baskı rejimini inşa ettiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, “BTK” deyince aklınıza ne geliyor? Benim aklıma sadece “sansür” geliyor arkadaşlar. Bir de Sayın Cumhurbaşkanının söylemiyle “pislik yuvası”, yüzde 85’i FETÖ’cü olan TİB’in yetkilerinin verildiği kurul geliyor. Pislik yuvasına dönüşen devletin en önemli kurumlarından birinin pislik yuvasına dönüşmesine göz yumanlara hesap sorulmuyor, yargı önünde, cemaate TİB’i peşkeş çekenlere hesap sorulmuyor ama BTK tarih yazan icraatlara imza atıyor. Ne yapıyor? Binlerce erişimi engelliyor. Bakın, size bir örnek vereceğim: “Sendika.org”. Hepiniz bilirsiniz, on yedi yıl önce kurulmuş bir site. İlk defa 2015 Temmuz ayında iletişimi durdurulmuş yani erişim engellenmiş, sonra ne olmuş? Siz TİB’i dönüştürmüştünüz ama 61 defa tekrar engellenmiş yani FETÖ’cülerin yaptığını şimdi de siz yapıyorsunuz, hiç değişmeden devam ediyorsunuz ve ağlanacak hâlime gülüyorum, ağlanacak hâlimize gülüyorum ki “sendika.org” yöneticileri Guinness Rekorlar Kitabı’na başvurmuşlar, en çok erişimi engellenip sonra erişim engeline aşan site olarak bir başvuruda bulunmuşlar.

Biliyorsunuz, piyanoyu tutukladık, İnsan Hakları Anıtı’nı gözaltına aldık, Wikipedia’yı durdurduk; e, Freedom House diyor ki: “100’den fazla gazeteci tutuklu.” Diyeceksiniz ki: “O zaman, neyimize lazım teknoloji 4.0, neyimize lazım yapay zekâ ve neyimize lazım sürücüsüz araba, elektrikli araba?”

Ben de burada AR-GE’yi, bilimi, teknolojiyi konuşmak isterdim ama bunların gelişebilmesi için üç şeye ihtiyaç var; özgürlüğe, demokrasiye ve altyapıya. Biraz önce, özgürlüklerin nasıl sınırlandığını söyledim. Peki, altyapıya geldiğimizde elimizde öyle bir enkaz var ki arkadaşlar. “Turp” diyoruz ya kaç gündür turp, turp; bu ne heybeye sığıyor ne halının altına gizleniyor ne de akla, vicdana sığıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Önümüzde bir TÜRK TELEKOM var, TÜRK TELEKOM -Sayın Bakanımız da burada- 2005 yılında, hatırlayın, özelleştirildi, dünyaya anlatıldı. Dediler ki: “Özelleştirme şampiyonuyuz, tarihimizin en büyük özelleştirmesi.” Kime verildi? Hariri ailesinin kontrolündeki Oger grubuna verildi. Ne kadara? Yüzde 55’i 6 milyar 550 milyon dolara verildi, peşinat olarak da yüzde 20’si alındı. Yüzde 5 indirim alma hakkı vardı Hariri ailesinin, eğer parayı peşin ödeseydi yüzde 5 indirim alacaktı ama almadı. Biz merak ettik, neden almıyor diye. Sayın Bakanıma da soruyorum: Neden? Çünkü Hariri ailesinin şöyle bir planı varmış -artık bu işin arkasında hangi turplar varsa- TÜRK TELEKOM’un hisselerini rehin vermek ve hızlı bir şekilde bu borcu kapamak. Yani ne yaptı? 6 milyar 550 milyon doları öderken önce 1,3 milyar peşinat verdi, sonra ilk taksiti ödedi 1,4 milyar, sonra 2006’da hisselerin yüzde 19,8’ini ipotek ederek bir kredi aldı, sonra da Mart 2007’de verdiği ipotekle bütün borcu kapattı. Bu bilgilerin hepsini TÜRK TELEKOM’un sitesinde net bir şekilde görebilirsiniz ve konsolide finansal tablolar ve bağımsız denetim grubu da bunu denetlemiş. Ama nasıl bağımsız denetçiye -Sayın Bakan da lütfen incelesin- 2007 ve 2008 raporları arasında bir çelişki var. Nasıl bir çelişki? Birinde diyor ki: “31 Aralık 2007’de bütün hisseleri Citygroup’a OTAŞ vererek borçlandı.” İkinci rapor 31 Aralık 2008’de de bu borçlanmanın yapıldığını ifade ediyor. Ben bunun da ne dediğini merak ediyorum, acaba sözleşmedeki bir eksiklikten mi kaynaklanıyor çünkü bir imtiyazlı sözleşme var ama OTAŞ hep bunun arkasından dolaşmış. Ama milletin vergileri, halkın, fakirin fukaranın zar zor ödediği o abonelik ücretleri birilerinin cebine girmiş. Sayın Bakana defalarca sorduk, “Ya, bunlar borcu borçla kapatıyor, kârı da cebine koyuyorlar Sayın Bakanım, nasıl oluyor bu iş?” dedik. Önce dediler ki: “TELEKOM’un hiçbir borcu yok.” Hatta, biliyorsunuz, bir Yiğit Bulut var, sarayın danışmanlarından Yiğit Bulut, diyor ki 6 Şubat 2007’de Yiğit Bulut, bakın okuyorum: “Özelleştirme tarihinin en büyük skandalıdır.” Geçen aylarda ne demiş, 3 Ekim 2017’de? “Ey cahiller, TELEKOM’un bir kuruluş borcu yok.” Hâlbuki görüşmelerde Sayın Bakan da açık açık söyledi ki OTAŞ’ın borçları gırtlığa gelmiş, batmak üzere.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – TELEKOM’un yok. Bakan adına söyleme, kendi adına söyle.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Niye 180 derece bir dönüş var Yiğit Bulut’ta söyleyeyim: Çünkü Yiğit Bulut 2014’te bağımsız yönetim kurulu üyesi olmuş bu özelleştirme skandalına giren o kuruma.

Bakın, tabii, her gün bir tartışma var. Türkiye tarihinin en önemli kurumlarından biri, ta Osmanlı'dan geliyor emin olun TELEKOM'un tarihi. Ama şunu göz ardı etmişiz: 2005 yılında bu kurumu özelleştirirken hiçbir mesleki yeterliliği olmayan yani hiçbir know-how'ı olmayan bir firmaya Türkiye tarihinin en önemli kurumunu teslim etmişsiniz. Hangi gerekçeyle? Dünyada onlarca, yüzlerce kurum var ve Türkiye tarihinde Osmanlı'dan gelen bir alt yapı var. 30 milyon kilometre bakır tel var, bunları imtiyazlı kullanma hakkını da bu firmaya vermişsiniz. Peki, altyapıda bir değişim olmuş mu Sayın Bakan? Ne yazık ki altyapıda bir gelişme olmamış.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kredileri hangi bankadan almış?

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Hâlâ 300 bin kilometrelik bir fiber altyapısına sahibiz ve teknolojik geliştirmeleri sağlayabilmemiz için gerekli olan, örümcek ağı gibi tüm ülkeyi saran bir internet altyapısına sahip değiliz.

Şimdi de farklı alternatifler konuşuluyor, diyorlar ki: “Borcu yani bu, OTAŞ'ın aldıkları borcu biz TELEKOM'un gelecekteki kârlarıyla konsolide edebiliriz, bu işi çözebiliriz.” Ben de diyorum ki matematik çok çok açık Sayın Bakanım...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Bir dakikada toparlayacağım efendim.

BAŞKAN – Bir dakika çok mühim. Yirmi dakika da olsa bir dakikada hepsini toparlıyoruz. Bundan sonra sadece bir dakika verelim bütün arkadaşlara.

Buyurun efendim.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Sayın Bakan diyor ki “Borçları gelecekte masraflarını karşılar.” Yani yirmi bir yılına vermişler TELEKOM'u, borç batağına girmiş. Şimdi geriye dokuz yıl iki buçuk ay kalmış. Hadi dolar cinsinden hiç değer kaybetmemiştir diyelim. Şu an 2,8 milyar dolara denk geliyor değeri, kazanabileceği, gördüğüm kadarıyla. Biz diyorduk ki: “Siz dörtte 1'ine sattınız bu kurumu, peşkeş çektiniz.” “Hayır.” diyorlardı. Ama Halep oradaysa arşın burada. Şimdi “Dokuz yılda 5,4 milyar doları sübvansede eder, karşılayabilir.” diyorlar. Ben tekrar söylüyorum: Altın yumurtlayan tavuğu kiraya vermek ahmaklıktır.

Şunu tekrar göstermek istiyorum: Buyurun, TELEKOM'un OTAŞ'a dağıttığı temettü 2006'dan 2015'e kadar 5,7 milyar dolar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hangi bankalara borcu var? Türk bankalarına.

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – Keşke siz hazineden borçlansaydınız bu 5,7 milyar doları; 6,5 milyar doları rahatlıkla on senede ödeyebiliyormuşsunuz, net bir şekilde görüyoruz. Ülkemizin geleceğine en önemli katkıyı sağlayacak bir firmayı da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ONURSAL ADIGÜZEL (Devamla) – ...yabancı sermayeye peşkeş çekmeseydiniz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Ne kadar KDV ödemiş, ne kadar kurumlar vergisi ödemiş? KDV'yi de söyle, kurumlar vergisini de söyle.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Onların hepsi dâhil zaten, biraz daha konuşabiliriz, saatlerce konuşabiliriz, hepsi dâhil. KDV, kurumlar vergisi, hepsi zaten hazinenin içinde. Onu OTAŞ ödüyor, sen de ödeyeceksin zaten.

BAŞKAN – Sayın Usta, 60'a göre söz talebiniz var, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

9.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanından on yıl önce ihalesi yapılan Ayvacık-Taşova-Niksar yolunun yapılması konusunda ilgilenmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Ulaştırma Bakanımız hazır buradayken bir konuyu gündeme getirmek istiyorum. Bu, bizim orada önemli bir konu; Ayvacık-Taşova-Niksar yolu, Sayın Ulaştırma Bakanımız, yaklaşık on yıl önce ihale edilmiş bir yol fakat on yıldır hemen hemen yapılan hiçbir şey yok. Ben yerinde de gördüm, bir kısım toprak çalışması yapılmış ancak oraya kaç tane taşeron geldiyse hepsi bırakıp gitmiş, orada bir sıkıntı var. İşte, oradaki dedikodulara göre, doğrudur, yanlıştır, onu bilemem ancak zamanın bir bölge müdürünün oğlu almış herhâlde bu ihaleyi fakat bu iş burada bitmiyor Sayın Bakan yani on yıldır hiçbir şey yapılmamış bir proje. Sizden istirhamımız, bu olaya bir el atmanız çünkü bölgemiz açısından önemli. Orası zaten sefaletin yaşandığı bir yer, burası da bu yolun yapılması yani Ayvacık'tan Taşova'ya, Niksar'a bağlantının kurulması her tarafın gelişmesi açısından orada önemli. Konuyla ilgilenmenizi, artık olmuyorsa bu iş bu ihalenin iptal edilip yeni bir ihale yapılarak bu işin bitirilmesi yönünde bir adım atılmasını sizden talep ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına son konuşmacı, Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen.

Sayın Pekşen, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; çok bilindik bir sözle başlamak istiyorum, bütün Türkiye'nin aşına olduğu bir sözle. AK PARTİ Genel Başkanı Sayın Cumhurbaşkanının bir anısı var, anlatıyor, diyor ki: “Asım Ağabey bana sordu ‘Tayyip Hoca, fakir niye fakirdir, biliyor musun?’ diye ve arkasından, bilmiyoruz Asım Ağabey, niye fakirdir, anlat dedik. Asım Ağabey dedi ki: ‘Fakir çalmasını iyi bilmediği için fakirdir.’ dedi.”

ŞAHİN TİN (Denizli) – Olur mu böyle bir şey ya! Zenginlerin hepsi çalışıyor mu! Saçma sapan...

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Evet, not ettik, videosunu indirip izleyebilirsiniz. Bakın, bu, şu anda Türkiye’de dramatik bir durum.

Adalet Bakanlığının kayıtlarına göre 28 milyon yurttaşımız yani yaşı 18’in üzerinde olan tam 28 milyon yurttaş icra takibine verilmiş, yani her 2 kişiden 1’i icra takiplik olmuş. Niçin icra takiplik olmuş, işte ona bakalım. Ona nasıl bakalım? Sayıştay raporlarına bakarak bakalım. Diyor ki Sayın Nurettin Çanıklı: “Bu Sayıştay raporları TBMM’ye gelirse bizi duman ederler.” Sayıştay raporlarını TBMM’ye getirtmemek için elinizden gelen her şeyi yaptınız ama geldi. Şimdi Sayıştay raporlarının içerisindeki yolsuzluğu anlatmaya kalksam sekiz dakika değil seksen gün yetmeyecektir. Onun için, bir geçeyim, TRT’yi geçelim, oradaki yolsuzlukları; yeni eklenen ÇAYKUR var ileride paylaşacağız onu; Türkiye Kömür İşletmelerinin Garp Linyitlerini de geçiyorum; gelelim şu Halkbanka. Şu Halkbanka baktığımız zaman bu kadar fakir fukaralığın, yoksulluğun niye olduğunu şöyle özetleyerek anlatıyoruz.

Bakın, Sayıştay raporunda –dileylene de sayfa numarasını veririm- diyor ki aynen şöyle: “Cari dönemde bankanın takip tutarı önceki yıllarına göre -icra takibine verdiği bankanın- yüzde 22,7 oranında ve 1 milyar 166 milyon TL artış göstermiştir. Dönem içerisinde takibe aktarılan tutarsa önceki yıllara göre yüzde 53,5 oranında artmıştır. Buna karşılık, takipten yapılan tahsilatlarla önceki döneme göre yüzde 9,9 azalmıştır.” Yani yüzde 53 oranında icra takibi oranında artış var, takiplere rağmen yüzde 10 oranında azalmış. Peki ne olmuş? İcra takibine verilen firmalara baktığınız zaman pazarlama grup yapısına göre takipteki kredilerde en büyük artış yüzde 52,2’yle KOBİ’lerdeymiş yani üreten, istihdam eden şirketlerdeymiş, yüzde 52,2’yle. En büyük azalış ticari kredilerde 19,3’le, maalesef kurumsal yapıya ilişkinmiş. Yani bir bakıyoruz ki “Cari dönemde kurumsal krediler 40,5 artmış.” diyor. Ne olmuş yani? Sayıştayın deyimiyle anlatalım: “İhale Bakanlıktan, ihale devletten, ihalenin parası da devletin başkanlığından, garanti de devletin bankasının hazinesinden, oradan.” Peki, ne olmuş sonra? Sonra yandaş parayı almış, bankaya borcunu ödememiş, almış Man Adası’na götürmüştü, işte bilmem başka yerlere taşımış götürmüştü parayı.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Kurumsallardaki ödenme oranı...

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Durun, durun, sabır, sabır bakın, hepsini tek tek anlatacağım.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Niye çarpıyorsun söylediğin şeyi?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Dışarıda, “tweet”lerde “Ekonomik kriz” diye bağıryordunuz.

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Ama asıl sorun nerede olmuş biliyor musunuz? Şimdi, Enerji Bakanlığını denetlemiş, TKİ’yi denetlemiş, demiş ki: “6 tane enerji santrali ihalesi verdiniz.” Bu 6 tane enerji santrali ihalesinde -aynen cümle şu- diyor ki: “Bu santrallerin yapılma olasılığı sıfırdır.” Bu santrallere ilişkin iki ayrı düzen kurulmuştur: Bir; açık kömür sahalarını alıyorlar, oradaki kömürü kullanıyorlar ama Türkiye’nin 3,6 milyar tonluk rezervinin yüzde 2’si bu yüzde 2’nin dışında kömür çıkarmıyorlar. Yarın, açık sahalarındaki kömür bitince kuyulardan kömür çıkarmayacaklar. Niye? Çünkü maliyeti çok yüksek. Ne olacak o zaman? TKİ onlara, o santrallere kömür vermeyi garanti etmiş. Nereden verecek? O kuyulardan verecek. Nasıl verecek? Bugünkü maliyetlerinin belki de 2 katı, 3 katına verecek. Böyle bir soygun düzeni olabilir mi?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Ne soygunu ya!

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Soygun düzeninin bir başka aşamasına gelelim: 2006 yılında Fak-Fuk-Fon 500 bin ton kömür dağıtıyor; 2017’de dağıtılan kömür 2,2 milyon ton, maliyet tonu 100 lira.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İyi de bunları Enerji Bakanlığının bütçesinde niye konuşmadınız?

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Peki, hazineden alınan pay ne kadar? 420 lira. Son tarihteki rakam 480 lira. Bırakın, attık 60 lirayı, 420’yi baz alalım. Ne kadar büyük bir yolsuzluk, tam 1,5 milyar dolar. Halk Bankasında takipteki alacak miktarı 2,5 milyar dolar, yalnızca Fak-Fuk-Fon’da bir yılda vatandaştan dolandırılan para 1,5 milyar dolar.

Devam edelim: Şu Gayrettepe metrosunu sık sık soruyordum, Sayın Bakana da sordum, bir süre cevap alamadım. O kadar ki, Allah’ın bir lütfü, denk geldi; bakın, şimdi Ulaştırma Bakanı burada ama Dışişleri Bakanı da burada diye bakıyorum, yokmuş.

Sayın Ulaştırma Bakanı, itiraz ediyor firmalar -Gayrettepe metrosuna katılan firmanın bir tanesi- Karayolları diyor ki: “Bu firmanın yeterlilik belgesi sahtedir.” Karayolları Genel Müdürlüğü Dışişleri Bakanlığına yazı yazıyor, diyor ki: “Bu firmanın yeterlilik belgesinin sahte olduğuna ilişkin itiraz var.” O ihalenin yapıldığı tarihten bugüne kadar aradan bir yıl geçti, Dışişleri Bakanlığı bu konuda size bir cevap verdi mi? Bize gelen bilgiler, Dışişleri Bakanlığının, bu sahte belgeye ilişkin sorulara cevap vermediği ve sümen altı ettiği yönündedir. Size bir tek şey hatırlatırım: Bir; sahte belgeyle Gayrettepe üçüncü havalimanı metrosunda 300 milyon euroluk bir yolsuzluk vardır, tam 300 milyon euro. Bu yolsuzluğun üzerine Türkiye Cumhuriyeti devleti bugün ve yarın mutlaka gidecektir. Bunların zaman aşımına uğraması diye bir şeyi asla aklınızdan geçirmeyin.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Önce kanıtlayacaksın, sonra “yolsuzluk” diyeceksin. Öyle olur mu?

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Yüce Divanda bu mutlaka masaya konulacaktır. Siz ve bürokratlarınızla ilgili çok açık söylüyorum ki bürokratlar gelecekte... Arkadaki bürokrat arkadaşlar duysunlar; daire başkanı ve onun üzerindeki hani “olur” verirler ya, mahkemenin karşısına çıktığı zaman hepsi şunu söyler: “Bakan talimat verdi.” Mahkeme hiçbirini tanımaz. O dizin var ya, o imza dizini içerisinde parafı atan da, imzayı atan da, hepsi o milyon dolarlık yolsuzluklardan sorumludur.

Bir başka soru daha sorayım Sayın Bakan.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Ver savcıya ya onları. Elinde ne varsa ver savcıya.

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Sizin döneminizde bu 21/b’ye göre yapılan ihalelerin hangisinde 21/b koşulları var?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Belgeleri ver savcıya.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Ver savcıya.

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Size bunu ısrarla sorduk, bunların hiçbirisine cevap vermediniz. 21/b’deki ısrarınızın haklı, kabul edilebilir, vicdani, hukuki bir gerekçesini buraya geldiğinizde söylemenizi bekliyorum. Eğer 21/b’ye ilişkin bu ülkenin hazinesini ipotek almaya devam ederseniz, Sayın Bakan, size çok özet bir şey söyleyeyim: Ben Yüce Divanda çok avukatlık yaptım, Yüce Divanın merdivenlerini iyi bilirim ve bir ara bürokratlarınızla Yüce Divanı bir gezin. Hazır şimdi gitmişken Bakan olarak gezin, orada gelecekte neler olabileceği konusunda daha önemli bir adım atmış olursunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Kendine iş çıksın diye başlama, iş çıkmaz buradan. Sana iş çıkmaz AK PARTİ’den, sana iş çıkmaz.

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Saygıdeğer milletvekilleri, şurada uçağı görüyorsunuz değil mi? Bakın, uçakları görüyor musunuz? Havacılık, Türkiye’nin havacılığı. Bakın, bunlar ne biliyor musunuz? FETÖ’nün el konulan hava yolu şirketlerinin uçakları. Ne oldu bu uçaklar? Bu uçaklar yandaşlarınızın, bakanlarınızın altında. Çatır çatır AKP kongrelerinde bu uçakları kullanıyorlar ama parasını, bu uçakların gaz parasını, konma, konaklama, pilot maaşlarını, her türlü giderini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Kim karşılıyor?

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Toparlayabilir miyim Sayın Başkan?

BAŞKAN – Süre doldu, lütfen tamamlayın.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Burası çadır devleti mi ya? Bunlara filan nasıl müsaade edecek? Böyle bir şey mi olur ya?

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Bu uçakların tüm giderlerini işte o -soruyor Asım ağabey “Fakir niye fakirdir?”- elektrik parasından, su parasından, gaz parasından ödeyen vatandaşın cebinden alıyorsunuz. Niçin satılmıyor bu uçaklar? Madem bunlar Türkiye Cumhuriyeti devletine zarar vermiştir niçin satılıp bedeli hazineye irat kaydedilmiyor? On dakikadır bunların satılma süreleri.

Sayın Dışişleri Bakanı, size bir soru sordum, soruya lütfen cevap verirseniz çok mutlu olurum.

Şimdi, elhak finale gelelim ve söyleyelim. Değerli milletvekilleri, Atatürk Orman Çiftliği’nin 50 milyon lirası ya, 50 milyon lira; dondurma satıyor, işte, orada bilmem maden suyu satıyor, şunu satıyor, bunu satıyor, 50 milyon lirası Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından gasbedilmiş. Bu vicdani mi?

O hâlde gelelim elhak finale.

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Nasıl gasbedilmiş?

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Şimdi, bugün 17 Aralık, önemli bir gün. 17 Aralık, biliyorsunuz, Türkiye’de uzun dönemdir Parlamentoda en çok konuşulan konudur. Ben şöyle bir öneride bulunacağım: 17 Aralık, “zafer çalanındır bayramı” ilan edilsin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir söz talebim var.

BAŞKAN – Sayın Muş, 60’a göre bir dakika süreyle söz veriyorum.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

10.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen’in 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın altıncı tur görüşmelerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, hatip kendince bazı açıklamalarda bulundu. Hem hüküm verdi hem kendini iddia makamına koydu, bazı Sayıştay raporlarından bahsetti. Kendisine buradan çağrıda bulunuyorum: Yarın pazartesi günü, elinde iddia ettiği ne kadar kendi söylemlerinde suç teşkil eden, suç unsuru olan doküman varsa -ki bunların bir kısmının Sayıştay raporları olduğunu söylüyor- bunları hemen, bakin, hemen pazartesi günü işi gücü bıraksın, hemen bunları savcılığa götürsün, suç duyurusunda bulunsun ve bu işin takipçisi olsun. O süreçle alakalı da gelsin burada Genel Kurulu kendisi bilgilendirsin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi şahıslar adına ilk söz...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, sisteme giremiyorsunuz herhâlde, onu bir okutmak lazım.

Buyurun, 60’a göre size de bir dakika süre verdim.

11.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, PTT mağdurlarının Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanından açıklama yapmasını beklediklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakanım, ilk önce şunu söyleyeyim istiyorum: Onlarca telefon geliyor -Ulaştırma Bakanına sesleniyorum buradan- PTT mağdurlarından şu anda telefonlarımız kilitlenmiş vaziyette. Konuşmanız esnasında onlara cevap vermenizi rica ediyorlar.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Soru-cevap kısmında sorulur, ben de cevap veririm, yirmi dakikam var çünkü.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakanım, biz de bir şeyi iletiyoruz, bu kadar sınırlı olmayın. Az önce hatibe de bu şekilde davrandınız. Ben 60’a göre söz istedim, buradan size de duyuruyorum. Bir nezaket ölçüsü içerisinde hareket ediniz, tamam mı?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Bana cevap hakkı verirseniz cevap veririm Başkanım.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Efendim, bu konularla ilgili, Komisyondaki arkadaşlarımızın hepsi savcılıklara suç duyurularını yapıyorlar, hepsini takip ediyoruz. Bu konularda yolsuzluk, hırsızlık ve milletimizin vergilerinden çalınan her kuruşun hesabını soracağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)**1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Şimdi, şahıslar adına ilk söz lehte olmak üzere Trabzon Milletvekili Ayşe Sula Köseoğlu'na aittir.

Sayın Köseoğlu, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı'nın altıncı turunda bütçe lehine şahsım adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizdeki tüm milletvekillerimizi ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, AK PARTİ iktidarında istikrarın somut bir göstergesi olarak 16'ncı Hükümet bütçesiyle karşınızda olmanın onur ve gururunu yaşıyoruz. Bütçe dönemleri, devletlerin gelecek yıla hazırlandığı, geçmişi muhasebe ettikleri dönemlerdir. Bizler şu an hem geçmişini değerlendirmek hem de geleceği inşa etmek adına önemli bir süreci yaşıyoruz. Her yeni bir yılın arifesinde, her yeni başlangıçta olduğu gibi gelecek dönemi beraberce inşa etmeye gayret ediyoruz.

AK PARTİ hükümetleri döneminde Türkiye'nin 3 kat büyüdüğü tartışmasız bir gerçektir. Bu nedenle, bütçenin içindeki rakamlardan ve maddi verilerden bahsetmek yerine ülke olarak yaşadığımız bu süreçte parti ayrımı gözetmeksizin hepimizin muhasebe etmesi gereken durumları, bu konuya ilişkin düşüncelerimi burada sizlere ifade etmek istiyorum. Malumunuz olduğu üzere, yaşadığımız zorlu coğrafya, özellikle Irak'ta ve Suriye'deki istikrarsızlık ülkemizi ciddi anlamda olumsuz etkilemektedir. Dünyada en çok mülteci barındıran ülke olan Türkiye, bir yandan milyonlarca insanı kan ve savaşın getirdiği felaketlerden korurken diğer yandan da FETÖ, DAESH, PKK gibi terör örgütleriyle ciddi bir mücadeleyi gerçekleştirmektedir. Üstelik, Türkiye sistematik olarak ulusal ve uluslararası istikrarsızlaştırma ve itibarsızlaştırma çabalarıyla karşı karşıyadır. Bu nedenle hepimizin bunca zorlukla mücadele eden ülkemizin yanında olan duruşumuzu bir kez daha muhasebe etmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Bütün dünyanın kabul ettiği üzere Türkiye sadece Türkiye'den ibaret bir ülke değildir. Bütün dünya Türkiye'siz bir dünya siyasetinin olamayacağını artık kabul etmektedir. Türkiye sadece kendi coğrafyasının değil, dünya mazlumlarının da umudu olduğunu en son Kudüs olayında bir kez daha tüm dünyaya net bir şekilde göstermiştir. Ülkemizin ciddi bir güç merkezi olduğu, bu nedenle sürekli ayaklarına prangalar vurulmaya çalışıldığı gerçeği ortadayken özellikle uluslararası arenada dönen oyunlar karşısında hiçbir siyasi argümanın arkasına sığınmadan hepimizin görevi ülkemizin yanında açık ve net bir duruş gösterebilmektir. Nasıl ki 15 Temmuzda bu ülkenin iradesine karşı vahşice bir saldırı söz konusu olduğunda siyasi görüşü ayırt etmeksizin Yenikapı ruhuyla bir araya gelinebildiyse, nasıl ki Kudüs söz konusu olduğunda dört parti bir araya gelerek ortak bir deklarasyon yayınlayabilmişse aynı birlik ve beraberliğe bugün ve gelecekte çok daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, 15 Temmuzun bir uzantısı olarak sadece Türkiye'ye değil, İslam coğrafyasına yönelik gerçekleştirilen tüm saldırılara karşı muhalefetten de beklentimiz, Türkiye Cumhuriyeti'ni güçsüzleştirmek için çaba sarf eden şer odaklarını sevindirmek yerine, Türkiye'nin yanında olmak, ülke menfaatlerinin gerektirdiği her konuda bu ülkenin millî birlik ve beraberliğini temsil eden Sayın Cumhurbaşkanımıza destek olmak, en azından köstek olmamaktır. Maalesef, kendi içimizdeki birlik ve beraberliği sağlama, millî çıkarlarımız doğrultusunda ortak bir duruş sergileyebilme noktasında hâlen ciddi zafiyetimiz söz konusudur. Ülkemizin ihtiyaç duyduğu yegâne husus kendi aramızdaki farklılıklar ne olursa olsun, iktidarın ve muhalefetin millî menfaatlerin gerektirdiği her noktada bir olabilmeyi başarabilmesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ancak bunu başardığımızda gelecek nesillere çok daha güzel bir Türkiye'yi bırakma imkânına sahip olacağız. Örneğin, ülkemizin 2017 yılının üçüncü çeyreğinde yüzde 11'i aşan bir büyümeyi gerçekleştirmiş olması ve yine Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde millî istihdam seferberliğiyle son bir yılda 1,5 milyon insanımıza istihdam sağlanmış olması sadece Hükümetimizin değil, ülkemizdeki tüm insanlarımızın gurur duyması gereken Türkiye'nin bir başarısıdır. Bu noktada beklentimiz marifetin iltifata tabi olduğu gerçeğini unutmadan yapılanları en azından takdir edip daha iyisini yapma noktasında sizlerin de katkı sunmanızdır. Hazır bir muhasebe dönemi içerisindeyken, bir bütçeyi görüşürken bu anlamda tüm siyasi partilerin millî menfaatlerimiz karşısındaki tutumunu muhasebe edeceğini ben umut etmek istiyorum...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ayşe Hanım, söylüyoruz ama dinlemiyorlar.

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Devamla) – ...çünkü hepimiz geleceğe karşı sorumluyuz, sonuçta başka bir Türkiye yok, doğusuyla, batısıyla muhteşem bir coğrafyada yaşıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İnsanlar niye göçüyor Trabzon'dan Ayşe Hanım?

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Devamla) - Bir Trabzon milletvekili olarak gururla söylüyorum ki diğer tüm illerimiz gibi Trabzon da bizim, Hakkâri de bizim, Van da bizim; bu ülke hepimizin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Her yer Trabzon!

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Devamla) – Sahip olduğumuz bu güzelliklerin kıymetini bilip daha iyisini yapma görevi de yine hepimizin.

2018 yılı bütçemizin ülkemize ve memleketimize hayırlar getirmesini yüce Allah'tan niyaz ediyor, emeği geçen herkesi tebrik ediyor, Gazi Meclisi saygıyla, muhabbetle selamlıyorum.

Allah'a emanet olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Konuşmacıyı tebrik ediyorum, çok güzelce konulara değindi, güzel de ifade etti. Biz de konuşması içerisinde geçen bu yüzde 11 büyümeyi kabul ediyoruz. Yüzde 11 Türkiye büyüdüyse ekonomik olarak, Hükümetten rica ediyoruz bu yüzde 11'i emekliye de yansıtınlar, taşerona da yansıtınlar...

HASAN BASRİ KURT (Samsun) – Yansıyor zaten, merak etmeyin; yol, su, elektrik olarak...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...işçiye, çiftçiye de yansıtınlar, çalışan tüm emekçilerimize bu yüzde 11’i muhakkak yansıtınlar; takipçisi olacağız.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, kayıtlara geçmiştir.

Ve böylece söz sırası Hükûmette. Hükûmet adına dört sayın bakan var, sırasıyla söz alacaklardır yirmişer dakikayla, öyle mutabık kaldılar.

Hükûmet adına ilk söz, Ekonomi Bakanı Sayın Nihat Zeybekci’ye aittir.

Sayın Zeybekci, süreniz yirmi dakikadır.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Saygıdeğer Başkanım, çok değerli milletvekilleri, konuşmama başlamadan önce yüce heyetinizi saygıyla selamlıyor, 2018 yılı Bütçe Kanunu’nun milletimize ve ekonomimize hayırlar getirmesini temenni ediyorum.

Tabii, bir konuşma metni hazırlamıştık, bu konuşma metninin amacı da Türkiye’mizin şu andaki mevcut durumu ve gelecekle ilgili gerek Hükûmetimizin gerekse Bakanlığımızın planlarını, programlarını, hedeflerini ve çalışmalarını anlatmak ve geçmiş performansımızla ilgili de detaylar vermektir. Yalnız, konuşmalar sırasında gördük ki “Hafızayıbeşer nısyân ile maluldür.” derler ve o bir daha kendini burada gösteriyor. 2001-2002 yılı dönemine atıfta bulunmayın ki ben karakter olarak da bugüne kadar hiç öyle bir şey yapmam, geçmiş dönemlerle ilgili de tabii ki bazı tespitlerde bulunmak lazım.

Denizli Milletvekilimiz Sayın Şahin Tin konuşması sırasında “Dışarıdan atanan değil, Türkiye’nin bakanlarıyla, Türkiye’nin Cumhurbaşkanı, Türkiye’nin Başbakanı ve hükûmetleriyle bu ekonomik başarılar sağlandı.” dediğinde, nedense bu dönemde sağlanan başarılarla ilgili “Efendim, şurasında bu var, burasında bu var, yüzde 11 değil de ‘Yüzde 1.500 büyüdük.’ deseniz bile inanmıyoruz” a varan şeyler söylendi.

Şöyle bir hatırlayalım neler oldu diye. Bu dönemde bunu söylerken 2001-2002’yi tek başına alırsak hata yaparız. 2001-2002 bir sonuçtur. 1999, 2001 ve 2002 de bir sonuç itibarıyla gelmiştir. Carlo Cottarelli Türkiye’ye geldiğinde -IMF’nin Türkiye Masası Şefi- Türkiye’nin Başbakanı, bakanları, Hükûmeti içtimaya bir sonuç itibarıyla gelmiştir ve Türkiye’ye “IMF’nin kredi dilimlerinden -her biri 750 milyon dolar, 1 milyar dolar, 1.250 milyar dolarlık- birini Türkiye’ye serbest bırakmıyoruz. Şartımız var, Başbakanın da daha üzerinde bir yetkiyle “O onaylamadan hiçbir şey yapamazsınız.” şartıyla bir Bakan dayatmasını Türkiye maalesef bu dönemde yaşamıştır. Neden geldik bu noktaya, nereden geldik buraya? 1990’ların başında, 1991’den itibaren, maalesef yine 16 Nisanda tarihin derinliklerine gömdüğümüz koalisyon hükûmeti sistemi, “İktidar olayım da hükûmete geleyim de ne olursa olsun.” diyen o anlayışın sonucu olarak... Orada şöyle dendi, hatırlayın: “Onlar ne veriyorsa beş fazlası benden.” Ve bu memleketin 38 yaşındaki erkekleri, 35 yaşındaki kadınları emekli edildi. Öyle bir ekonomi yarattık ki 1999, 2000, 2001, 2002’de bu noktaya geldi ve bu ülkenin -2002 yılı rakamlarıyla söylüyorum- toplanan vergilerinin yüzde 87’si faize gidiyordu. Geriye kalan yüzde 13’le ne yapabilirseniz yapın ve bu yüzde 13’le hiçbir şey yapamadığı için Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti, Dünya Bankasına, IMF’ye, uluslararası kuruluşlara teslim oldu hazinesiyle beraber ve aynı dönemde...

Bakın, şurada, elimde, muhtelif defalarda yazılmış olan taahhütler var, bunun altında dönemin Başbakanı, Başbakan Yardımcılarının imzaları var. Tarihler: 28 Ocak 2002, 18 Ocak 2002, 3 Nisan 2002, 20 Kasım 2001, 3 Mayıs 2001, bu tarihlerde yazılmış olan... Bay Köhler, Uluslararası Para Fonu Başkanı. Burada şöyle söylüyoruz... Burada, hepsi elimizde, Ekonomi Bakanlığının arşivinde, kayıtlarında.

ERHAN USTA (Samsun) – Daha sonra niyet mektubu yazılmadı mı Sayın Bakan? Çok ayıp ya!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – 9’uncu maddede Türkiye’nin bankaları, kamu bankalarıyla ilgili -kamu bankaları Halk Bankası, Ziraat Bankası ve Vakıflar Bankası. Vakıflar Bankası tam anlamıyla bir kamu bankası sayılmaz ama üçüyle ilgili de- atıfta bulunarak “Bunların özelleştirilme sürecinin tamamlanması, özelleştirilemiyorsa kapatılması” diye bir taahhüt var. Sonuç olarak ne oldu? Bakın, kamu bankalarının 2001 yılındaki kamu zararları 22,9 milyar TL. Peki, bugün ne oldu? Halk Bankası, Vakıflar Bankası ve Ziraat Bankası son on beş yılda 82,8 milyar TL sadece kâr etti.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Nereden?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) - Söz konusu bankaların aktif toplamı 2002 yılında 67 milyar TL, bugün 805 milyar TL.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Nereden kâr elde etti?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) - Türkiye ekonomisinden kâr ediyor bunlar, Türkiye’nin büyüyen ekonomisinden kâr ediyor, gelişen ekonomisinden kâr ediyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Altın ticaretinden?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) - Nereden kâr edecekti? Başka yerden mi kâr edecek? Milletın, ülkenin ticaretinden, özel sektörün ticaretinden, çalışan bankalardan ve sistemden kâr edecek. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Aldığı rüşvetlerden?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, sadece rakamlar konuşsun, sadece ekonomi konuşsun. Bu bölümü toparladıktan sonra Türkiye’nin geleceğiyle ilgili ne kadar aydınlık günlere doğru, ne kadar güzel günlere doğru gittiğimize şöyle bir bakalım.

Bakın, bir rakam daha söyleyeyim, bir vakıya da anlatayım size ki ibretliktir: Bir gecede 100 civarında Halk Bankası ve Ziraat Bankası şubesi kapatıldı bu ülkede ve sonuç itibarıyla tamamen kapatılacaktı. Yani, bizim Halk Bankasına olan ilgi hep vardı zaten, ortadan kaldırmaktı amaç. Vakıflar Bankası satışa çıktı bu ülkede.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – O zamanlarda rüşvet ve yolsuzluk yoktu.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) - Vakıflar Bankası satışa çıkarıldı, Vakıflar Bankasının tamamına, bir Fransız bankası -adını da söyleyeyim- Societe Generale Bank bu ülkeye yapılabilecek en büyük hakaretlerden birini yaparcasına şunu söyledi, dedi ki, Vakıflar Bankasını yani ecdadın bize emanet ettiği, Türkiye’nin gayrimenkuller anlamında en zengin bankasına üzerindeki bütün gayrimenkulleriyle beraber şunu söyledi: “Vakıflar Bankasını lütfederim, alırım ama sermayesine 750 milyon dolar daha ilave ederseniz nakit olarak alırım.” Bedavaya, sıfır bedelle... Ve sonunda ne oldu? 2003 yılında nisan ayında, mayıs ayında aynı kurumlara bir daha yazı yazıldı, dendi ki: “Taahhütlerimizden vazgeçiyoruz, Halk Bankasını ve Ziraat Bankasını kapatmıyoruz, Vakıflar Bankasını da satmıyoruz.” (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Ve sonra ne oldu? Ve 2003, 2004 ve 2005 yılında Vakıflar Bankası dünyanın en hızlı büyüyen bankası oldu ve 2005 yılının sonunda Vakıflar Bankasının yüzde 20’si Borsa İstanbul’da halka arz edildi. Neye biliyor musunuz? Yüzde 20’si 1.750 milyar dolara gitti, yüzde 20’si. Yani, “Nereden nereye gedik.” diye söylüyorum. Sadece...

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, ekonomiye gel ekonomiye, bırak bankaları.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ekonomi, ekonomi... Pes yani pes!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Bunlar ekonomi değilse ben sana ne diyeyim? Dışarıda gezmeye git.

TAHSİN TARHAN (KOCAELİ) – Tefeciler büyüyor...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Eğer bunlar ekonomi değilse, bunlar performans değilse ben sana ne anlatayim daha başka?

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Yani...

TAHSİN TARHAN (KOCAELİ) – Dolar ne oldu dolar? İşsizlik ne oldu?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Dolarla ilgili... Ona geleyim ben sana, bak.

TAHSİN TARHAN (KOCAELİ) – Yoksulluk ne oldu?

BAŞKAN – Müdahale etmeyelim lütfen.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi...

ERHAN USTA (Samsun) – İthalatı bir konuşalım, ithalatı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yardıma muhtaçları anlat.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Dolarla ilgili tabii ki şunu da söyleyeyim, size anlatayim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ayakkabı kutularındakilerini.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sıfırlamadığımız dolarlar.

ERHAN USTA (Samsun) – 650 milyon dolardan aldığın cari açığı 43 milyar dolara getirdin, bir onu konuş da.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hani, şu Halk Bankası Genel Müdürünün evindeki...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Şimdi, “Türkiye’nin kurla ilgili zafiyet yaşamasını gerektirecek hiçbir şey yoktur.” diye bunu defalarca belirttik, defalarca söyledik. Ve en sonunda, bir gün bir açıklamada bulundum, dedim ki: Türkiye’nin toplam mükellefiyetleri, toplam kamu ve özel mükellefiyetleri, kısa vadeli borçları 114 milyar dolardır. Merkez Bankasının -yanıma almayı unutmuşum, herhâlde arkadaşlarımızın orada kaldı- stokları altınla beraber 120 milyar dolardır. Sadece özel sektörün döviz tevdiat hesaplarında olan yurt içinde -yurt dışındakileri değil- 220 milyar dolar veya 260 milyar dolar. Fazlası var eksikliği yok. Soruyorum, böyle bir şirketin pasifinde borçları var kısa vadeli, aktifinde de Merkez Bankasının varlıkları, altını artı özel sektörün de varlıkları.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu kadar faizi nereye ödüyorsunuz o zaman?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Şimdi, onu biraz önce dedim, sen anlamadın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Nasıl anlamadım? Sen anlatamadın.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Yüzde 87’si faize gidiyordu vergi gelirlerinin. Türkiye’nin şu anda topladığı vergilerin yüzde 10’u faize gidiyor; karın ağırsı bu zaten.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yatırımı nerede yapıyorsunuz?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Biz de buna inanıyoruz değil mi? Tabii...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz de buna inanacağız...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Türkiye’den yeniden yüzde 87’yi almak isteyenlerin karın ağırsı var.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tabii, inanıyoruz biz de buna (!)

ERHAN USTA (Samsun) – Ödemeler dengesindeki faizi bir söyleyin, bırakın ilk faizi.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, şimdi, ben size aradaki soruları söylemeye çalışayım. Türkiye’nin...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakan, 240 milyar dolar faiz ödedik Sayın Bakan! İşinize geldiği yeri konuşuyorsunuz!

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Türkiye'nin... Orta vadeli programda konuşmacılardan bir tanesi dedi ki: "Türkiye, ihracat rakamları itibarıyla, ihracat hedeflerine hedefleri kendine yaklaştırarak ulaşmaya çalışıyor." Hayır, 2017 yılında ihracat hedefi 153 milyar dolardı orta vadeli programda, sonra revize ettik 156,5 milyar dolara koyduk ve şimdi de inşallah tarihi zirveye 2017 yılında yaklaşacağız yani açacağız.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Fiyat artışı...

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Kaldı ki bu tarihi zirveyi, adını koyduğumuz o dönemde, 2014 yılında ihracatın içinde 13 milyar dolar altın vardır.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Fiyat artışıyla...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Reza'nın altınları!

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Bu dönemde altınla aradaki fark 8 milyar yani 8 milyar daha fazlasıyla aşmış olacaktır.

Hedefimiz şuydu: Türkiye İhracatçılar Meclisi olarak biz ihracat hedeflerimizi açıklarken "Dünya ihracatından yüzde 1,5 pay alacağız." diye açıkladık. Açıkladığımız yılda dünya ihracatı 19 trilyon dolardı. Türkiye'nin hedef olarak koyduğu yüzde 1,5; açıklanan yıldaki yüzde 0,83 Türkiye'nin ihracatının dünya ihracatından payı; hedefimiz 1,5. Yıl 2014, dünya ihracatı 19 trilyondan 16,5 trilyona düştü; yıl 2016, 15,9 trilyona düştü; 2017, 2018, 2017'de 17 trilyon dolara çıkıyor.

Peki, Türkiye'nin dünya ihracatından aldığı pay nereye geldi? Yıl 2004 yüzde 0,68, yıl 2017 yüzde 0,91...

ERHAN USTA (Samsun) – İthalat, ithalatla geldi!

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – 2018 hedefi 0,95; 2019 hedefi 0,98; 2020 hedefi 1,01; 2021 hedefi 1,15 yani hedefimize doğru gidiyoruz.

Şöyle bir şey var...

ERHAN USTA (Samsun) – İthalatla övünüyorsunuz, ithalatla!

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Yani ekonomide sorun yok, hiçbir sorun yok, her şey iyi!

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, ihracatımızla ilgili bu hedeflerden sonra gelelim şimdi, ithalatımızla ilgili rakamları da şöyle gerçek anmalarıyla bir ortaya koyalım.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Sayın Bakan, söylesene ekonomi gayet iyi diye; ben de alkışlayacağım.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Tahsin bir dinle ya, ondan sonra soru sor.

TAHSİN TARHAN (Kocaeli) – Anlatmıyor ki, başka şeyler anlatıyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Ne anlatıyor? Başka ne anlatabilir Ekonomi Bakanı? Ekonomiyi anlatıyor. Sağlık Bakanlığını mı anlatsın, biraz sonra Sağlık Bakanlığı.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) - Değerli arkadaşlar...

BAŞKAN – Sizin istediğiniz şeyi anlatmak durumunda değil. Herkes kürsüde özgürdür.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) - Şimdi, yüzde 11,1 büyüdük. Dünyadaki bütün ekonomilerin, ekonomistlerin söylediği bir şey vardır: "Öyle bir büyümemiz olsun ki, bu büyüme ihracata, üretime ve yatırımlara dayansın." Yüzde 7,4 büyüdük, yüzde 7,4'lük büyümemizin tam yarısı 3,76'sı üretime, ihracata ve yatırımlara dayanıyor. Amaç bunu sürdürülebilir hâle getirmek. Yüzde 11,1'lik büyümenin içinde -biraz önce yine rakam olarak... Bazen böyle, rakamların istediğinizi alırsınız- ihracatın etkisi 7,46'nın içinde yüzde 1,5 seviyesindedir ama son ay, on birinci aydaki yani son üçüncü çeyrekteki toplam büyümemizi aldığımız zaman yüzde 3,5 seviyesindeki ihracatın büyümeye katkısı ithalatın da yukarıda olmasından dolayı 0,4 civarında gerçekleşiyor.

Bakın burada şunu görüyoruz, trajiktir bu. 16 Nisan referandumundan sonra ararken bir yerde bir şey gözüme çarptı. Üstat Necip Fazıl Kısakürek 16 Nisan 1956 yılında bir şey söylüyor, Büyük Doğu dergisinde yayınlanmış olan bir sözü bu. Diyor ki: “Bugün bizdeki muhalefet, iktidarı düşürmek için vatani düşürmeye bile razıdır.” 1956 yılı 16 Nisan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Böyle şey olur mu ya? Bu ne biçim bir yaklaşım!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Rakamlarla ilgili...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakan, bu ne biçim bir yaklaşım! Böyle şey olur mu, ne demek istiyorsunuz?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – ...rakamları kötü gösterme adına ellerinden ne gelirse yaparlar, yeter ki Türkiye'nin rakamları kötü olsun, yeter ki büyüme rakamları olmamış olsun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Lütfen uyarır mısınız? Ne demek istiyor ya? Böyle şey olur mu ya?

BAŞKAN – Sayın milletvekili...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Böyle bir şey olur mu ya?

BAŞKAN – Sayın Özkoç... Gerekteğinde cevabını verirsiniz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Ben sadece bundan altmış yıl önce söylenmiş olan bir sözü söylüyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Ne demek bu? Uyarın lütfen. Uyarın! Böyle şey olur mu?

BAŞKAN – Sayın Özkoç, lütfen... Söz veririm, cevap verirsiniz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Sonra dünya büyüme rakamları açıklanıyor. Büyüme rakamlarıyla ilgili deniyor ki: Büyüme rakamlarıyla ilgili yüzde 1.500 deseniz ne fark eder?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen ekonomiyle ilgili konulara bak!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Ben demedim bunu siz dediniz, ben söylemedim.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Haddinizi bilerek konuşun! Ne demek vatana ihanet! Öyle yok!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Haddimi senden öğrenecek değilim, haddimi de senden öğrenecek değilim.

BAŞKAN – Lütfen, lütfen, Sayın Özkoç..

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Haddini bil de konuş! Vatana ihanet eden sensin!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Ben sana ne söyleyeceğimi söylüyorum; hadi, otur yerine!

BAŞKAN – Lütfen Sayın Özkoç, lütfen, bakın, kürsüde hatip var. Yerinize oturun!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Terbiyenizi takımın da konuşun!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, sonra söz alır konuşur, ağzını bağlayan yok.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – İhracatımız yüzde 10,4 arttı...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Burada kabadayılık yaparak bir şeye varamazsın.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Öyle mi?..

BAŞKAN – Sayın Özkoç, istirahat ediyorum, lütfen, dinleyin.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne demek vatana ihanet?

BAŞKAN - Sonra, satışmadan isterseniz söz alın.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Bunun bir kere lamı cimi var mı? Eğer yüzde 10,4'lük büyümeye siz, yüzde 11'lik bir büyümeye eğer dil uzatırsanız Türkiye'de emeğe dil uzatmışsınızdır, özel sektöre dil uzatmışsınızdır; ihracatçıya, üreticiye, yatırımcıya dil uzatmışsınızdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen ekonomiyi anlat burada, milleti nasıl batırdığını anlat, milleti nasıl fakir fukara yaptığını anlat!

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Sen dil uzatırken ses çıkarmayacağız, biz burada bunlara cevap verirken haddimizi bilecekmışiz!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne demek bu! Yüzün kızarmadan konuşacaksın...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, Sayın Özkoç, lütfen.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Haddimi senden öğrenmeyeceğim, asla! Senden öğrenecek hiçbir şeyim de yoktur.

Bak, ne diyor?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne demek; haddini bil de konuş.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Had bildirmek senin haddin değil!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, cevap verirsiniz, lütfen oturun yerinize. Yakışmıyor, lütfen...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir üslup yok.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Lafını geri aldırın, lafını geri alsın.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, cevap verirsiniz, lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Söylediği sözü geri alsın.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, cevap verirsiniz lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, burayı kim yönetiyor ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Böyle şey olmaz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Burayı kim yönetiyor?

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir bakan kürsüden böyle konuşamaz. Muhalefete söylediği sözü geri alsın.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, lütfen istirham ediyorum, bakın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yok öyle!

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, sayın milletvekilleri; Allah aşkına, biz yaptıklarımızla övüneceğiz, yaptığımız işlerle övüneceğiz. Bugün ekonomiyi anlatıyoruz burada, yaptığımız performansı anlatıyoruz, Türkiye'nin performansını anlatıyoruz, ihracatımızı anlatıyoruz, geldiğimiz noktayı anlatıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, FETÖ'den el konulan Turkuaz Tekstili anlatsın! 1619 Kulelerini anlatsın! Madem anlatmak istiyor, bunları anlatsın o zaman.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hiçbir şey anlatmıyorsun, demagoji yapıyorsun.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Kıskanıyorsan ne yapayım ben sana! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Senin haddin değil muhalefete “Vatan haini” demek!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, istirahat ediyorum. Sayın Özkoç, lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Lütfen beni değil onu uyarın.

BAŞKAN – Bakın, ben gerekirse onu da uyarırım ama lütfen, Grup Başkan Vekili olarak dinleyeceksiniz, gerekirse cevabını vereceksiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Doğru bir dil kullansın, onu uyarın.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan, lütfen...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Kullandığım dilde... Sadece ve sadece üstat Necip Fazıl Kısakürek'in 1956 yılında söylediği sözü tekrar ettim. Ne var bunda? Yaran yoksa gocunmazsın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ya, alçakça konuşuyor, alçakça konuşuyor. Necip Fazıl Kısakürek'i alet ederek konuşuyor.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Sen öyle değilsen gocunmazsın. Gocunma! (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Alçakça konuşuyor! Böyle bir şey olmaz!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, istirahat ediyorum, lütfen... Lütfen yerinize buyurun.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Necip Fazıl Kısakürek'in iktidarla ilgili söylediği sözü söylüyorum.

ENGİN ÖZKOÇ(Sakarya) – Bu alçaklıktır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Böyle konuşamaz!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Alçak sensin! Sensin alçak!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Alçak sensin!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, bakın, sizin yaptığımız doğru değildir!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Alçak sensin!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır, konuşma!

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Haddini bil de konuş!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Alçak sensin! Alçak sana benzer!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sensin alçak!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, yerinize oturun lütfen, yerinize oturun.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Otur yerine, otur! Terbiyesizlik etme!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Aynı senin gibidir!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Böyle şey olmaz!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Böyle dengesizlik olur mu!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bütün muhalefet partilerine “vatan haini” diyor.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, kalkar cevabını verirsiniz, lütfen... Böyle değil ama. Bu şekilde, bu tarz bir muhalefet...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Kimseye söylediğim bir söz var mı benim, kimseye attığım bir laf var mı?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Olur mu böyle şey?

BAŞKAN – Cevabını verirsiniz Sayın Özkoç.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Türkiye'nin performansını anlatıyorum, Türkiye'nin gerçeklerini anlatıyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayır!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Bir tek siyasetçiye, milletvekiline hakaretim oldu mu?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen ekonomiyi anlat, Ekonomi Bakanısın!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Bir kişiye hakaretim oldu mu?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ekonomiyi anlat!

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bilmediğin şeyler onlar!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, lütfen...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Böyle bir şey olmaz ya!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Otur yerine!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Öyle şey yok!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sen karar veremezsin ne yapacağına!

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Haydar, sus sen Haydar! Otur yerine!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, yerinize oturur musunuz lütfen.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Sayın Başkan, en az beş dakikalık, altı dakikalık bir zamanım var.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Bakan.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Ben Genel Kurula hitap ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Genel Kurula hitap etmiyorsun!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, 2017 yılı Ocak-Kasım döneminde Türkiye'de...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Alkışlayın, 1619 Kulelerini alkışlayın. Alkışlayın Turkuaz Tekstili, FETÖ'den el konulan Turkuaz Tekstili.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Bakın, Türkiye'nin ihracatıyla ilgili...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Alkışlayın kardeşim!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Yarası olan gocunur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Alkışlayın! Biz vatan hainiyiz ya, siz alkışlayın onları.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Hiç yakışıyor mu bir grup başkan vekiline?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Sayın Başkan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Onlar vatansever(!)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, kesin sözünüzü lütfen.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kürsüden, milletin kürsüsünden hiçbir milletvekiline...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O kürsüyü o “vatan haini” dediğin insanlar kurdu bu ülkede.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sensin be vatan haini!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – ...hiçbir siyasi partiye “vatan haini” denmemiştir ve denemez de.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen dedin az önce! Geri al!

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Ya, sana mı dedi be! Sen niye üstüne alınıyorsun, yaran mı var? Anlayışın mı kıt?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Demedim.

BAŞKAN – Bakın...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Sen öyle anladıysan ben ne yapayım sana ya?

BAŞKAN – Sayın Özkoç, dinleyin lütfen.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Senin anlayış kabiliyetin öyleyse ben ne diyeyim sana? Üstat Necip Fazıl'ın söylediği bir söz, altmış yıl önce söylediği bir söz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Kimi kast ederek söylediğini açıklasın!

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – “Muhalefet” dedi. “Muhalefet” deyince sen misin sadece?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Yani, Türkiye'nin performansını kötülemek için elinden geleni yapacaksın...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Tutanakları çıkartalım efendim, lütfen, rica ediyorum.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – ...Türkiye'yi aynı dönemlere döndürmek için de elinden geleni yapacaksın...

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Türkiye'yi bugünlere o dediklerin getirdi!

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Ya, dinle be!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – ...Türkiye'nin büyümesine dil uzatacağın, ihracatına dil uzatacağın...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Konuşmayacak mıyız ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşmayacak mıyız?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Konuşmayacak mıyız?

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Sen konuşmayacaksın!

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – ...istihdamına dil uzatacağın, Türkiye'nin etkinliğine dil uzatacağın...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Vatan haini mi oluyoruz?

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Otur be, otur!

HASAN TURAN (İstanbul) – Otur yerine, otur, otur!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Senin istediğin gibi mi konuşacağız biz?

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – ...yüzde 87 faize para ödeyen Türkiye...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sen yalan söyleyeceksin, biz susacağız, öyle mi?

BAŞKAN – Sayın Özkoç, lütfen...

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – ...garip gurebanın vergisini faize ödeyen Türkiye, bugün yüzde 10'a getirmiş, bunu beğenmeyeceksin...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Kaç daire parası ödüyorsunuz faizle?

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – ...bunu söyleyen bir Ekonomi Bakanına oradan ağzına geleni söyleyeceksin, “Alçak!” diyeceksin...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bize “vatan haini” diyen alçaktır! Sen alçaksın! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

HASAN TURAN (İstanbul) – Sensin! Alçak sensin!

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Yüce Meclisin takdirine arz ediyorum!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, lütfen, istirahat ediyorum ama...

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Yüce Meclisin takdirine arz ediyorum! (AK PARTİ sıralarından bir grup milletvekilinin CHP sıralarına yürümesi)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne var? Ne var?

BAŞKAN – Oturunuz yerinize!

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – “Alçak” demediğim hâlde “alçak” diyen de alçaktır!

HASAN TURAN (İstanbul) – Bu ne şerefsizlik ya! Böyle şerefsizlik olur mu?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ne var?

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.46

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.23****BAŞKAN: Başkan Vekili Ahmet AYDIN****KÂTİP ÜYELER: Mücahit DURMUŞOĞLU (Osmaniye), Bülent ÖZ (Çanakkale)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 40’ncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon ve Hükümet yerinde.

Ekonomi Bakanımız Sayın Nihat Zeybekci’nin sözü yarım kalmıştı.

Beş dakikalık bir süreniz kalmıştı, buyurun Sayın Zeybekci. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; tabii, biraz önceki Ekonomi Bakanlığı olarak sunumumuz sırasında ekonomiyle ilgili rakamları verirken, geçmiş ile bugünü kıyaslarken ve hatta -ki oradaki hassasiyetimin de altını çizerek söylediğim- 2000, 2001, 2002 yıllarında Türkiye’nin geldiği durumun sebeplerini, 1990’ların başındaki popülist yaklaşımların Türkiye’yi getirdiği noktayı ve Türkiye’deki Türkiye Cumhuriyeti hükümetlerinin düştüğü durumu özetleyip de o gün ile bugünü kıyaslarken vermiş olduğumuz rakamlar tamamen ekonomiyle ilgiliydi.

Bu arada tabii ki, gece gündüz koşturan... Hakikaten gecemiz gündüzümüz yok. 15 Temmuz ihanet girişiminde, burada, bu Meclisteyken, yüce Meclisteyken, bu Türkiye Büyük Millet Meclisi bombalanırken, içeri girerken, üzerimize binlerce kurşunla ateş edilirken o gece İstanbul’a gidecektik 23.50 uçağıyla ve ertesi gün de Başbakanımızın başkanlığında toplanıp pazartesi günü Bakanlar Kurulundan çıkarak Türkiye’de büyüme seferberliği, ihracat seferberliği için yeni kararlarımızı açıklayacaktık ve yine de açıkladık, yine de Türkiye on beş aydan bu yana kesintisiz bir şekilde ihracatını artırıyor ve birçok ayda da iki haneli artırıyor.

Bunun arkasında büyük bir emek var, bunun arkasında çok büyük bir çalışma var, bunun arkasında işçi kardeşlerimizin emeği var, bunun arkasında ihracatçılarımızın emeği var, üreticilerimizin emeği var.

Bakın, bazı şeyler söyleyeyim size: 2017 yılında bugün itibarıyla vermiş olduğumuz teşvik belgelerinde adet bazında yüzde 51, istihdam bazında yüzde 61, rakam bazında yüzde 80, geçtiğimiz yıla göre, artış var. Bunun gelecekte yani 2018’de ve devamında sonuçlarını yaşamaya devam edeceğiz.

Dünyanın en iddialı yatırım teşvik sistemini devreye koyduk; proje bazlı yatırım teşvik sistemi, terzi usulü teşvik sistemi. Şu an itibarıyla Hükümetimiz, Bakanlar Kurulunda yaklaşık olarak 70 milyar TL’nin üzerinde teşvik belgesiyle ilgili çalışmalarını yaptı, bitirdi ve yıl sonundan önce bunları da ilan edeceğiz, bunlar da üzerine ilave gelecek ve Türkiye artık global ekonomide kendi devlerini yaratacak. Bunların peşindeyiz.

Türkiye, her şeye rağmen son çeyrekte dünyada büyümede 1 numara olmuş ve toplamda baktığımız zaman da 7,4’lük büyümesiyle de yine de dünyada 1 numara olmuş, G20’de, OECD üyesi ülkelerde. Evet, Türkiye’nin enflasyonla mücadelede sıkıntıları vardır, istihdamla ilgili sıkıntıları vardır, işsizlikle ilgili sıkıntıları vardır ama geldiğimiz noktada her yıl 1,1 milyon vatandaşına istihdam sağlamak zorunda olan Türkiye, yüzde 6’nın altında bir büyümeyi sağlarsa zarardadır, ziyadadır.

Bunları yaparken, bunları gerçekleştirirken de, Meclisimizde bunları size arz ederken yüce Meclisin onayına Ekonomi Bakanlığının bütçesini sunarken de tabii ki bunun sevgisiyle, sevdasıyla çıkıyoruz ama bunları yok varsaydığımız, bunlar olmamış gibi varsaydığımız zaman da ağırımıza gidiyor.

Hayatım boyunca ne siyasete ne de hiçbir siyasi partiye hakaret etmedim. Hiçbir zaman için de “hain” demedim “alçak” demedim “şerefsiz” demedim çünkü ne yapacaksak siyasetle yapacağız, ne yapacaksak da siyasi partilerimizle yapacağız, ne yaparsak da Türkiye Büyük Millet Meclisimizin onayıyla yapacağız.

Maalesef, konuşmamda on üç dakikam kalmıştı ki -Sayın Başkan beş dakika verdi, ben kendisinden tekrar istihdam edeceğim uzatmasıyla ilgili- ondan sonra konuşma imkânımız kalmadı. Bir arkadaşımız yüzlerce defa şahsıma “alçak” diye bağırdı, yüzlerce defa...

AYŞE SULA KÖSEOĞLU (Trabzon) – Kabul edilemez.

ŞAHİN TİN (Denizli) – Böyle bir şeyi kabul etmiyoruz, kendilerine...

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – ...ve sabrettim, durdum, sustum, ağzımdan çıkan o “alçak” kelimesini yüce Meclisin huzurunda söylemiş olmaktan dolayı da üzgünüm. Dedim ki: “Sensin o.” Bir daha asla kullanmayacağım, bir daha asla bu kardeşinizin ağzından öyle kelimeleri duymayacaksınız.

1956 yılında üstat Necip Fazıl Kısakürek’in söylediği söz, tam anlamıyla “Bugün bizdeki muhalefet” deyip o güne hitap eden bir sözdür, bununla hiç kimseyi kastetmedim, hiç kimseyi de hedefledim.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Kabul etmiyoruz.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Kabul etmemek sizin hakkınızdır, buraya çıkarsınız, söylersiniz ama burada konuşan bir konuşmacıya, bir bakana yüzlerce defa “alçak” denir mi?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ne demek istediğinizi söyleyecek misiniz Sayın Bakan?

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, bugün bizler siyasetçisiyle, bürokratiyle, ihracatçisiyle, işçisiyle üretim ve ihracat ailesiyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, iki dakika süre veriyorum.

Buyurun.

EKONOMİ BAKANI NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Türkiye -namerdi bırak, merde bile muhtaç olmayacak- Gazi Mustafa Kemal’in gösterdiği muasır medeniyet ve daha ilerisine geçmek için büyük bir yarış içindedir. Uluslar yarışı vardır bugün, milletler yarışı vardır, ülkeler yarışı vardır. Bu yarışta tabii ki bize çelme takmak isteyenler olacaktır. Bölgesel menfaatleri, bölgesel çıkarları olanların da Türkiye’yle ilgili hesapları olacaktır, herkes isteyecektir. 236 milyar dolarlık millî gelirin olduğu bir dönemde, toplam vergi gelirlerinin yüzde 87’sini faiz olarak alanlar, bugün 870 milyar dolara gelmiş olan Türkiye’nin vergi gelirlerinin yüzde 87’sini tekrar almak isteyeceklerdir. Bugün yüzde 10, hedefimiz bu yüzde 10’u da vergi gelirlerinden sıfıra indirmek, hedef bu. Bu hedefi de Allah’ın izniyle gerçekleştireceğiz.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Türkiye, bugün ihracatımızla ilgili, büyümemizle ilgili, üretimle ilgili büyümek zorunda ama büyürken de üretimle, ihracatla, istihdamla ve yatırımla büyümek zorundadır ve bununla ilgili de çok önemli kararlar alındı. Bunlara “tesadüf” dersenez, kabul edemeyiz, Hükümetimize de hakaret olarak kabul ederiz, parti olarak da hakaret kabul ederiz. Bunların hepsi çok ince çalışıldı, en ince detayına kadar gergef gibi işlendi, planlandı ve bugün bu sonuçlar alınıyor. 2018 yılında Türkiye yine büyümeye devam edecek. Yine Türkiye, ihracatını artırmaya devam edecek. 2018 sonu itibarıyla Türkiye, 170 milyar dolarlık ihracat hedefini de geçecek.

İthalatla ilgili de değerli arkadaşlar, Türkiye’nin yüzde 11’lik bir ihracat büyümesi vardır, yüzde 16,5’luk bir ithalat büyümesi vardır, altını çıkardığımız zaman da yüzde 9,5’lik bir ithalat büyümesi vardır. Tüketim mallarında, tüketmediğimiz zaman, ithal etmediğimiz zaman hiçbir şey olmayacak ürünlerde sıfırdır ithalat artışımız.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Sadece ham madde ve üretim mallarındaki ithalatımız yüzde 27 artmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN- Sayın Bakan, bir dakika daha ek süre vereceğim.

Yalnız, kastınızı bir daha net bir şekilde ifade edebilirsiniz az önceki yanlış anlaşılma ile ilgili, bunun açıklığa kavuşması lazım. Gerçi biz anladık kastınızın ne olduğunu. Tekrar...

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Saygıdeğer Başkanım, son derece açıktır. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki konuşmamda, biraz önceki konuşmamda açıkça da söyledim: Bu Mecliste, burada, bu kürsüden hiç kimsenin haddine değildir hiçbir siyasi partiye “hain” demek. Ağzımızdan da böyle bir laf çıkmamıştır, çıkamaz da zaten, bize de yakışmaz. Ha, bir karar verecekse, millet, yüce millet bu kararı verir.

Evet, Saygıdeğer Başkanım, son rakam olarak da şunu söyleyeyim, böylelikle Ekonomi Bakanı olarak kapatmış olayım: Ekonomi Bakanlığının sizlere takdim olunan amaç ve faaliyetler doğrultusunda kullanmak üzere 2018 yılı bütçesi toplam 4 milyar 413 milyon TL’dir. Bunun 222 milyon TL’si personel, 26 milyon TL’si SGK primleri, 101 milyonu mal ve hizmet alımı, 21 milyonu sermaye giderleri, 4 milyar 30 milyonluk kısmı da ihracatçımıza verecek olduğumuz destekler ve teşviklerdir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Sayın Başkanım, bir dakika...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Son dönemi söyleyeyim.

BAŞKAN – Son cümleleriniz... Bitirin lütfen.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Devamla) – Bunun içinde Eximbank’ın, ihracatçıya vermiş olduğu 40 milyar dolarlık kredinin faiz destekleri yoktur. Bunun içinde ihracatçılarımıza verilmiş olan, dâhilde işleme izin belgesi kapsamında sağlanmış olan gümrük vergisi avantajları yoktur. Bunlarla beraber topladığımız zaman ihracatçımıza vermiş olduğumuz, üretime vermiş olduğumuz destekleri takdirlerinize arz ediyorum.

Bu duyularla tekrar yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. 2018 yılı bütçemizin Hükûmetimize, ülkemize ve Meclisimize hayırlı olmasını dileyerek sizleri Allah’a emanet ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, Sayın Bakanın Cumhuriyet Halk Partisini hedef alan satışlarından dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

İki dakika süre veriyorum, lütfen...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bana herhâlde daha fazla verirsiniz diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Satışmalarda iki dakikadan fazla vermiyoruz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bakana yedi, sekiz dakika oldu.

BAŞKAN – O, on dakikasını hiç konuşmamıştı zaten.

Buyurun.

IV.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hemen şunu söyleyeyim: Sayın Bakanın rakamlarıyla, ekonomi rakamları ile bizim elimizdeki ekonomi rakamları birbirini tutmuyor.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Seninkiler yanlış.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Devlet, on beş yılda 757 milyar lira faiz ödemiş. Şu anda, Haziran 2017 sonu itibarıyla 432,4 milyar dolar olarak Türkiye dış borçta bir yükselmeye karşı karşıya. Kamunun dış borcu on beş yılda 43,6 milyar dolar büyümüş; 43,6 milyar dolar. Özel sektörün dış borcu 300 milyar dolar sınırını aşmış. Devlet, borç stokunun, rekor borçlanmayla, 2017 sonunda 900 milyar liraya ulaşabileceği tahmin ediliyor.

Siz kendi rakamlarınızı söyleyeceksiniz, biz de kendi rakamlarımızı, doğru rakamları, gerçek rakamları millete buradan duyuracağız. (CHP sıralarından alkışlar) Bunları söylerken eğer diplomatik bir dil...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – İyi de rakamları yazanlar bilmiyor da siz mi biliyorsunuz?

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Müsaade ederseniz! Her şeye de karışmayın, ayıp oluyor.

BAŞKAN – Sayın Özkoç, konuşun lütfen.

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Rakamları yazanlar bilmiyor da siz mi biliyorsunuz?

ŞAHİN TİN (Denizli) – Az önce siz de müsaade etseydiniz...

HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) - Biraz önce siz de müsaade etseydiniz...

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Siz müsaade ettiniz mi?

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Siz bunları diplomatik dille söylerseniz biz de bunları diplomatik bir dille söyleriz ama siz ya da bir başkası Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucu partisi Cumhuriyet Halk Partisine bir gönderme yaparak “vatan haini” derse, kim olursa olsun, onun karşılığını alçaklıkla alır; bu, kesinbokes böyledir. (CHP sıralarından alkışlar)

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Yine aynı şeyi söylüyorsunuz ya. Ayıp ya!

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Ama “Ben vatan haini demedim.” dersiniz o zaman “Siz de alçak değilsiniz.” deriz.

TAHİR ÖZTÜRK (Elâzığ) – Öyle bir şey yok ya!

ŞAHİN TİN (Denizli) – O zaman, sen de özür dileyeceksin.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – O yüzden net ve açık söylüyoruz: Bize “vatan haini” diyen herkes alçaktır. Demeyen? Demeyenin alçaklıkla bir alakası yoktur.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

FUAT KÖKTAŞ (Samsun) – Bir dahaki sefer kuşlardan haberleri doğru alın!

BAŞKAN – Sayın Özkoç, sizin nezaketiniz gereği... Bakın, kastını ifade etti, siz de en azından bir incelik gösterip bu noktada yanlış anlaşılma...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Hayhay. Kastımı aşan, Bakanı kıran herhangi bir şey söylediysem kusura bakmayın.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Öyle bir şey ifade etmedi, Ekonomi Bakanı kastını ifade edemedi, biz de anlamadık ne demek istediğini.

BAŞKAN – Bir saniye... Sayın Özkoç’la konuşuyorum, sizinle konuşmuyorum. Lütfen...

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Ama, sürekli “Sayın Özkoç, Sayın Özkoç...”

BAŞKAN – Evet.

DİDEM ENGİN (İstanbul) – Niçin Sayın Bakana uyarıda bulunmuyorsunuz?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Söyledim efendim. Biz burada birbirimizi kırmaya değil... Ben Sayın Bakanı da kırmak istemiyorum, hiç kimseyi de kırmak istemem.

BAŞKAN – Tamam.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bir nezaket ve diplomasi ölçüsünde, Sayın Bakan rakamlar verirken dinliyoruz. Kendisi bize karşı bu sözü nasıl söylemediğini ifade ettiyse ben de aynı şekilde “alçak” sözünü...

BAŞKAN – Tamam, geri alıyorsunuz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – ...ona öyle söylemediğimi ifade ettim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakan konuşmasında 57’nci Hükümet dönemini kastederek “IMF Şefi Carlo Cottarelli’nin önünde içtimaya duruyordu Türkiye Cumhuriyeti devletinin bakanları.” diye açık bir sataşmada bulunmuştur. Söz istiyorum.

BAŞKAN – İsterseniz yerinizden söz vereyim Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Fark etmez ama biraz uzun olacak.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun.

9.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci’nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu devleti yönetenler, ülkede siyaset yapanlar olarak hepimizin amacının ülkeyi ileriye götürmek olması gerekir. Biz bu anlayış içerisinde siyaset yapıyoruz. Dolayısıyla geçmişteki bir hükümete, Sayın Bakanım, böyle bir ifadeyi kullanmanızı ben doğrusu yakıştıramıyorum. Yani Türkiye Cumhuriyeti devletinin hiçbir hükümeti hiçbir IMF şefinin önünde içtimaya durmamıştır. Bakın, bir de ayrıca sonradan diyorsunuz ki: “Türkiye Cumhuriyeti teslim oldu.” Bu ifadeler yakışık almıyor. Bu devlet, hepimizin devleti. Yani geçmişteki bir siyasi partiyi, bir hükümeti küçültmek, ülke olarak hepimizi küçültür, bunlardan kaçınmak lazım. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

Bunun dışında, kamu bankaları aslında hiç konumuz değildi, kamu bankalarıyla ilgili burada bir şey konuşan da olmadı, Sayın Bakan kamu bankaları konusu üzerinde ısrarla durdu. Şimdi, orada şuna bakmamız lazım: Kamu bankaları 1990’lı yıllardaki pamuk destekleme primlerinden alın da bir sürü nedenle hakikaten bir borç batağına batmıştı ve hiçbir şey, borç içerisinde gözüküyordu. 57’nci Hükümet geldiğinde bankacılıkla ilgili bir reform yaptı, ayrıca kamu bankalarıyla ilgili hem yönetimini yeniden ele alarak bağımsız bir yönetim getirdi hem de orayı, sermayesini güçlendirmek için ciddi bir özel tertip ihraç yapıldı. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Aynen öyle, bravo.

ERHAN USTA (Devamla) – Şimdi, daha sonraki kamu bankalarının performansında bunu görmezden gelemesiniz. Yani orada ciddi bir rakam verildi, 30-40 milyar dolar civarında bir parayı kamu bankasına verdikten sonra elbette o kamu bankasının performansının iyi olması lazım, yönetimi de düzeltildi. Daha sonradan da diyelim ki güzel yönetildi, bugünkü durumlara geldik. Yani bunların başını söylemeden, sadece sonunu söyleyerek...

Şimdi, kamu bankalarının performansı ile övünüyoruz bugün, o kamu bankalarına verilen özel tertip Hazine tahvillerinden dolayı borç stoku arttı, ondan dolayı da o günkü hükümeti yeriyoruz. Böyle bir çelişki olabilir mi? Bakın, o günkü hükümet neler yapmış -bunları defalarca burada söyledik- yani şimdi aklıma gelenleri hemen, çok hızlıca... Sosyal güvenlik reformu. Gelir gelmez sosyal güvenlik reformunu yapıyor, gelir gelmez bankacılık reformunu yapıyor, İşsizlik Sigortası Fonu'nu kuruyor; 57'nci Hükümet yapıyor bunları. Bütçe kapsamının genişletilmesi, kara deliklerin kapatılması anlamında ciddi tedbirler alıyor. Özel gelir ödeneklerini kaldırıyor, fonları tasfiye ediyor.

MEHMET GÖKDAĞ (Gaziantep) – Bugüne kadar da o politikalarla geldiler zaten.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Devamla) – Sataştığı şeyden dolayı Sayın Başkanım, ne fark edecek yani?

BAŞKAN – Peki, tamamlayın lütfen bir dakikada.

ERHAN USTA (Devamla) – Bizim amacımız kimseyi yermek değil, yani iyi yapılan şeyleri söylüyoruz.

Döner sermayelerin sayısının azaltılması. Faiz dışı bütçe uygulaması, bakın, o zaman başlatılıyor. 2002 yılında sizin devraldığımız hükümet millî gelire oran olarak, millî gelirin yüzde 3,4'ü kadar faiz dışı fazla veriyordu, o faiz dışı fazlalar bütçedeki o faiz yükünü azalttı. Bugün ne kadar veriyor? Bugün 0,6 faiz dışı açık veriyoruz, 4 puan. Millî gelirin yüzde 4'ü ne demek biliyor musunuz? 120 katrilyon lira demek. 120 katrilyon lira; performans, o güne göre, bugün kötüleşmiş. Bunları görmeden nasıl bunları konuşabiliriz amacımız eğer bu ülkeyi ileri götürmekse?

Bankacılık reformları, BDDK'nın kurulması, kamu bankalarının sermayelerinin güçlendirilmesi, kamu bankalarındaki statü değişikliği, Merkez Bankasının bağımsızlığı, enflasyon hedeflemesi rejimine geçilmesi...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunlar ne yaptı o zaman ya? Övünüyorlar.

ERHAN USTA (Devamla) – ...düzenleyici, denetleyici otoritelerin kurulması, borçlanma, Kamu Finansmanı Kanunu, Kamu İhale Kanunu, KİT'lerde görev zararları alacaklarının sona erdirilmesi, KİT'lerde personel rasyonelasyonu, kamu yatırım programının rasyonelleştirilmesi, bunların hepsi bu dönemde yapılan ve ülkeye bugün de faydası olan reformlardır. Bu reformları görmeden, sadece o döneme suçlamada bulunmak doğrusu yakışmıyor. Ama biz şu sorulara cevap beklerdik: Mesela 590 milyar dolar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bir dakika daha ver canım, ne olacak. Bizden alın.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Bir dakika daha Sayın Başkan.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Sayın Başkan, verin bir dakika daha, soruları var.

ERHAN USTA (Devamla) – Sayın Bakan, ben bunu bütçenin tümü üzerindeki konuşmalarında ifade ettim. 590 milyar dolar net dış kaynak kullanıldı hükümetleriniz döneminde. Bu paraları nerelerde, bu ülkenin üretken yatırımları için ne kadar kullandık? Bunun bir izahatını verin.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Milletten bilmesi lazım bu konuları.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İnşaata, betona gömdüler, betona.

ERHAN USTA (Devamla) – Siz dış ilişkilerden sorumlu Bakansınız. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Usta.

ERHAN USTA (Devamla) – Bir rakam daha vereceğim.

659 milyon dolar sadece... Bakın, 1 milyar dolar bile değil. 1 milyar dolar bile olmayan bir cari açıkla bu ülkeyi teslim aldınız, şu anda 43 milyar dolar cari açık var. Bunları konuşmamız lazım eğer biz bu ülkeyi ileri götürmek istiyorsak.

Çok teşekkür ederim. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Yıldırım, sisteme girmişsiniz.

60'a göre, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

12.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, az önce burada, şu Meclisin mehabetine yakışmayan, kürsüden ve satışmalarda kullanılan sözcükler üzerine ara sonrası söz alan Sayın Bakan “Ben şu Parlamentonun hiçbir üyesine, hiçbir siyasi parti grubuna, hiçbir şahsiyetine dönük asla insan onurunu incitecek sözler söylemedim.” demişti. Kendisine hatırlatıyoruz: Eş Genel Başkanımız için burada ağza alınmayacak, ifade edemeyeceğim sözler sarf etmişti. Biz de aynı seviyeden kelimelerle sosyal medyadan ve basın bildirileriyle kendisine iade etmiştik. Bir nedamet getirmediği ve özür dilemediği sürece aynı seviyeden kelimelerle cevap vermeye devam edeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz sırası Sağlık Bakanı Sayın Ahmet Demircan'a aittir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Pardon Sayın Demircan, Sayın Muş'a da bir söz vereyim.

Buyurun Sayın Muş, 60'a göre.

13.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, bütçe müzakerelerinde her siyasi partinin ve Hükümetin kendi zaviyesinden değerlendirmelerini yaptığına ve bu tartışmaların milletin gözü önünde cereyan ettiğine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada bütçe müzakerelerini yapıyoruz. Her parti grubunun seksen dakika süresi var. Her parti grubu kendi zaviyesinden değerlendirmelerini yapıyor; kendisi rakamlar açıklıyor, istatistikleri kendi politikaları çerçevesinde görüyor, yorumluyor ve burada halka anlatıyor bunları. En son Hükümet çıkıyor, Hükümet de yaptıklarını, yapacaklarını burada izah ediyor. Bütün bu tartışmalar milletin gözü önünde cereyan ediyor ve vatandaş, hem reel hayatta yaşadığını hem söylenenleri çok iyi şekilde değerlendiriyor. 80 milyon bizim nüfusumuz var. Yönlendirme yapmak gibi bir imkânınız yok. Bu değerlendirmeler neticesinde beş yılda bir, dört yılda bir Türkiye'de seçimler yenileniyor ve vatandaş ya iktidarı değiştiriyor ya “Devam.” diyor. Dolayısıyla biz tartışmalarımızı bu seviyede götürürsek hem Meclisin ağırlığına hem Gazi Meclisin ruhuna daha uygun hareket etmiş oluruz hem de milletimiz meramımızı daha iyi anlar diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, Sağlık Bakanı Sayın Ahmet Demircan'ı kürsüye davet ediyorum.

Süreniz yirmi dakikadır Sayın Bakanım.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım, bizi televizyonları başında izleyen sevgili milletim; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum. Yapmakta olduğumuz çalışmaların hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Hak'tan niyaz ediyorum.

Sağlık Bakanlığı bütçesini konuşuyoruz. 2018 bütçesi, bütçe çalışmaları içerisinde Sağlık Bakanlığı bütçesini de konuşmak bugün nasip oldu. Tabii, Sağlık Bakanlığı bütçesini konuşurken bu kadar adrenalin deşarjı olmuş bir ortamda, sağlıklı bir ortamda konuşuyoruz demekte zorlanacağım ama adrenalinin zararını hepimiz biliyoruz. Adrenalinin zararlarından kendimizi koruyalım.

Evet, sağlık hizmeti büyük bir fedakârlıkla yapılan bir hizmet. Büyük bir fedakârlıkla bu hizmeti yapan ve bu alanda çalışan doktorlarımızı, hemşirelerimizi, ebelerimizi ve tüm yardımcı sağlık personelimizi de saygıyla, muhabbetle ve takdirle selamlıyorum.

Sağlık her şeyin başı. Kanunî'nin şiirini hepimiz biliyoruz, burada bir kere tekrar edeceğim: “Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi/Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi.”

Sağlık, siyasetüstü bir alan ve siyasetüstü yaklaşmamız gereken bir alan; hepimizi aynı şekilde etkiler, hepimizi aynı şekilde ilgilendirir ama elbette ki siyasetin sağlık hizmetini yerine getirmede programları olacak, projeleri olacak. Bu konuda da programlarını halkına anlatan ve o programın uygulanması için halktan destek alan, güç alan iktidar, o programını uygulamak için yetki alacak Meclisten. Bugün yaptığımız, bu programımızı millete söz verdiğimiz şekilde uygulayabilmek için bütçe yetkisini almak üzere burada çalışmalarımızı yapıyoruz.

Az önce değerli grup başkan vekilimin de söylediği gibi, siyaset, gerçekten milletin iradesinin, devletin sahibi olan millettten devleti yönetme hakkını almak için milletin iradesinin tahsil edilmesinde yapılan bir faaliyet. Her şey milletin gözü önünde oluyor. Bu faaliyetleri yaparken fikirlerimizi, düşüncelerimizi özgürce ifade edeceğiz, tenkitlerimizi yapacağız ama asla hakaret etmeyeceğiz, tehdit etmeyeceğiz, iftira atmayaçağz. Bu ölçülere uydığımız sürece çözemeyeceğimiz sorun yoktur, başaramayacağımız da iş yoktur. Sonunda kararı elbette ki millet verecek. Bugün burada sağlık bütçesi ve diğer bütçelerin görüşülmesi esnasında hassaten ben kendi Bakanlığım ile ilgili olarak değerli milletvekillerinin göstermiş olduğu yapıcı muhalefet ve tenkitlerini de o düzeyde yapmış olmalarından dolayı da teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sağlık 7/24, stop etmeden çalışan bir makinedir. Böyle bir makinenin içinde her şeyi doğru ve yerinde yapmak zorundayız, en ufak bir hata ve en küçük ihmale yer yok. Dolayısıyla, sağlık hizmetlerinde başarılı olabilmek için, başarılarımızın ne durumda olduğunu anlayabilmek için de durum tespiti yapmak zorundayız. Durum tespiti: Neredeyiz şu anda, elbette ki bu bulunduğumuz noktaya nereden geldik, gelecekte nereye gitmek istiyoruz? Bunları da paylaşmak isteyeceğim. Nerede olduğumuzu tespit etmek için iki yol var; geçmişimize bakmak, geçmişten buraya nereden geldik, bir de diğer ülkeler arasında yerimiz nerede?

Sağlık hizmetlerinde, geçmişe baktığımızda gerçekten Türkiye çok önemli mesafeler katetti. Ben bir doktorum, genel cerrahi mütehasası olarak hastanelerde çalıştım, devlet hastanesinde ve çalıştığımız ortamları biliyoruz. Yani ameliyathaneden çıkan hastamızın, ameliyat sonrası (post-op) bir hastanın bakılabildiği yer olurdu, ya onu hemen oradan alırdık, yeni gelen hastayı oraya yatırırđık veyahut da onu yatıramadan 6 kişilik, 8 kişilik koğuşlarda yatağına alırdık. Bu zorluklar vardı, bunları hep beraber yaşadık. Ama şimdi görüyoruz ki biz nitelikli yatak noktasında hedefimizi gerçekleştirmiş durumdayız. Hastanelerimizi yenileme noktasındayız ve yeniledik, yenilemeye de devam ediyoruz.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Yoğun bakımlarda yer yok.

SAĞLIK BAKANİ AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Yoğun bakım yataklarımız dünya standartları noktasında ve hatta Türkiye için belirlenen hedefi de geçmiş noktada.

Diğer taraftan, elbette ki mekânlar değil sadece sağlık, aynı zamanda o mekânlarda sunulan imkânlar ve o imkânları o mekânlarda kullanacak olan kadromuz, sağlık çalışanlarımız. Bu üçlüyü birlikte değerlendirmek zorundayız. Sağlık çalışanlarımızın da özlük haklarını geliştirmek zorundayız. Bu konuda verilmiş sözleri önümüzdeki günlerde inşallah yerine getirmek bizlere nasip olacak; yıpranma payı gibi, emeklilik gibi.

Yine, personelimizle ilgili -hemen gündeme getirildi, ben de burada paylaşmak istiyorum- sağlıkta şiddet konusu gerçekten kabul edilebilir bir şey değil. Şifa dağıtan ellere el kaldırmak bir topluma, bir halka, hakikaten, o çalışanlara karşı yapılmış büyük bir haksızlıktır. Toplumumuza bunun da yakışmadığına inanıyoruz. Böyle davranışlarda bulunanları halkımızın da milletimizin de kınadığını biliyoruz. Ama bizim buna ait bir düzenleme yapmamız lazım. Biz idare olarak, devlet olarak bu insanların, çalışanların hukukunu ve ortamlarını korumak zorundayız; haklarını, onurlarını korumak zorundayız. Bir düzenleme yapılmıştı yani sağlık çalışanına görevi başında saldırıda bulunan tutuklanarak yargılanıyordu ama Ceza Muhakemeleri Usulü Yasası'na uymadığı gerekçesiyle bu iptal edildi. Yeni bir düzenleme yaparak bu konuda sağlık çalışanlarını koruyacak tedbirleri almamız lazım.

Şimdi, üç bölümde konuşmamı dizayn etmişim: Birinci bölümde, nereden Türkiye'de bu noktaya geldik, bulunduğumuz noktaya; ikinci bölümde bu haklarla, özgürlüklerle ilgili, sağlık çalışanlarının emekleriyle ilgili düzenlemeler; üçüncü bölümde ise geleceğe dönük yapacağımız çalışmalar.

Göstergelere değinildi, temel sağlık göstergelerine. Doğumda beklenen yaşam süresi... Elbette ki geçmişle kıyaslayacağız, muhakkak ki 2002 ile 2017'yi kıyaslayacağız ama değerli bir konuşmacı kardeşim bir önceki konuşmalardan birinde dedi ki: "2010'larla da kıyaslamak lazım." Doğru. Hani AK PARTİ'nin kaçamayacağı bir durum da şu: On beş yıldır, on altı yıldır iktidarda kalmışsanız hep iktidara geldiğiniz noktadan bugünü kıyaslayamazsınız, kendi içinizde, kendinizle de yarışmak zorundasınız, AK PARTİ kendisiyle de yarışmak zorunda. Onu da yapacağız, yapıyoruz da. Ama geçmişti tam hatırlayabilmek için bu, temel sağlık göstergelerinde...

Doğumda beklenen yaşam süresi yıl olarak 72,5'ti, şimdi 78; bu iyi bir gelişmedir arkadaşlar. Bebek ölüm hızı bin canlı doğumda 31,5'ti, 2015'te 7,5; 2016'da 7,3 oldu. Bu iyi bir gelişme ama burada duracak mıyız? Hayır. Elbette ki bu göstergelerin daha da iyileştirilmesi için gayret göstereceğiz, çalışacağız. Ama bu noktaya gelmiş göstergeler artık limite yaklaşmaktadır. Onları bir önceki gibi hızlı bir şekilde değiştirmek kolay değil ama mutlaka onları da düzeltmek, değiştirmek görevimiz.

5 yaş altı ölüm hızı 40'tan 9,4'e; anne ölüm oranı 64'ten yani 100 bin canlı doğumda 64'ten 2015'te 14,6... 2016'da mesela 14,7 görülmüş; kendi rakamımız bu. Bir ölüm hadisesi fazla olsa rakam oynuyor çünkü limite yaklaşıldı.

Cepten yapılan sağlık harcamasının toplam sağlık harcamasına oranı 19,8'den 16,3'e, katastrofik (yıkıcı) sağlık harcamaları on binde 81'den 29'a... Bir önceki yıl 30, 2016'da 29. Bunlar, doğru, olumlu gelişmeler. Bunları daha da ileri götürmek için elbette üzerimize düşeni yapmak zorundayız.

Değerli milletvekilleri, gene birkaç örnek sunacağım burada zikredilen konulardan. Koruyucu ve temel sağlık hizmetleri için ayrılan bütçe konusunda tenkitler, eleştiriler aldık ama gerçekten reel rakamlarla kıyasladığımızda 2002'de 3,5 milyar olan koruyucu sağlık hizmetlerine ayrılan para şimdi onun 3,5 katı; 12,7 milyar lira yani hem oransal olarak 3,5 katı hem de miktar olarak, rakam olarak yüksek. Yani koruyucu sağlık hizmetlerine de gereken önemi veriyoruz. Bunu hepimiz biliyoruz; sağlıkçıların, bütün vekil arkadaşlarımızın bildiğine inanıyorum. Sağlığı kaybettikten sonra tekrar kazandırmak zordur ama kaybetmeden önlemekse daha kolay ve daha ucuzdur. O nedenle koruyucu sağlık hizmetleri daha bir önem kazanmakta ve bu dönemde bunlar için yaptığımız çalışmaların, koruyucu sağlık hizmetleri için yaptığımız çalışmaların en büyük adımı aile hekimliğidir. Şu anda 23 bin civarında aile hekimi kardeşimiz çalışıyor, bu sayıyı 35-40 bin düzeyine getirip aile hekimi başına düşen nüfusu 2.000- 2.500 rakamına getirmek istiyoruz.

Aşılama, koruyucu sağlık hizmetlerinde gerçekten çok başarılı olduğumuz bir alan. 2000'lerde, 2002'lerde, 2004'lerde bu yüzde 82-85'ler düzeyindeyken beşli aşı ve üçlü aşıda 98 düzeyinin üzerine geçmiş bulunuyoruz ki bu fevkalade güzel bir neticedir arkadaşlar.

Bir konu var, bugünlerde gündemde olan bir konu, onu da zikretmek istiyorum, koruyucu sağlık hizmetleri içine aldığımız ve takip etmekte olduğumuz bir konu. Gelişen dünyada ve gelişen toplumumuzda hastalığın tipleri de değişiyor. Şimdi, çocuk yaşta daha önceden karşımıza çıkan hastalıklar daha çok enfeksiyon hastalıklarıydı, bulaşıcı hastalıklardı. Onlarla yapılan mücadelede belli bir başarı elde edildi. Şimdi, karşımızda, hiç beklemediğimiz "obezite" diye bir sorunla karşı karşıya kaldık. Bulaşıcı olmayan, kronik hastalıklar arasında sayılabilecek bir konu ki 2009'dan beri bu konuyu takip ediyoruz, üç yılda bir yaptığımız çalışmalarda en son rakamlar şöyle arkadaşlar: 2009'da 6 ila 9 yaş düzeyindeki çocuklar arasında yüzde 6,5 obezite varken 2013'te 8,3; 2016'da 9,9. Bu bize, sadece Sağlık Bakanlığının değil, komple, muhalefetin iktidarın, hepimizin bu konuda birlikte çalışmamızı gerektiren bir sorun olduğunu gösteriyor. Çünkü, çocuklarımız geleceğimiz, geleceğimizin sağlığını tehdit ediyor.

Bunun yanında, obeziteyle birlikte artış gösteren diyabette de sıkıntımız olduğunu biliyoruz ve bu konuyla ilgili de tedbirlerimizi, çalışmalarımızı yapıyoruz. Diyabette maalesef OECD ülkeleri içerisinde Türkiye 2'nci sırada. Bu hiç iç açıcı bir rakam değil.

Hareket konusu toplumu tehdit eden bir diğer unsur, gençlerde özellikle. Hareketsizlik bir tehdit edici unsur olarak karşımıza çıkıyor. Teknoloji bağımlılığıyla karşı karşıyayız. Böyle bir durumun da bir şekilde mücadele edilmesi gereken bir sorun olduğuna, yine sadece Sağlık Bakanlığının başarabileceği bir iş olmayıp topyekûn toplumun bu konuda bilinçlendirilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Tütünle mücadele konusundaki mücadelemiz sürüyor. Önümüzdeki günlerde düzenlemeleri yenileyeceğiz. Bu konuyla ilgili, ocak ayında, sağlıkla ilgili bir yasa paketi geçireceğiz. Bu paketi hazırlama aşamasında, hazırlamadan daha, komisyonadaki arkadaşlarımızla da ve ilgili sivil toplum kuruluşlarıyla da -sadece bu tütünle ilgili değil, diğer konularda da- paylaşacağız. Çünkü, sağlıkla ilgili düzenlemeler toplumun tümünü ilgilendiren düzenlemelerdir.

Ben hızla gidiyorum. 112 Acil'le ilgili elbette ki bir kıyaslama yapacağım çünkü bu konuda fevkalade güzel bir noktadayız. 2002'de 500-600 civarında ambulansımız varken şimdi 5 bin noktasını bulmak üzereyiz, 4.926 kara ambulansımız var. 17, artı şimdi 3 tane de kurtarma özelliği olan helikopter de alıyoruz, 20 tane helikopter ambulansımız var. 4 tane uçak ambulansımız var, 2 tanesinin ihalesi yeni yapıldı.

PERVİN BULDAN (İstanbul) – Yeterli değil Sayın Bakan.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Deniz ambulansımız -bot ambulansımız- var ve şimdi, Bakü-Tiflis-Kars demir yolu açıldıktan sonra -bir tasarı üzerinde çalışıyoruz, daha gerçekleşmiş değil- vagon ambulans düşünüyoruz çünkü o bölgede tren 150 kilometre hızla yolcu taşıyacak. İnşallah, Türkiye'deki hatlar daha da gelişir. Böyle bir çalışmanın içerisindeyiz.

Hekime müracaat sayısı ile ilgili değerlendirmeler oldu. Tabii ki bunu, bu kadar artışı iki şekilde izah edebiliriz: Birincisi, önceki kayıtlar noktasında yeterli kayıtlar var mıydı elimizde? Çünkü yüzde 3 oranında, daha doğrusu, yılda nüfus başına 3-3,5 kere hekime gitme alışkanlığımız, AK PARTİ iktidarı döneminde sekiz 8,5'lara, 9'lara ulaştı. Bunu bir tenkit konusu da yapabilirsiniz, ki yapıyor arkadaşlarımız. Yani acaba toplumun sağlığından çok mu şikâyeti var da gidiyor? Bir de şöyle bakabiliriz: Yani o kadar kolay ulaşıyor ki sağlıkta hizmete...

Geleceğim atamalar konusuna da. Güzel, teşekkür ederim, hatırlattınız.

Sağlıkta hizmet konusunda, vatandaş hastaneye gitmek istediğinde hastaneye ulaşabiliyor ve onu da dikkate almak lazım.

Nitelikli yatak oranımız -oranı veriyorum- 2002'de yatakların yüzde 6'sıydı, 2016'da yüzde 52, 2017'de yüzde 59'a çıkacak arkadaşlar, yatakların yüzde 59'u nitelikli olacak. 2018'de bu yüzde 70, 2023'te bütün yatakları nitelikli hâle getirmek istiyoruz.

Hızla geçiyorum, sağlıkta insan gücüne geliyorum, elbette önemli. Pratisyen açığımız var ama öngörümüz şudur ki: Beş veya altı yıl içerisinde Türkiye'nin pratisyen açığı kapanıyor, o sayıya ulaşıyoruz. Bunu öngördüğümüz için Tıpta Uzmanlık Sınavı'na -TUS- katılma kontenjanını 6 binden 8 bine çıkardık bu sene, 2 bin daha kota artırdık ki uzman açığını kapatalım.

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Kalite, kalite.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Bu, güzel bir uygulama.

Şimdi geliyorum atamalar konusuna.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Güzel bir haber verin.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Arkadaşlar, şunu da paylaşayım: 2017/5 ataması, toplam yerleşen personel sayımız yani kura çeken personel sayımız 12.380, bunlardan 11.233'ünün ataması yapıldı. Yani 12.380 personelimizden 11.233'ünün ataması yapıldı, kalan 1.147 kişinin ise güvenlik soruşturmaları, değerlendirmeleri devam ediyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çok gecikti.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Biz mümkün olduğunca bu güvenlik soruşturmalarında atamadan yana tavır içindeyiz çok açık bir şekilde çünkü bizim ihtiyacımız var. Bizim ihtiyacımız olan bu kadroların görev yapmalarını istiyoruz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Bu ne kadar sürecek Sayın Bakanım?

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Bunu kestirmek zor oluyor. Ben ekim ayında bunu bitiririz diye düşünmüştüm ama bitmedi ama eridi yani sayı 1.143'e düştü, mümkün olduğunca hızlı bir şekilde gidiyoruz. Zaten önümüzdeki iki hafta, üç hafta sonra da yeni bir kura çekilecek, kura dönemi geliyor. İnşallah, onlarda daha hızlı ilerler.

Arkadaşlar, personel alımı... Tabii ki burada bütün izleyicilerimiz de, sağlık çalışanları ve sağlık mesleğini edinmiş ama atanamamış kardeşlerimiz de merak ediyor. Rakamlar şu anda ham rakamlar ama şu kadarını söyleyeyim: 2018 yılı içerisinde, bir kere 9 bin doktor atayacağımızı tahmin ediyoruz en azından, onlar zaten otomatik, mecburi hizmetten dolayı alıyoruz; 27 bin ebe ve hemşire kadrosu oluşturmaya gayret ediyoruz ve bunu tamamlayacağız inşallah. Taşeronlarla ilgili yasal düzenlemenin bitmesini bekliyoruz. Bu konudaki yasal düzenlemeden sonra ihtiyacımıza göre bu sefer artık taşeron işçi alınmayacak, yeni düzenlemeye göre alınacak, orada da ihtiyacımızı karşılayacak rakamı alacağız.

Biz, sağlık çalışanlarının çok büyük bir fedakârlık içerisinde hizmet verdiklerine inanıyoruz çünkü OECD ülkeleri içerisinde gerek hekim sayısı gerek hemşire sayısı açısından en az sayıyla en yüksek hizmeti üreten bir ülkeyiz. Ben tekrar buradan sağlık çalışanlarına -doktoruyla, hemşiresiyle, yardımcı personeliyle- takdirlerimi sunuyorum, kendilerine çok teşekkür ediyorum. İnşallah onların şartlarını daha iyi hâle getirmek bizim de görevimiz.

Arkadaşlar, benim kalan kısımda arkadaşlarımızın değindiği konuları tek tek ele alma imkânım yok, onları yazılı olarak cevaplayacağım, not aldık, ulaştıracağız milletvekili arkadaşlarımıza. Sayın Başkanım, bir dakika eklerseniz sadece şehir hastaneleriyle ilgili birkaç cümle zikretmek istiyorum.

Arkadaşlar, şehir hastaneleriyle Türkiye bir büyük sorunu aslında çözüyor. Meseleyi şöyle görelim: Türkiye bu hastaneleri yaptırıyor ve taksitle satın alıyor. Şu anda kaynağımız yok ki alalım. Bunlar kira değil yani burada algıyı bir düzeltilim. Bu şehir hastanelerine bizim ödeyeceğimiz...

ERKAN AYDIN (Bursa) – Değerinin 5 katı alıyor Sayın Bakan.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 7 katı, 5 katı.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Taksit ama.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ama 7 katı.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Bu bir taksitle bizim oluyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Arsa da bizim.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Ve şu anda biz 42 bin yatak ilave etmiş olacağız Türkiye'ye.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Orada devlet büyük zarara uğruyor.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Biz kendimiz, kendi inşaat gayretimizle bunu yapıyoruz, yetmiyor...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Yirmi yıl kendine çalışıyor; taksit.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – O doğru bir şey değil.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Tabii, bunları tartışacağız, elbette siz de görüşlerinizi söyleyeceksiniz ama şunu şöyle bilelim: Bizim Türkiye'de vatandaşımızın hak ettiği, layık olduğu, yüksek standartta sağlık hizmeti alabileceği mekânları üretmek için önümüzde iki yol vardı.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz kendimiz üretelim.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Kendi tasarruflarımızla bunu yapabiliirdik, kendi vergilerimizle yapabiliirdik; yapabildiğimizi yapıyoruz zaten, normal devlet hastaneleri, onlar da standardı yüksek hastane ama yapamayacağımız kısmını da dış kaynak kullanarak yapıyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Devlet bankalarından alın krediyi.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Devamla) – Bu da ülkemizin ve milletimizin hak ettiği bir neticedir.

Ben hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum; sağ olun, kalın sağlıklıcla. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Atıcı...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, sadece kayıtlara geçmesi için söylüyorum. Sayın Bakan 42 bin yeni yatak ekleneceğini söyledi.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Toplamda.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu doğru bir bilgi değil.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Eksiltecekler o kadar.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Hayır, toplamda şehir hastaneleri 42 bin.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Çünkü Sayın Bakanlığın yaptığı anlaşmada diğer yatakları azaltıp yerine bunları koyacaklar yani bütün şehir hastaneleri bittiğinde Türkiye'nin yatak kapasitesi bir tek yatak dahi artmayacaktır. Bu, Bakanlığın kendi bilgisidir.

İki, “Kira bedeli değil.” diyor Sayın Bakan ama yaptığı sözleşmelere baksın, tamamında “kira bedeli”dir. Evet, bu hastane bizim olacaktır yap-kirala-devret yöntemiyle, adı da böyledir. Biz kira ödüyoruz, ortalama üç yılda sahip olacağımız hastanelere yirmi beş yıl kira ödüyoruz. Arzu ederse ne kadar zararda olduğumuzu kendisine ben daha sonra arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Ben yerimden cevap vereyim izninizle Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Bakan...

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Bir cümle yerimden cevap vereceğim efendim.

BAŞKAN – Tamam, bir cümle, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

14.- Sağlık Bakanı Ahmet Demircan'ın, Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Şimdi, arkadaşlar, ben asistanlığında, uzmanlığında uzun süre kiralarda kaldım, evlerde kirada durdum; çıktığımda, ayrıldığımda yani kirada kaldığım evlerden ayrıldığımda hiç kimse “Şimdi burası sizin.” deyip vermedi. Yani kiralamada kaldığımız yer sizin olmaz. Bu bir yanlış tercümedir, doğrusu bunun taksitlidir; biz bunu taksitle alıyoruz, yaptırдық, ekleri alıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)****A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi
- 2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

*1) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)**1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı**İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)**1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi**2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – Söz sırası Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Sayın Ahmet Arslan'dadır.

Sayın Bakanım, buyursunlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Saygıdeğer Başkan, değerli arkadaşlar, saygıdeğer milletvekilleri; ben de Bakanlığımız, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşların 2018 yılı bütçesi çerçevesinde görüşlerimizi dercetmek ve buradaki öneri, eleştiri, tavsiyeleri de dilimin döndüğünce cevaplamak üzere kürsüdeyim, saygıdeğer heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

Elbette ki görüşmelerimizin ülkemiz için, milletimiz için hayırlı sonuçlara vesile olmasını diliyorum ve bugüne kadar her kim ki taş üstüne taş koymuşsa, her kim ki bu ülkenin geleceği için, insanlarımızın geleceği için bir çivi çakmışsa hepsine çok çok teşekkür ediyoruz. Ahirete irtihal edenler var, onları da rahmetle yâd ediyoruz.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı olarak biz yaklaşık 100 bin kişilik bir aileyiz. Hizmet aldığımız firmaları, hizmet aldığımız şirket personelinin de sayarsanız 250 bine yakın çalışma arkadaşlarımız var. Onlara da buradan, 780 bin kilometrekarenin her neresinde çalışıyorlarsa kolaylıklar diliyorum, teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri; müsaadenizle on beş yılda yaptıklarımız uluslararası araştırma şirketleri marifetiyle nasıl görülüyor, nasıl bir anlam yükleniyor, böyle bir çalışma yaptırдық. O çalışmayı Plan ve Bütçe Komisyonunda uzun uzun arz etmişim ancak burada kısa olarak saygıdeğer hazırunun bilgilerine sunmak isterim.

2003-2016 sonu itibarıyla ulaştırma altyapısında yaptığımız rakamları o yılki kurlarla ele alırsanız 144 milyar dolarlık yatırım yapmışız. Bunun 76 milyar doları kara yolları, 22 milyar doları demir yolları, 9 milyar doları hava yolları, 2 milyar doları denizcilik ve 35 milyar doları da haberleşme sektöründe. Bütün bu çalışmaların gayrisafi yurt içi hasılaya etkisi 286 milyar dolar yani oluşan hasılanın yaklaşık üçte 1'i bu sektörden oluşuyor ve yine istihdama katkısı, her yıl oluşturulan ilave istihdama katkı yaklaşık 639 bin kişi.

Yine, yapılan bu 144 milyar dolarlık yatırımda sadece 2016 yılında 11 milyar dolarlık tasarruf sağlanmış. Zaman tasarrufu 2,7 milyar dolar, araç işletme giderleri ve yine yakıt tasarrufundan dolayı 3,9 milyar dolar, kazalardaki azalma ve bunun iş gücüne tesiri 3,4 milyar dolar, çevreye olan faydaları da kurtarılan 3 bin ton kâğıt ki bu 50 bin ağaç, bir başka anlamda 20 hektar orman anlamına geliyor. 782 bin ton da karbondioksit salımında azalma olmuştur.

Ulaştırma ve haberleşme yatırımlarının doğrudan veya dolaylı etkilediği sektörlerin gayrisafi katma değer içindeki payı yüzde 36 ve yine, ulaştırma altyapı harcamalarının gayrisafi yurt içi hasıla oranı, OECD rakamları kullanılarak 15 örnek ülke çalışması yapılmış, ülkemiz 2002 yılında 14'üncü sırada gayrisafi yurt içi hasılanın binde 4'üyle; 2015'te binde 10'uyla yani yüzde 1'iyle 7'nciliğe çıkmışız, bugünkü rakamlarla da yüzde 1,6'sıyla 2'nciliğe çıkmışız. Bu, ülkemizdeki gayrisafi yurt içi hasıla ulaştırma altyapı yatırımları oranı anlamında çok önemli bir rakam.

Burada ifade edildi, konuşma ücretleri haberleşme sektöründe bundan on beş sene önce 29 dolar/sent, bugün 2 dolar/sent. Bu kıyaslama önemli.

Turist sayısı 14 milyon, bugün 25 milyonun üzerine çıkmış durumda. Elbette ki ulaşım ve erişimde yaptıklarımızdan kaynaklıdır.

Hakeza Evrensel Hizmet Fonu'ndan sosyal amaçlılara birçok çalışma yaptık, yapmaya devam ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, müsaadenizle yapılan yorumlara, eleştirilere cevap vermeye çalışırken bir taraftan da nereden nereye geldiğimizi ifade etmek isterim. Kara yollarıyla ilgili elbette ki şöyle bir ifadeye bulunuldu: “Kara yolu ağı oranı artmıyor.” Doğrudur ancak mevcut ağın standardının yükseltilmesi, bölünmüş yol, sıcak asfalt hâline getirilmesi çok önemli, bu konuda da yaptığımız herkesin malumu, 6.100 kilometrelik bölünmüş yol bugün itibarıyla 26.017 kilometredir, 26 binin üzerine çıktık değerli arkadaşlar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Yine, değerli arkadaşlar, sadece bölünmüş yollardan dolayı yıllık elde ettiğimiz tasarruf -ben az önce bütün sektörleri vermişim- 17 milyar Türk lirasının üzerinde.

2017 yılında bugün itibarıyla -artık bugünden sonra bölünmüş yol yapamıyoruz çünkü kış mevsimi geldi- 2.318 kilometre bölünmüş yol yapmışız. Bu da AK PARTİ'nin de kendi rekorudur. Bunu da saygıdeğer hazırunun bilgilerine arz etmek isterim. İnşallah bu bütçeyle önümüzdeki yıl bu rekoru da kıracağız, 2.225 kilometre sıcak asfalt yapacağız ve rekorumuzu yenilemiş olacağız. Bunu saygıdeğer hazırunun bilgilerine sunmak isterim.

Bu sene yaptığımız tünel miktarı 42 adet, tam 87 kilometre. Seksen yılda ülke olarak yaptığımız 50 kilometre tünel, 2017 yılında rekorla 87 kilometre tünel bitirdik. Böylece toplam tünel uzunluğumuzu 433 kilometreye çıkardık. Hakeza köprü ve viyadüklerde de yine 2017 yılı içerisinde tam 57 kilometre köprü ve viyadük bitirdik. Bu da yine kendi rekorumuzdur. On beş yıldır rekorları kırdığımız gibi bununla da rekorları arttırmaya devam ettik.

Değerli arkadaşlar, demir yolu sektöründe bugüne kadar, bugünkü birim fiyatlarla yani Kalkınma Bakanlığının yeniden değerlendirme oranlarını dikkate aldığımızda 66 milyar Türk lirası para harcamış durumdayız ve 1.213 kilometre yüksek hızlı tren hattı olmak üzere 10.959 kilometrelik hattımızı 12.608 kilometreye çıkarmış durumdayız ve bu rakamın yanı sıra şu an 4 bin kilometreye yakın -bunun 3.160 kilometresi hızlı tren ve yüksek hızlı tren olmak üzere- demir yolu hattında çalışıyoruz.

Değerli arkadaşlar, havacılık sektörü, hepimizin malumu, yıllık 34,5 milyon yolcu taşıyorken -iç hat, dış hat- bu sene 2017 itibarıyla yine rekor bir rakamla, 195 milyonla kapatacağız. Bugüne kadar en yüksek rakam 183 milyondur. Bu sene inşallah 195 milyonluk rekor bir rakamla kapatmış olacağız.

Havacılık sektöründe geldiğimiz noktayı göstermek adına üçüncü havalimanı çok önemli, ülkemizin dünya havacılık pastasından pay alması adına önemli ama bir başka önemli konu, dünya havacılık otoritesi olan Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nün konsey üyesiyiz. Kaç sene? Altmış altı yıl önce konsey oluşturulurken resen bir atama yapılmış, ondan sonra hiç üye olamamışız. Biz şimdi 172 ülkeden 156'sının oyunu alarak konsey üyesi olduk. Bunun şöyle bir...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Kim, kim? Sayın Bakan, o bürokrat nerede? Niye onu atamıyorsunuz o zaman Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne?

BAŞKAN – Sayın Pekşen, müdahale etmeyelim.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Haluk Bey'in söylediği bürokrat Genel Müdür Yardımcısıdır; dünyanın birçok yerinde bizim adımıza yetkiler alıyor, sorumluluklar alıyor. Kendi marifetidir, önemlidir, teşekkür ediyorum ama ülkeniz başarılı değilse, ülkeniz dünyada söz sahibi olamıyorsa, Dışişleri Bakanlığımız her ülkeyle diyalogu ilmek ilmek örmüyorsa konsey üyesi olamazsınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) İşte biz 172 üyenin 156 tanesinin oyunu alarak dünyada kararları takip eden, kararların arkasından sürüklenen değil, karar veren ülkeler arasındayız. Bu çok önemlidir değerli arkadaşlar, bunu da ifade edeyim.

Benzer bir başarı: Denizcilikle ilgili de rakamlar hep ikiye katlandı. Vaktinizi almamak adına sadece şunu söyleyeyim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Demir yolları gibi olmasın.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Müsaadenizle demir yollarına geleceğim. Hiç merak etmeyin, daha dokuz dakika var. Başkan da bir iki dakika zaman ekler.

Değerli arkadaşlar, denizcilikle ilgili de 1 Aralıkta Dünya Denizcilik Örgütü, IMO'nun Londra'da toplantıları vardı. Orada da 159 üye ülke oy kullandı. 1'inci sırada Singapur 142 oy aldı, 2'nci sırada Türkiye de 138 oyla dünyanın karar vericileri arasında yer aldı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu, Türkiye'nin geldiği yer anlamında çok önemlidir. On beş yıldır Cumhurbaşkanımızın riyasetinde, Başbakanımızın önderliğinde denizcilikte çok yol aldık, bu onun bir göstergesidir, onların hepsine teşekkür ediyorum. Bu bilinmeli ki her bir arkadaşım zaten benim adıma orada, her bir arkadaşımın başarısı zaten sizin adınıza Ulaştırma Bakanlığının başarısıdır, Türkiye'nin başarısıdır buna hiç şüphe olmasın. Ama, Dışişleri Bakanımız burada, saygıdeğer Dışişleri Bakanına ve ekibine tekrar çok teşekkür ediyorum. Her yerde bu işleri kovaladıkları için bu başarılar geliyor. Değerli Bakanım, ekibinize çok çok teşekkür ediyorum. Çünkü, ekip her platformdaki başarı adına gecesini gündüzüne katıyor, bizim arkadaşlarla birlikte çok ahenkli çalışmalar yapıyorlar.

Söylenilecek çok şey var ama ben müsaadenizle biraz da soru-cevap şeklinde giderek kalan zamanı değerlendireyim. “Demir yolları ihmal edildi.” dendi, “Yüzde yüz kalıbımı basarım.” denen bir cümle. Cumhuriyetin ilk yıllarında, yokluk zamanında, Osmanlı İmparatorluğu döneminde demir ağlarla bu ülkeyi örmek için gecemizi gündüzümüze katmışız. Yılda ortalama 134 kilometre demir yolu yapmışız. Sonra? Sonra 2003'e kadar, elli yıl ihmal etmişiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, Osmanlı döneminde Almanlar ve İngilizler yapmış, imtiyaz vermişiz, sonra satın almışız; doğru söylüyorsunuz, doğru.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - “Cevap ver.” dedin, veriyorum.

Değerli arkadaşlar, elli yılda yapılan demir yolu miktarı 945 kilometre; elli yıl, yıl başına 18 kilometre düşüyor. Peki, sonra ne olmuş? O kaderine terk edilen demir yolları, Sayın Cumhurbaşkanımız, onun ekip arkadaşları sayesinde tekrar devlet politikası hâline gelmiş ve bugün ortalama 138 kilometre demir yolu yapmış durumdayız. Ancak, memnuniyetim şu değerli arkadaşlar: Şu an tam 3.971 kilometrede çalışıyoruz; 4 bin kabul edin, beş yılda bittiğini kabul edin, ki birçoğu erken bitecek, yılda ortalama 800 kilometre eder. 800 kilometre nere, elli yılda yapılan 945 kilometre nere? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, öyle bir şey yok, on beş yılda 103 kilometreyi geçmemiş.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, dün Artvin'deydim, size bir örnek vereyim: Bu ülke seksen yılda 50 kilometre tünel yapmış sadece Artvin'de, dikkatinizi çekerim bir ilde on beş yılda yaptığımız tünel miktarı 47,5 kilometre.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 7 kilometrelik tüneli bitiremediniz ya. Borçka-Artvin arasındaki tüneli açamadınız ya.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK, HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Cankurtaran Tüneli, değerli arkadaşlar bitirdik. Hani diyorlar ya: “Niye hukuka uymuyorsunuz?” Değerli arkadaşlar, hukuka uyduğumuz için devamındaki viyadükte mahkeme kararlarını bekledik çünkü firmalar mahkemeye götürdüler. Nitekim o karar netleşti, viyadük yapılıyor, Sayın Başbakanımız dün açıkladı, ocak sonu itibarıyla...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İnşallah... İnşallah...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK, HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – İnşallah, Cankurtaran Tüneli açılıyor. O da yetmiyor, o da bitmiyor, Cankurtaran Tüneli ile Borçka arasında 11 kilometreyi de, inşallah, bölünmüş yol hâline getiriyoruz, standardını yükseltiyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Adaleti kınamazsınız, adaleti.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK, HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bir hakkı teslim edelim, BTK’nın açılışı nedeniyle (Bakü-Tiflis-Kars) burada teşekkür edildi, ben de teşekkür ediyorum.

Demir yollarını ihmal etmediğimiz başka bir göstergesi: Yıllık 488 milyonluk bütçesinden yıllık 14 milyar bütçeye gelmiş durumdayız. Değerli arkadaşlar, bu ihmal etmediğimiz bir göstergesi. Değerli arkadaşlar, denildi ki...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Borç nereden nereye geldi Sayın Bakan? 2 milyardan, 16 milyara geldi borç.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK, HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Müsaadenizle cevap vereyim, müsaadenizle.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ben de cevap vereyim Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Akar, lütfen müdahale etmeyin.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Kadıköy-Pendik bitmedi daha, Kadıköy-Pendik.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK, HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Diyarbakır-Batman...

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Boş ver Kars’ı, Kadıköy-Pendik, çaldı gittiler zemini.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sirkeci-Halkalı bitmedi.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK, HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Örnek olsun diye söylüyorum: Diyarbakır-Batman, Diyarbakır-Silvan, Diyarbakır-Mardin, Diyarbakır-Urfa arası yol -Başkan Mardin deyince gözüme bakıyorsun- 3-4 kere söküldü yapıldı.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Hazır hattın üstüne döşeyemediniz Kadıköy’de.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK, HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bu iş uzmanlığı gerektirir. Nedir o uzmanlık? Önce bölünmüş yol yaparsınız, trafik altında yaparsınız; sonra, sıcak asfalt yapmak için bitümlü temel tabaka yaparsınız, onu bitirirsiniz servis altında; sonra, binder tabakayı yaparsınız, onu bitirirsiniz; sonra, aşınma tabakasını yaparsınız. Bilmeyen zanneder ki aynı işi söküyorlar, 4 kere yapıyorlar ancak bu işin uzmanlığı bunu gerektiriyor.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Bakanım, Kadıköy-Pendik, Kadıköy-Pendik demir yolu hattı ne oldu?

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, Mersin-Antalya arası çok önemlidir; 42 kilometre kısaltıyoruz, onlarca tünel yapıyoruz, şu an biten 15 tane tünel var, 60 tane köprü var, 1 tane viyadük, 16 tane köprülü kavşak var. Önemli bir koridordur, iki arabanın yan yana geçemediği eski yollardan standardı yüksek bölünmüş yol hâline getiriyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yirmi dakika bana versinler, bir de ben anlatayım.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Muhteşem çalışmalar yapıyor. Gidip görmenizi özellikle öneririm.

Niğde-Ankara arası, evet, otoyol eksikti, ağustosta yer teslimini yaptık, şu an 75 kilometrede çalışılıyor ancak biz eskisi gibi sadece basit bir işi şaşaaıyla, gazetelerle, televizyonlarla yapmak zamanından geldik...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 5 defa açılış yapıyorsunuz aynı proje için ya.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – ...3 milyar TL’lik işte temel atma bile yapmadığımız için kimsenin haberi yok ama 75 kilometrede çalışılıyor.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Bakan, 93 kilometrelik yolu bitiremediniz on yıl oldu.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar “Şanlıurfa-Habur otoyolu alternatif güzergâh.” denildi, doğrudur, proje çalışıyoruz.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Kadıköy-Pendik demir yolu ne oldu? Haydarpaşa’dan Pendik’e gidemedik.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Ancak yaklaşık dört katına çıktığı için biz orijinal belirlediğimiz güzergâhta yapmak durumundayız. Birçok çevre yolu söylendi, 81 ilde, sadece illerde değil, ilçelerde de çevre yolu yapıyoruz;bunu herkes bilsin.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Uşak çevre yolunun iki yıl önce bitmesi gerekirdi, Uşak çevre yolunun iki yıl önce bitmesi gerekiyordu, hâlâ yapılmadı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, yirmi dakika süre verin, ben de anlatayım.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Efendim, “Wikipedia niye kapalı, niye yayınlarına izin verilmiyor?” Bu kadar terörle mücadele ediyorken, bu kadar güvenlik korucumuz, polisimiz, askerimiz oralarda şehit oluyorken bizi dönüp terör örgütleriyle birlikte hareket eden ülke konumuna sokan Wikipedia’nın elbette ki yayını durdurulur. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çocuklar ödev yapamıyor, ödev.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Atatürk’e hakaret eden Wikipedia’nın elbette ki yayını durdurulur. Bu hatalı yayınları düzeltmek için editörler vardır, editörleri yasaklarsan elbette ki yayını durdurulur. Kusura bakmasın, kusuru kendilerinde arasınlar.

Söylenilecek çok şeyim var ama Sayın Oktay Vural’ın çok güzel yorumları vardı, kendilerine müteşekkirim, orta koridorun avantajlarından bahsetti, zaten ona inandığımız için orta koridoru güçlendirmek adına olağanüstü çalışmalar yapıyoruz, geliştiriyoruz.

“Kaza sayısı arttı.” yorumu yapıldı, doğrudur, kaza sayısı arttı rakamsal olarak ancak unutmayın ki 8,5 milyon araba 22 milyona çıktı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, oransal olarak arttı, rakamsal olarak değil.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - İnsanımızın yaşam konforu arttığı için hareketliliği arttı. Bakın dünya bunu nasıl kıyaslar? 100 milyon taşıt/kilometre başına kaza ve ölümle kıyaslar. 100 milyon taşıt/kilometre başına 5,72 ölümden 2,17’ye düşmüşüz; yüzde 60’ın üzerinde azalma. Yetmez diyoruz çünkü parti olarak politikamız bu, yetmez daha fazlası, inşallah daha fazlasını da yapacağız.

“Demir yollarında ve kara yollarında kilometre başına bakım masrafları arttı.” dendi, yüzde yüz doğru bir tespit. Sebebi: Yüz sene önce yapılan demir yollarını kaderine terk etmiştik, bakım yapmıyorduk; kara yollarını kaderine terk etmiştik, bakım yapmıyorduk. Biz şimdi bakımları, iyileştirmeleri, modernizasyonu yaptığımız için elbette ki bakım masrafları artacaktır, artıyor, nitekim bunun gereğini yapıyoruz.

Sayın Başkanım, 60’a göre söz almalarda da sorular soruldu, bana birkaç dakika müsaade ederseniz hemen bitireyim.

Değerli arkadaşlar, “Yolları böldünüz, gönülleri birleştirdiniz diyorsunuz ama toplumu ikiye böldünüz.” dediniz. Doğrusu bunu kim yaptı bilmiyorum ama benim bildiğim, geçmişte Kars şehir değildi, geçmişte Ağrı şehir değildi, batıda yapılıyor doğuya “gerek yok” deniyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen Sayın Bakan, iki dakikada tamamlayın hepsini.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Bu ülke seksen bir ili birbirinden ayırmayarak her yere aynı kalitede, aynı konforda hizmet götürerek işte herkesi birleştiriyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Kocaeli hariç, Kocaeli hariç.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - Bu ülke hava yolunu halkın yolu yaparak Yüksekova’daki annemizin de İstanbul’daki çocuğuna gitmesini sağlıyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Sayın Bakan, Kocaeli’ye getirmiyorsunuz.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - Bu ülke bilişim sektöründe çok yol alarak ninenin torunuyla görüntülü konuşmasını sağlıyor. Onun için çok şey söylemeyeyim ama yani...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Trabzon’a bir gelin Sayın Bakan.

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Sayın Bakan, somut bir soru sordum.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, müsaadenizle, burada seksen dakika boyunca sorular soruldu, onlara cevap vereyim.

“Osmanгази Köprüsü erken bitti, niye garanti veriyorsunuz?” Yap-işlet-devreti bilenler, yap-işletin ne demek olduğunu bilenler, işler erken bitince milletin hizmetine sunularak ülke olarak katma değer oluşturulmasının ne demek olduğunu bilenler zaten bunun böyle olduğunu bilir.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Günde 23 bin araç geçmediğinden dolayı Türkiye’ye verdiği zararı ne yapacağız?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – TELEKOM, TELEKOM Başkan! Sayın Bakan, TELEKOM!

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Günde 23 bin araç geçmiyor.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – BOTAŞ...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, soru çok ama “Sendika.org sitesi niye 60 kere kapatıldı?” 62 kere kapatılmış, 60 da değil. Niye? Çocuklara cinsel taciz, müstehcenlik, fuhuş ve kumar oynanması dâhil bütün bunlara imkân sağlandığı için yasaklamışız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Hiç bakmamışsınız, hiç!

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - Yetmiyor, Atatürk aleyhine suçlar işlemişler; yasaklamışız, yasaklamaya devam edeceğiz, bu konuda hiç şüpheniz olmasın.

TELEKOM’la ilgili benim ağzımdan denildi ki “Bakan bütçede dedi ki ‘TELEKOM kefil olmuş.’” Değerli arkadaşlar, TELEKOM hiçbir şeye kefil olmamıştır, hiçbir borcu yoktur ancak TELEKOM’un ortağı kendi hisselerine dayanarak borç almıştır. Şüpheniz olmasın ki TELEKOM bizim gözbebeğimizdir, verdiğimiz her türlü desteklerle çok iyi durumdadır, çok iyi durumda olmaya devam edecektir. Ha “Hiç yatırım yapılmadı.” denildi, şu ana kadar 28 milyarın üzerinde yatırım yapmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Artık siz Doğu’ya yatırım yapıyorsunuz, Ege’ye yatırım yapmıyorsunuz yani Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - Değerli Başkanım, bir dakika daha istirahat ediyorum ve bitiriyorum müsaadenizle.

BAŞKAN – Lütfen, tamamlayalım, bitirelim artık.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Bir iki yıl önce bitmesi gereken Uşak çevre yolu hâlâ bitmedi.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) – Arkadaşlar, arkadaş, cümlelerin başı şu, cümlelerin başı şu: “Biz AK PARTİ iktidarı olarak millete hizmetkâr olacağız.” dedik “Halka hizmeti Hakk’a hizmet bilerek çalışacağız.” dedik ve ondan korkup, bundan korkup iş yapmazlık etmeyeceğiz. Kimden korkacağız? Vatandaştan ve yüce Rabb’imden. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu konuda hiç şüpheniz olmasın ki eğer işimizin gereğini yapmamış olursak asıl korkmamız lazım; onun için 4.966 ihale yapmışız, bunun 155’i 21’inci maddeye göre. 362 değişik firma çağırılmışız, 120 tanesi ihale kazanmış; öyle 3 firma, 5 firma yok ve yine burada talihsiz bir açıklamaydı “Yüce Divanın koridorlarını görmek” Yüce Divanın koridorlarını görmekten korkanlar iş yapmaz zaten. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Biz milletimize güveniyoruz, kendimize güveniyoruz. Nitekim, bir belgeyle ilgili burada konuşuldu. Savcılık soruşturma yapmış, Azerbaycan’dan belgeleri istemiş ve belgelerde herhangi bir sıkıntı olmadığını görüp...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - ...”Kovuşturmaya, soruşturmaya gerek yoktur.” demiştir, bunu da söyleyeyim.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Ama sorumuza cevap vermedin Sayın Bakan.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Devamla) - Değerli arkadaşlar, emeği geçen çok arkadaşım var. Arkadaşlarıma teşekkür ederek... Komisyondan başlamak üzere sizin katkılarınıza teşekkür ediyorum. Bütçemiz inşallah hayırlı, uğurlu olsun. Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkanım, hatip, soru soran arkadaşlarımızın konuşmalarını amacı dışında farklılaştırarak ifade edip bizim arkadaşlarımıza sataşmada bulunmuştur. Onursal Adıgüzel... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) - Sataşma yok.

BAŞKAN – Bir saniye, bir saniye...

Kimin ismini zikretti? Neden sataştı?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Ben TELEKOM’dan bahsettim ve Bakanın konuşması...

BAŞKAN – Şimdi, TELEKOM’dan sadece siz bahsetmiyorsunuz, herkes bahsediyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Sendika.org” dedi.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Bir dakika, söyleyebilirim Sayın...

BAŞKAN - İsminizi verdi mi?

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, bir kelime...

BAŞKAN – Şimdi, eğer grubunuza yönelik ya da şahsınıza yönelik bir şey varsa bana söyleyin. Yoksa herkes tek tek “Ben şundan bahsettim...” Sayın Özkoç, takdir edersiniz ki bu doğru bir usul değil. Ben bunu sataşma gerekçesi olarak görmedim. Sizden...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim...

BAŞKAN – Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Konuşmacı hatip, defalarca, bizim arkadaşlarımızın sorduğu soruları amacı dışına çıkartıp çarpıtarak ifade etmiştir.

BAŞKAN – Kesinlikle...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Defalarca yapmıştır.

BAŞKAN - Sayın Özkoç, hayır.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – “Sendika.org”ta...

BAŞKAN - Hiçbir isim kullanmadı, isim zikretmedi.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Sendika.org”u soran var.

BAŞKAN - Kim sordu, ne sordu, onları bilemiyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İtham etti yani.

BAŞKAN - Tutanakları çıkartır bakarız. Ne zamana gelir, bilemiyoruz onu da.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, ima etti.

ONURSAL ADIGÜZEL (İstanbul) – Sayın Başkan, “Sendika.org”u anlatırken ve kendi bütçe konuşmasını anlatırken zaten direkt atıf yaptı.

BAŞKAN – Hayır Sayın Adıgüzel, lütfen, istirham ediyorum...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Sendika.org”u itham etti.

BAŞKAN – Sizin... Sayın...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O cümleyle o milletvekili anlaşılıyor.

BAŞKAN – Grubunuza yönelik herhangi bir şey varsa ya da bire bir de şahıs olarak herhangi bir şahsı ilzam eden bir şey varsa ona söz veririm.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Sendika.org”u itham etti, yanlış bilgi verdi.

BAŞKAN - Ama onun dışında, böyle, herkesin sorduğu soruya “Sayın Bakan cevap verdi.” diye herkes gelsin burada, o zaman, sataşmadan söz alsın; Sayın Özkoç, böyle bir usul var mı ya?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, böyle bir şey yapmadığımı siz de gayet iyi biliyorsunuz.

BAŞKAN – Siz öyle diyorsunuz: “Arkadaşlarımızın sorduğu sorulara Sayın Bakan cevap verdi, arkadaşlarımızın sorularını yanlış yorumladı.”

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ancak Sayın Bakanı dakikalarca kürsüde idare ettiniz. Cumhuriyet Halk Partisini kasteden sözler söylüyor. Kürsüde sataşma...

BAŞKAN – Ne söyledi? Bana söyleyin, tamam, ne söyledi?

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, benim iddia ettiğim bir konuda...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Gerçek dışı beyanlar söyledi ya.

BAŞKAN – Hangi gerçek dışı beyan?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Sendika.org”ta öyle bir şey yok.

BAŞKAN – Tamam, grup adına Sayın Pekşen mi, kim konuşacak? Bir kişi...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Evet.

BAŞKAN – Tamam, Sayın Pekşen, buyurun, grup adına.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok. “Sayın Bakanın cevabını beğenmedik.” diye sataşma mı olur? Sayın Başkan, lütfen...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; “Sayın Bakanın cevaplarını beğenmedim.” diye hiç söz almadım. Sayın Bakanın açıklamalarına birkaç tane de ben soru sorayım Sayın Bakan...

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Ya, sataşmalar vardı?

HALUK PEKŞEN (Devamla) – Aynı zamanda sataşmaya cevap veriyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Böyle bir usul yok Sayın Başkan.

HALUK PEKŞEN (Devamla) - Sayın Bakan, iktidarınızın döneminde kaç tane hava yolu şirketinin battığını biliyor musunuz? Ben söyleyeyim: 15 tane hava yolu şirketi batırdınız.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Geçen hafta anlattın Sayın Pekşen bunları.

HALUK PEKŞEN (Devamla) - Bu iktidarınız dönemindeki uçan yolcu sayısının 2001 yılında devletin planladığı bir sayı olduğunu biliyor musunuz Sayın Bakanım?

Peki, başka bir şey daha sorayım: Sayın Bakan, sizin az önce söylediğiniz o belgenin sahte olmadığına dair savcılığın takipsizlik kararı var ya, o takipsizlik kararıyla ilgili Karayolları Genel Müdürlüğünün Dışişleri Bakanına sormuş olduğu sorunun, Dışişleri Bakanlığından gelmiş olan, Azerbaycan Hükümetinden alınmış olan cevabını bize gönderir misiniz, alabilir miyiz sizden? Biz de öğrenmek istiyoruz. Gerçekten, o belge Türkiye’de çok ciddi bir tartışma konusu. Savcılığa o Azerbaycan’dan belge gelmiş mi, görmek istiyoruz o belgeyi de.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANIAHMET ARSLAN (Kars) – Savcılık raporunu gönderirim.

HALUK PEKŞEN (Devamla) - Bir başka konu da şu: Sayın Bakan, bu Sivil Havacılıkta o “Türkiye’nin yüz akı” olan arkadaş sizin Hükümetinizden önce de yine IATA’da Türkiye’nin seçtiği çok başarılı bir bürokrattır. İktidarınız on beş yılında genel müdür yardımcısıydı. O zaman da genel müdür yardımcısı, şu anda da genel müdür yardımcısı. Dünya sivil havacılığını yönetiyor ama Sivil Havacılık Genel Müdürü olarak onu atamadınız. Peki, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünde atadıklarınızı bir araştırır mısınız? İlzam etmek istemiyorum, bir hukukçuyum, nezaket içerisinde söyleyeceğim, bağlayıcılığı olmasın diye söylüyorum ama İçişleri Bakanlığıyla bir görüşün. Oraya atanmış olanlar Silahlı Kuvvetlerden hangi gerekçeyle atılmışlar acaba? Bir onları da araştırın, bir de onlara bakalım Sayın Bakan.

Peki, ben bir şey daha sorayım: Sayın Bakan, bu davet usulüyle vermiş olduğunuz 21/b’ye göre firmaların bir kısmını açıkladınız. 144 milyar dolarlık iş vermişsiniz. Ben de öğrenmek istiyorum: Bu 144 milyar doların kaç milyar doları davet usulüyledir?

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, böyle bir usul yok.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) - Soruları yerinizden sorsaydınız.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN**GELEN DİĞER İŞLER (Devam)***A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)

2.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi söz sırası Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'ndadır.

Buyurun Sayın Çavuşoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZKAN YALIM (Uşak) - Ulaştırma Bakanı bizim sorularımıza cevap vermedi Sayın Başkan. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ha “bitti” diyorsunuz ama yol bitmedi, çevre yolu bitmedi!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri... Sayın Yalım...

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Ama benim sorularına cevap vermedi.

BAŞKAN – İstirham ediyorum... Sayın Bakanı kürsüye davet ettim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, Sayın Muş meşgul ediyor.

BAŞKAN – Lütfen, sessizce dinleyin, varsa cevabınız, sataşmadan söz isterseniz değerlendiririz, eğer sataşma varsa da söz veririz.

Buyurun Sayın Bakanım.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Sizi ve yüce Meclisimizin çok değerli üyelerini saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bakanlığımızın bütçesi üzerinde gerek Bütçe Komisyonunda gerekse bugün Genel Kurulda görüş belirten, katkı sağlayan tüm arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum. Elbette dış politika millî politikadır ve dış politikada iktidar, muhalefet milletçe bir bütün olarak hareket etmemizde her zaman fayda vardır.

Geçtiğimiz bir yıl yani bir önceki bütçe tartışmasından bu yana geçen bir yıl Türkiye için ve dünya için de kolay bir yıl olmadı, hele hele bizim gibi zor bir coğrafyada yaşayan ülkeler için çok kolay olmadı ama olumlu gelişmeler de var. Geçen sene bu vakitler Halep'te bombalanan kadınları, çocukları konuşuyorduk ve oradan insanları nasıl kurtardığımızı, kurtaracağımızı konuşuyorduk ama bugün Suriye'de siyasi çözüme nasıl geçebiliriz, onu konuşuyoruz. Çünkü Türkiye'nin öncülüğünde -Rusya'yı ve İran'da dâhil ederek- Astana süreci ve diğer, Soçi sürecinde attığımız adımların neticesini aldık, çatışmalar büyük oranda durduruldu ve güven artıcı adımların atılmasını sağlıyoruz; şimdi siyasi sürece geçmek için, ülkeyi seçime hazırlamak için var gücümüzle çalışıyoruz.

Türkiye, bu zor süreçte de çok dinamik, çok yönlü, proaktif bir dış politika izledi ama dış politikamızın temel prensiplerinden de hiç taviz vermedi. Her şeyden önce girişimci ve insani bir dış politika izliyoruz. Girişimci dış politika, aslında insanımızın girişimci ruhunu yansıtıyor, insani dış politika da Türk milletinin vicdanını yansıtıyor ve ecdadımızdan aldığımız da bir mirastır, bunu hep birlikte yürütmeye çalışıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Elbette “Yurtta sulh, cihanda sulh.” ilkesinden de hiçbir zaman vazgeçmedik. Bu demek değildir ki herkesle her gün dost olacaksınız,

ilelebet dost olacaksınız ya da tam tersi, herkesle sürekli dost olmayacaksınız. Dış politikada, uluslararası ilişkilerde bir tek prensip vardır: Sürekli dost da olmaz, sürekli düşman da olmaz. Dolayısıyla, doğruları söylerseniz, yanlışların karşısında dik durursanız dostunuz da artar, düşmanınızın sayısı da artar. Biraz önce çok değerli Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanımız güzel bir haberi bizlerle paylaştı. Siz diyorsunuz ki: “Türkiye’nin itibarı sarsılıyor.” Hayır, Türkiye’yi kiskanenlar var, çekemeyenler var, karşı olanlar var, bunları görüyoruz. İşte, Almanya’da hükümet kuruluyor. Hükümet programını açıklarken “Türkiye’nin Avrupa Birliğine alınmaması birinci önceliğimiz, bunun için müttefik arayacağız.” diyor. Şimdi, Almanya’yla bizim bir problemimiz mi var? Yok.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Avusturya o.

DIŞİŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Özür dilerim, Avusturya. Teşekkür ediyorum düzeltme için.

Şimdi, bu Avusturya’yla bizim ne problemimiz var? Yok. Demek ki onlarda problem var. Fakat diğer taraftan doğru olanların da yanında durursak, dik durursak Türkiye’nin itibarı artıyor. Sayın Bakanımız söyledi, dünyadaki oy kullanan ülkelerin dörtte 3’ünün oyunu alarak tekrar Uluslararası Denizcilik Örgütüne seçildik. Aynı şekilde UNESCO’nun İcra Komitesine aday olduk, Avrupa’dan bizimle beraber 4 ülke yarıştı ve UNESCO’ya üye olan dünyadaki ülkelerin üçte 2’sinin oyunu alarak, Almanya gibi bir ülkeyi saf dışı bırakarak seçildi Türkiye Cumhuriyeti devleti. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türkiye’nin itibarı olmasa bu seçimleri nasıl kazanacak? Dünyadaki ülkelerin üçte 2’sinin oyunu bir seçimde almak her ülkenin harcı değildir, başarabileceği bir şey değildir. Almanya gibi dünyanın en güçlü ülkelerinden birisi bile başaramamıştır. Dolayısıyla, biz doğru bildiğimiz istikamette emin adımlarla ilerleyeceğiz.

MUSTAFA ILICALI (Erzurum) – Bakanım, 2026 Kış Olimpiyatları için de destek bekliyoruz.

DIŞİŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Evet, olimpiyatları da inşallah Erzurum’a kazandıracğız Mustafa Bey. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Dolayısıyla, değerli arkadaşlar, istikametimizden şaşmıyoruz. Elbette bir yıl içinde olduğu gibi bundan sonraki süreçte de Türkiye’nin uluslararası camiada itibarının artırılması için çalışacağız, açılım politikalarımızı devam ettireceğiz ve en son Asya’da ASEAN’da statü elde ettik, ortaklık statüsü. Afrika’da büyükelçilik sayımız 41’e yükseldi, geçen sene 39 diyorduk. Latin Amerika açılımımız devam ediyor, Asya Pasifik açılımlarımız devam ediyor, en az gelişmiş ülkelere yönelik politikalarımız devam ediyor. Uluslararası örgütler nezdinde Medeniyetler İttifakı gibi, Barış İçin Arabuluculuk gibi inisiyatiflerin eş başkanlıklarını başarılı bir şekilde sürdürüyoruz. Ama mücadele de ediyoruz. Neyle mücadele ediyoruz? Yurt içinde olduğu gibi, yurt dışında da teröristlerle, terör örgütleriyle mücadele ediyoruz. PKK’yla Türkiye içinde nasıl mücadele ediyorsak Irak’ta da mücadele ediyoruz, Suriye’de de mücadele ediyoruz, Avrupa’da da mücadele ediyoruz, özellikle faaliyet gösterdiği ülkelerde de onlarla mücadele ediyoruz. Avrupa Parlamentosunun, en son, özellikle PKK’yı Avrupa binalarına sokmama kararını da olumlu karşılıyoruz. Bu konuda da çok ciddi girişimler yaptık. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

15 Temmuz hain darbe girişimini gerçekleştiren FETÖ’yle de mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz, milletimize sözümüz var ve FETÖ’yle mücadelemizi esasen beş temel eksende yürütüyoruz.

Birincisi: FETÖ’nün üyelerinin, teröristlerinin değişik ülkelerde yakalanması ve bize teslim edilmesi. Çok sayıda ülkeden FETÖ’ye bağlı, darbeyle de yakından ilgisi olan teröristleri teslim aldık.

İkinci ise FETÖ terör örgütünü, terör örgütü olarak uluslararası alanda ilan etmektir. Geçen seneden bu yana İslam İşbirliği Teşkilatında, aynı şekilde -burada arkadaşlarıma da özellikle teşekkür ediyorum-

Asya Parlamenterler Asamblesinde, yine İslam İşbirliği Teşkilatı Parlamento Birliğinde FETÖ'yu terör örgütü ilan ettirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Birleşmiş Milletler organlarından FETÖ'nün kuruluşlarını, tüm o gazetecilerini, vakıflarını, hepsini attırdık. Şimdi AGİT'ten de atıyoruz. Bir komisyon kurdurduk, bir panel, artık, AGİT toplantılarına katılacak sivil toplum örgütlerini inceleyecek ve içindeki teröristleri ayıklayacağız. Dolayısıyla FETÖ'yle mücadeleyi sonuna kadar devam ettireceğiz ve "Türk" ismini kullanmalarına müsaade etmiyoruz. Türk Bayrağı'nı suistimal etmelerine izin vermiyoruz. Türk Bayrağı'nı şerefiler, şerefli insanlar en yükseklerde, burçlarda taşıyabilir; şerefsiz insanlara Türk Bayrağı'nı suistimal etme fırsatını hiçbir zaman vermeyeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, Zarrab da kullandı Türk Bayrağı'nı.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Değerli arkadaşlar, aynı şekilde, yurt dışındaki FETÖ'ye iltisaklı kuruluşların kapatılması, okulların kapatılması ya da Maarif Vakfına devredilmesi için tüm arkadaşlarımızla yoğun çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Ve milletimize söz verdiğimiz gibi, bu hainler nerede olursa olsun bunların peşini bırakmayacağız.

Bizim Avrupa Birliğiyle bir sorunumuz yok ama Avrupa Birliği şunu anlamalı: Avrupa Birliği Avrupa'dan büyük değildir. Büyük Avrupa, Avrupa Birliğinden büyüktür; tıpkı Cumhurbaşkanımızın söylediği gibi, dünyanın beşten büyük olduğu gibi. Avrupa Birliği bunu anlayamıyor, büyük Avrupa'yı göremiyor, vizyonu göremiyor ve diğer ırkçı akımlarla, yabancı düşmanlığı, İslam düşmanlığı gibi akımlarla Avrupa güç kaybediyor. Ve bu trendi tersine çeviremezsek, bizim desteklerimize rağmen çeviremezse Avrupa Birliğinin geleceği de pek aydınlık değil, maalesef. Dolayısıyla, biz güçlü bir Avrupa, güçlü bir Avrupa Birliği istiyoruz; çifte standartlardan uzak, ikiyüzlülükten uzak.

Türkiye düşmanlığının... Siz sanıyor musunuz ki sadece Erdoğan düşmanlığı? Doğru, güçlü Türkiye'nin güçlü lideri Recep Tayyip Erdoğan doğruları söylediği için ve dik durduğu için düşmanı da artıyor. Fakat, en son Norveç'te ki Norveç Hükümetinin ve NATO Genel Sekreterinin burada bir kabahati yok, soruşturma da yapılıyor, onlar da açıkça özür dilediler, Recep Tayyip Erdoğan'la birlikte cumhuriyetimizin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü düşman olarak hedefe koymalarının sebebi, esasen, bunlardaki, onu yapanlar ve bunu destekleyenlerdeki Türkiye düşmanlığı, Türk düşmanlığı ve İslam düşmanlığıdır. Sadece Recep Tayyip Erdoğan düşmanlığıyla basite indirgemeyelim arkadaşlar, bu kadar basit değil. Bunu her platformda bir kardeşiniz olarak görüyorum ve bunu gerçekten böyle görmeyi tavsiye ediyorum. Sadece hükümete indirgemeyin, yanılız.

Bazı sorunların çözülmesi için de yoğun çaba sarf ettik. Mesela, Kıbrıs bunlardan bir tanesi. Çözülmedi ama sorumlusu biz değiliz. Rum tarafı bu parametrelerle yani o günkü parametrelerle bir çözüm istemedi; yönetimi, gücü, ekonomiyi Türklerle paylaşmak istemediği için çözüm olmadı. Bu parametrelerle de bir çözüme ulaşamayacağımız kanaatine vardık. Dolayısıyla, artık bundan sonra hangi adımı atacağımız, ne yapacağımız konusunda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'yle de hemfikir olduk. Şimdi güneyde ve kuzeyde seçimler var, seçim öncesi zaten bunları tartışmanın bir anlamı yok, seçim malzemesi yapılamaz, bu millî bir politikadır. Dolayısıyla, özellikle KKTC'deki seçimlerden sonra oturacağız, konuşacağız, birlikte neler yapacağımızı inşallah değerlendireceğiz. Ama bu süreçte tabii ki KKTC'nin tanıtımı için adım atmamız lazım ama Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni zaten Türkiye tanıyor, Meclisten yeni bir tanıma kararı çıkarmaya gerek yok ama pasaportunun daha fazla ülkede geçerli olması için, daha fazla ülkede, şehirde temsilcilik açılması için hep birlikte -iktidar, muhalefet- çalışalım çünkü Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti üzerindeki izolasyonların kalkması gerekiyor, Avrupa Birliği bu konuda da sözünde durmadı.

Değerli arkadaşlar, Türkiye bugün MIKTA'nın Dönem Başkanlığını yürütüyor, Asya Parlamentelerler Asamblesinin Dönem Başkanlığını yürütüyor İslam İşbirliği Teşkilatının Zirve Başkanlığını Cumhurbaşkanımız yürütüyor, D8 Dönem Başkanlığını yürütüyor. Elbette tüm bu örgütlerin daha faal, daha aktif olması gerekiyor. Bunların reforme edilmesi için de yoğun çaba sarf ediyoruz ve aktif dönem başkanlıklarını arkadaşlarımızla yoğun çalışarak başarılı bir şekilde sürdürmeye çalışıyoruz ve insani dış politikamızı tüm dünya geneline yaymaya çalışıyoruz. Bakınız, Rohingya'daki ve Bangladeş'teki o Müslüman kardeşlerimize biz elimizi uzatmasaydık kimse oraya gitmezdi. Cumhurbaşkanımız gür sesiyle onların sorunlarını dünyanın huzuruna yani Birleşmiş Milletlere ve tüm dünya kamuoyuna duyurmasaydı dünya hâlâ görmezden gelecekti. Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatıyla, Sayın Emine Erdoğan Hanımefendi'yle beraber oraya gittik, o insanların hangi şartlarda olduğunu gördük. Gelecek hafta Başbakanımız Binali Yıldırım Bey de inşallah oraya gidecek. Başbakan Yardımcımız Recep Akdağ da gitti. Bir taraftan hem Myanmar hem Bangladeş'teki bu kardeşlerimize insani yardımları götürüyoruz hem de kalıcı bir çözüm bulmak için uluslararası camiayla beraber yoğun çaba sarf ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, iki tane konuyu sizlerle beraber -sizler de gündeme getirdiniz- değerlendirmek istiyorum. Bunlardan bir tanesi, Kudüs konusu. Kudüs, maalesef, İsrail'in işgali altında, hem de uzun bir zamandır. Cumhurbaşkanımız tüm konuşmalarında haritada gösteriyor. Bugün Amerika'nın aldığı karar, uluslararası hukuka aykırıdır, Birleşmiş Milletler kararlarına aykırıdır ve bu konuda da zaten Meclisimizde de görüş ayrılığı yoktur; Amerika'nın bu yanlış adımdan vazgeçmesi lazım, geri adım atması lazım. Amerika'nın attığı bu adım, esasen bölgede kaosa yol açtı ve sorunları daha da karmaşık hâle getirdi.

Biz İslam İşbirliği Teşkilatı Zirve Başkanı olarak Cumhurbaşkanımızın çağrısıyla çok önemli bir zirve gerçekleştirdik. Ekmeleddin İhsanoğlu Bey de eski Genel Sekreteri olarak ki bana göre gelmiş geçmiş en başarılı İslam İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreteriydi, tüm çalışmalarından dolayı kendisini bir kere daha tebrik ediyoruz. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Kendisinin de katılımıyla çok...

MUSA ÇAM (İzmir) – Cumhurbaşkanını aday seçildiğinde bunları söylemiyordunuz ama Sayın Bakan. FEVZİ ŞANVERDİ (Hatay) – Sen adını ezberleyemedin.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Adaylıkta karşı karşıya kaldığın zaman yarışabilirsin ama Mevlüt Çavuşoğlu'nu bilen herkes bilir, Antalya'da da A partisi, B partisi değil, doğru yapan herkesi destekliyoruz, Antalya'da Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarını da destekliyoruz, MHP'li arkadaşlarımızı da destekliyoruz. Doğruları söylemek lazım Musa Bey.

MUSA ÇAM (İzmir) – Cumhurbaşkanını adayırken söylemedik laf bırakmadınız.

BAŞKAN – Musa Bey, çam deviriyorsun, ona göre.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Onlara destek, bize kayyumlar, değil mi?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, orada çok önemli kararlar aldık ve aldığımız bu kararların uygulanması için de hep birlikte çalışmamız lazım. Bir, Amerika'yı bu karardan vazgeçirmemiz lazım; iki, bağımsız bir Filistin Devleti'nin yani Doğu Kudüs'ün başkenti olduğu bağımsız bir Filistin Devleti'nin tanıtımı için yoğun çaba sarf etmemiz lazım.

LEZGİN BOTAN (Van) – Kudüs'ü niye ikiye bölüyorsunuz ki?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Arkadaşlar, bizim aldığımız kararlar -Amerika o kararı alır, bu kararı alır, hukuk dışıdır- Birleşmiş Milletler kararlarına, Güvenlik Konseyi kararlarına uygundur, uluslararası hukuka uygundur. Şu anda Kudüs işgal altındadır ve Kudüs'te bizim başkonsolosluğumuz var. Esasen 1925 yılında kurulmuştur. Osmanlı zamanında ve yine İngiliz mandası döneminde 9 tane başkonsolosluk kurulmuş, 1 tane de Vatikan temsilciliği. O günden bu yana maalesef, İsrail işgali olduğu için hiçbir ülkenin başkonsolosluğunun açılmasına izin verilmemiştir.

Biz 2005 yılından bu yana buraya büyükelçi düzeyinde başkonsolosluk gönderiyoruz ve 2012 Birleşmiş Milletlerde gözlemci üye statüsünden sonra da Filistin'in, büyükelçi başkonsolosumuz güven mektubunu Filistin Devlet Başkanı Abbas'a sunmaktadır Ramallah'taki sarayında ve biz Filistin mücadelesini ve Kudüs mücadelesini sonuna kadar hep birlikte inşallah arkadaşlar, sürdüreceğiz, sürdürmemiz lazım. Bu konularda aldığımız kararların takipçisi olalım ama lütfen Amerika'nın aldığı bir kararda bile iktidarı böyle boşa düşürmek, ofsayta düşürmek ya da köşeye sıkıştırmak için bu tip şeyleri kullanmayalım.

Bu söylediklerim aynı şekilde Ege adaları için de geçerlidir. Bakınız, CHP Genel Başkan Yardımcısı bizim de eski mensubumuzdur ve kendisi de söyledi, "AK PARTİ iktidarında bu adalar şöyle oldu, fiilî durum oldu diyemeyiz." dedi. Doğru söyledi ve geçmişinden de bazı örnekler verdi, ben detaylara girmek istemiyorum çünkü bu, hassas bir konu. Daha önce bu konu açıldığı zaman genel başkan yardımcılara dedim ki: Bu bir millî politikadır, hassas bir konudur, bu konuda hamaset yapmayalım. Bu konuda iktidarı zora düşürmeye çalışmayalım, bunu yaparsanız hiç zararlı çıkmayan iktidar partisi olur ve zararlı çıkan da geçmişte buna göz yuman partiler olur dedim, dostane söyledim, Bütçede de söyledim ve kapalı oturumsa kapalı oturum, aynı şekilde genel başkanlara gelip bilgi verebilirim dedim. Davet ettiniz, tarih verdiniz de gelmedim mi?

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Yok, biz 5-6 defa size ulaşamadık.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Ben size dedim ki: Ne zaman genel başkan çağırırsa gelmeye hazırım. Ben genel başkana tarih vermem, ben Dışişleri Bakanım, gelen muhalefet de olsa, görüşünü paylaşmasak da yer yer ağır da eleştirsek bir partinin genel başkanına saygı duyarız. Ne zaman bizi çağırırsa, gerek MHP Genel Başkanı gerekse CHP Genel Başkanı ne zaman çağırırsa gelirim. Hiç...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Edirne'ye gidebilir misiniz?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Bilmiyorum, sizde genel başkan var mı bilmiyorum da...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – 2 tane vardı, içeri atıldılar.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Edirne Cezaevine gidebilir misiniz?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Cezaevine gidemeyiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Bunu alkışlayacak ne var Allah'ını seversiniz?

AHMET YILDIRIM (Muş) – İnsan biraz mahcup olur, kızarır ya! Gülüyorsunuz.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Şimdi, arkadaşlar, bakınız...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Edirne Cezaevine de gider misiniz?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Bir saniye lütfen...

Bakınız, bu konunun, bu sorunun sebebi nedir biliyor musunuz? Bu sorunun sebebi, 1914'te 6 devletin imzaladığı bir anlaşma var. 6 devlet kararı, hani adalar ona verildi, buna verildi. 1923 Lozan Barış Anlaşması var, 1947 Paris Barış Anlaşması. Bu anlaşmalarla Ege'de karasuları, kıta sahanlığı, uçuş, hava sahası, FIR hattı dediğimiz hatlar belirlenmediği için bazı adacıklar konusunda boşluklar olmuş. Türkiye "Bizim." demiş, Yunanistan "Bizim." demiş. Esasen 1996'ya kadar bu sorun devam etmiş. Kardak sorunundan sonra Türkiye, bu sefer, Yunanistan'a yazdığı yazılarla bu sorunu dile getirmiş. Kardak sorununa kadar, 1996'ya kadar ne olduysa olmuştur. Tekrar ediyorum ve altını çiziyorum: 1996 Kardak krizinden sonra adaların fiilî ve hukuki durumunda hiçbir değişiklik olmamıştır, ne olduysa önce olmuştur.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Ama işgal var, işgal, işgal sonuçta.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Ne olduysa önce olmuştur.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – E ne olursa olsun.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Bunun da sorumlusu AK PARTİ değildir.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Ya siz hükûmetsiniz.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – AK PARTİ’den önce iktidarda olan partilerdir. Sen de söyledin ki “Atatürk’e kadar gider.” dedin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – O başka bir şey.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Ne ise ama bunu çözmek gerekiyor.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Karşılıklı konuşmasın Sayın Başkan, hiçbir şey anlamıyoruz.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Evet, çözelim, bunu da çözelim ama lütfen AK PARTİ döneminde işgal edilmiş gibi yalan bilgiler sunmayın.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Biz hiçbir zaman...

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Sizlere hangi bilgiler, yanlış bilgiler nereden geliyor, biz bunları da biliyoruz. Dolayısıyla AK PARTİ’yi köşeye sıkıştırmak için bu tür konuları suistimal etmeyin arkadaşlar. Size, Öztürk Bey’e şunu da söyledim: Gelin oturum da yapalım, gelin Bakanlığa -çünkü arşivlerimizi alıp da sağa sola götüremeyiz- arşivlerimizi gösterelim, kimin ne zaman ne sorumluluğu var, bunları görsün. Bunları defalarca söyledim. Bunu yapmak yerine iktidarı köşeye sıkıştırmaya çalışmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Sayın Başkanım, üç dakika daha...

BAŞKAN – Lütfen, iki dakikada toparlayın.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Ulaştırma Bakanımıza üç dakika verdiniz.

Peki, ben size şunu sormak istiyorum...

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Bugüne kadar niye işgal edilmedi Sayın Bakan?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Daha önce işgal edildi beyefendi, 1996’dan önce! Duymuyor musun! Anlamıyor musun! Sağır mısın!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama böyle olmaz ki!

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – 1996’dan önce işgal edildi beyefendi! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler) 1996’dan önce, 1996’dan sonra değil!

NİYAZİ NEFİ KARA (Antalya) – Ne zamandır maden çıkarıyorlardı? Ne zamandır tatbikat yapıyorlardı?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – El kol hareketi yaparak konuşma be! El kol hareketi yaparak konuşma! Adam gibi konuş!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, lütfen...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müdahale etmeyelim...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Bakan, size hakaret eden yok, kesinlikle yanlış.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – On defa söyledim, duymuyor musun! Duymuyor musun 1996’dan önce! Kendi genel başkan yardımcınız söyledi “Atatürk döneminde işgal edilmiştir.” diye, ben söylemedim.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Atatürk demedim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, çok güzel gittiniz ama son dakikada...

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Ama söylüyorum, anlatıyorum...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ama böyle davranılmaz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Bakan, böyle olmaz ama.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Tamam, sussunlar, anlatayım o zaman.

BAŞKAN – Tamam sayın milletvekilleri, istirham ediyorum... Bakın, güzel güzel gidiyordu, hepinizin de katılacağı şeyler ifade ediyordu. Lütfen, müdahale etmeyelim.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Lastik patladı!

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Peki, ben şimdi size bir soru sormak istiyorum: İstikşafi görüşmeler ne zaman başladı? Rahmetli İsmail Cem döneminde. Reddimiras yapacaksınız, ayrı bir şey. Neden? Çünkü Kardak sorunundan sonra kıta sahanlığı, kara suları, ekonomik bilmem alanlar, hava sahası ve aidiyeti belli olmayan adacıklar, adalar. Bunlar Yunanistan'la görüşmek için başlatıldı. Yani bu sorunları bir bütün içinde, bir paket içinde Yunanistan'la görüşerek nasıl çözeceğimize karar vermemiz lazım. Yani bunun alternatifleri var: Diploması yoluyla çözebilirsiniz, uluslararası mahkemeye götürebilirsiniz, asker gönderip adaların hepsini alabilirsiniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hadi alalım hep beraber!

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Yani seçenekleri söylüyorum ben.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, biliyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Ama İsmail Cem döneminde – Allah rahmet eylesin- diploması yolu seçilmiş. İstikşafi görüşmeler 7 tur yapılmış bizden önce, biz de bu istikşafi görüşmelerin devam ettirilmesi kararı aldık ki Yunanistan'la diplomasıyı sürdürüyoruz, bunlara bir çözüm bulmamız lazım. Sonuçta buradan anlaşma çıkmazsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, bir dakikada toparlayın. Sayın Ulaştırma Bakanımızla aynı şeye ulaştırmış olalım sizi de.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Anlaşma çıkmazsa değerli arkadaşlar, yani biz burada gene, biraz önce söylediğim gibi, istediğimiz alternatif -yüce Meclis karar alırsanız ama bu, millî bir politikadır. Bu, sokakta konuşulacak ve onu bunu zor durumda bırakacak bir konu değildir. Defalarca söylüyorum bakın size, burada bizim hiçbir günahımız yok, ne olduysa 1996'dan önce oldu arkadaşlar. Gelin, arşivlerle, belgelerle size bunları anlatalım. Çağırın, genel başkanlar çağırın gelip bizzat ben anlatayım arkadaşlar. Anlatalım ki... Biz, şimdi, bir çalışma grubu kurduk askerlerle beraber, Millî Savunma Bakanlığında. Ve oturuyoruz, konuşuyoruz; bu sorun nedir, ne adım atabiliriz? Gerginliği artırmakta mı fayda var, azaltmakta mı fayda var? Biz bunların hepsini detaylı, titiz çalışıyoruz ya. Bunlar millî konular. Biz de hamaset yaparız. Sizi suçlamak çok kolay; açarım belgeleri veririm basına, kimin imzası var, kim suistimal...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ver Sayın Bakan.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Verin, verin.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Veririm yani ama bunlar doğru şey değil.

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Bizi tehdit etmeyin.

DIŞİŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Tehdit etmek için söylemiyorum ama doğru değil diyorum. Bakın, bundan biz zarar görürüz Türkiye olarak sonuçta arkadaşlar. Sonuçta, değerli arkadaşlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

DIŞİŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Açarsanız bir teşekkür edeyim efendim, bitiriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür edin efendim.

DIŞİŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum arkadaşlar özellikle bütçemizi desteklediğiniz için. CHP grup başkan vekili, “Türkiye yüzde 11 büyüdü, işçiye de, emekliye de, onlara da pay düşsün.” dedi. Ben de diyorum ki: Bizim Bakanlığın bütçesine de biraz pay düşsün. Bütçemizin artması gerekiyor ama “Buna da şükür.” diyoruz.

Çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye, sırayla.

Sayın Özkoç...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, sayın hatip konuşması esnasında Sayın Öztürk Bey’in adını da vererek...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

İki dakika süreyle...

Lütfen, yeni bir sataşmaya mahal vermeyelim.

IV.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

11.- Ardahan Milletvekili Öztürk Yılmaz’ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu’nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı’nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakanımız söyledi ama ben şunu söyleyeyim: Ben en az iki defa Bakanlığı aradım, kendim aradım.

GÖKCEN ÖZDOĞAN ENÇ (Antalya) – Arayınca ne oldu?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) - İki, kaldı ki burada gizli saklı olacak bir şey yok. Siz hiç kimseden korkmuyorsunuz. Burada gerekirse kapalı oturum yapmak gerekiyor ve bu konu millî bir konuya biz bunu tartışacağız.

DIŞİŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Tamam, yapalım.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Siz işgalin devam etmesini örtüyorsunuz çünkü işgal devam ediyor, adalarda işgal devam ediyor. Ne ise konuşalım.

Biz size illa “Siz şunu yaptınız, bunu yaptınız.” diye bir suçlama getirmiyoruz ama...

DIŞİŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – “Örtüyorsunuz.” Ne demek? Ne demek “Örtüyorsunuz.” Ne biçim konuşuyorsun? Ne demek “Örtüyorsunuz.”?

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Niye peki çıkarıp söylemiyorsunuz, niye millete açıklamıyorsunuz? Korkacak ne var burada, burada korkacak ne var?

BAŞKAN – Genel Kurula hitap edin lütfen.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – Sen bir avuç insana sahip çıkamadın.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Bu işler “Başkonsolos ben değildim aslında.” demeye benzemez.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Lütfen... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Şimdi, sayın milletvekilleri, lütfen...

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Siz, bana neyi konuşacağımı tarif etmeyin, benim söylediğim açık. Siz istiyorsanız bu adaları, 156 tane ada, adacık ve kayalığı getirirsiniz, bu Mecliste isim isim açıklar, dünyaya deklare edersiniz, biz sizin arkanızda oluruz. Biz size demiyoruz ki savaş açın.

HÜSNÜYE ERDOĞAN (Konya) – CHP'nin geçmişine bak, ne yaptığına o adalara, sonra gel burada hesap ver.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – O adalar bugün işgal altında. O adalara bugün sahip çıkmıyorsak hiçbir zaman sahip çıkamayız. Efendim, falan devirde olmuş, şu devirde olmuş, neyse ne. Ama biz bu kendi toprağımıza, kendi karasularımıza, kendi alanlarımıza sahip çıkmayacak mıyız yani ne olursa olsun, biz buraya sahip çıkamayacak mıyız?

Efendim, istikşafi görüşmeler devam ediyor.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Evet.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – Yüz yıl mı devam edecek, bin yıl mı devam edecek? Vermiyor Yunanistan. Gelip Genelkurmay Başkanı oraları silahlandırıyor, oralar üzerinde uçuyor, oralarda âdetâ şov yapıyor. Biz buna göz mü yumacağız, buna göz mü yumacağız biz, buna göz mü yumacağız? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bizim buna göz yummamamız lazım. Biz gerçeği öğrenmek istiyoruz. Açarsınız, neyse onu konuşuruz ve ortaya çıkar. Ondan sonra da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZTÜRK YILMAZ (Devamla) – ...sahip çıkmamız gereken ne varsa biz muhalefet partisi olarak size destek oluruz.

Teşekkür ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz, çok sağ olun.

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – 1947’de On İki Adalara niçin sahip çıkmadınız?

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Siz bir kere...

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, lütfen... İstirham ediyorum.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Yıldırım.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Bakan “Sizde genel başkan var mı?” diye sorarak bütün grubumuzu töhmet altında bırakmıştır.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

Size de iki dakika süre veriyorum.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Bilmiyordum.

BAŞKAN – Yani, “eş başkan” “genel başkan” belki...

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Partiler Kanunu’nu da mı bilmiyorsunuz?

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Bilmiyorum, vallahi bilmiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

12.- *Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması*

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Bakan, o kadar ucuz değil bu iş. Bir siyasi parti, Parlamentonun üçüncü büyük grubu, ikinci büyük muhalefet partisi ne grup başkansız ne de genel başkansız olmaz.

Ama şunu soruyorsanız söyleyelim: Biz tek adam rejimine de tek adam partisine de karşı olduğumuz için bizde genel başkan yok, bizde eş genel başkanlık var ve 2 tane var. Ama bunlar, siyasi soykırım operasyonları kapsamında şu anda biri Edirne, biri Kandıra Cezaevinde iktidarınızca rehin tutuluyor.

Bakın, siz konuşma akışınızda iki defa tıklandınız. Birincisi, “Biz, CHP’li belediyeler, MHP’li belediyeler...” dediniz; DBP ve HDP’li belediyelere gelince kendi siyasi emellerinizin önünüzü çıkarmış olduğu engeller maalesef boğazınızın düğümlemesine sebep oldu.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Antalya’da yok ki.

AHMET YILDIRIM (Devamla) – Aynı şey, bu genel başkanlık mevzusunda da böyledir. Biz dış politikada zikzaklar çizen değil -açık söylüyoruz- bütün devletler için geçerli olan genel bir evrensel doktrinden söz ediyoruz. Kendi içinde ilkesel tutumunu o ülkeyi oluşturan halklara, kültürlere, inançlara karşı tesis etmemiş olanların ellerinin uluslararası toplum nezdinde güçlü olabilmeleri mümkün değildir.

Bakın, İsrail’e, Yunanistan’a, Amerika’ya, Rusya’ya, İran’a, Irak’a ve bilcümle bütün uluslararası toplumda kullandığınız cümlelerin size dönebilecek içteki defektleri vardır.

Biz açık, mesela, bu konunun özeti olarak soruyoruz: İsrail bir terör devleti ise ivedi olarak ticari, askerî, diplomatik, siyasi bütün ilişkilerinizi kesersiniz. Beklediğimiz budur, yapabilene.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Usta, siz de sisteme girmişsiniz.

60’a göre söz veriyorum, buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR (Devam)

15.- *Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan'ın 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Ulaştırma Bakanı konuşmasında, milletvekilimiz Oktay Vural Bey’in konuşmasına atfen, bakım harcamalarının artmasını “Bakım ihmal edilmişti. Biz bakıma daha fazla kaynak harcadık.” şeklinde açıkladı. Orada Oktay Vural Bey’in aslında ifade ettiği husus... Birim maliyetlerin yani kilometre başına bakım birim maliyetlerinin çok fazla arttığını ifade etmişti. Notlarından ben şimdi söylüyorum, mesela şunu söylemişti: 2006 ile 2016 mukayesesi yaparak otoyol bakım maliyeti 2006’da 27.286 lirayken 1 kilometre için 2016’da 159 bin liraya, yüzde 480’lik bir artış; devlet ve il yollarında emanet usulünde 9 bin liradan 25 bin liraya, yüzde 165’lik bir artış; ihaleli bakımlarda da 2.166 liradan 21.241 liraya, yüzde 880’lik bir artış olduğunu ifade etti ve buna ilişkin kendisi sizden aslında bir açıklama talep etmişti. Eğer bu konuda Sayın Bakan bir açıklama yaparsa seviniriz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Özkoç, buyurun.

60’a göre...

16.- *Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun 503 sıra sayılı 2018 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı ile 504 sıra sayılı 2016 Yılı Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın altıncı tur görüşmelerinde Hükümet adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya)– Sayın Bakanım, çok açık ve net bir şeyi ifade etmek istiyoruz. Beni dinliyorsunuz, duyabiliyorsunuz, bilmiyorum ama Sayın Genel Başkanımızdan bizi bilgilendirmekle ilgili herhangi bir randevu isterseniz bu randevuya her zaman kapımız açık. Sayın Genel Başkan Yardımcımız sizden iki defa randevu istedi, size ulaştırılmadıysa özel kaleminize lütfen sorunuz.

Bir şeyi daha ifade etmek istiyorum Sayın Bakanım. Bizim uluslararası ilişkilerimizde milli birlik ve beraberlik içerisinde olmamız gerekir. Bizim her türlü tehdide karşı iktidarıyla, muhalefetiyle birlikte olmamız gerekiyor ama sizden gerçekten bir şey rica ediyoruz: Bunun için hazırız, bilgilendirilmeye hazırız, ortak hareket etmeye hazırız ama kürsüde bize gösterdiğiniz tavrı lütfen dışarıda bizi tehdit edenlere de gösterin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Ne gösterdim ya?

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 503) (Devam)*

2.- *2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S.Sayı: 504) (Devam)*

A) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI (Devam)

1) *Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

2) *Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

B) EKONOMİ BAKANLIĞI (Devam)

1) *Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

2) *Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

C) SAĞLIK BAKANLIĞI (Devam)

1) *Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

2) *Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

Ç) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

1) *Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi*

2) *Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesabı*

D) TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

E) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI (Devam)

- 1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

F) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

G) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU (Devam)

- 1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

Ğ) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI (Devam)

- 1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

H) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU (Devam)

- 1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

İ) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (Devam)

- 1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi
- 2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – Şimdi, şahıslar adına son söz aleyhinde olmak üzere İzmir Milletvekili Ali Yiğit’e aittir. Sayın Yiğit, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

ALİ YİĞİT (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz bütçe tasarısı üzerine aleyhte kişisel görüşlerimi sunmak için söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlarım.

Değerli arkadaşlar, genel olarak bütçeler geçmişin hesabının, geleceğin de planlamasının yapılmış olduğu görüşmelerdir. Ancak ne yazık ki ülkemizin ve çocuklarımızın geleceğini ilgilendiren bu kadar önemli bir tasarıda, muhalefetin düşünceleri, uyarıları, önerileri hiç dikkate alınmamaktadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, âdeta Hükûmetin gönderdiği her tasarımı kabul eden, onaylayan bir kurum hâline dönüştürülmüştür. Oysa herkes yanılabilir, herkes aldatılabilir. Bunu, acı da olsa öğrenmiş olmanız gerekir. Devamlı şunu söylediniz: “Allah bizi affetsin.” Bir daha sakın demeyin çünkü doğruları yapmaya çalışın.

Değerli milletvekilleri, bütçe görüşmeleri başladığından beri kürsüye çıkan bütün Hükûmet yetkilileri ve iktidar partisi milletvekilleri dünyanın en büyük ilk 20 ekonomisi içinde olduğumuzdan, büyüme rakamlarından söz etmekte, neredeyse Türkiye’ye çağ atlattıklarını iddia etmektedirler ama inanın, gerçekler böyle değildir. Enflasyon, işsizlik çift haneli rakamlara ulaşmış, ekonomik daralma nedeniyle açılan her 3 işletmeden 1’i kapanmıştır. İnsanlar yarınından vazgeçmiş, bugünü kurtarma derdine düşmüşlerdir. Bu çalışanlar, bu üretenler, emekliler hiçbir hâlden memnun değil. Dolayısıyla, bu güçlü ekonomi ve büyüme masalları hiç kimseye inandırıcı gelmiyor.

Bakınız değerli arkadaşlar, İngiltere kökenli Legatum Enstitü diye bir enstitü var. Bu enstitü her yıl ülkelerin refah seviyesiyle, insanların memnuniyetiyle ilgili bir araştırma yapıyor. Bu araştırmada, ekonomi, adalet, sağlık, özgürlük, eğitim, işsizlik, iş ortamı, sosyal güvence gibi sekiz alt başlık yer almakta ve bu alt başlıkların altında da 104 değişken göz önüne alınarak değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu enstitünün geçen hafta açıkladığı 2017 raporuna göre Türkiye 149 ülke arasında ne yazık ki 88'inci ülke. Dünyanın en büyük ilk 20 ekonomisinin içinde olmakla övünen ve çağ atlattığımızı söyleyen ülkemiz -lütfen dikkat edin- güvenlikte 133'üncü, kişisel özgürlüklerde 105'inci, sosyal sermayede 96'ncı, iş ortamında 91'inci, eğitimde 80'inci, yönetimde 70, ekonomik nitelikte 55, doğal çevrede 54 ve en iyisi ne biliyor musunuz değerli arkadaşlar? Sağlıkta 53'üncü sıradayız Sayın Bakanım yani yine de kutluyorum Sağlık Bakanımızı, bu konuda iyiyiz demektir.

SAĞLIK BAKANI AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Teşekkür ederiz.

ALİ YİĞİT (Devamla) - Oysa dünyanın ilk 20 ekonomisi içinde yer alan diğer ülkelerin neredeyse tamamı, bu kriterlere göre de rapordaki ilk sıralarda yani ilk 20'nin içinde yer almaktadır. Olması gereken de zaten budur değerli arkadaşlar. Demek ki bir yerlerde yanlış yapılıyor, bu yanlışın bütün faturasını millete çıkarıyorlar. Bunun en büyük örneği ise bu yılın bütçesine konulan koşullu yükümlülüklerdir.

“Koşullu yükümlülükler” başlığı altında bütçe kalemine baktığımızda, toplam 6,2 milyar TL ödenek konulacağı ve bu ödeneğin “kamu-özel iş birliği projeleri” diye adlandırılan otoyol köprüleri ile şehir hastaneleri için kullanılacağı ifade edilmektedir. Buna göre 2018 yılında ulaştırma projeleri için 3,6 milyar TL, şehir hastaneleri için de 2,6 milyar TL ödenek konulmuştur.

Değerli arkadaşlarım, Plan ve Bütçe Komisyonunda da söyledim, tekrarlamakta da yarar var. Kamu yapar anlarım, özel yapar onu da anlarım ama bizdeki gibi kamu-özel iş birliğini hiç anlamıyorum. Parayı devlet buluyor, krediyi devlet veriyor, teminatı devlet veriyor, yıllık kazancı garanti ediyor, birilerine para kazandırıyor. Az kazanmışsa devlet onu da telafi ediyor. Bunun için bu bütçeye “koşullu yükümlülükler” diye bir kalem ekleniyor, kalıcı hâle getiriliyor. Bu bağlamda, henüz bitirilmemiş projelere önümüzdeki yıllarda yenilerinin de ekleneceği göz önüne alındığında, bu rakam giderek büyüyecek ve âdeta kara bir deliğe dönüşecek, bunun altından ne devlet ne vatandaş kalkamaz. Taahhüt edilen ödemelerin dolar ve ABD bazındaki enflasyon oranlarına göre yapılacağı da düşünüldüğünden acilen bu konuda önlemlerin alınması gerekir. Onun için, biraz olsun muhalefetin de sesine kulak verin ve bu yanıştan dönün. Hükûmeti bu konuda uyarıyor, geleceğimiz adına yeni bir planlama yapmaya davet ediyorum çünkü bu gemi batarsa hepimiz altında kalacağız değerli arkadaşlar.

Bir daha, tekrar “Allah bizi affetsin.” demeyin. Fakirleşen bir halk var, her gün değişen bir dış politika var yani kötüye giden bir ülke durumundayız. Demokrasi ve insan haklarında hiçbir şey değişmiyor, iflas etmiş bir ülkeyiz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yiğit.

Böylece altıncı turdaki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi soru-cevap işlemi gerçekleştireceğiz yirmi dakika süreyle. Bu sürenin on dakikasını soru sormak üzere sayın milletvekillerine tevdi edeceğim, kalan on dakikayı da cevap için sayın bakanlara söz vereceğim.

Sayın Özdemir, buyurun.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, bugün Sakarya Caddesi'nde üniversiteli gençler yolsuzlukları protesto ettikleri için gözaltına alındı. Hükümetinizin görevi, yolsuzlukları protesto edenleri gözaltına almak değil. 17 Aralık gibi anlamlı bir günde tekrar hatırlatmak isteriz ki asıl yolsuzluklarla mücadele edin ve yolsuzlukları kontrol altına alın.

Sorularıma geçmek istiyorum. Ekonomi Bakanına sormak istiyorum. Dünyanın en yüksek büyüme oranlarıyla övünmekle meşgulken, TÜİK, Avrupa Birliği İstatistik Ofisi verilerini paylaştı. Satın alma gücü paritesi, Gayrisafi Yurt İçi Hasıla Endeksi'nin sonuçlarına göre, 28 Avrupa Birliği ülkesi ortalaması 100 iken bu değer ülkemiz için 64 yani Avrupa Birliği ülkeleri ortalamasının yüzde 36 gerisinde kaldık. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Ekonomi büyürken emeklinin, işçinin, çiftçinin, çalışanın satın alma gücünün, refah düzeyinin düşmesini nasıl açıklıyorsunuz?

Son olarak da Ulaştırma Bakanına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Doğan...

MÜSLÜM DOĞAN (İzmir) – Sayın Sağlık Bakanına soruyorum: Bazı kamu kurum ve kuruluşlarına ait sağlık birimlerinin Sağlık Bakanlığımıza devredilmesine ilişkin 5283 sayılı Kanun gereği, Sosyal Sigortalar Kurumuna ait olan ve rayiç bedeli karşılığında devredilmesi öngörülen 370 adet sağlık tesisinin bedeli niçin henüz ödenmedi? Bunun, SSK'nın yani bugünkü SGK'nın finans dengesini olumsuz bir şekilde etkilediği belirtilmektedir.

Ayrıca, İçişleri Bakanına soruyorum: Malatya'da evleri işaretlenen Alevi yurttaşlarımıza karşı yapılan bu provokasyonla ilgili işlemin safahatını öğrenmek istedim. Hâlâ cevap vermedi ve dönmedi, buradan cevap bekliyorum.

Ayrıca, yatak başı olmak üzere şehir hastanelerinin maliyeti neden kamuoyuyla paylaşılammamaktadır? Kurumun bu konuda yaklaşık maliyet hesabı yok mudur?

Ayrıca, az önce yine kürsüden Sayın Bakan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dışişleri Bakanına soruyorum: Kamuoyunu yıllardır meşgul eden 18 ada konusunda AKP Hükümeti hâlâ net bir açıklama ve bilgi vermemektedir. Lozan Barış Anlaşması başta olmak üzere, çeşitli uluslararası egemenlik anlaşmalarıyla Türkiye Cumhuriyeti egemenliğinde olan bu adalara Yunanlıların yerleştiği ve Yunan bayrakları asıldığı yolunda bilgiler vardır. Hatta geçtiğimiz dönem Başbakan olan Ahmet Davutoğlu'nun filen Yunan işgalinde, hukuken Aydın ilimize bağlı Marathi Adası'nı ziyaret ettiği kamuoyuna yansımıştır.

Türkiye'nin 16 Nisan Pazar günü referandum heyecanı yaşadığı sıralarda, Yunan Savunma Bakanı Kara Kuvvetleri Komutanıyla birlikte Aydın'a bağlı Eşek Adası'na helikopterle gitmiş, hatta Bakan ve beraberindeki heyetin gelişi sırasında Yunan askerleri de Aydın Eşek Adası'nda kuzu çevirmiştir. Orkestra kuran askerler de sözlü sazlı eğlence düzenlemiştir.

4 Temmuz 2003'te askerlerimizin başına çuval geçirildiğinde “Müzik notası mı?” diye dalga geçip, Rıza Sarraf gibi bir şarlatan için “Bizim vatandaşımız.” deyip Amerika'ya anında nota verdiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Dışişleri Bakanına. Birinci soru şu: Filistin devleti, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni tanımış mı?

Soru iki: Filistin'e ekonomik ambargo uygulandığı zaman, insani yardım amacıyla Mavi Marmara gemisiyle yardım götürüldüğünde 9 vatandaşımız şehit edilmişti. O dönem biz İsrail'e "haydut devlet" dedik, "terörist devlet" dedik ama sonunda gidip anlaşma yapıldı. Bugün için yine aynı şekilde "İsrail bir terör devletidir." deniyor. İsrail'le yaptığımız anlaşmaları iptal edecek misiniz? Eğer cevabınız "Hayır." ise bu durumda siz teröristlerle iş birliği yapmış olmuyor musunuz? Yoksa yine, tekrar "Kandırıldık, bilmiyorduk." deyip işin içinden çıkmaya mı çalışacaksınız?

Bir başka sorum da Ulaştırma Bakanına, bunu Özkan Yalın arkadaşımızın talebiyle soruyorum: Uşak çevre yolu ihalesi yapıldı. Yüzde 50'si bitti ancak henüz diğer yüzde 50'si bitmedi. Ne zaman bitecek?

Başka soru...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, üçüncü bütçedir soruyorum: Tokat-Niksar-Ünye-Akkuş yolu 2018'de bitecek mi, programa alınacak mı? Devamında, Ankara'ya gideceğimiz, Turhal-Zile çevre yolu programınızda var mı?

Yine, 16 Nisana kadar 2 uçak indirdiğiniz Tokat Havalimanı'na, yenisi yapılına kadar, Siirt'e bulduğunuz çözümle Tokat'a bir çözüm düşünüyor musunuz?

Yine, Sağlık Bakanına sorum: Sayın Bakanım, ülkemizde ebe, hemşire, sağlık memuru ve doktor ihtiyacı ortadayken bu çalışanlara, atama bekleyenlere verecek bir müjde müjdeniz var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Ulaştırma Bakanına ilk sorum: Hükümetimizin "Göcek Tüneli bedava olacak." vaadi ne zaman gerçekleşecek? Vatandaşlarımız Göcek Tüneli'nden ne zamandan itibaren bedava geçecekler, birinci sorum bu.

İkinci sorum: Ankara-Esenboğa Havalimanı arasında ne zaman metro yapılacak?

Sayın Sağlık Bakanı, Ortaca Devlet Hastanesi yılan hikâyesine döndü, bunun inşaatı ne zaman bitecek? Bir tarih verirsiniz çok memnun oluruz.

Ayrıca, ataması yapıldığı hâlde göreve başlayamayan sağlık personeli ne zaman görevine başlayacak? Sağlık çalışanlarına uygulanan şiddetleri ne zaman önleyeceğiz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Özdiş...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Az önce Ulaştırma Bakanımız "sendika.org"un kapatılmasıyla ilgili çocuklara cinsel taciz, müstehcenlik, fuhuş ve kumar oynanmasına dahil olarak imkân sağladığımı söyledi. Görüyoruz ki Sayın Bakan Hükümet gibi yine kandırılmış oluyor. "Sendika.org" yolsuzluklarla, çocuk istismarı yapan vakıflarla, İŞİD'çilerle mücadele eden, yayın ilkesi olan bir internet sitesidir. Eğer bundan rahatsız oluyorsanız direkt çıkıp bunu söylemeniz lazım Sayın Bakan, aksi takdirde iftira atmış oluyorsunuz. Sizi derhâl "sendika.org" yöneticilerinden özür dilemeye çağırıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çam'ın yerine Sayın Bircan...

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Yok böyle bir şey, “sendika.org”la ilgili böyle bir şey yok!

ERDİN BİRCAN (Edirne) – Sorum Ulaştırma Bakanına: Sürekli dile getirdiğimiz bir yol var, Keşan-Enez yolu. Bu yol referandum öncesi yatırım programına alındı.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Sizi kandırmışlar Sayın Bakan, sizi kandırmışlar!

BAŞKAN – Belki de sizi kandırıyorlardır Sayın Özdiş, niye bu kadar bağıırıyorsunuz? Lütfen... Sorunuzu sordunuz.

İBRAHİM ÖZDİŞ (Adana) – Haksızlık yapılıyor.

NECİP KALKAN (İzmir) – Adam ağzını açmadı ya.

ERDİN BİRCAN (Edirne) - Ama ödenek tahsisi hâlen yapılamadı. Bu Keşan-Enez yolunu daha önce de siz “Biliyoruz.” demiştiniz Sayın Bakanım, planları hâlâ ortada yok. Keşan-Enez yolu için ödenek ne zaman serbest bırakılacak, çalışmalar ne zaman başlayacak, yol ne zaman tamamen bitecek?

İkinci sorum: Keşan-Yayla sahilinde dalgakıran, mühendislik hatası yüzünden doğayı, tarihî eserleri ve yurttaşlarımızın evini tahrip etmeye devam ediyor. Dalgakıran hatalı yapıldığı için sahil kullanılamamakta, limanın içine kum dolmakta, limanda su derinliği 1 metreye indiği için küçük balıkçı tekneleri dahi limana giriş çıkış yapamamaktadır. Dalgakıranın yarattığı tahribatı neden gidermiyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Ulaştırma Bakanına olacak. Sayın Bakanım, Adana-Mersin yolu toplam 60 kilometredir. Seçimlerde bu yolun sekiz şerit olacağıyla ilgili sinevizyonlar bütün Mersin ve Adana halkına gösterildi. Sadece 8 kilometrelik bir kısmın ihalesi yapıldı. Burada da yolda bir çalışma görmemekteyiz, sadece bir köprülü kavşak ve hemzemin geçit çalışması yapılmaktadır. Bu gidişle Adana-Mersin yolunun bitmesini biz on beş yirmi yıla kadar göremeyeceğiz. Bunu, daha hızlı, daha büyük ödenekler ayırarak ve ihalenin devamını yaparak -50 kilometrelik kısmında henüz bir ihale yoktur- gündeminize almanızı bekliyoruz.

İkinci sorum Sağlık Bakanına. Sayın Bakanım, “Tarsus Devlet Hastanesinin ihalesi 15-20’si arası yapılacak.” deniyordu. İnşallah, bir defa daha erteleme olmaz.

Bir de Anamur Devlet Hastanesi... İki müteahhit işi bıraktı, şu anda üçüncü müteahhit çalışıyor; çok geç kalınmıştır. Bunlarla ilgili, Mersin’in iki ucundaki iki büyük ilçemizle ilgili hastane projelerinin bir an önce bitirilmesini bekliyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım’ın yerine Sayın Botan...

LEZGİN BOTAN (Van) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sorum Ulaştırma Bakanına. Sayın Bakan az önce konuşmasında, büyük şehirlerin, 81 vilayetin tümünün çevre yollarının yapıldığını söylüyor. Ancak Van büyükşehir statüsünde olmasına rağmen yedi yıldır çevre yolu sıkıntısı yaşıyor ve buna bağlı olarak ciddi bir mağduriyet var.

Yine, Van ile Urmiye arasında tren yoluyla yolcu taşımacılığının modernizasyonunu sağlama konusunda bir çalışma var mı?

Yine, Van-Urmiye, Van-Tahran arasında hava yoluyla birtakım imkânları sağlama durumunda bir çalışma var mı?

Onun dışında, Kuzgunkıran’da bir tüp geçit yapıldı; bir göz yapıldı, otuz yılda hâlen ikinci bir göz yok. Bu konuda bir çalışma var mı?

Yine, bölgenin iki büyük metropolü Van, Diyarbakır ve Urfa arasında hızlı tren seferleri için bir çalışma var mı? Bu konuda bir çalışma yapmayı düşünüyor musunuz?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sorum Sayın Ekonomi Bakanına. Ara malı ithalatı bu yılın ilk on aylık döneminde 140 milyar dolara yükselerek 129 milyar dolarlık toplam ihracatı aşmış durumdadır. Bu artış nereden kaynaklanmıştır? Teşvik sisteminin ara malı ithalatının azaltılmasına bir faydası olmamış mıdır?

İkinci sorum: İllerin ve ilçelerin güncel sosyoekonomik gelişmişlik durumu da belirlenerek teşvik sisteminde bir değişikliğe gidilecek midir? Sektörel ve dar bölge teşvik sistemine geçmeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Kayan, size de “Çok kısa, hemen ifade ederseniz söz vereceğim.” demiştim.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sorum Sağlık Bakanına ve bir sorum da Ulaştırma Bakanına. Kırklareli Devlet Hastanesinde server çok ağır çalışmaktadır, bu nedenle de bir hastaya yaklaşık kırk beş dakika gibi bir zaman ayırmak zorunda kalıyor doktorlarımız ve bu da büyük bir sıkıntı yaratıyor. Özellikle bu hastaların kimliklerinin ortaya çıkması ve reçete yazımında büyük sorunlar vardır.

Ulaştırma Bakanımıza soracağım soru ise Kırklareli'nin Pınarhisar ilçesinde iki tane çimento fabrikası ve bir kireç fabrikası vardır. Bu fabrikalardan çimentoyu ve kireci kamyonlar E5'e ve TEM'e ulaştırmak için 30 kilometrelik bir yolu geçmektedirler ve bu yol da beş köyün içinden geçmektedir, büyük sıkıntı yaratmaktadır. Bu köylerin çevre yolları ne zaman olacaktır?

Ayrıca, Lüleburgaz-Hayrabolu ve Malkara yolu tek şerittir ve büyük bir sıkıntı yaratmaktadır, bunun mutlaka duble yol olması lazımdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Akar, siz de kısaca bir sorun, olmazsa Sayın Bakana ilave söz veririm.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – İlave verin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Ulaştırma Bakanına sorum. 1.213 kilometre hızlı tren hattının yapıldığını ifade etti. Şu an itibarıyla Ankara-İstanbul hattında hızlı tren çalışıyor ve Konya-İstanbul-Ankara hattında tren çalışıyor. Bu 1.213 kilometrenin bana nerede çalıştığını, hangi şehirler arasında olduğunu izah ederse çok mutludurum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi soruları cevaplandırmak üzere sırayla, önce Dışişleri Bakanı Sayın Mevlüt Çavuşoğlu'na söz veriyorum.

Buyurun Sayın Çavuşoğlu.

DIŞİŞLERİ BAKANI MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Okan Gaytancıoğlu 18 adaları sordu. Biraz önce konuşmamda da arkadaşlar bazı kelimeler kullandı. İhtilaf 1996'ya kadar sürmüştür. 1996'dan sonra da bu ihtilafın çözümü için istikşafi görüşmeler başlatılmıştır. 1996'ya kadar ihtilafta da iktidarımızın hiçbir sorumluluğu yoktur, tam tersi CHP yönetimlerinin vardır.

Ben de buradan Sayın Gaytancıoğlu'na soru sormak istiyorum: Reddimiras mı yapacaksınız ya da 1996 öncesi ihmallerinizden dolayı özür mü dileyeceksiniz? Çünkü siz bana bunu sorarsanız ben de size karşı sorarım.

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Cevap verelim o zaman.

DIŞIŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Sayın Tanal, İsrail'le ilişkileri düzeltmek için üç şart koştuk. Birincisi özür, resmen özür dilendi Türkiye'den. Bir: İsrail özür diledi ilişkileri düzeltmek için. İki: Tazminat ödedi.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Tazminat ödemedi.

DIŞIŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Hayır, ödedi.

ZİYA PİR (Diyarbakır) – Sadaka...

DIŞIŞLERİ BAKANİ MEVLÜT ÇAVUŞOĞLU (Antalya) – Aynı şekilde, insani yardımların önündeki engelleri kaldırdı. Sayın Cumhurbaşkanımızın koyduğu üç şartı İsrail karşıladığı için ilişkileri normalleştirdik ve o şartlar yerine gelinceye kadar da normalleştirmedik. Bunu da söylemek isterim.

Sorularımız için de çok teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Cevap kalmadı ki.

BAŞKAN – Evet, Ekonomi Bakanı Sayın Zeybekci, buyurun.

EKONOMİ BAKANİ NİHAT ZEYBEKÇİ (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Özdemir'in ekonomi dünyası, satın alma gücü paritesine göre, Avrupa Birliğiyle ilgili sormuş olduğu sorudan dolayı teşekkür ediyorum. Çünkü AK PARTİ hükümetlerinin on beş yılda Türkiye'yi nereden nereye getirdiğinin en güzel göstergesi budur.

2002 yılında Türkiye'de kişi başına düşen millî gelirimizin Avrupa Birliği vatandaşlarına oranı Avrupa Birliğindeki vatandaşın yüzde 37'siydi. 2017'de açıklanan rakamlara göre, satın alma gücü paritesine göre Türkiye'de kişi başına düşen millî gelirimiz Avrupa Birliği vatandaşlarının yüzde 64'üne geldi. Evet, yüzde 100'ünün de üzerine geçmekle ilgili yolculuğumuz devam edecek. Ayrıca IMF'nin en son açıklamış olduğu rakamlara göre de -satın alma gücü paritesine göre- Türkiye, dünyanın 15. Avrupa'nın da 5'inci büyük ekonomisi hâline geldi.

Sayın Mustafa Kalaycı'nın sormuş olduğu soru... Evet, 2017 yılında ara malı ve ham madde ithalatımız yüzde 27 arttı ve yüzde 11 seviyesindeki altın hariç ithalatımızın artışının en önemli sebebidir. Çünkü dünyada enerji ve ham madde fiyatlarındaki artıştan kaynaklanan bir artıştır bu. Peki, bunu telafi etmek için teşvik sistemimizde bununla ilgili düzenleme var mı? Evet, birebir, şu anda Proje Bazlı Yatırım Teşvik Sistemi'mize göre 70 milyar TL'lik yatırım bu alanlara yapılacaktır. En büyük alan yani cari açık verdiğimiz, dış ticaret açığı verdiğimiz alan petrokimya alanıdır. Burada üç dört tane büyük yatırım geliyor ve diğer alanlarda yani bizim bu açığı verdiğimiz alanlarda da gerek metalürjide gerek sağlık teknolojilerinde yatırımlar bu alanlarda yapılacak.

Aynı soru içindeki diğer soru da... "İllerde ilçelere göre daha geniş kapsamlı, daha daraltılmış alanlarla bölgesel teşviklerimiz yeniden değerlendirilecek mi?" Hayır ama bununla ilgili yani normal, şu andaki bölgesel teşvikimizin yeniden düzenlenmesiyle ilgili bir çalışma olabilir. Ama öncelikli olarak cazibe merkezleriyle ilgili getirmiş olduğumuz teşvik sistemi şu anda Bakanlar Kurulu kararı olarak yayımlanmak üzere sevk edildi. Diğer taraftan da Proje Bazlı Yatırım Teşvik Sistemi'miz önümüzdeki yıl dünyanın en iyi sonuç alınan proje bazlı teşvik sistemi olarak da devrede olacaktır.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sağlık Bakanı Sayın Demircan...

SAĞLIK BAKANİ AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Doğan'ın SSK'yla ilgili... Sosyal Güvenlik Kurumuna ait iken Bakanlığımıza devredilen binaların bedellerinin ödenmesi; devam ediyor bu peyderpey, daha bitmiş değil.

Şehir hastanelerinin yatak başı maliyetine gelince, şehir hastanelerinin sabit yatırım tutarları ihale aşamasına göre belirlendiği için bununla ilgili bir teknik çalışma yapıyoruz. Bunu önümüzdeki günlerde sizlerle paylaşacağız.

Kadim Bey'in sorusu vardı, atama bekleyenlere müjde olarak... 2018 bütçesinde biz, sağlık çalışanları için -hedeflediğimiz atama sayısı- ebe, hemşire ve sağlık personeli için 27 binlik bir atamayı hedefliyoruz, bunu inşallah 2018'de hedefine ulaştırırız. Doktorlar biliyorsunuz, Mecburi Hizmet Yasası'na tabi olduğu için mezun olunca kurasını çekiyor.

Sayın Erdoğan'ın sorusu var: Muğla'da Ortaca Devlet Hastanesi, bu, geçici kabul aşamasında, şu anda bitmiş durumda, hastanemiz, geçici kabulü yapıldıktan sonra taşınacak.

LEZGİN BOTAN (Van) – Sayın Bakan, Erçiş Devlet Hastanesi ne olacak, o konuda da sormuştum; gözü kulağı bizde milletin.

SAĞLIK BAKANİ AHMET DEMİRCAN (Samsun) - Onlarla ilgili yazılı cevap vereceğim, onları merak etmeyin.

Mersin Tarsus Devlet Hastanesi 600 yataklı, ihale aşamasında. Yine, Mersin Anamur Devlet Hastanesi 150 yataklı, yüzde 60 inşaatı gerçekleşme aşamasında.

Kırklareli'de, devlet hastanesinde “server”ın yavaş çalışmasını not aldık, onu derhâl yenileyeceğiz, değiştireceğiz.

Ben teşekkür ediyorum.

Diğer konulardaki soruları da yazılı olarak cevaplayacağız.

MEHMET ERDOĞAN (Muğla) – Güvenlik soruşturması sebebiyle atanamayanlar ne olacak?

SAĞLIK BAKANİ AHMET DEMİRCAN (Samsun) – Yazılı olarak bildireceğiz Sayın Erdoğan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, cevaplandırma sırası Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Sayın Ahmet Arslan'dadır. Sayın Arslan, buyurun.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANİ AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Erhan Usta'nın hemen iki sorusuyla başlayayım.

Birincisi: Ayvacık-Taşova yoluyla ilgili soruları vardı. 1'inci kısım, 35 kilometrede çalışma devam ediyor, diğer “Sıkıntı var.” dediği 42 kilometrede ihaleyi tasfiye ediyoruz, yeniden ihale edeceğiz; onu çözmüş olacağız, ifade edeyim.

Sayın Oktay Vural'ın cevap vermeme istediği sorusuyla ilgili ise özellikle otoyollarda yapısal takviye ve büyük güçlendirme çalışmaları artık bu dönemde yapıldığı için belli bir süre geçti, onlardan kaynaklı olarak otoyollarda kilometre başına yüksek, bölünmüş yollarda da özellikle -BSK onarımları belli bir süre geçip BSK yenilenme ihtiyacı olması nedeniyle- münferit olarak bu iki kısımda fiyat yüksek, dediğiniz doğru çünkü, zira, büyük güçlendirmeler ve onarımlar var.

Bir de yine, Sayın Vural'ın özellikle personel temininde Sayıştayın "Rekabet yok diye bir eleştirisi var." demişti, o, gemilerdeki gemici personelle ilgili ihaledir. Zira, yaklaşık 100 bin gemicimiz var ve uluslararası sularda çalışıyorlar. Dolayısıyla biz gemilerde gemici bulmakta zorlanıyoruz. İhaleye çıktığımız zaman da şirketler gemici bulamayacakları için çok fazla şirket bu işe teklif vermiyor; ondan kaynaklanıyor, onu ifade edeyim.

Sayın Pekşen, "FETÖ uçakları şimdi bakanların altında." dedi. Sayın Pekşen, TMSF iki tane hava taksi işletmesini devralmış durumda; uçağın birini Jandarma Genel Komutanlığına satmış, diğerini ise ticari olarak şu an işletiyor. Herhangi bir şekilde, herhangi bir kimsenin kullanımı söz konusu değil.

Son on beş yılda batan şirketleri söylediniz. "Charter" sefer yapmak üzere yetki almış ancak faaliyetini durdurmuş on üç tane şirket var. bu sektörde birçok kişi bu anlamda yetki alıyor ancak daha sonra yetki belgesini iptal ediyor; o zaman onda da yapabilecek bir şeyimiz yok.

Uşak çevre yoluyla ilgili soru geldi. 30 kilometrenin ikmal ihale sürecini başlattık; onu ifade edeyim.

Sayın Durmaz'ın Tokat Havalimanı'yla ilgili ifadeleri vardı. Siirt'te çözüm bulduk Sayın Durmaz ancak Tokat, Siirt gibi değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK, HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Tokat rüzgâr yönüne uygun değil, ters olduğu için zaten yeniden havalimanı yapıyoruz. Siirt'teki çözüm keşke Tokat'a uyabilseydi o zaman yeni havalimanı yapmaya gerek kalmazdı onu söyleyeyim.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Çamlıbel Tüneli Sayın Bakanım...

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK, HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Şimdi, müsaadenizle onlara yazılı cevap vereyim ama Sayın İbrahim Özdiş'e özellikle çok çok teşekkür ediyorum çünkü tutanaklara baktığımda kullandığım ifade yanlış bir anlama gelebiliyor. "Sendika.org"la ilgili engelleme 8/A maddesi yani millî güvenlik ve kamu düzeniyle ilgilidir; onu özellikle vurgulayayım. Eğer farklı anlaşılıyorsa direkt özür dileyim çünkü gerçekten önemli. (CHP sıralarından alkışlar) Ancak bunun dışında 62 tane daha kapatma var ki onlar benim söylediğim maddeler kapsamındaki o, 8'inci madde, 8/A değil. Buna açıklık getirme şansı yakaladığım için teşekkür ediyorum.

Van'la ilgili Kuskunkıran ikinci tüpün ihale süreci gerçekleşti; onu ifade edelim. Van çevre yolu ne yazık ki daha önce imara itirazdan kaynaklı kalmıştı, şimdi Mekânsal Planlama Genel Müdürlüğü 18'inci madde uygulaması yapıyor, bitmek üzere; o biter bitmez -çünkü her şeyimiz hazır, yatırım programında da var- onun gereğini yapacağız.

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Bakan. Kalanları da yazılı olarak cevaplarız.

ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK, HABERLEŞME BAKANI AHMET ARSLAN (Kars) – Değerli Başkanım, çok soru vardı ama müsaadenizle diğerlerine de, inşallah, yazılı cevap verelim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Böylece sırasıyla altıncı turda yer alan bütçelerin bölümlerine geçilmesi hususunu ve bölümlerini ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan...

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) - Sayın Başkan, 60'a göre söz talebi var.

BAŞKAN – Artık oylamalara geçtik.

Dışişleri Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölgümleri okutuyorum:

11) DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

1) Dışişleri Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	2.981.869.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
02	Savunma Hizmetleri	83.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	20.016.000*
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
08	Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	126.328.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
09	Eğitim Hizmetleri	168.170.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	13.914.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	3.310.380.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Dışişleri Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	2.839.437.289,90
Bütçe Gideri	2.760.524.996,15
İptal Edilen Ödenek	50.354.958,35
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	28.557.335,40

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Dışişleri Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ekonomi Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölgümleri okutuyorum:

28) EKONOMİ BAKANLIĞI

1) Ekonomi Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	95.536.800
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	2.278.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	4.316.099.200
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		4.413.914.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ekonomi Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Ekonomi Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Ekonomi Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	2.734.624.848,00
Bütçe Gideri	2.675.045.632,72
İptal Edilen Ödenek	59.579.215,28

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ekonomi Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

15) SAĞLIK BAKANLIĞI

1) Sağlık Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	234.509.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	17.660.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
07	Sağlık Hizmetleri	37.319.217.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		37.571.386.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Sağlık Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	4.560.382.591,02
Bütçe Gideri	4.504.789.443,76
Ödenek Üstü Gider	25.092,14
İptal Edilen Ödenek	55.618.239,40
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	46.824.093,70

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sağlık Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.19) TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	15.286.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
02	Savunma Hizmetleri	1.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	2.885.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
07	Sağlık Hizmetleri	137.139.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		155.311.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Vergi Gelirleri	230.000.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	749.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	21.886.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		252.635.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) *Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı*

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	441.031.206,72
Bütçe Gideri	209.038.561,15
İptal Edilen Ödenek	231.992.645,57
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	173.112.300,00

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	208.860.000,00
Tahsilat	261.762.730,10
Ret ve İadeler	154.994,40
Net Tahsilat	261.607.735,70

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.59) *TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU*

1) *Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	59.099.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	641.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
07	Sağlık Hizmetleri	74.985.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		134.725.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	92.720.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	40.005.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
05	Diğer Gelirler	2.000.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	TOPLAM	134.725.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	124.496.562,66
Bütçe Gideri	109.330.463,87
İptal Edilen Ödenek	15.166.098,79
BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Gelir Tahmini	112.364.000,00
Tahsilat	115.534.676,39
Ret ve İadeler	904.706,11
Net Tahsilat	114.629.970,28

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

40.62) TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI

1) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	34.653.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	685.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
07	Sağlık Hizmetleri	17.828.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	53.166.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	51.965.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
05	Diğer Gelirler	1.200.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	TOPLAM	53.166.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	41.598.005,00
Bütçe Gideri	3.309.680,01
İptal Edilen Ödenek	38.288.324,99
BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

(TL)

Bütçe Gelir Tahmini	41.598.000,00
Tahsilat	4.447.565,91

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

15.75) TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU

1) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	12.664.644.302,06
Bütçe Gideri	12.688.158.374,67
Ödenek Üstü Gider	56.188.872,75
İptal Edilen Ödenek	32.674.797,00
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	1.161.031,48

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

15.76) TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU

1) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

(TL)

Toplam Ödenek	9.219.476.171,93
Bütçe Gideri	9.193.910.057,65
Ödenek Üstü Gider	88.130,30
İptal Edilen Ödenek	25.654.244,58
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	14.065.583,85

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölgümleri okutuyorum:

34) ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI

1) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

ÖDENEK CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	16.429.156.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
02	Savunma Hizmetleri	1.642.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	14.906.902.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
07	Sağlık Hizmetleri	232.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
10	Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	104.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		31.338.036.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	27.988.263.644,44
Bütçe Gideri	26.314.940.128,53
İptal Edilen Ödenek	1.673.323.515,91
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	1.479.679.962,40

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölgümleri okutuyorum:

40.52) KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

1) Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	217.624.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	25.008.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	17.860.063.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
07	Sağlık Hizmetleri	1.568.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	GENEL TOPLAM	18.104.263.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.662.298.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	16.392.285.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
05	Diğer Gelirler	49.295.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
06	Sermaye Gelirleri	385.000
	BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
	TOPLAM	18.104.263.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	21.534.478.117,31
Bütçe Gideri	21.461.022.125,37
İptal Edilen Ödenek	24.431.271,42
Ertesi Yıla Devredilen Ödenek	49.024.720,52
	BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
	Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

(TL)

Bütçe Geliri Tahmini	12.369.075.000,00
Tahsilat	22.909.651.098,03
Ret ve İadeler	1.945.309,59
Net Tahsilat	22.907.705.788,44

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Karayolları Genel Müdürlüğü 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

42.02) BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU

1) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	146.657.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	23.500.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	2.894.843.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		3.065.000.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.803.402.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	261.598.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		3.065.000.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	2.608.510.000,00
Bütçe Gideri	2.608.087.406,29
İptal Edilen Ödenek	422.593,71
BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.	
Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:	

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	2.518.210.000,00
Tahsilat	2.612.512.091,42
Ret ve İadeler	4.424.685,13
Net Tahsilat	2.608.087.406,29

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bölümleri okutuyorum:

*40.49) SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ**1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 Yılı Merkezî Yönetim Bütçesi*

Kodu	Açıklama	(TL)
01	Genel Kamu Hizmetleri	4.836.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
03	Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	677.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
04	Ekonomik İşler ve Hizmetler	37.292.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
GENEL TOPLAM		42.805.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		

(B) cetvelini okutuyorum:

GELİR CETVELİ

Kodu	Açıklama	(TL)
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	49.387.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
05	Diğer Gelirler	25.113.000
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.		
TOPLAM		74.500.000

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2018 yılı merkezî yönetim bütçesinin bölümleri kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümlerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 Yılı Merkezî Yönetim Kesin Hesabı

BAŞKAN – (A) cetvelinin genel toplamını okutuyorum:

(A) CETVELİ

	(TL)
Toplam Ödenek	44.302.638,00
Bütçe Gideri	39.326.689,83
İptal Edilen Ödenek	4.975.948,17

BAŞKAN – (A) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesap (B) cetvelini okutuyorum:

(B) CETVELİ

	(TL)
Bütçe Geliri Tahmini	72.750.000,00
Tahsilat	57.696.358,83
Ret ve İadeler	106.471,00
Net Tahsilat	57.589.887,83

BAŞKAN – (B) cetvelini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü 2016 yılı merkezî yönetim kesin hesabının bölümleri kabul edilmiştir.

Böylece, altıncı turda yer alan kuruluşların bütçeleri ve kesin hesapları kabul edilmiştir, hayırlı olmalarını temenni ediyorum.

Sayın milletvekilleri, altıncı tur görüşmeleri tamamlanmıştır. Programa göre kuruluşların bütçe ve kesin hesaplarını sırasıyla görüşmek için 18 Aralık 2017 Pazartesi günü saat 11.00’de toplanmak üzere birleşimi kapatıyor, hepimize hayırlı geceler diliyorum.

Kapanma Saati: 21.54

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 3

40'INCI BİRLEŞİM
17 ARALIK 2017 PAZAR
SAAT: 11.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

1- 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı ile 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı'nın Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin "Özel Gündemde Yer Alacak İşler" kısmının 1'inci ve 2'nci sıralarında yer alması; bütçe görüşmelerine 11.12.2017 Pazartesi günü saat 13.00'te başlanması, Bütçe ve Kesin Hesap Kanun tasarılarının görüşmelerinin bitimine kadar, resmî tatil günleri dâhil, her gün saat 11.00'den günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalara devam olunması,

2- Görüşmelerin on iki günde tamamlanması, bütçe görüşmelerinin son günü olan 22.12.2017 Cuma günü görüşmelere saat 14.00'te başlanması ve bu Birleşimde Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu tasarılarının bitimine kadar çalışmalara devam olunması,

3- Başlangıçta Bütçenin tümü üzerinde gruplar ve Hükûmet adına yapılacak konuşmaların (Hükûmetin sunuş konuşması hariç) birer saat (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir) kişisel konuşmaların ise onar dakika ile sınırlandırılması,

4- Kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesapları üzerindeki görüşmelerin 9 turda tamamlanması, kamu idarelerinin bütçe ve kesin hesaplarının görüşülme günlerini belirten programın TBMM Başkanlığınca bastırılarak duyurulması, turların bitiminden sonra Bütçe ve Kesin Hesap Kanunu tasarılarının maddelerinin oylanması,

5- İçtüzük'ün 72'nci maddesi gereğince yapılacak görüşmelerde, gruplar ve Hükûmet adına yapılacak konuşmaların 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 8'inci turlarda seksener dakika, 7'nci turda altmış dakika, 9'uncu turda ise elli dakika -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- kişisel konuşmaların beşer dakika olması, kişisel konuşmalarda her turda İçtüzük'ün 61'inci maddesine göre biri lehte, biri alâyhte olmak üzere iki üyeye söz verilmesi ve bir üyenin sadece bütçenin tümü üzerinde veya sonundaki görüşmelerde ya da bir turda söz kaydı yaptırması,

6- Bütçe görüşmelerinde soruların gerekçesiz olarak yerinden sorulması ve her tur için soru-cevap işleminin on dakika soru, on dakika cevap olarak sınırlandırılması,

7- Bütçe görüşmelerinin sonunda gruplara ve Hükûmete birer saat şüreyle söz verilmesi -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- İçtüzük'ün 86'nci maddesine göre yapılacak kişisel konuşmaların onar dakika olması

Onerilmiştir.

(Genel Kurulun 05.12.2017 tarihli 32'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

40'INCI BİRLEŞİM

17 ARALIK 2017 PAZAR

SAAT: 11.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

1.- (S. Sayısı: 503) 2018 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/887) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.12.2017) (X)

2.- (S. Sayısı: 504) 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/861), 2016 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısına İlişkin Olarak Hazırlanan 2016 Yılı Genel Uygunluk Bildiriminin, 2016 Yılı Dış Denetim Genel Değerlendirme Raporunun ve 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 174 Adet Kamu İdaresine Ait Sayıştay Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1187), 6085 Sayılı Sayıştay Kanunu Uyarınca Hazırlanan 2016 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunun ve 2016 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu ile 2016 Yılı Kalkınma Ajansları Genel Denetim Raporunun Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/1188) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 07.12.2017) (X)

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

BUGÜNKÜ PROGRAM

7'nci Gün

17.12.2017 PAZAR

Saat : 11.00 – Program bitimine kadar

VI. TUR

65.-	DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
66.-	EKONOMİ BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
67.-	SAĞLIK BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
68.-	TÜRKİYE HUDUT VE SAHİLLER SAĞLIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
69.-	TÜRKİYE İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ KURUMU	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
70.-	TÜRKİYE SAĞLIK ENSTİTÜLERİ BAŞKANLIĞI	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
71.-	TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU	(Kesinhesap)
72.-	TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU	(Kesinhesap)
73.-	ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	(Bütçe + Kesinhesap)
74.-	KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	(Özel Bütçe) (Bütçe + Kesinhesap)
75.-	BİLGİ TEKNOLOJİLERİ VE İLETİŞİM KURUMU	(Düz. ve Den. Kur. Büt.) (Bütçe + Kesinhesap)
76.-	SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	(Özel Bütçe) (Bütçe+ Kesinhesap)

(HDP, AK PARTİ, MHP, CHP)

(Siyasi parti grupları ve Hükümet adına yapılacak konuşma süresi: 80'er dakika)

(Kişisel konuşmaların süresi biri lehte ve biri aleyhte olmak üzere: 5'er dakika)

(Soru – Cevap işlemi: 10 dakika soru - 10 dakika cevap)

